

Lokalne badania społeczne wśród młodzieży oraz
dorosłych mieszkańców Gminy Sulechów,
z uwzględnieniem problematyki kontaktu ze
środkami psychoaktywnymi oraz uzależnieniami
behawioralnymi

Badanie realizowane na
zlecenie:

Gmina Sulechów reprezentowana przez Ośrodek Pomocy Społecznej
w Sulechowie

Biuro Pełnomocnika ds. Uzależnień, ul. Jana Pawła II 52 w Sulechowie

Wykonawca
badania:

EDBAD pracownia doradczo – badawcza
ul. Żwirki 6
90-450 Łódź

Autorzy:

mgr Maciej Mroczek

Termin realizacji:

2022 r.

Spis treści

Wstęp	3
1. Metodologia.....	4
1.1. Główne cele projektu	4
1.2. Opis metodyki badań	4
2. Opis wyników badania ze społecznością lokalną.....	6
3. Opis wyników badania z młodzieżą	51
4. Wnioski i rekomendacje.....	157
5. Wykaz tabel i wykresów.....	160

Wstęp

Niniejszy raport pn. "Lokalne badania społeczne wśród młodzieży oraz dorosłych mieszkańców Gminy Sulechów, z uwzględnieniem problematyki kontaktu ze środkami psychoaktywnymi oraz uzależnieniami behawioralnymi " jest efektem przeprowadzonego na przełomie maja i czerwca 2022 r. badania ankietowego wśród 137 dorosłych mieszkańców miasta, oraz 723 uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Głównym celem badania było zdiagnozowanie skali zjawiska używania substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych.

Raport składa się z czterech rozdziałów. Pierwszy z nich ma charakter metodologiczny i zostały w nim przedstawione cele projektu, a także wykorzystane metody badawcze. W dwóch następnych rozdziałach przedstawiono wyniki badań bezpośrednich z mieszkańcami Sulechowa oraz uczniami szkół z terenu Sulechowa.

Badanie zrealizowano w 10 szkołach znajdujących się na terenie gminy Sulechów. Najwięcej kwestionariuszy ankiet wypełnili uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Sulechowie - 198 na drugim miejscu pod tym względem znajdują się uczniowie ze Liceum Ogólnokształcącego w Sulechowie – 171, natomiast na trzecim uczniowie z Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Sulechowie – 99. W dalszej kolejności wyniki kształtują się następująco: 97 kwestionariuszy wypełnili uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 1, 38 ze Szkoły Podstawowej nr 2, 33 ze Szkoły Podstawowej w Cigacicach, 24 ze Szkoły Podstawowej w Kijach, 20 ze Szkoły Podstawowej w Bukowie, 17 ze Szkoły Podstawowej Kalsku, a 15 ze Szkoły Podstawowej w Brodach.

Ostatni rozdział ma charakter podsumowujący i zostały w nim opisane rekomendacje.

1. Metodologia

1.1. Główny cele projektu

Głównym celem badania było zdiagnozowanie skali zjawiska używania substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych przez dorosłych mieszkańców Sulechowa oraz uczniów. Materiał uzyskany z badań może stać się cennym źródłem informacji do wykorzystania przy tworzeniu strategii lub innej dokumentacji. Stanowi również istotny materiał w odniesieniu do planowanych i realizowanych programów profilaktyki w sferze promocji zdrowia, problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

Cele szczegółowe badania:

- ocena wybranych kategorii problemów społecznych,
- ocena rozpowszechnienia używania substancji psychoaktywnych,
- określenie przyczyn używania substancji psychoaktywnych oraz skali zjawiska używania substancji psychoaktywnych,
- informacja na temat wybranych problemów społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych,
- przeciętna ilość wypijanego alkoholu, wiek inicjacji,
- rodzaj narkotyków i innych substancji psychoaktywnych najczęściej stosowanych w społeczności lokalnej, źródła zaopatrywania się w substancje,
- ocena przekonań respondentów na temat substancji psychoaktywnych,
- uzależnianie behawioralne,
- powody sięgania po substancje psychoaktywne,
- osobiste przykre doświadczenia związane z używaniem substancji psychoaktywnych,
- postawa wobec problemów alkoholowych, narkomanii i innych substancji psychoaktywnych oraz polityka wobec alkoholu,
- zasoby w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii na poziomie lokalnym.

1.2. Opis metodyki badań

Według Normana K. Denzina (2012) można rozróżnić cztery typy triangulacji: danych, badaczy, teorii i metod. Triangulacja danych polega na użyciu danych z różnorodnych źródeł celem

podniesienia stopnia obiektywności oraz kompleksowości uzyskanego materiału empirycznego. W związku z tym w badaniu zostali przebadani mieszkańcy Sulechowa oraz dzieci i młodzież. Triangulacja badacza polegała na wprowadzeniu do badań wielu badaczy reprezentujących różne dyscypliny naukowe (pedagogika, psychologia, socjologia).

W badaniu zastosowano metodę ilościową, która pozwala odpowiedzieć na pytania: „ile?”, „jak często”? Analiza dokonywana jest na podstawie danych liczbowych. W ramach badania ilościowego zostały przygotowane narzędzia badawcze skierowane do mieszkańców oraz dzieci i młodzieży Sulechowa. Badanie ilościowe zostało przeprowadzone metodą ankiety online CAWI (wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW) z użyciem uznanych, rzetelnych narzędzi badawczych. Wywiad internetowy CAWI polegał na samodzielnym wypełnieniu internetowej wersji kwestionariusza przez respondenta, który został udostępniony w formie internetowego linku, przekierowującego do przygotowanego kwestionariusza. Respondent odpowiadał na pytania, a nad jego poprawnością czuwało specjalne oprogramowanie: np. respondent nie mógł przejść do kolejnego pytania, jeśli nie odpowie pytanie na poprzednie, nie mógł zaznaczyć większej ilości odpowiedzi niż tą, którą określił zespół badawczy. Rozwiązanie techniczne pozwoliło zachować kontrolę nad procesem zbierania danych, pomimo samodzielnego wypełniania kwestionariusza przez respondenta. Po udzieleniu odpowiedzi na wszystkie pytania dane zostały przesyłane do bazy danych już w zakodowanej postaci, co oznaczało, że nie trzeba samodzielnie przyporządkowywać odpowiedzi do odpowiednich kategorii w celu ich analizy. Pozwoliło to również zwiększyć rzetelność badania poprzez uniknięcie pomyłek, które mogą wystąpić przy kodowaniu danych samodzielnie.

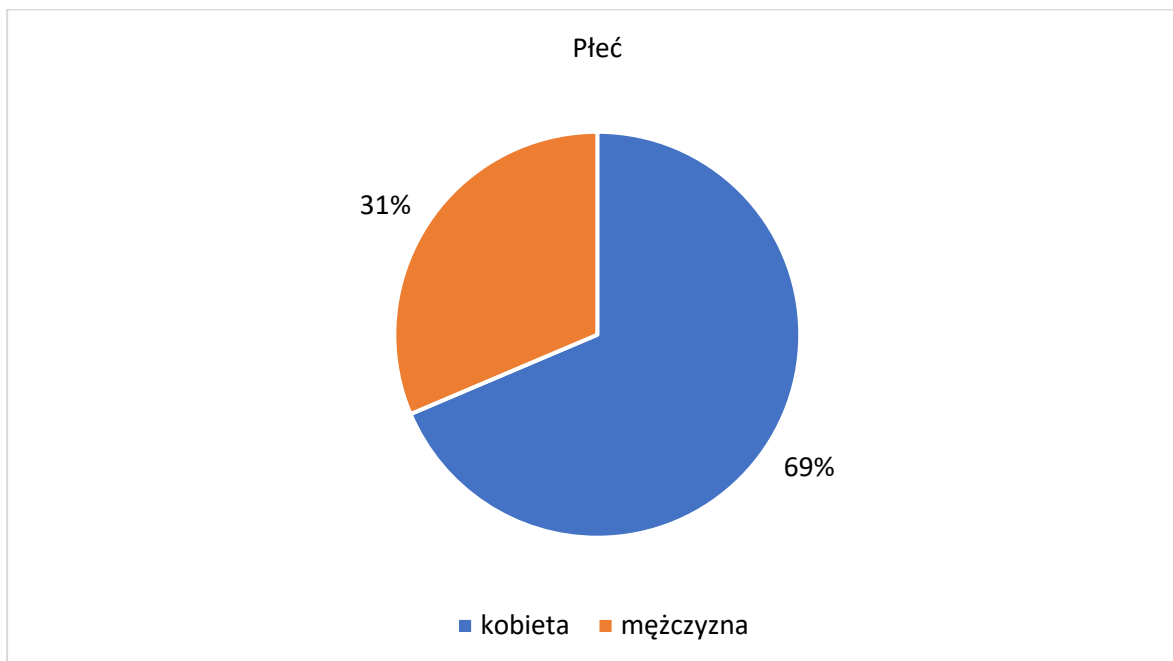
W przypadku uczniów badania zostały przeprowadzone we wszystkich szkołach wskazanych przez zamawiającego. W każdej wylosowanej klasie zostali przebadani wszyscy obecni uczniowie – ostatecznie przebadano 270 uczniów szkół ponadpodstawowych oraz 453 podstawowych. Każdy z przedstawicieli wylosowanych instytucji otrzymał pismo z najważniejszymi informacjami.

W przypadku ankiety skierowanej do mieszkańców badaniami objęto 137 osób, którzy byli informowani o badaniu przez przedstawicieli jednostek znajdujących się na terenie Sulechowa.

2. Opis wyników badania ze społecznością lokalną

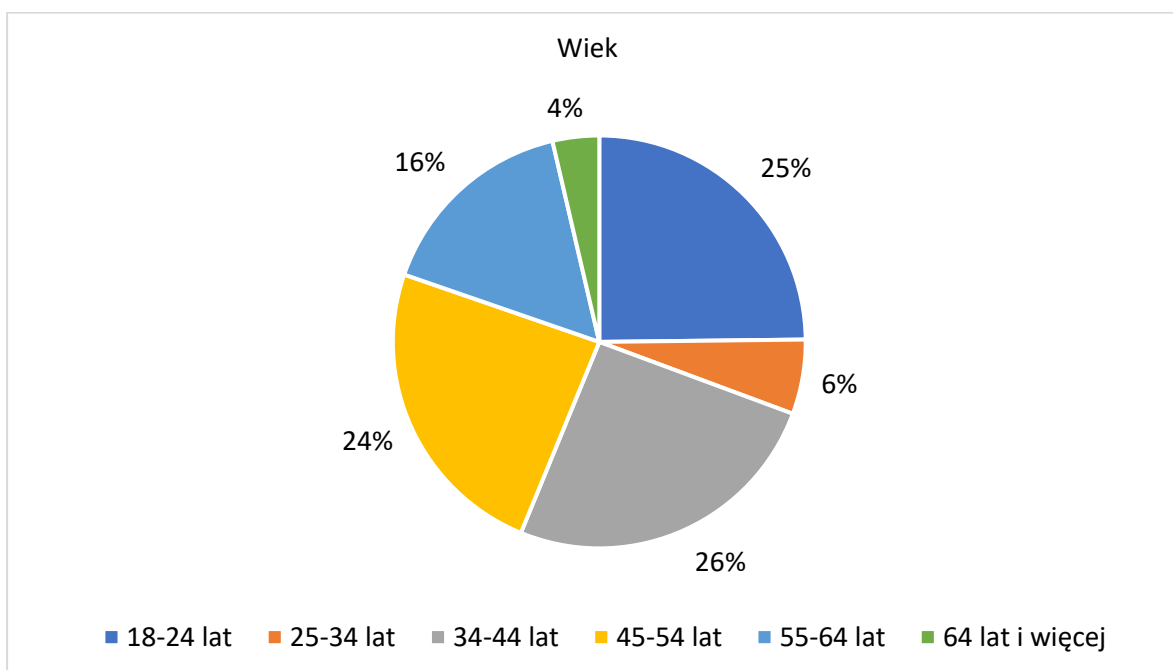
W badaniu 69% stanowiły kobiety, a 31% mężczyźni.

Wykres 1: Dane demograficzne – płeć (N=137)

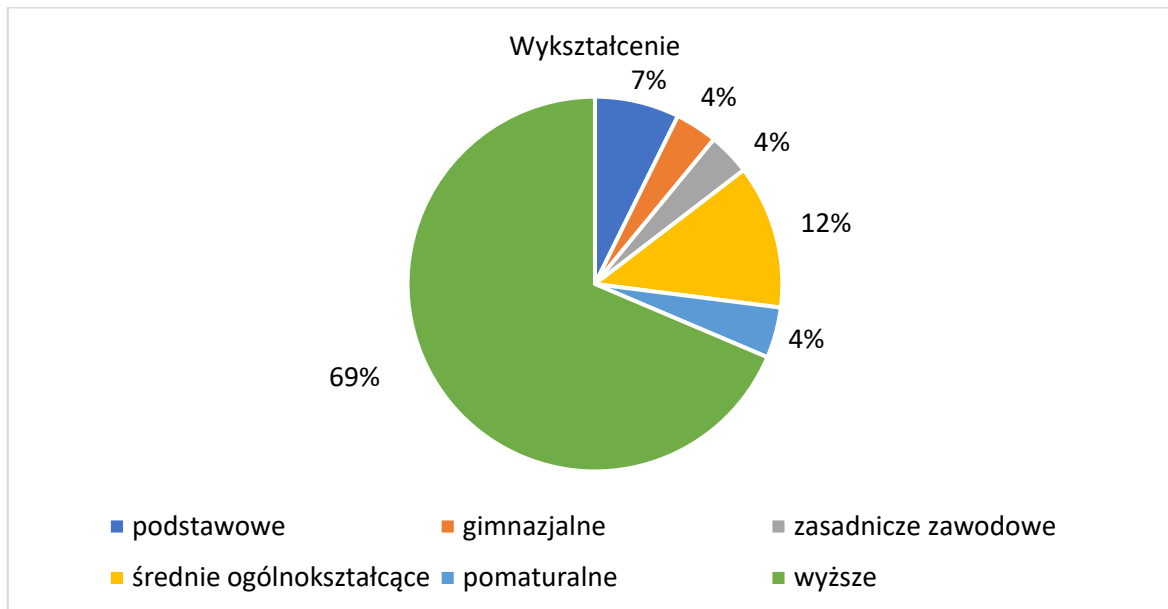
Najliczniejszą grupę badanych stanowiły osoby w wieku 34-44 lat (26%) oraz 18-24 lat (25%). Najmniej liczna okazała się grupa osób w wieku 64 lat i więcej (4%).

Wykres 2: Dane demograficzne – wiek (N=137)

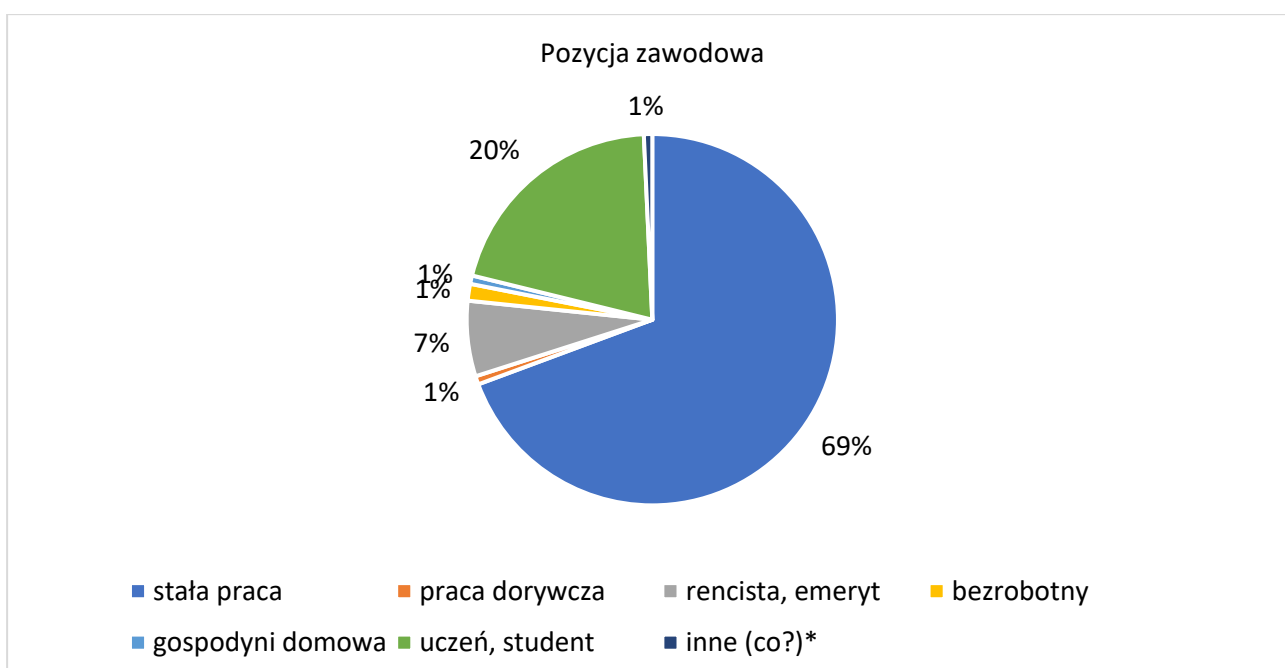
Z grupy badanych 69% osób ma wykształcenie wyższe. 12% osób ma wykształcenie średnie ogólnokształcące. Po 4% respondentów ma wykształcenie gimnazjalne, pomaturalne bądź zasadnicze zawodowe.

Wykres 3: Dane demograficzne – wykształcenie (N=137)

Aż 69% osób ma stałą pracę. Tylko 7% zalicza się do grupy rencistów, emerytów. Pracę dorywczą posiada 1% badanych, również 1% jest bezrobotnych. W kategorii inne pojawił się staż.

Wykres 4: Dane demograficzne - pozycja zawodowa (N=137)

Ponad połowa badanych bardzo dobrze ocenia poziom życia na terenie gminy. Najlepiej ocenione zostały promocja miasta (65%), dostępność usługowo-handlowa (61%) oraz dostęp do sportu i rekreacji (60%). Z całego zestawienia najgorzej wypadły poziom opieki zdrowotnej – 20% mieszkańców oceniło go jako bardzo zły, a 44% jako zły. Aż 28% mieszkańców uważa, że bezpieczeństwo mieszkańców jest na złym poziomie. Podobnie wypadają warunki mieszkaniowe – według 27% badanych są na złym poziomie.

Tabela 1: Jak ocenia Pan(i) poziom życia na terenie gminy? (N=137)

	Bardzo źle	Źle	Dobrze	Bardzo dobrze
lokalny rynek pracy	9%	31%	4%	56%
promocja miasta	3%	22%	10%	65%
poziom pomocy społecznej	7%	21%	15%	57%
poziom opieki zdrowotnej	20%	44%	3%	33%
bezpieczeństwo mieszkańców	10%	28%	5%	57%
poziom szkolnictwa	13%	13%	20%	54%
dostępność do przedszkoli	6%	20%	17%	57%
warunki mieszkaniowe	4%	27%	10%	59%
dostępność do kultury i rozrywki	7%	21%	14%	58%
organizacje imprez cyklicznych	7%	19%	16%	58%
dostępność do sportu i rekreacji	3%	12%	25%	60%
dostęp do szerokopasmowego Internetu	9%	21%	13%	57%
dostępność usługowo -handlową	2%	15%	22%	61%

W opinii mieszkańców najważniejszym problemem społecznym występującym na terenie gminy jest alkoholizm (64%). Połowa grupy (50%) wskazuje słaby dostęp do opieki zdrowotnej. Z niżej wymienionych odpowiedzi najrzadziej zaznaczaną odpowiedzią jest ubóstwo (8%), słaby dostęp do pomocy społecznej (9%) oraz przemoc w rodzinie (9%). W kategorii inne pojawia się wandalizm oraz mało atrakcyjny rynek pracy.

Wykres 5: Trzy najważniejsze problemy społeczne, które występują na terenie gminy (N=137)

W dalszej kolejności respondenci zostali poproszeni o wskazanie, które z podanych problemów społecznych należy rozwiązać w pierwszej kolejności. Badani mogli wymienić trzy problemy, przy czym wpisanie określonego zagadnienia na pierwszym miejscu oznaczało, że stanowi on najpoważniejszy problem społeczny. W ten sposób odpowiedziom, których udzielono w pierwszej kolejności, przypisano 3 punkty, w drugiej – 2 punkty, zaś w trzeciej – 1 punkt. Następnie zsumowano punkty dla każdej z nich, w wyniku czego powstał ranking najważniejszych problemów społecznych.

W ocenie respondentów w pierwszej kolejności powinny zostać rozwiązane problemy związane ze słabym dostępem do opieki zdrowotnej (166 punktów), alkoholizmem (155 punktów) oraz bezrobociem (100 punktów). Najmniej problematyczne zdaniem ankietowanych okazały się kwestie związane z dostępem do pomocy społecznej (19 punktów), ubóstwem (24 punktów) oraz przemocą w rodzinie (33 punktów). Uzupełnieniem powyższej analizy było dopytanie respondentów, który z podanych problemów społecznych najbardziej dotknął ankietowanych w ostatnim roku. Badani mogli wymienić trzy problemy i tak jak w poprzednim pytaniu, wpisanie określonego zagadnienia na pierwszym miejscu oznaczało, że stanowił on największy problem. I tak odpowiedziom, które wpisano jako pierwsze, przypisano 3 punkty, jako drugie – 2 punkty, zaś jako trzecie – 1 punkt. Następnie zsumowano punkty dla każdej z nich. Problemy, które bezpośrednio dotknęły respondentów związane były przede wszystkim słabym dostępem do opieki zdrowotnej (187 punktów), oraz alkoholizmem (111 punktów).

Tabela 2: Które z wybranych przez Pan(i)a odpowiedzi powinny być rozwiązane w pierwszej kolejności? (N=137)

słaby dostęp do opieki zdrowotnej	166
alkoholizm	155
bezrobocie	100
przemoc i agresja na ulicach	55
bezzadność opiekuńczo – wychowawcza	53
narkomania	48
przestępczość	47
przemoc w rodzinie	33
ubóstwo	24
dostęp do pomocy społecznej	19
inne (jakie?)	12

Tabela 3: Które z problemów wymienionych na liście w pytaniu nr 2 były w ostatnim roku najbardziej dotkliwe dla Pan(i)a najbliższej rodziny? Proszę wskazać maksymalnie trzy takie problemy (N=137)

słaby dostęp do opieki zdrowotnej	187
alkoholizm	111
bezrobocie	45
przestępczość	29
przemoc i agresja na ulicach	29
ubóstwo	23
bezzadność opiekuńczo – wychowawcza	21
narkomania	17
przemoc w rodzinie	11
dostęp do pomocy społecznej	10
inne (jakie?)	10

W pytaniu dotyczącym środowiska i najbliższego otoczenia ankietowani najczęściej wskazywali uzależnienie od alkoholu (33%). Najmniej osób styka się z osobami uzależnionymi

od hazardu (9%). Ponad połowa respondentów nie otacza się osobami uzależnionymi od narkotyków (57%), zażywającymi narkotyki (50%) oraz będącymi osobami doznającymi przemocy ze strony bliskich (50%).

Tabela 4: Czy w Pan(i)a środowisku, najbliższym otoczeniu znajdują się osoby mające różnego rodzaju problemy będące dla nich i społeczności lokalnej zagrożeniem? (N=137)

	Tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Nie
uzależnione od alkoholu	33%	9%	9%	20%	30%
zażywające narkotyki	16%	7%	7%	20%	50%
uzależnione od narkotyków	12%	7%	10%	15%	57%
uzależnione od hazardu	9%	8%	10%	15%	58%
bezrobotne	21%	13%	8%	23%	35%
mające skłonność do stosowania przemocy w stosunku do swoich bliskich	13%	10%	14%	15%	48%
będące osobami doznającymi przemocy ze strony bliskich	13%	9%	16%	12%	50%

Według poniższej tabeli najgroźniejszym nałogiem zagrażającym życiu jest narkomania (69%). Blisko połowa (49%) uznaje alkoholizm za groźny nałóg. Jako najmniej groźne badani uznają zakupoholizm oraz pracoholizm.

Tabela 5: Jaka jest Pana (Pani) opinia na temat różnego rodzaju uzależnień? niegroźne przyzwyczajenie/nałóg zagrażający życiu od 1 do 10 (N=137)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Alkoholizm	5%	0%	1%	3%	8%	3%	6%	10%	15%	49%
Narkomania	7%	1%	1%	3%	4%	2%	5%	6%	3%	69%
Nikotynizm	7%	2%	3%	4%	18%	10%	5%	15%	7%	29%
Zakupoholizm	10%	9%	11%	14%	14%	10%	12%	10%	3%	7%
Pracoholizm	8%	8%	12%	15%	11%	11%	9%	15%	5%	6%
Siecioholizm	12%	5%	5%	7%	12%	5%	10%	11%	10%	23%
Uzależnienie od hazardu	12%	2%	6%	6%	13%	6%	12%	9%	10%	24%

Grupa mieszkańców była bardzo często świadkiem stosowania wyzwisk i poniżania (55%). Duża grupa osób (42%) była świadkiem kontrolowania finansów oraz zabierania przedmiotów (36%). 48% nigdy nie było świadkiem pozostawienia bez opieki w samotności osoby starszej, niepełnosprawnej lub małoletniej wymagającej stałej opieki, a 37% - stosowania gróźb.

Tabela 6: Czy w ciągu ostatnich kilku lat był(a) Pan(i) świadkiem następujących zachowań w stosunku do innych osób?? (N=137)

	bardzo często	często	rzadko	nigdy
popychanie, szarpanie	8%	3%	6%	11%
bicie	7%	10%	11%	12%
ograniczanie możliwości spotykania się z innymi osobami	29%	17%	9%	3%
zabieranie pieniędzy	23%	15%	14%	6%
wymuszenie w podpisaniu umów (banki, zmiany testamentów)	6%	11%	14%	14%
zabieranie przedmiotów	36%	8%	6%	6%
kontrolowanie finansów	42%	6%	5%	2%
zmuszanie do prac domowych lub innych	2%	10%	7%	18%
stosowanie wyzwisk, poniżanie	55%	1%	4%	40%
stosowanie gróźb	12%	18%	33%	37%
pozostawienie bez opieki, w samotności (osoby starszej, niepełnosprawnej lub małoletniej wymagającej stałej opieki)	6%	13%	33%	48%

Jak pokazuje poniższa tabela, zdecydowana większość respondentów nie widzi okoliczności usprawiedliwiających dla poniższych zachowań. Najmniejszą wyrozumiałością wśród mieszkańców odznacza się wymuszanie w podpisaniu umów (96%), a największą - kontrolowanie finansów (64%).

Tabela 7: Czy Pan(i)a zdaniem istnieją okoliczności usprawiedliwiające poniższe zachowania wobec innych osób? (N=137)

	widzę okoliczności usprawiedliwiające	nie widzę okoliczności usprawiedliwiających
popychanie, szarpanie	18%	82%

bicie	10%	90%
ograniczenie możliwości spotkania się z innymi osobami	35%	65%
zabieranie pieniędzy	18%	82%
wymuszenie w podpisaniu umów (banki, zmiany testamentów)	4%	96%
zabieranie przedmiotów	19%	81%
kontrolowanie finansów	36%	64%
zmuszanie do prac domowych lub innych	33%	67%
stosowanie wyzwisk, poniżanie	10%	90%
stosowanie gróźb	8%	92%
pozostawienie bez opieki, w samotności (osoby starszej, niepełnosprawnej lub małoletniej wymagającej stałej opieki)	13%	87%

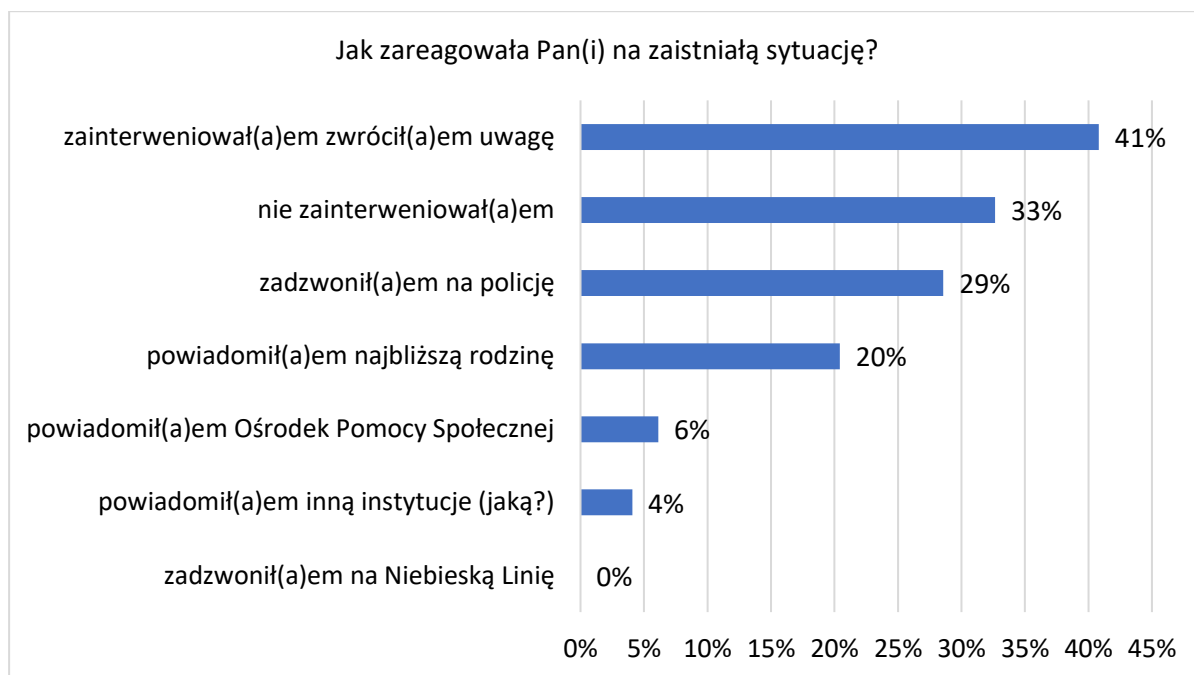
Ponad połowa (64%) nie była świadkiem stosowania przemocy w rodzinie.

Wykres 6: Stosowanie przemocy w rodzinie (N=137)

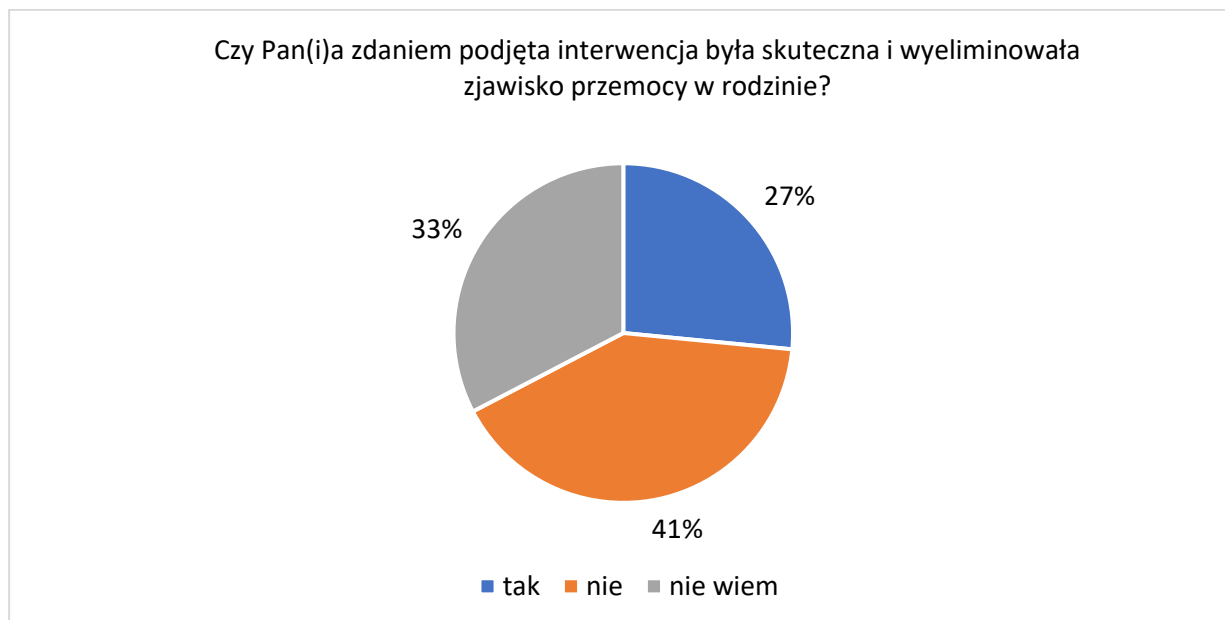
Osoby, które były świadkami stosowania przemocy w rodzinie, najczęściej interweniowały poprzez zwrócenie uwagi (41%). Aż 33% nie zainterweniowało w ogóle. Tylko 4% zdecydowało się na powiadomienie instytucji (respondenci wymienili szkołę oraz prokuraturę).

Wykres 7: Reakcja na zaistniałą sytuację (N=49)

Z grupy osób, które udzieliły interwencji, 41% uważa, że nie była ona skuteczna i nie wyeliminowała zjawiska przemocy w rodzinie. 33% badanych nie jest w stanie tego określić. Najmniejsza grupa (27%) uważa, że podjęta interwencja była skuteczna.

Wykres 8: Skuteczność podjętej interwencji oraz eliminacja zjawiska przemocy w rodzinie (N=49)

Najmniejszy wpływ na stosowanie przemocy w rodzinie ma wspólne mieszkanie (54%). Prawie wszyscy (96%) uważają, że nadużywania alkoholu lub narkotyków przez członka rodziny może mieć wpływ na stosowanie przemocy. Niewiele mniej osób (92%) za taki czynnik podaje również konflikt występujący w rodzinie oraz chorobę psychiczną członka rodziny (89%).

Tabela 8: Czy wymienione poniżej czynniki mogą mieć według Pan(i)a wpływ na stosowanie przemocy w rodzinie? (N=137)

	Tak	Nie
niski status materialny	78%	22%
konflikt występujący w rodzinie	92%	8%
choroba psychiczna członka rodziny	89%	11%
nadużywanie alkoholu lub narkotyków przez członka rodziny	96%	4%
wspólne mieszkanie	54%	46%
zależność finansowa	82%	18%

Zdecydowanej większości mieszkańców trudno jest stwierdzić czy ofiary przemocy mogą liczyć na pomoc niżej wymienionych organów. Największą pewnością (39%) odznacza się Ośrodek Pomocy Społecznej oraz policja (37%). Według badanych najmniejszą pomoc można uzyskać od lokalnych władz samorządowych (22%).

Tabela 9: Czy w Pan(i)a mieście ofiary przemocy w rodzinie mogą liczyć na skuteczną pomoc ze strony? (N=137)

	tak	nie	trudno powiedzieć
policji	37%	18%	45%
Ośrodka Pomocy Społecznej	39%	8%	53%
lokalnych władz samorządowych	16%	22%	62%
Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	36%	13%	51%
Zespołu interdyscyplinarnego ds. Przemocy	27%	10%	63%
organizacji pozarządowych	15%	12%	73%
Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień	28%	12%	60%

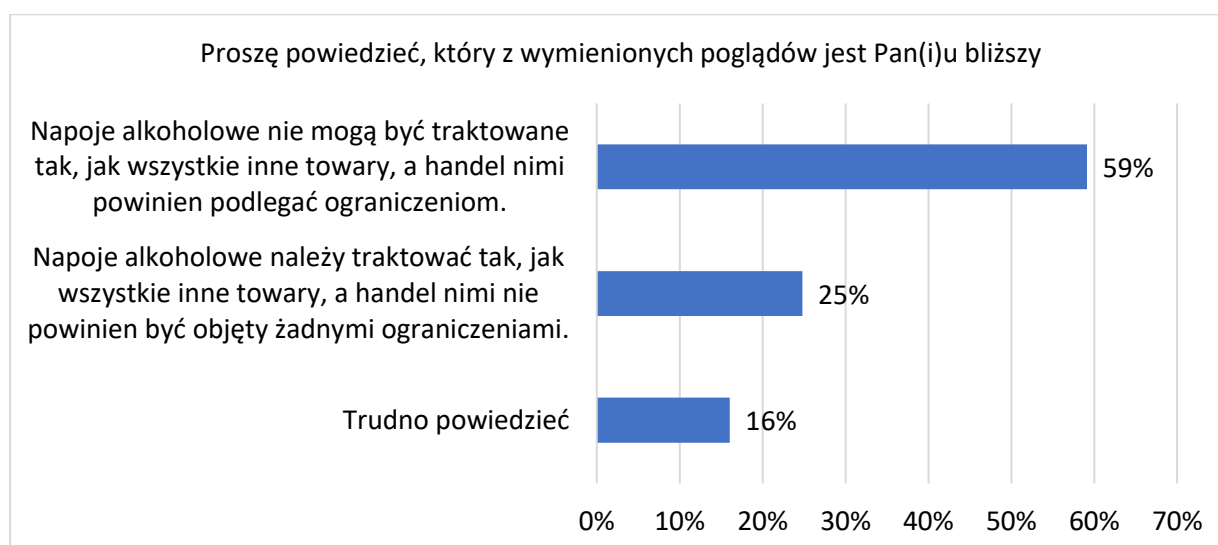
Blisko połowa badanych (47%) zdecydowanie nie zgadza się ze stwierdzeniem, że lepiej nie wtrącać się, bo można potem samemu mieć kłopoty. Niewiele mniej (44%) zdecydowanie nie zgadza się ze stwierdzeniem, że lepiej nie wtrącać się, bo można jeszcze bardziej zaszkodzić osobie pokrzywdzonej. Ponad połowa (55%) uważa, że pomaganie ofiarom przemocy w rodzinie jest obowiązkiem każdego człowieka.

Tabela 10: W jakim stopniu zgadza się lub nie zgadza się Pan(i) z poniższymi opiniami na temat przemocy w rodzinie? (N=137)

	zdecydowanie się zgadzam	raczej się zgadzam	raczej się nie zgadzam	zdecydowanie nie zgadzam się	trudno powiedzieć
Lepiej nie wtrącać się, bo można jeszcze bardziej zaszkodzić osobie pokrzywdzonej	5%	10%	31%	44%	10%
Lepiej nie wtrącać się, bo można potem samemu mieć kłopoty	9%	16%	22%	47%	6%
Lepiej nie wtrącać się, bo nie wiadomo po czyjej stronie jest racja	8%	16%	25%	31%	20%
Pomaganie ofiarom przemocy w rodzinie jest obowiązkiem każdego człowieka	55%	22%	7%	8%	8%

Najwięcej osób (59%) przychyliła się ku stwierdzeniu, iż napoje alkoholowe nie mogą być traktowane tak, jak wszystkie inne towary i powinny podlegać ograniczeniom. 16% grupy trudno jest stwierdzić.

Wykres 9: Poglądy dotyczące napojów alkoholowych (N=137)

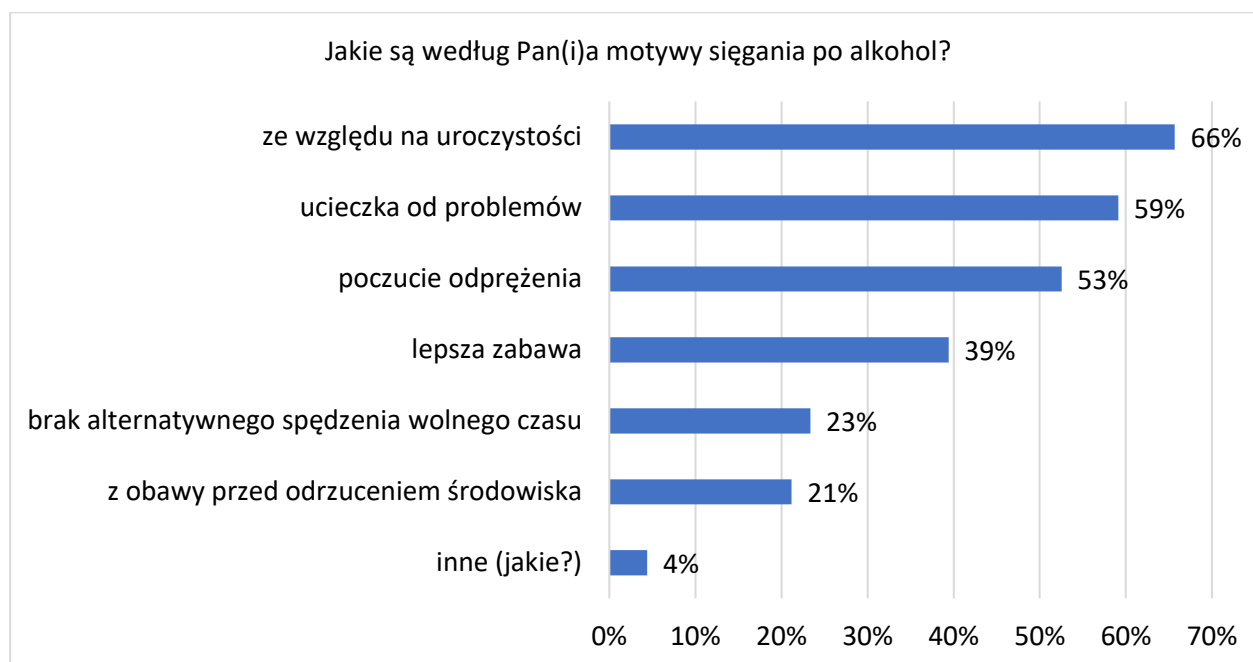
Zdecydowana większość mieszkańców nie miała styczności z niżej wymienionymi zachowaniami związanymi ze spożywaniem alkoholu.

Tabela 11: Czy kiedykolwiek: (N=137)

	Tak	Nie
miał(a) Pan(i) poczucie, że: powinien(na) Pan(i) ograniczyć swoje picie?	14%	86%
zdarzało się, że ludzie krytykowali Pana(nią) za to, że Pan(i) pije?	12%	88%
czuł(a) się Pan(i) nie w porządku lub winny(a) w związku ze swoim picim?	14%	86%
napicie się alkoholu było pierwszą czynnością wykonywaną przez Pana/Panią rano po to, aby uspokoić nerwy lub złagodzić kaca?	5%	95%

Uroczystości są najczęstszym powodem, dla którego respondenci decydują się sięgać po alkohol (66%). Dla ponad połowy (59%) stanowi on ucieczkę od problemów oraz przynosi poczucie odprężenia (53%). W kategorii inne pojawiały się odpowiedzi takie jak wzorzec wyniesiony z domu rodzinnego, poprawa nastroju.

Wykres 10: Motywy sięgania po alkohol (N=137)

Większość osób (67%) nie wie, czy na terenie miasta jest miejsce, w którym można kupić nielegalnie alkohol. 21% uważa, że jest takie miejsce, a 12% nie zgadza się z tym stwierdzeniem.

Wykres 11: Nielegalne kupowanie alkoholu na terenie miasta (N=137)

Mieszkańcy najczęściej spotykali się z zaczepianiem, zagadywaniem, używaniem wulgarnych słów przez osobę pod wpływem alkoholu (52%) oraz nieszczęściem jakiejś rodziny spowodowanej pijaństwem (50%). Większość grupy nie doświadczyła reszty zachowań wymienionych w tabeli. Najrzadziej spotykanym zjawiskiem było doświadczenie nielegalnego kupowania, sprzedawania alkoholu (83%). W kategorii inne pojawiały się: spożywanie alkoholu w miejscach publicznych, jazda po alkoholu zarówno na rowerze, jak i autem, zaczepianie osób starszych przez osoby pod wpływem alkoholu i wyciąganie pieniędzy, zakłócenia ciszy nocnej pod sklepami oferującymi alkohol.

Tabela 12: Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zetknął/zetknęła się Pan(i) osobiście z którąś z następujących sytuacji na terenie miasta? (N=137)

	Tak	Nie
nieszczęściem jakiejś rodziny, spowodowane pijaństwem	50%	50%
świadkiem sprzedaży alkoholu niepełnoletnim	26%	74%
świadkiem nielegalnego kupowania, sprzedawania alkoholu	17%	83%
osoba pod wpływem alkoholu zaczepiała, zagadywała, używała wulgarnych słów w stosunku do mnie	52%	48%
osoba pod wpływem alkoholu uderzyła, popchnęła	23%	77%
świadkiem bójki	34%	66%
świadkiem aktu wandalizmu	29%	71%

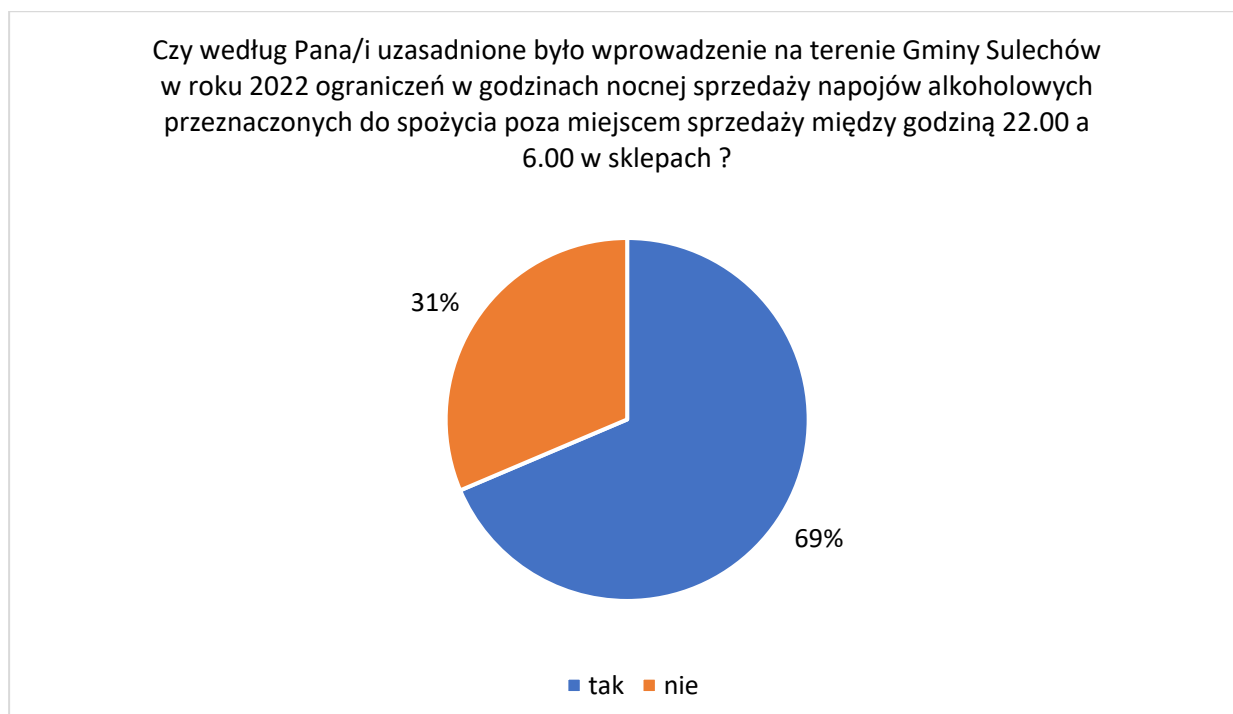
Respondenci zgadzają się ze stwierdzeniem, że należy nakładać surowsze kary dla sprzedawców sklepów/lokali sprzedającym alkohol nieletnim (84%). Niewiele mniej uważa również, iż należy zaostrzyć prawo dla osób popełniających przestępstwa pod wpływem alkoholu.

Tabela 13: Co sądzi Pan(i) o poniższych pomysłach, działaniach? (N=137)

	Tak	Nie
należy podnieść granicę wieku umożliwiającą legalny zakup napojów alkoholowych z 18 do 21 lat, tak jak to jest w USA	61%	39%
należy zaostrzyć prawo dla osób popełniających przestępstwa pod wpływem alkoholu	82%	18%
należy wprowadzić surowsze kary dla sprzedawców sklepów/lokali sprzedającym alkohol nieletnim	84%	16%

W opinii większości mieszkańców wprowadzenie na terenie gminy ograniczeń sprzedaży napojów alkoholowych w godzinach nocnych było uzasadnione (69%).

Wykres 12: Ograniczenie nocnej sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (N=137)

Największą popularnością wśród mieszkańców cieszą się gminne świetlice środowiskowe (66%). Ponad połowa słyszała również o Grupie Anonimowych Alkoholików, Grupie

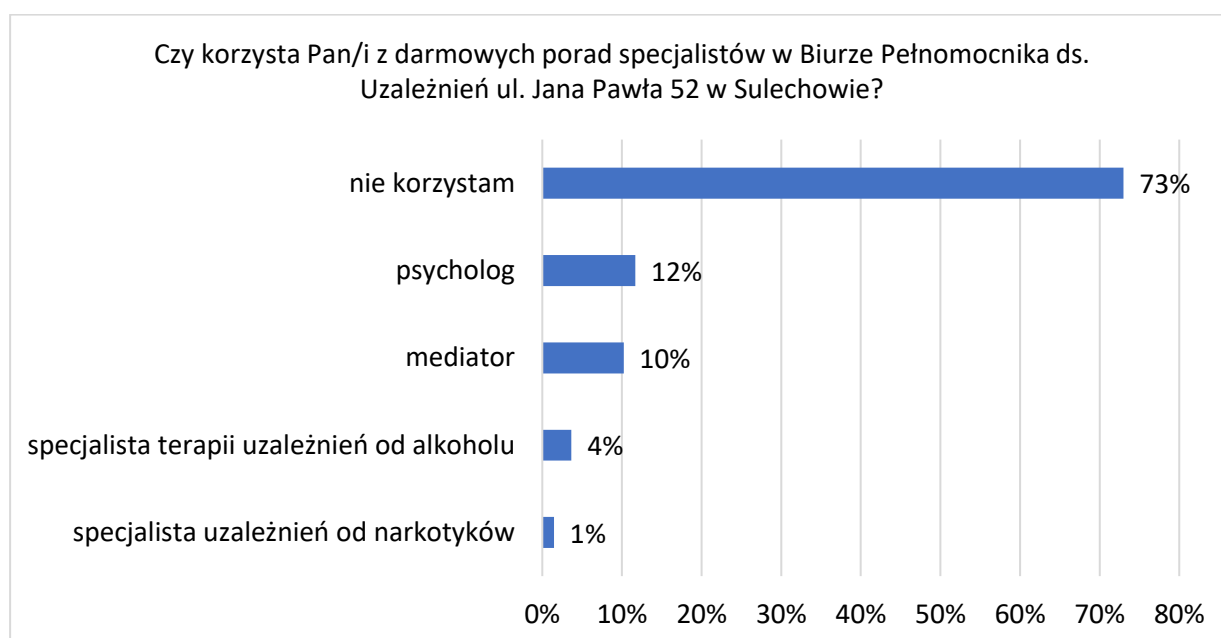
Samopomocowej Kobiet (59%) oraz Biurze Pełnomocnika ds. Uzależnień (58%). Najmniej osób (36%) wie o Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przemocy.

Tabela 14: Czy słyszał(a) Pan(i) o następujących instytucjach, organizacjach działających na terenie miasta? (N=137)

	Tak	Nie
Biuro Pełnomocnika ds. Uzależnień ul. Jana Pawła II 52 w Sulechowie	58%	42%
Grupy Anonimowych Alkoholików, Grupa Samopomocowa Kobiet	59%	41%
Gminne świetlice środowiskowe	66%	34%
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	52%	48%
Poradnia Leczenie Uzależnień, Al. Niepodległości 15 w Sulechowie	53%	47%
Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy	36%	64%

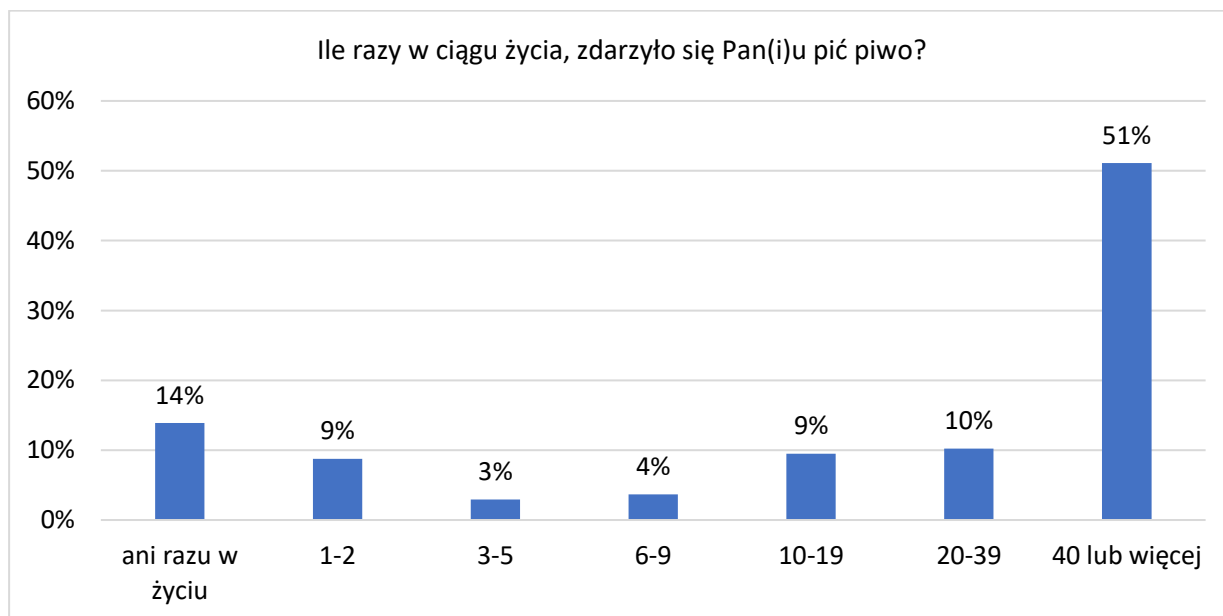
Z grupy badanych mało osób korzysta z darmowych porad specjalistów w Biurze Pełnomocnika ds. Uzależnień (27%). Najwięcej osób korzysta z pomocy psychologa (12%).

Wykres 13: Darmowe porady specjalistów w Biurze Pełnomocnika ds. Uzależnień ul. Jana Pawła 52 w Sulechowie (N=137)

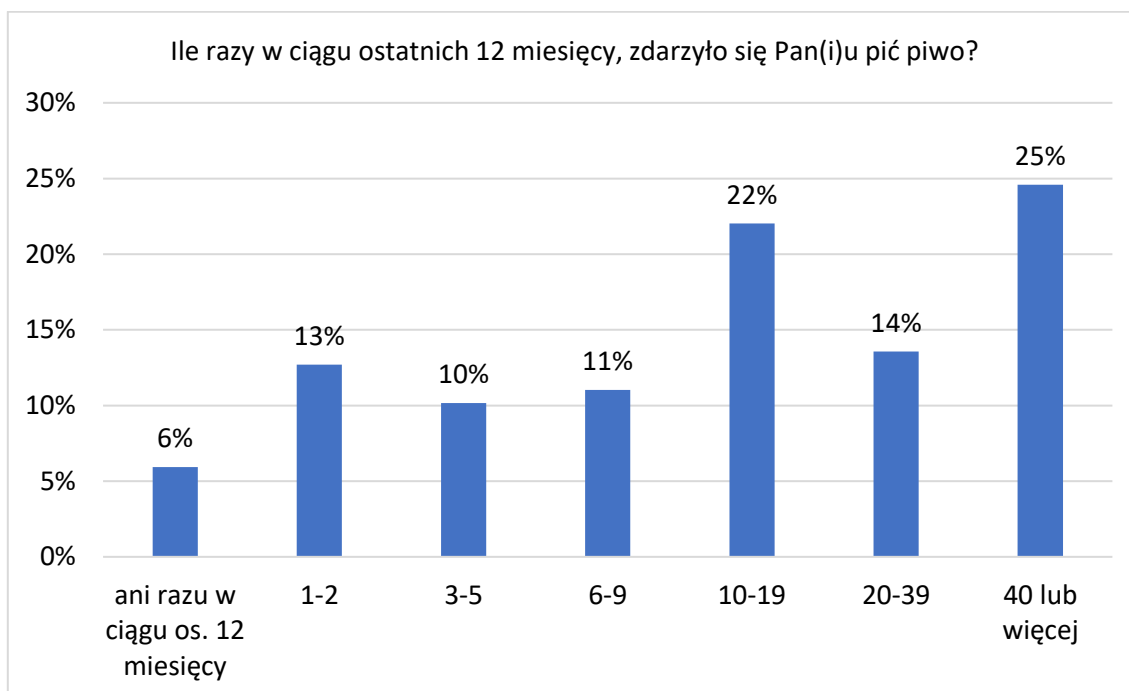
Ponad połowa (51%) w ciągu całego życia wypła 40 piw lub więcej. 14% nigdy nie piło piwa.

Wykres 14: Picie piwa (N=137)

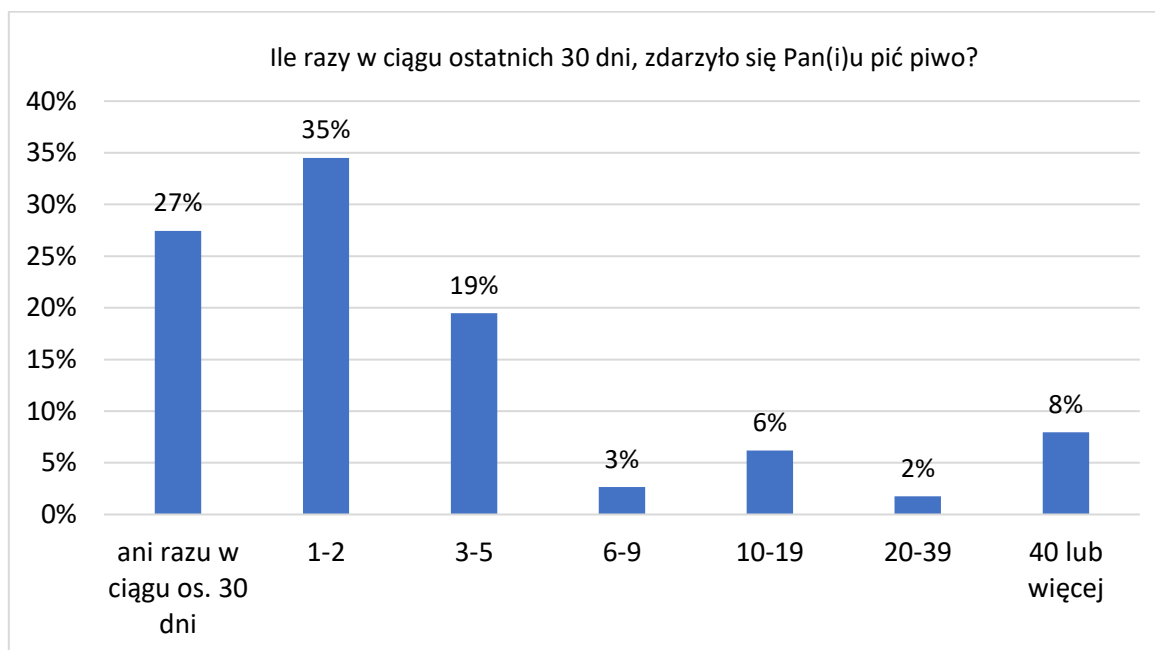
W ciągu ostatnich 12 miesięcy największa grupa wypła 40 piw lub więcej. Kolejno jest: 10-19 piw (22%), 20-39 (14%), 1-2 (13%). Tylko 6% ani razu nie napisało się piwa w przeciągu ostatniego roku.

Wykres 15: Spożycie piwa w ciągu ostatnich 12 miesięcy (N=118)

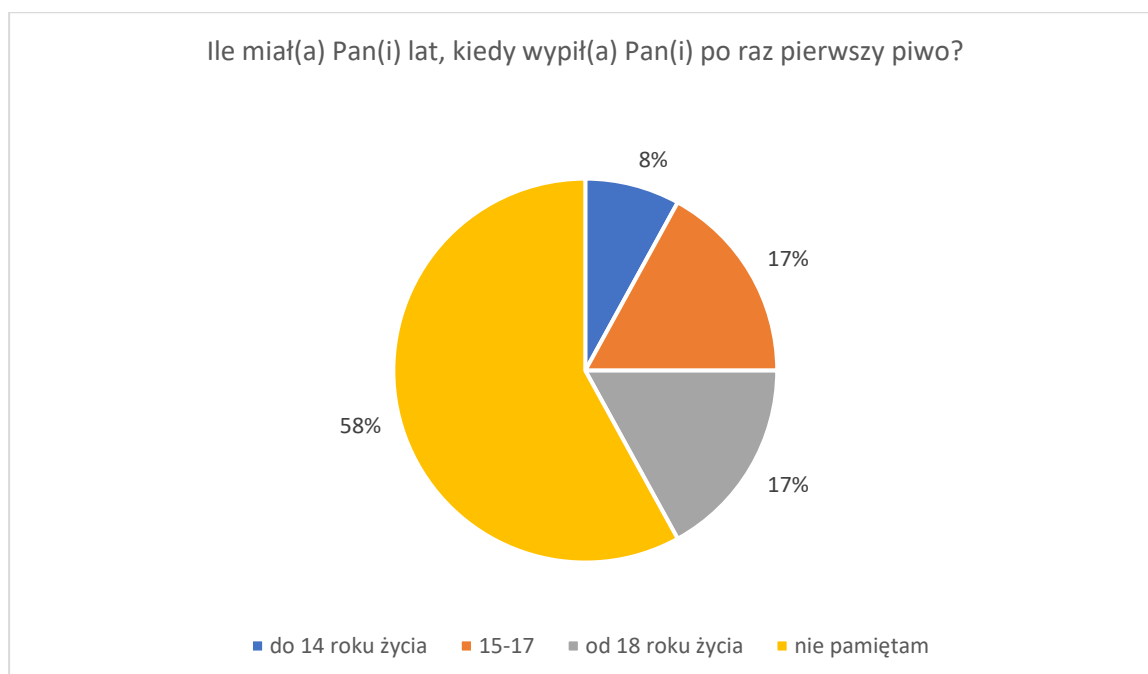
W ciągu ostatnich 30 dni największy procent osób (35%) napisało się 1-2 piw. 27% nie zrobiło tego w ogóle. ¼ grupy (19%) wypła od 3 do 5 piw.

Wykres 16: Spożycie piwa w ciągu ostatnich 30 dni (N=113)

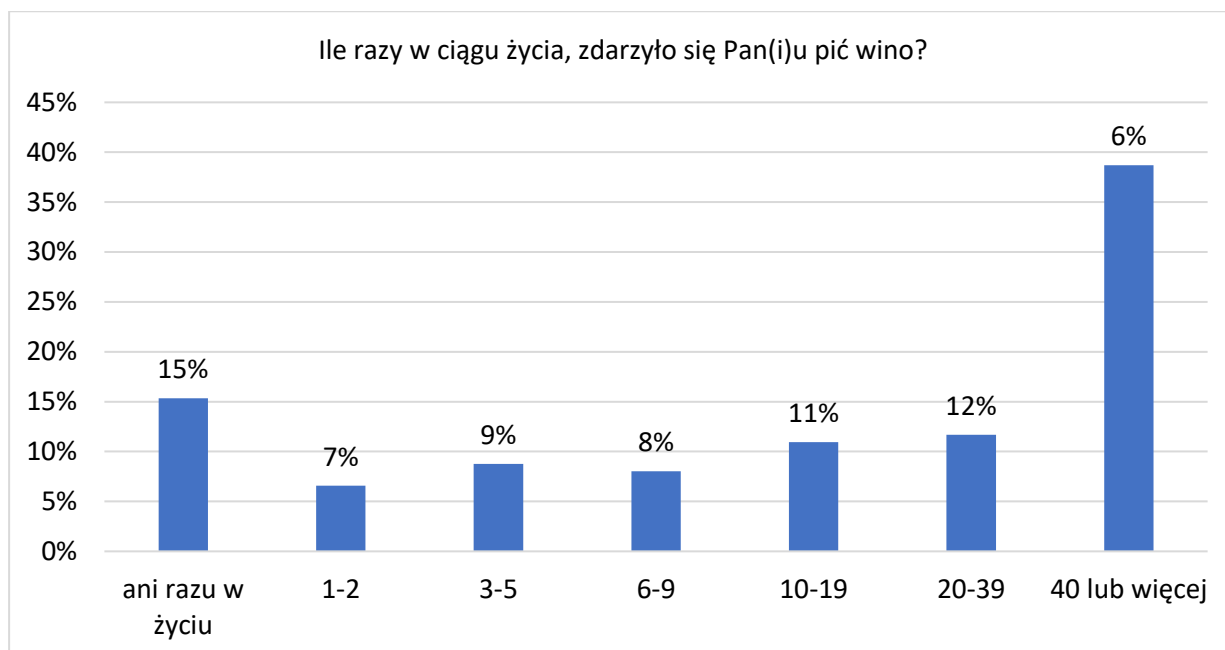
Większość mieszkańców nie pamięta, kiedy po raz pierwszy wypija piwo. Osoby, które pamiętały, najczęściej próbowały w wieku 15-17 lat oraz w wieku pełnoletności (po 17%).

Wykres 17: Pierwsze spożycie piwa (N=118)

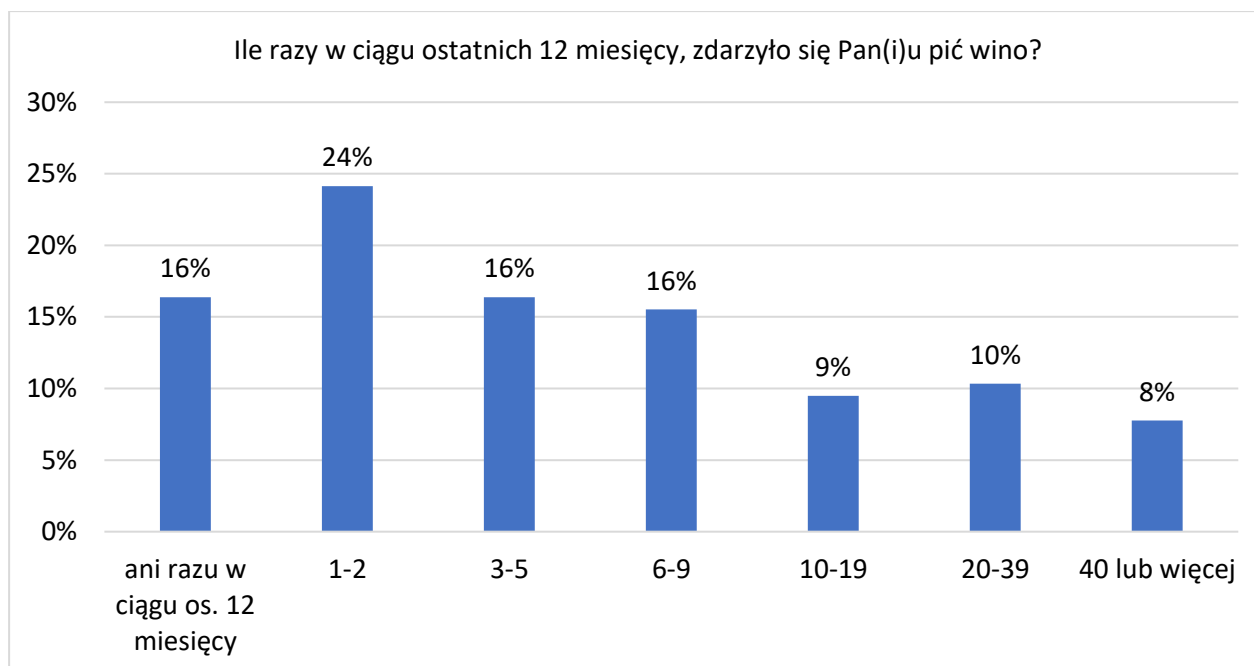
W pytanie dotyczącym picia wina najczęściej osób (39%) piło je 40 lub więcej razy. 15% nie robiło tego w ogóle.

Wykres 18: Picie wina (N=137)

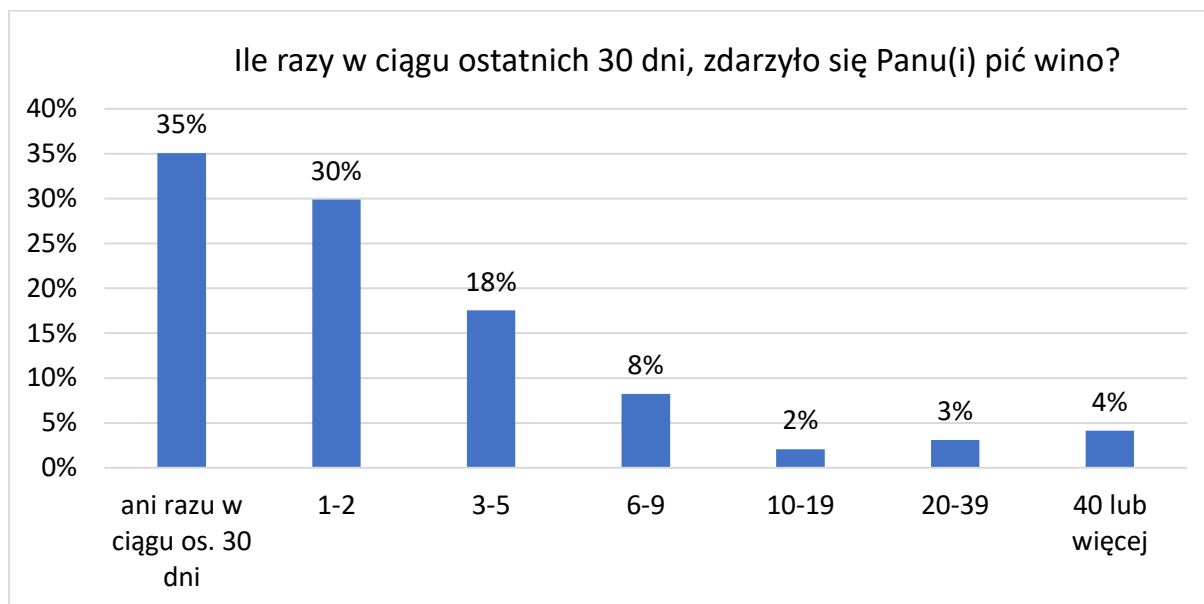
W ciągu ostatnich 12 miesięcy najczęściej wina było spożywane 1-2 razy. Po równo (16%) rozkładają się odpowiedzi: ani razu w ciągu ostatnich 12 miesięcy, 3-5 razy, 6-9 razy.

Wykres 19: Spożywanie wina w ciągu ostatnich 12 miesięcy (N=116)

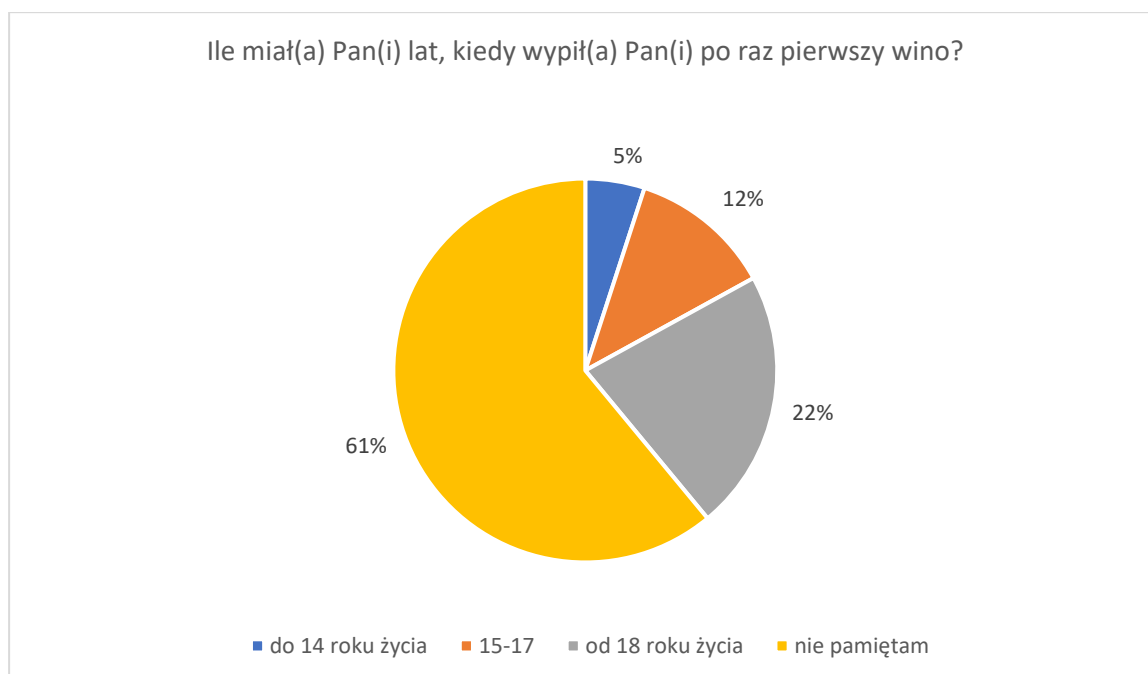
W ciągu ostatnich 30 dni 35% w ogóle nie spożywała wina. 30% osób zdarzyło się pić wino raz lub dwa.

Wykres 20: Spożywanie wina w ciągu ostatnich 30 dni (N=97)

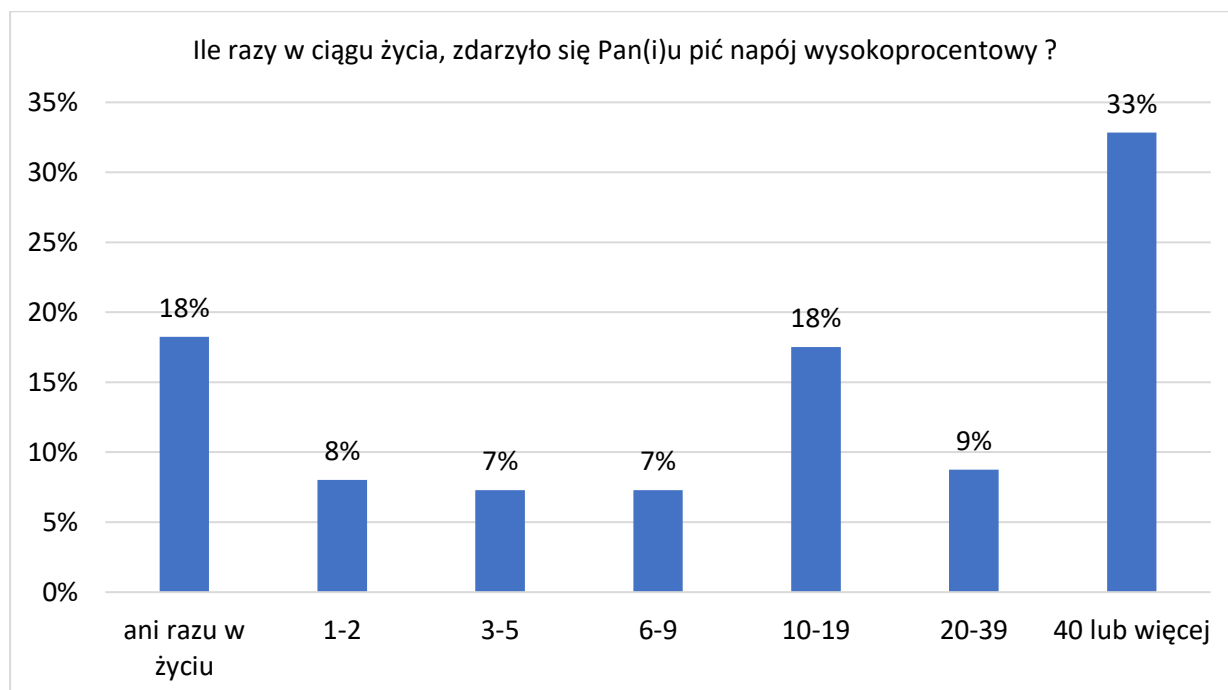
Tak jak w przypadku spożycia piwa, większość osób nie pamięta, kiedy pierwszy raz spożywały wino. Osoby, które pamiętały, najczęściej wskazywały po 18 roku życia (22%).

Wykres 21: Pierwsze spożycie wina (N=116)

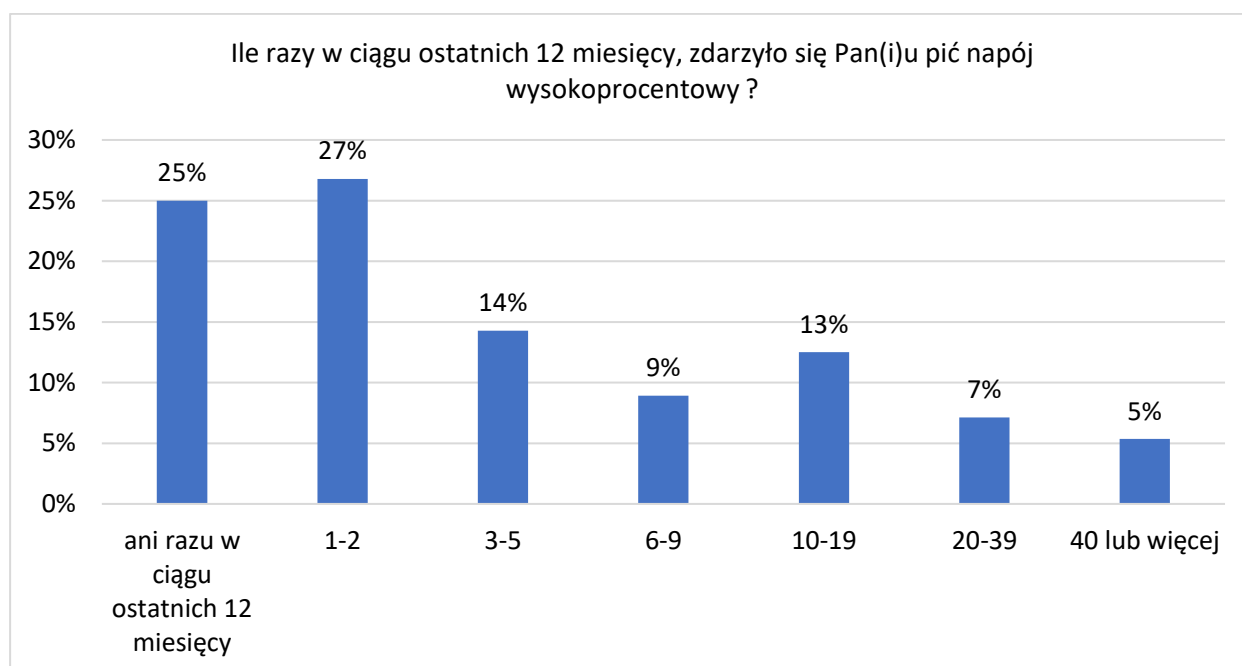
Napój wysokoprocentowy został spożyty najczęściej 40 lub więcej razy (33%). Prawie ¼ grupy (18%) nie spożyła go ani razu.

Wykres 22: Picie napojów wysokoprocentowych (N=137)

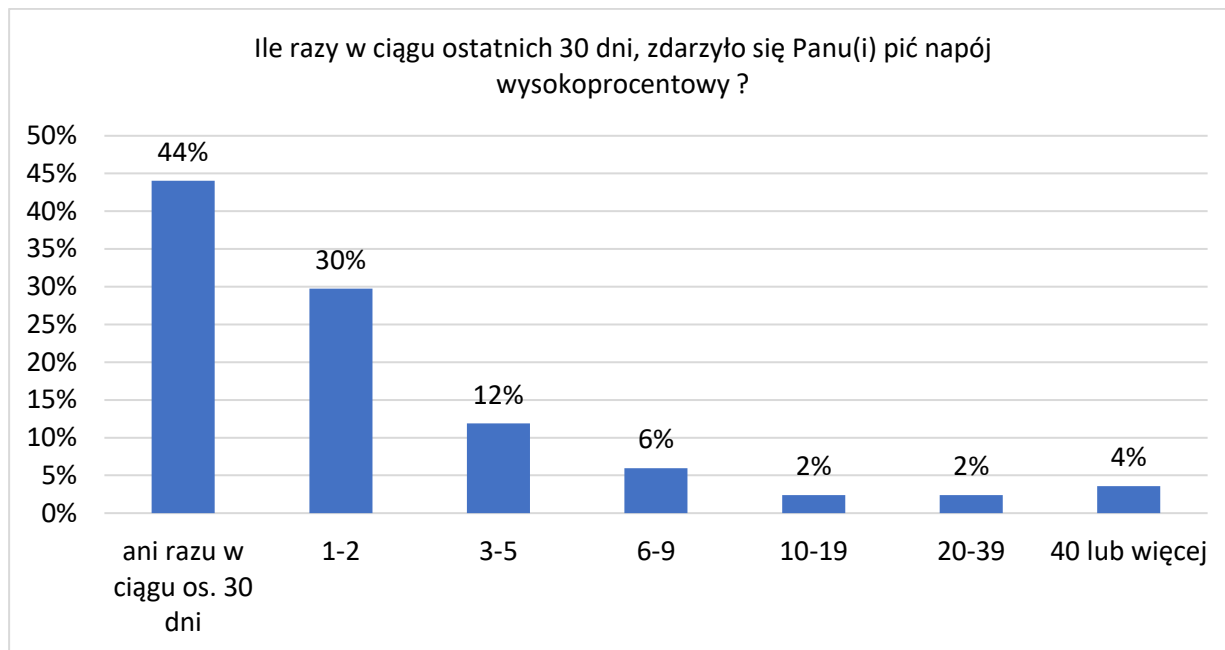
W ciągu ostatnich 12 miesięcy mieszkańcy najczęściej spożyli 1-2 napoje alkoholowe (27%). Równie duża grupa (25%) nie spożyła napoju alkoholowego w ogóle.

Wykres 23: Spożywanie napoju alkoholowego w ciągu ostatnich 12 miesięcy (N=112)

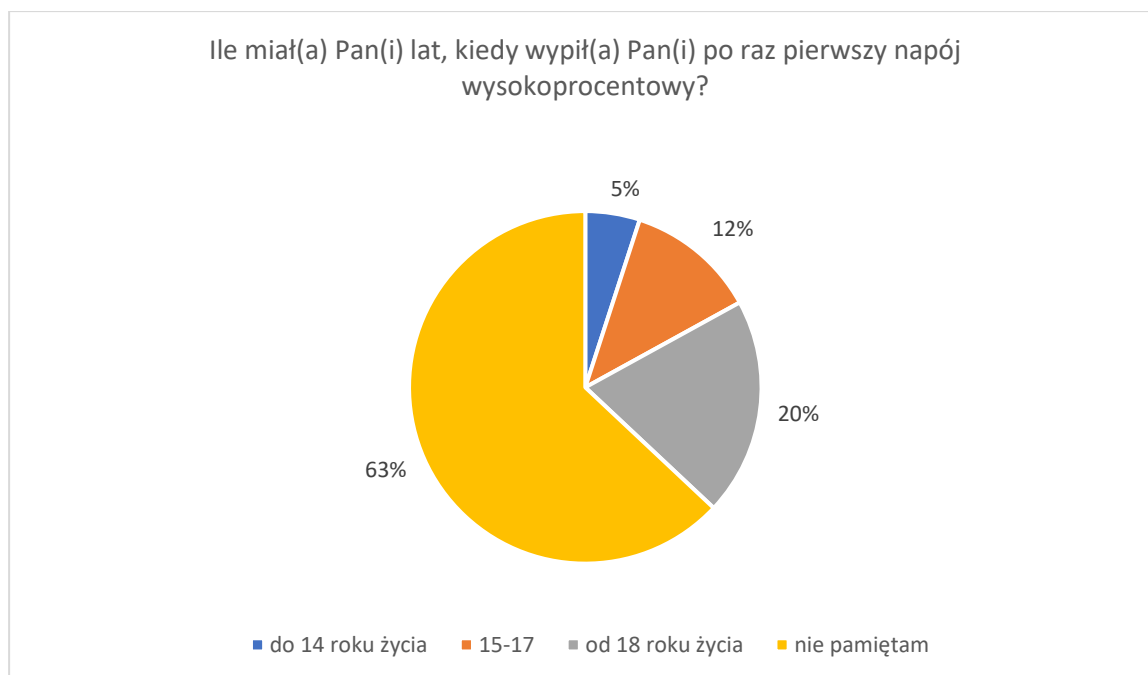
W ciągu ostatnich 30 dni blisko połowa mieszkańców nie spożyła ani jednego napoju alkoholowego (44%). Zaledwie 2% osób deklaruje, że spożyło ich od 20 do 39 w ostatnich 30 dniach.

Wykres 24: Spożycie napoju wysokoprocentowego w ciągu ostatnich 30 dni (N=84)

Co piąta osoba, która piła alkohol wysokoprocentowy zrobiła to po 18 roku życia.

Wykres 25: Pierwsze spożycie napoju wysokoprocentowego (N=112)

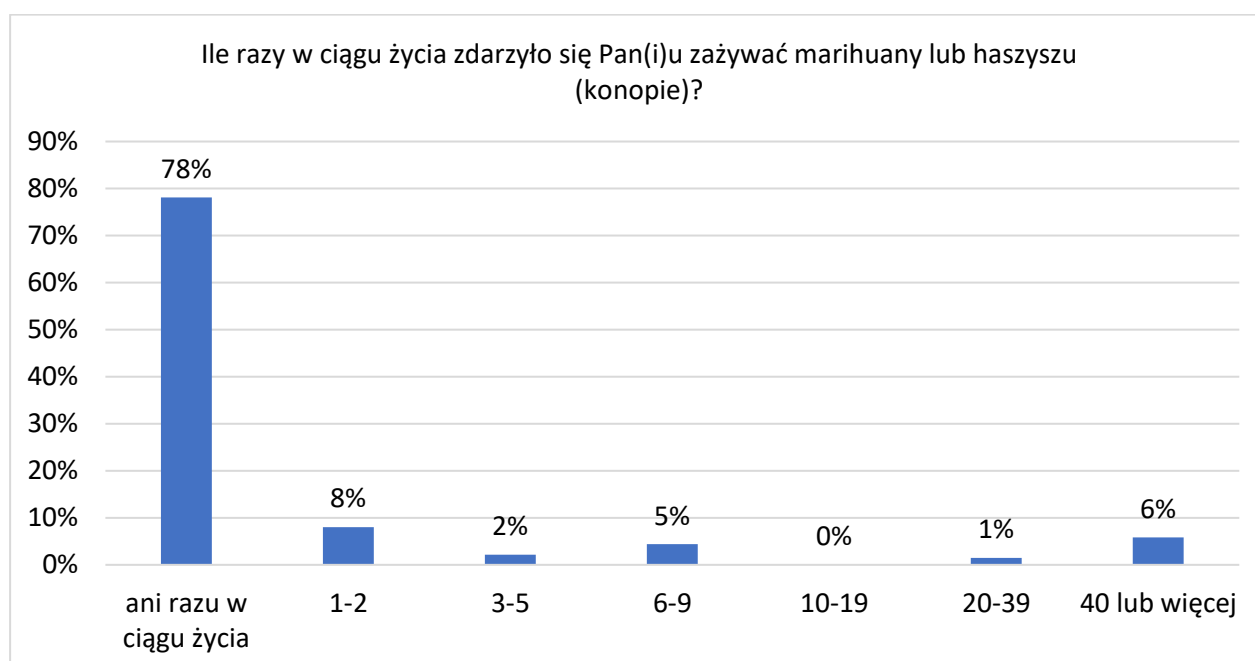
Spotkania ze znajomymi (59%) oraz spotkania rodzinne (55%) okazały się najczęstszą okazją do spożywania alkoholu w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Spory procent osób (24%) zażywało go bez żadnej okazji. W kategorii inne pojawiały się wesele oraz urodziny.

Wykres 26: Okoliczności spożycia alkoholu w ciągu ostatnich 12 miesięcy (N=137)

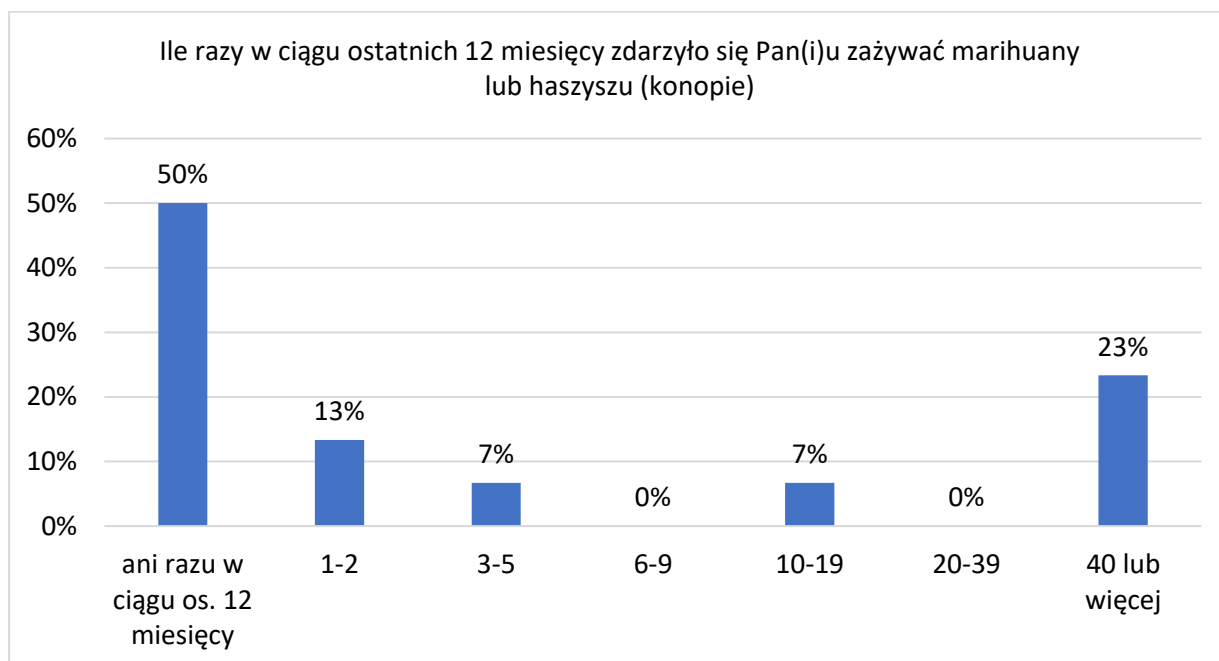
Według poniższego wykresu marihuanę lub haszysz próbowało 22% osób. 8% spróbowało od 1 do 2 razy, natomiast 6% - 40 lub więcej.

Wykres 27: Zażycie marihuany lub haszyszu (N=137)

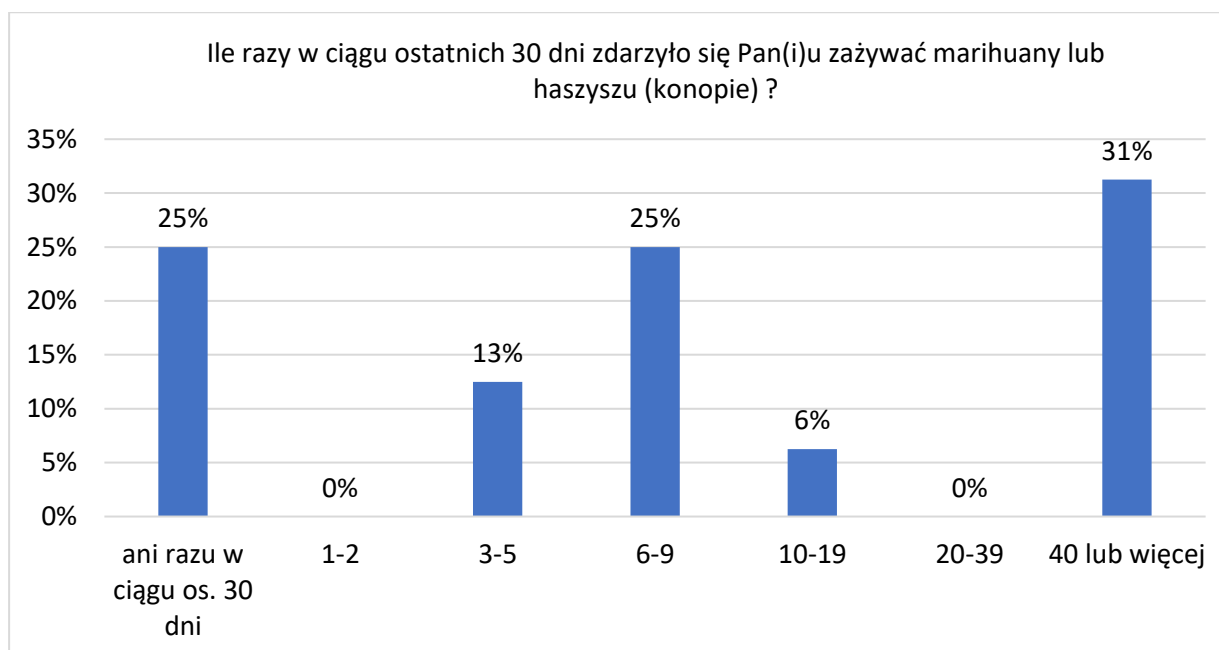
W ciągu ostatnich 12 miesięcy marihuanę lub haszysz zażyło 50% osób. Aż 23% zrobiło to 40 razy lub więcej. 13% zdecydowało się na zażycie marihuany lub haszyszu od 1 do 2 razy.

Wykres 28: Zażycie marihuany lub haszyszu w ciągu ostatnich 12 miesięcy (N=30)

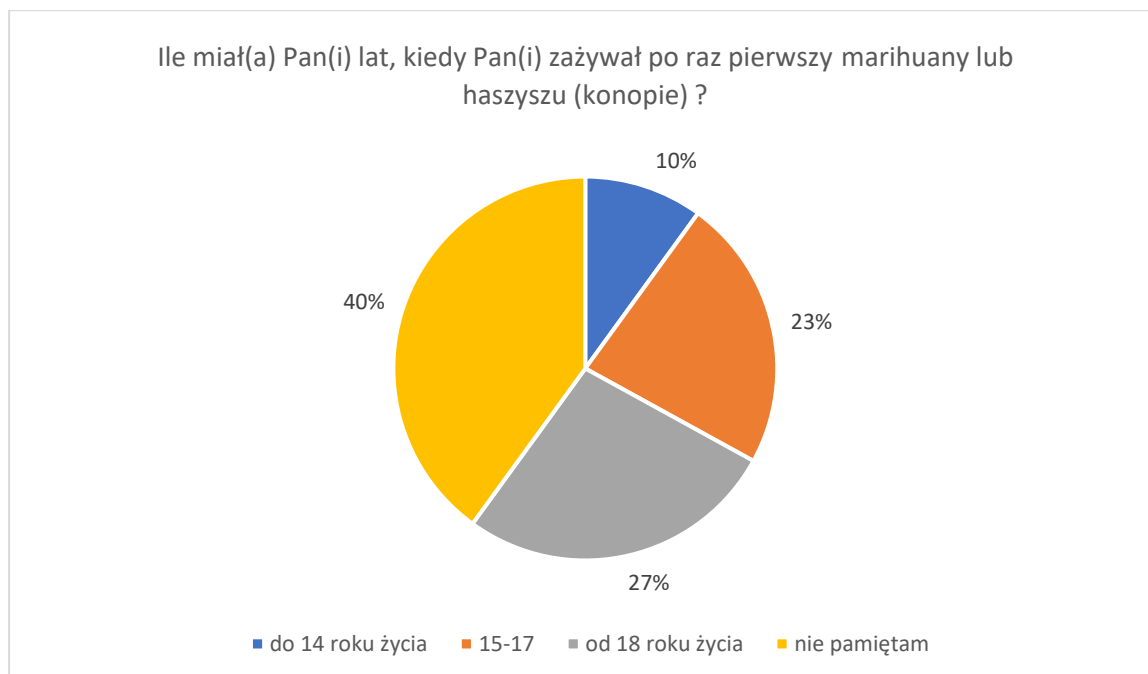
Zażycie marihuany lub haszyszu w ciągu ostatnich 30 dni deklaruje 75% osób. Aż 31% zrobiło to 40 razy lub więcej. ¼ grupy zażywającej marihuanę lub haszysz spróbowała od 6 do 9 razy.

Wykres 29: Zażycie marihuany lub haszyszu w ciągu ostatnich 30 dni (N=16)

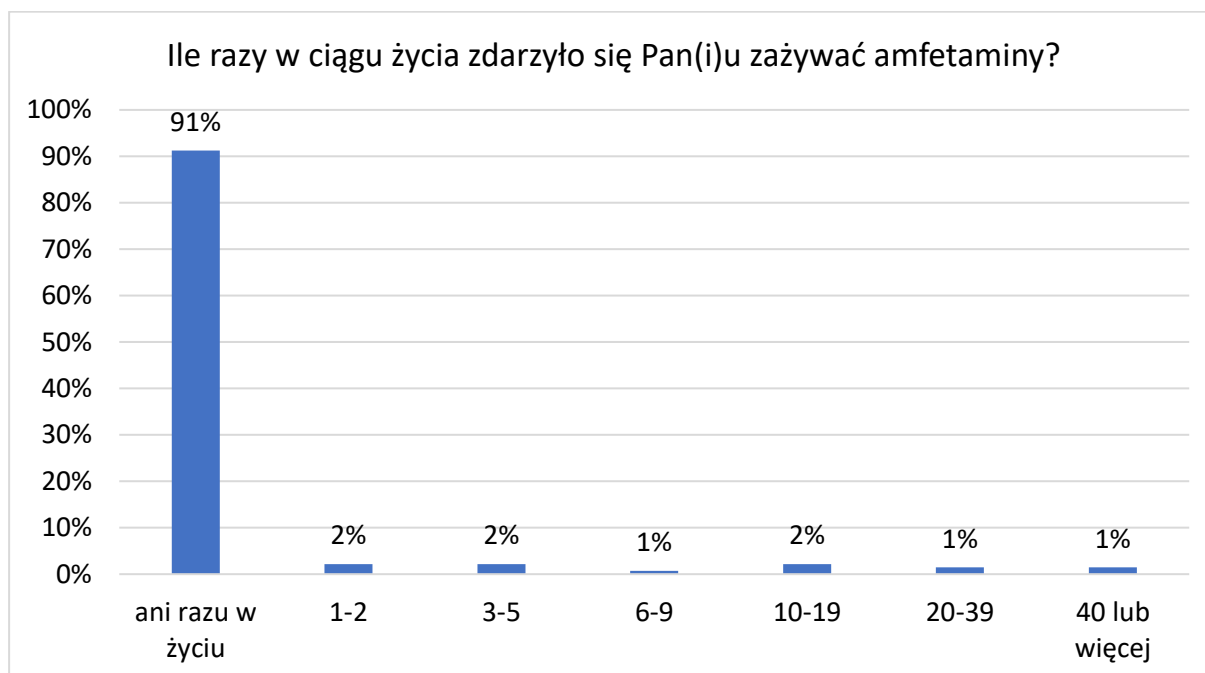
W przypadku marihuany i haszyszu większość osób (40%) pamięta, w jakim wieku po raz pierwszy je zażywali. Najczęściej inicjacja miała miejsce po ukończeniu pełnoletności (27%). Warto zauważyć, że 10% ankietowanych pierwszy raz zapaliło marihuanę przed 14 rokiem życia.

Wykres 30: Pierwsze zażycie marihuany lub haszyszu (N=30)

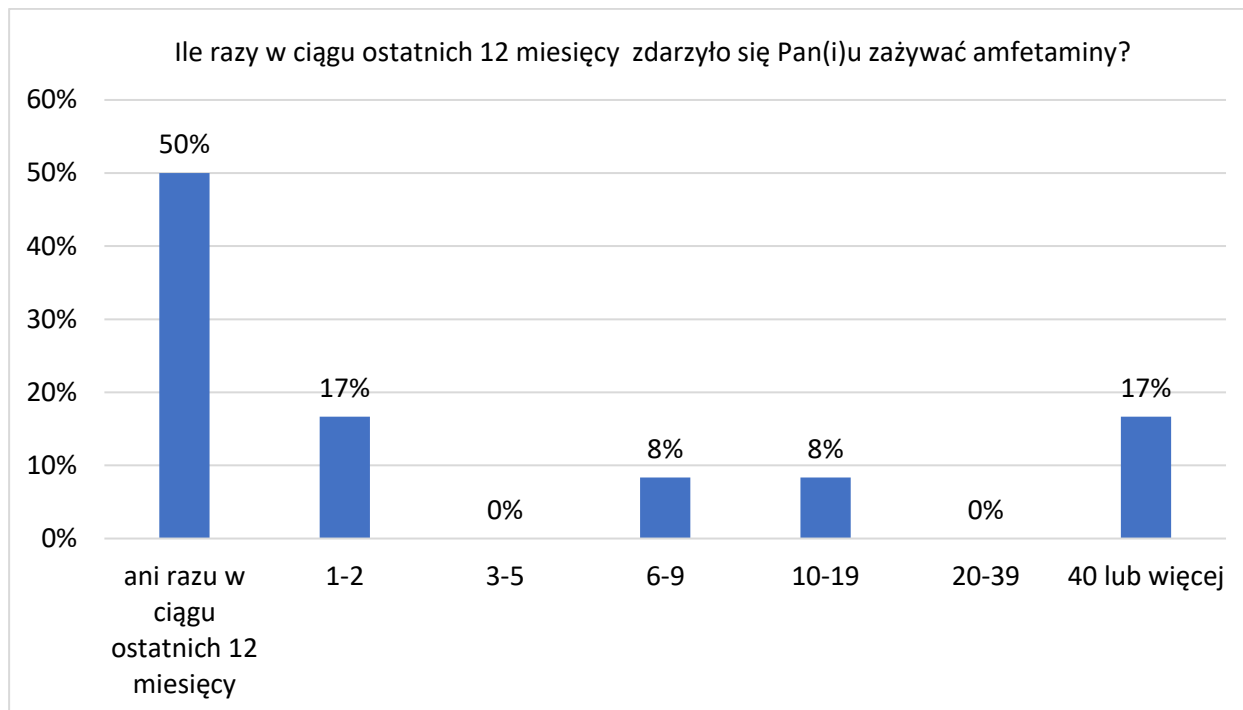
W grupie ankietowanych mało kto zażywał amfetaminę. Osoby, które się tego podjęły, zrobiły to 1-2 razy w życiu (2%), 3-5 razy (2%).

Wykres 31: Zażycie amfetaminy (N=137)

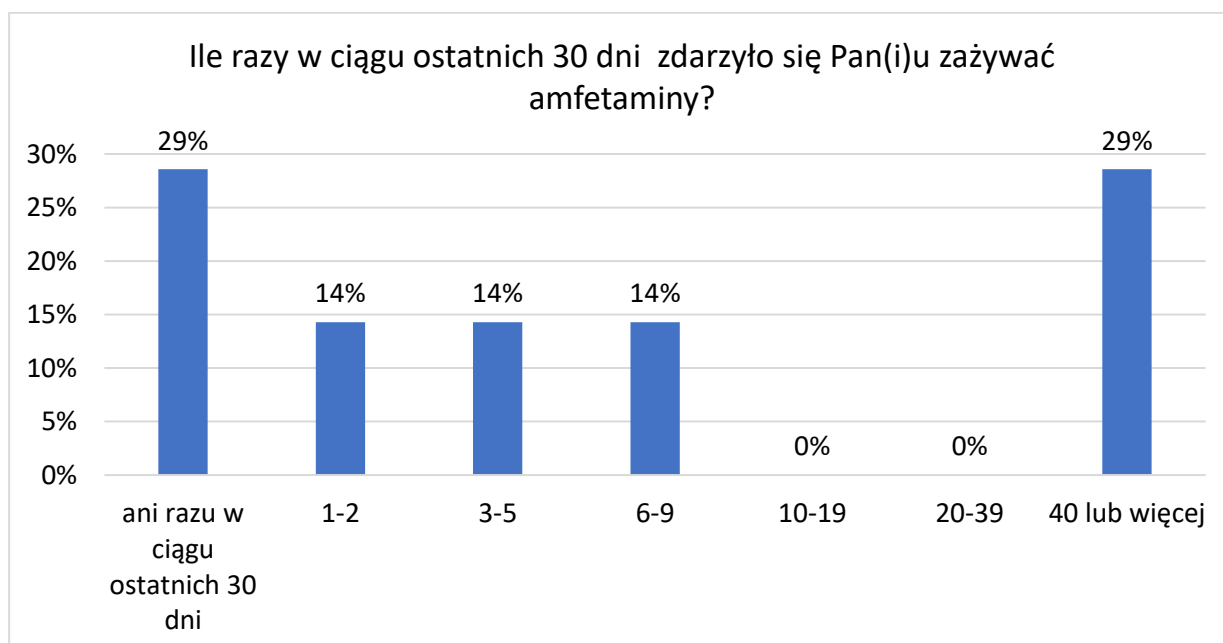
W ciągu ostatnich 12 miesięcy 50% osób z zażywających amfetaminy nie robiło tego ani razu. Występują również pewne skrajności – 17% osób zażyło amfetaminę od 1 do 2 razy. Również 17% deklaruje, że zrobiło to 40 razy lub więcej.

Wykres 32: Zażycie amfetaminy w ciągu ostatnich 12 miesięcy (N=12)

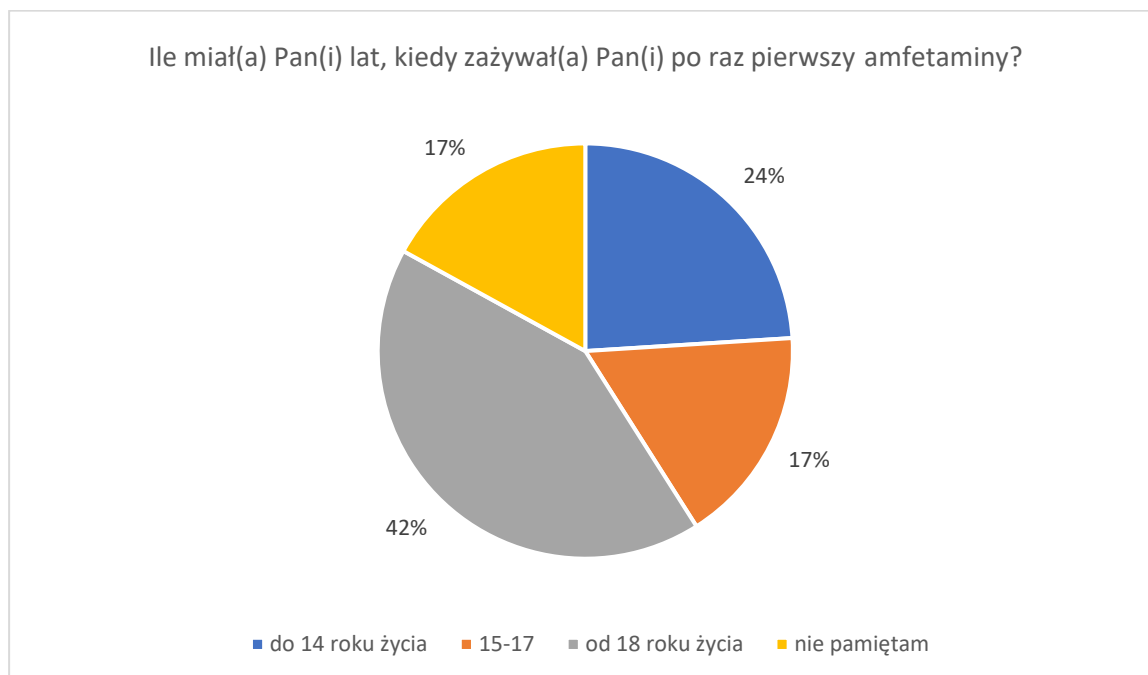
Okolo 29% osób nie zażyło amfetaminy w ciągu ostatnich 30 dni, natomiast również okolo 29% twierdzi, że zażyło ją 40 razy lub więcej.

Wykres 33: Zażycie amfetaminy w ciągu ostatnich 30 dni (N=7)

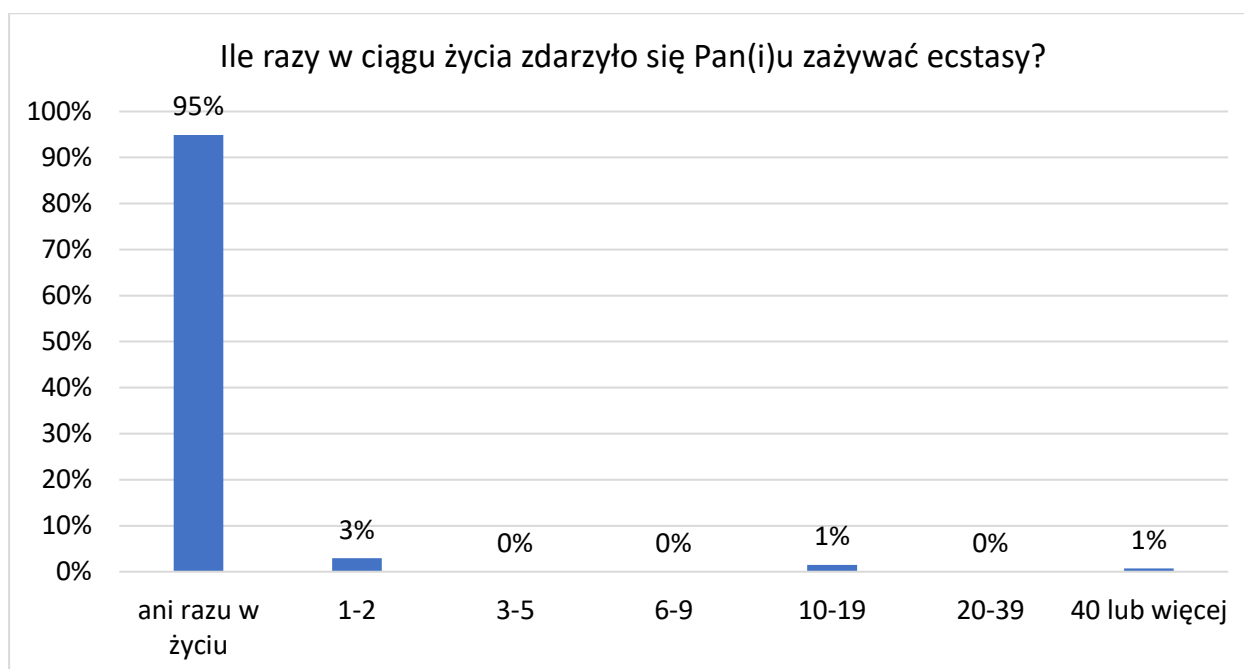
W przypadku 42% osób, które zażyły amfetaminę, zrobiły to po ukończeniu 18 roku życia.

Wykres 34: Pierwsze zażycie amfetaminy (N=12)

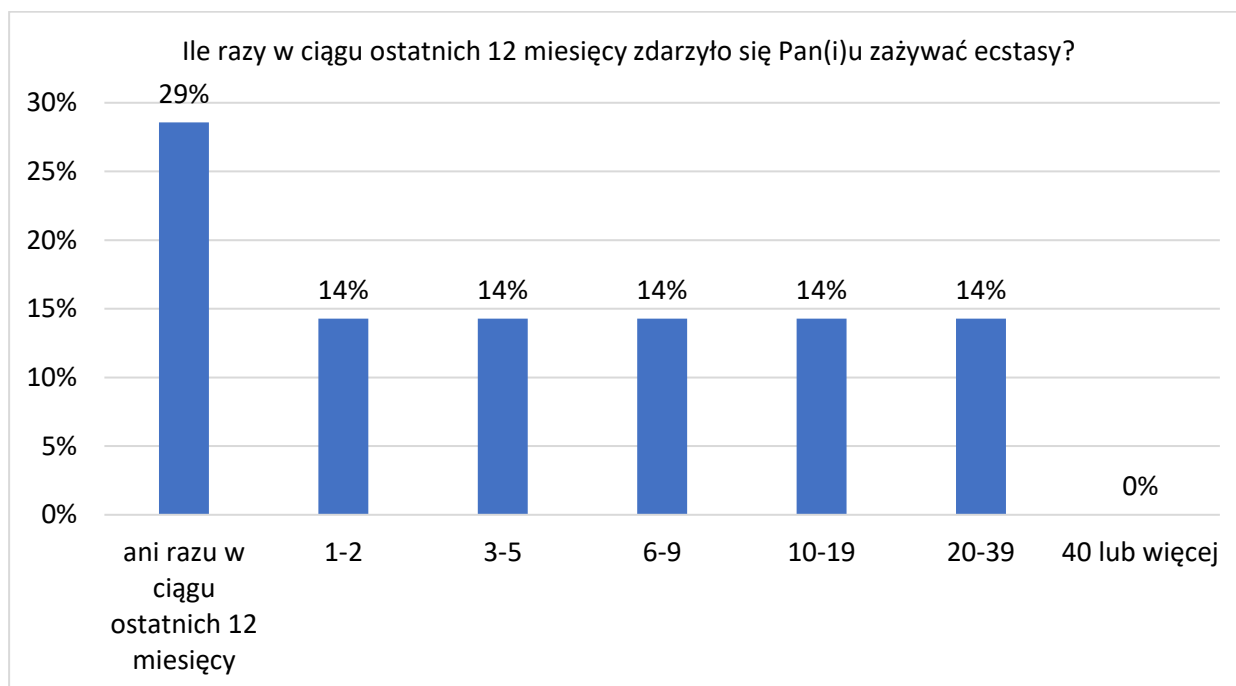
Ecstasy jest substancją rzadko używaną przez mieszkańców. 95% nigdy jej nie próbowało. Tylko 3% osób próbowało jej od 1 do 2 razy.

wykres 35: Zażycie ecstasy (N=137)

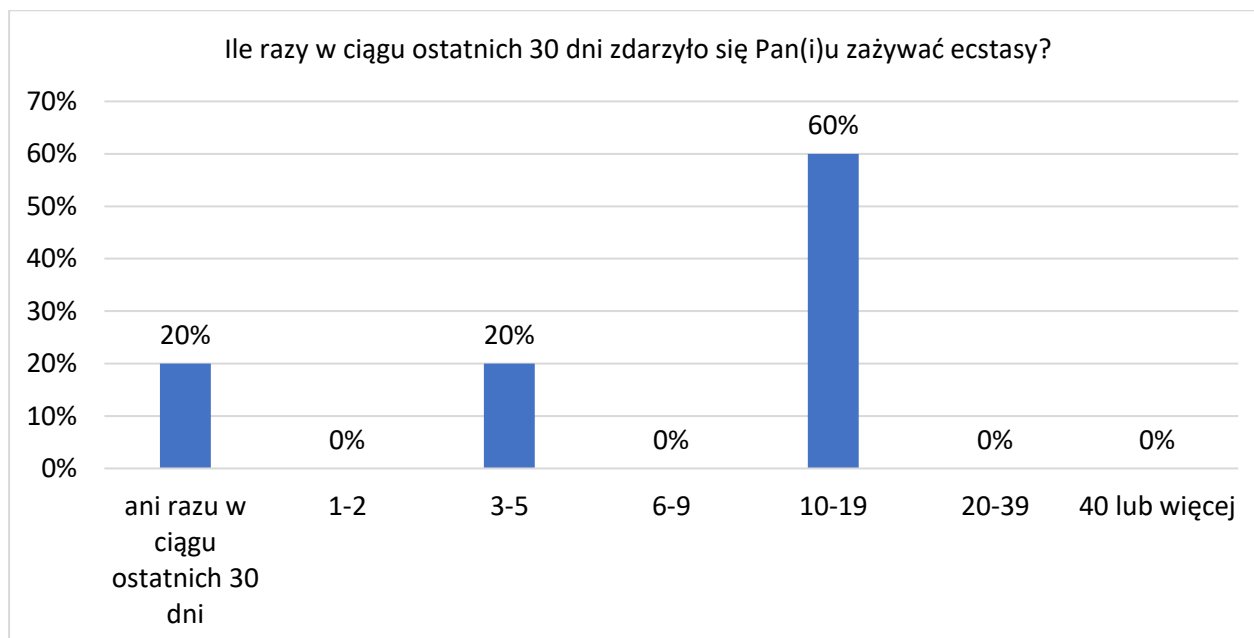
W ciągu ostatnich 12 miesięcy 1/3 osób, które próbowały ecstasy wcześniej, nie zażywało jej.

Wykres 36: Zażywanie ecstasy w ciągu ostatnich 12 miesięcy (N=7)

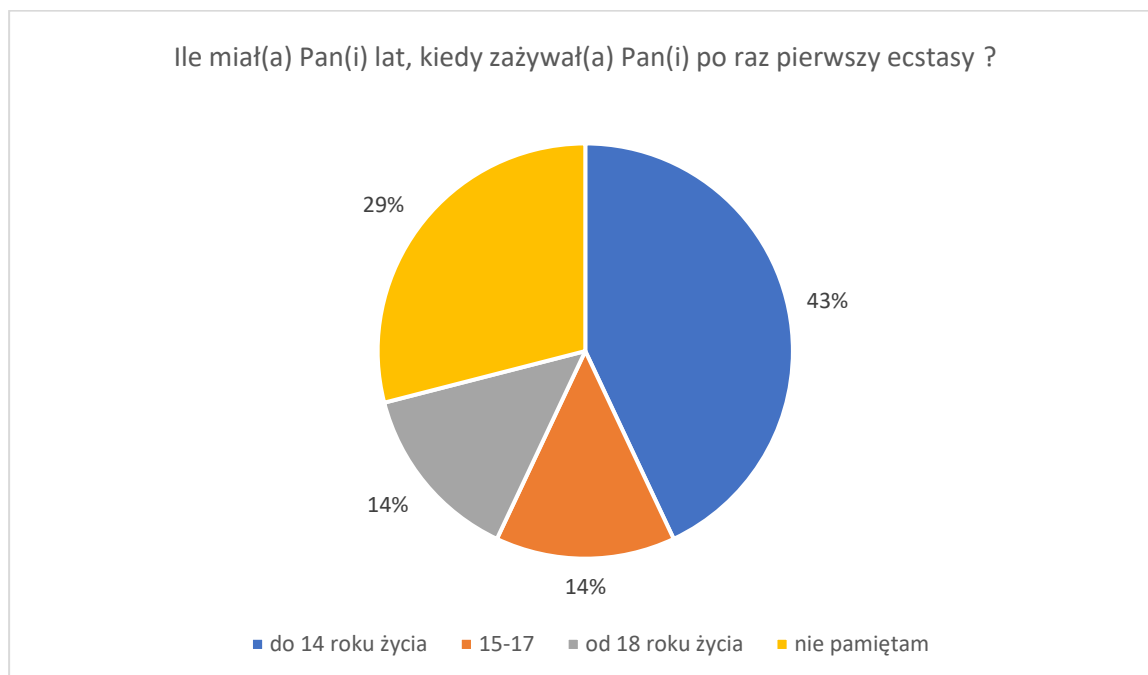
Około 60% tej grupy deklaruje, że zażyło ecstasy od 10 do 19 razy. Reszta grupy zażyła substancji od 3 do 5 razy (20%), a pozostali (20%) – ani razu w ciągu ostatnich 30 dni.

Wykres 37: Zażywanie ecstasy w ciągu ostatnich 30 dni (N=5)

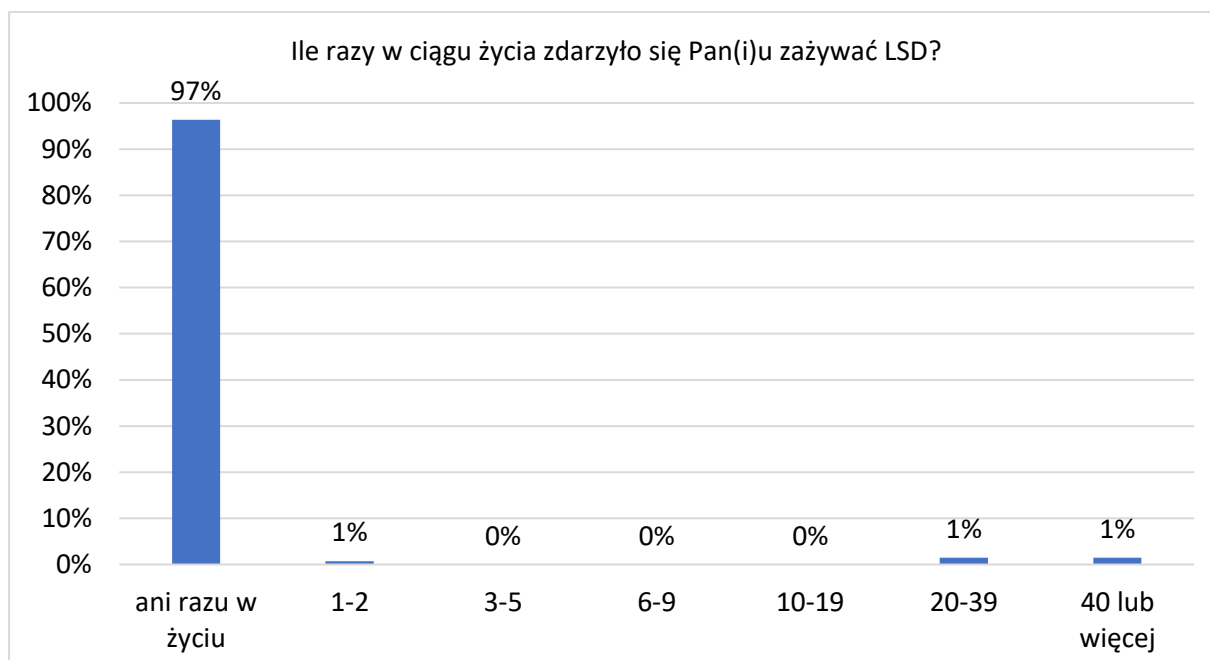
Po raz pierwszy zażycie ecstasy miało miejsce poniżej 14 roku życia – 43%.

Wykres 38: Pierwsze zażycie ecstasy (N=7)

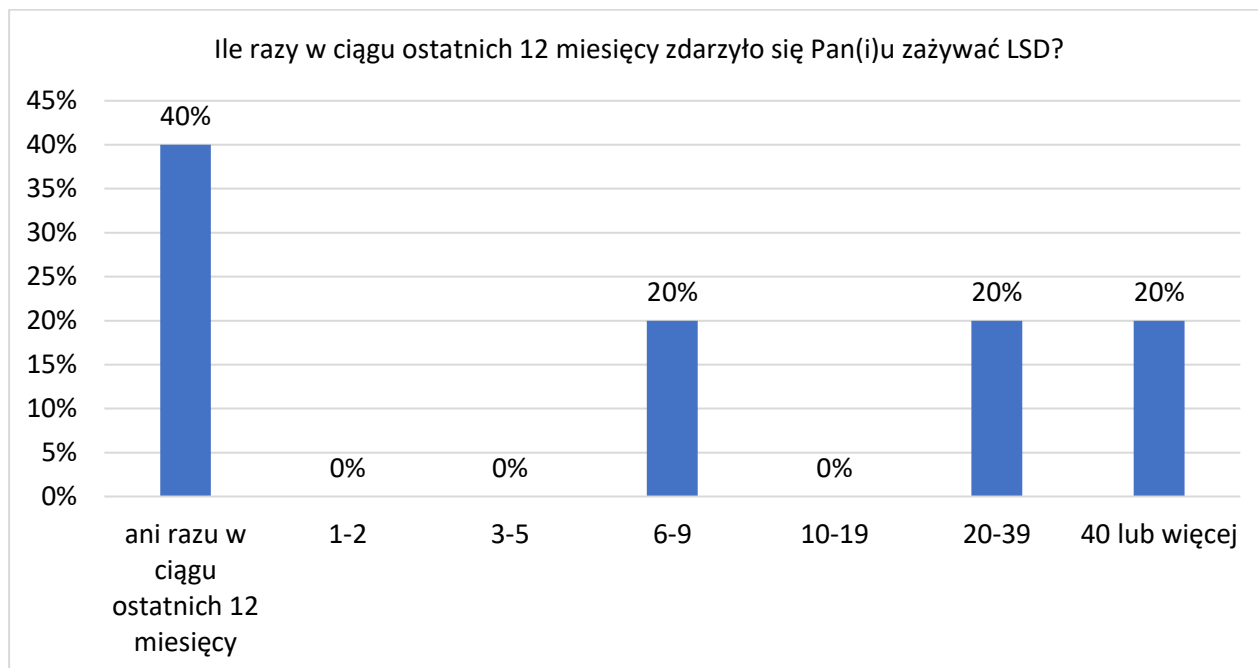
Prawie cała grupa mieszkańców (97%) ani razu nie zażyła LSD.

Wykres 39: Zażycie LSD (N=137)

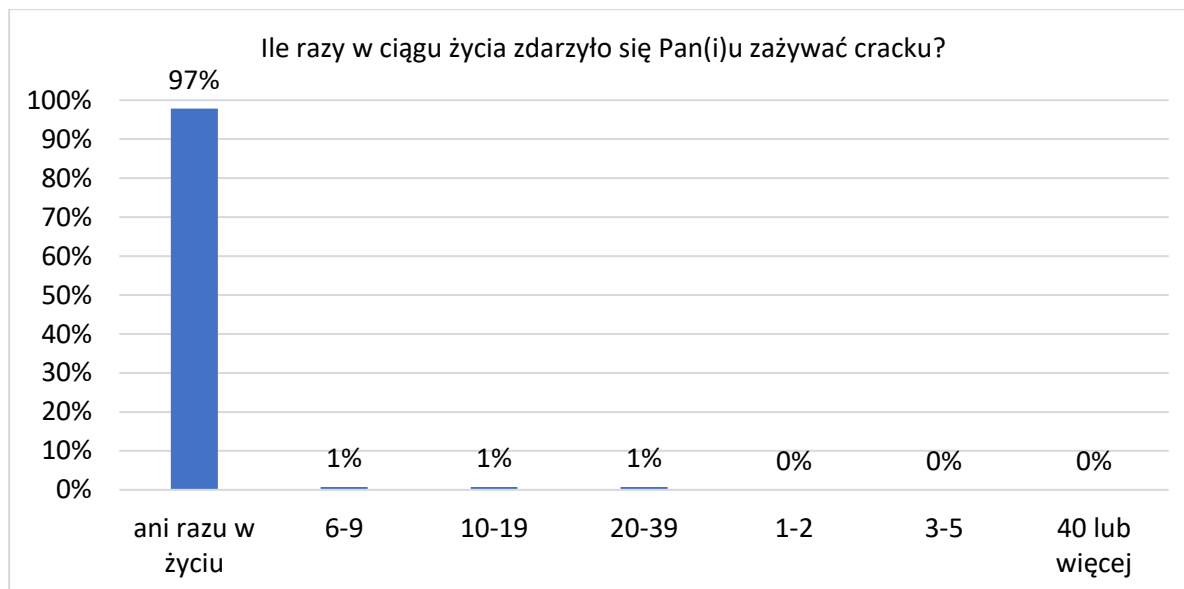
Z osób, którym zdarzyło się zażyć LSD, 40% nie powtórzyło tego w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Osoby, które podjęły kolejną próbę, zażyły LSD od 6 do 9 razy (20%), od 20 do 39 razy (20%) oraz 40 lub więcej (20%).

Wykres 40: Zażywanie LSD w ciągu ostatnich 12 miesięcy (N=5)

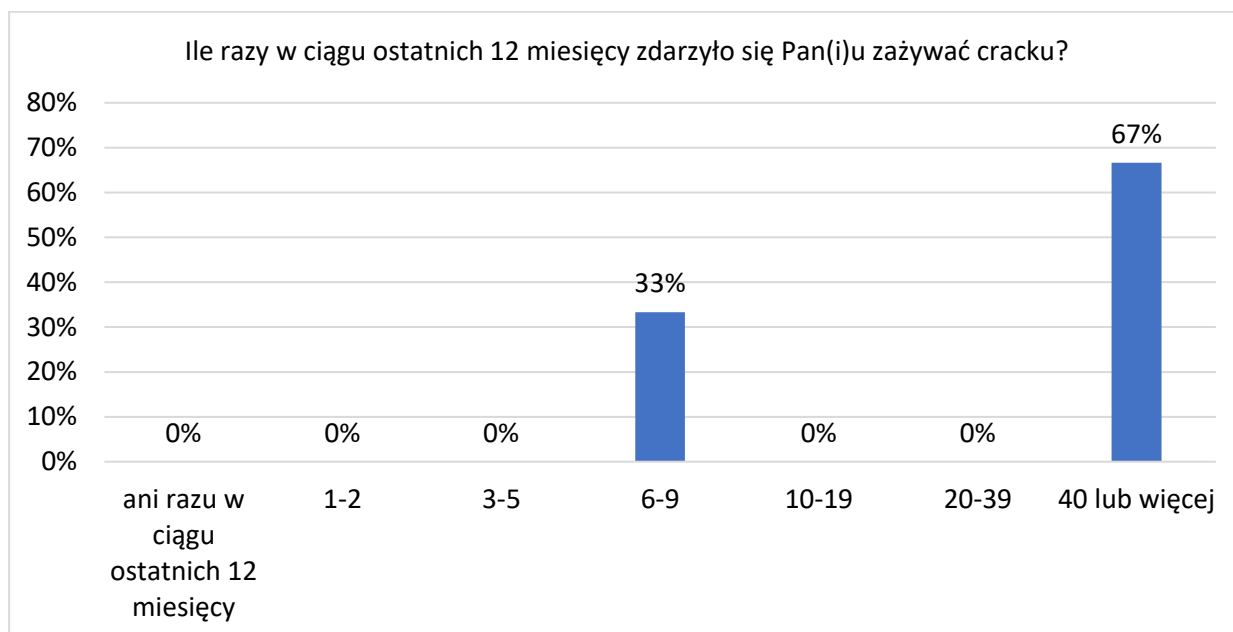
Crack zażyło zaledwie 3% mieszkańców.

Wykres 41: Zażywanie cracku (N=137)

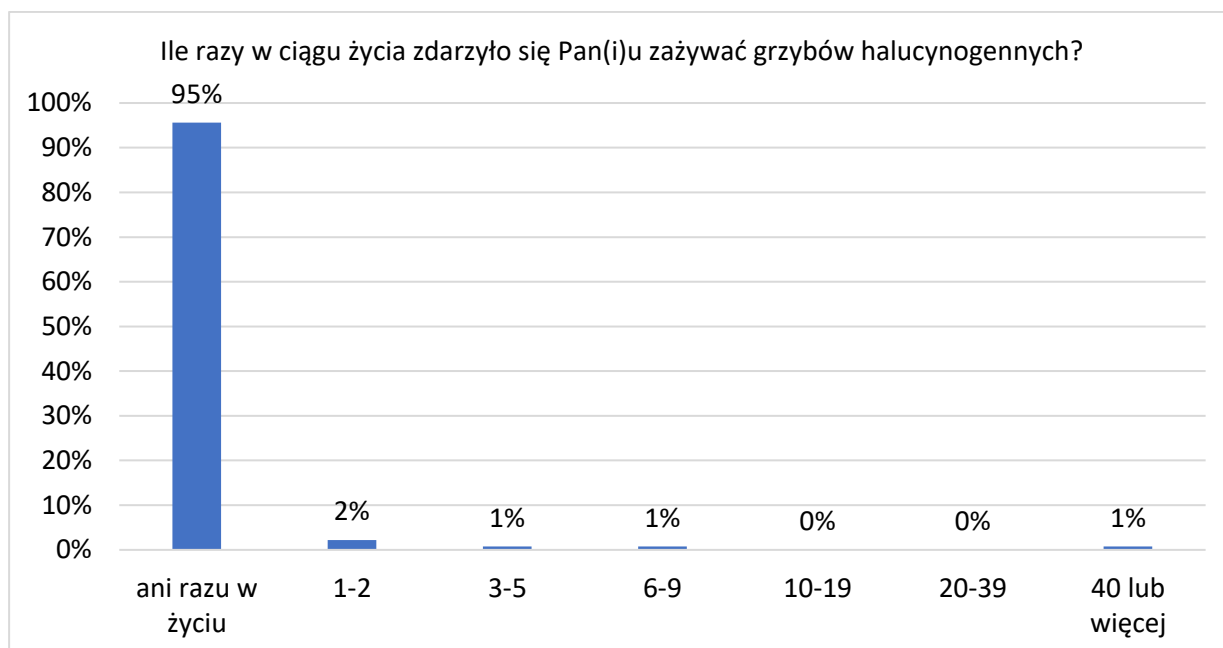
Z 3 osób, 2/3 zrobiło to 40 lub więcej razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy. 1/3 tej grupy zrobiła to od 6 do 9 razy.

Wykres 42: Zażywanie cracku w ciągu ostatnich 12 miesięcy (N=3)

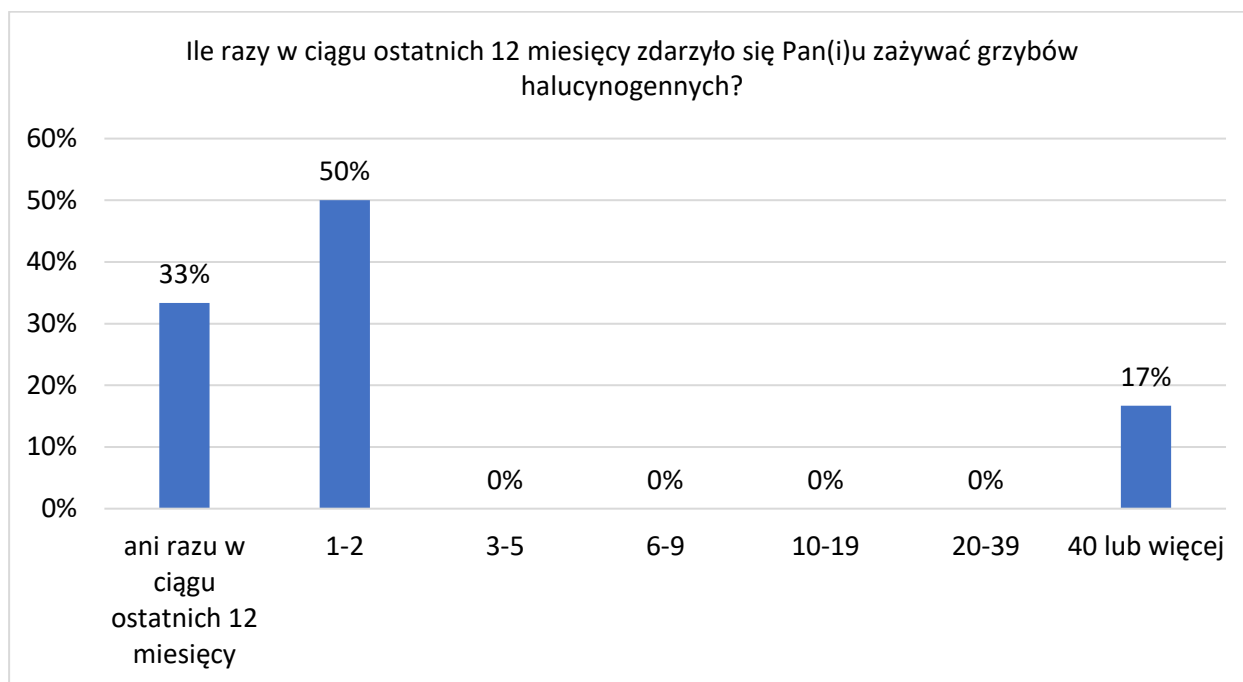
Wśród mieszkańców mało komu zdarzyło się zażyć grzyby halucynogenne. Było to 5% całej grupy, z czego 2% spróbowała 1-2 razy.

wykres 43: Zażywanie grzybów halucynogennych (N=137)

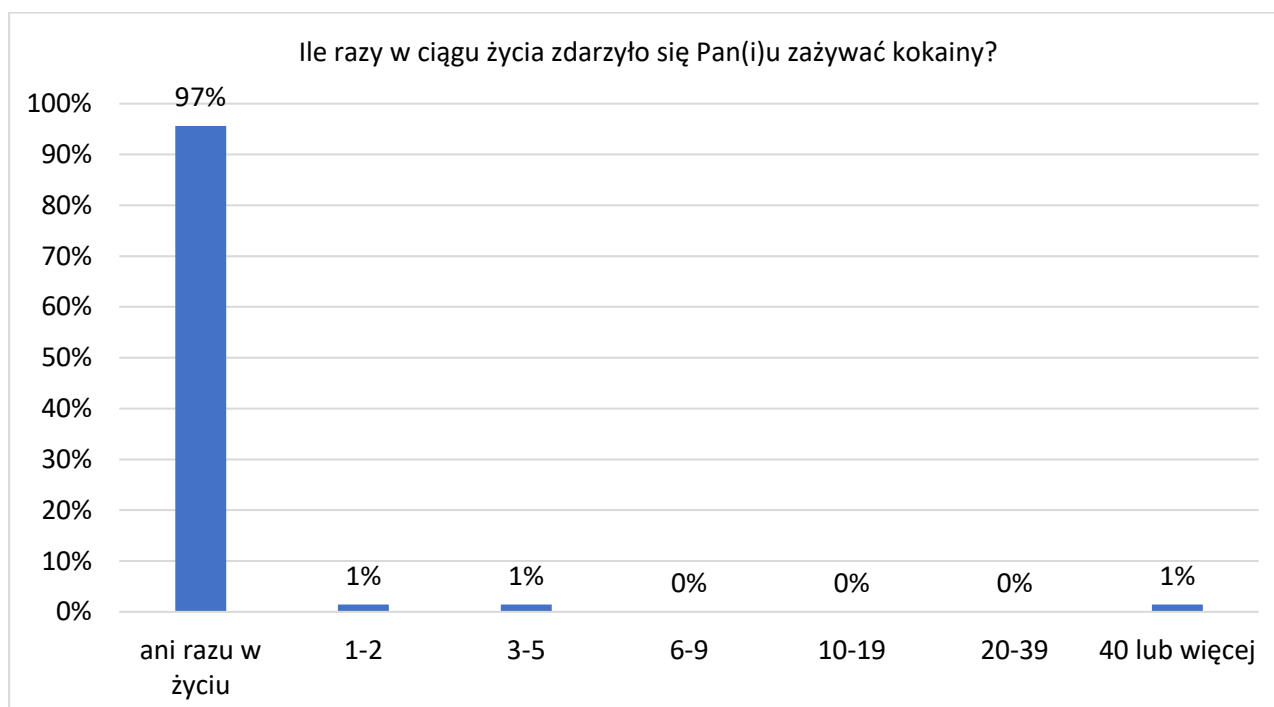
W ciągu ostatnich 12 miesięcy 50% osób zażywających grzyby halucynogenne zrobiła to ponownie od 1 do 2 razy. 1/3 grupy nie powtórzyła tego czynu.

Wykres 44: Zażywanie grzybów halucynogennych w ciągu ostatnich 12 miesięcy (N=6)

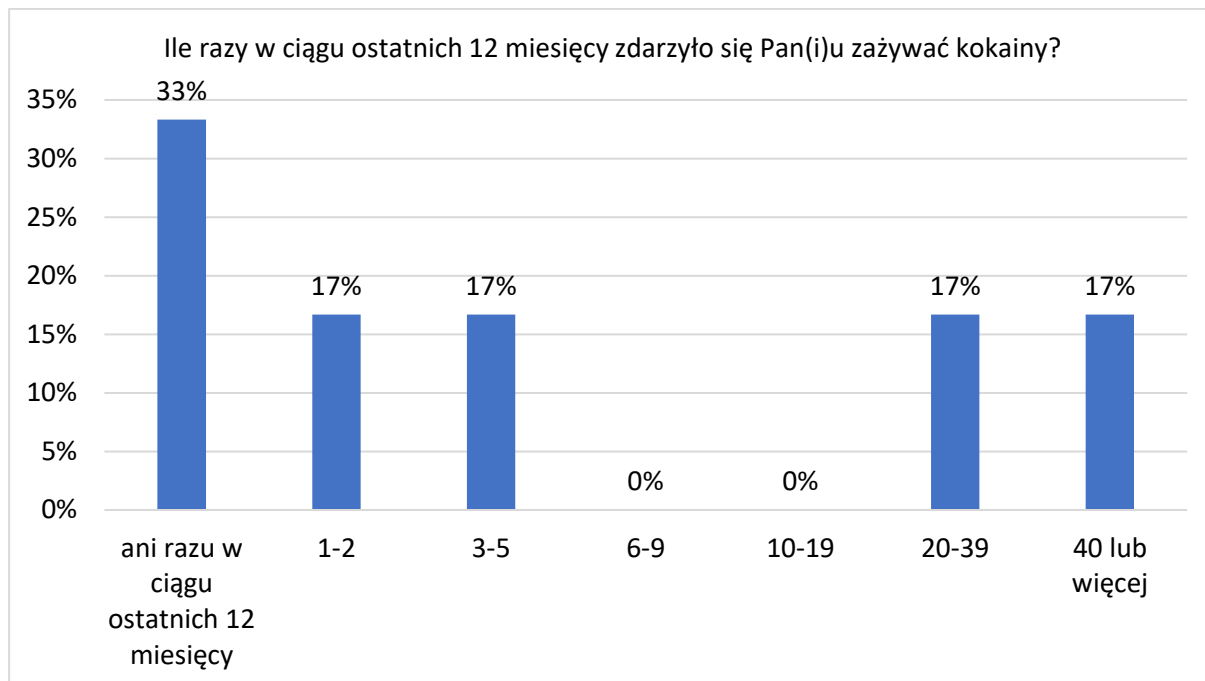
W ciągu całego życia 97% osób nie spróbowało kokainy ani razu. 1% osób zażyło od 1 do 2 razy.

Wykres 45: Zażywanie kokainy (N=137)

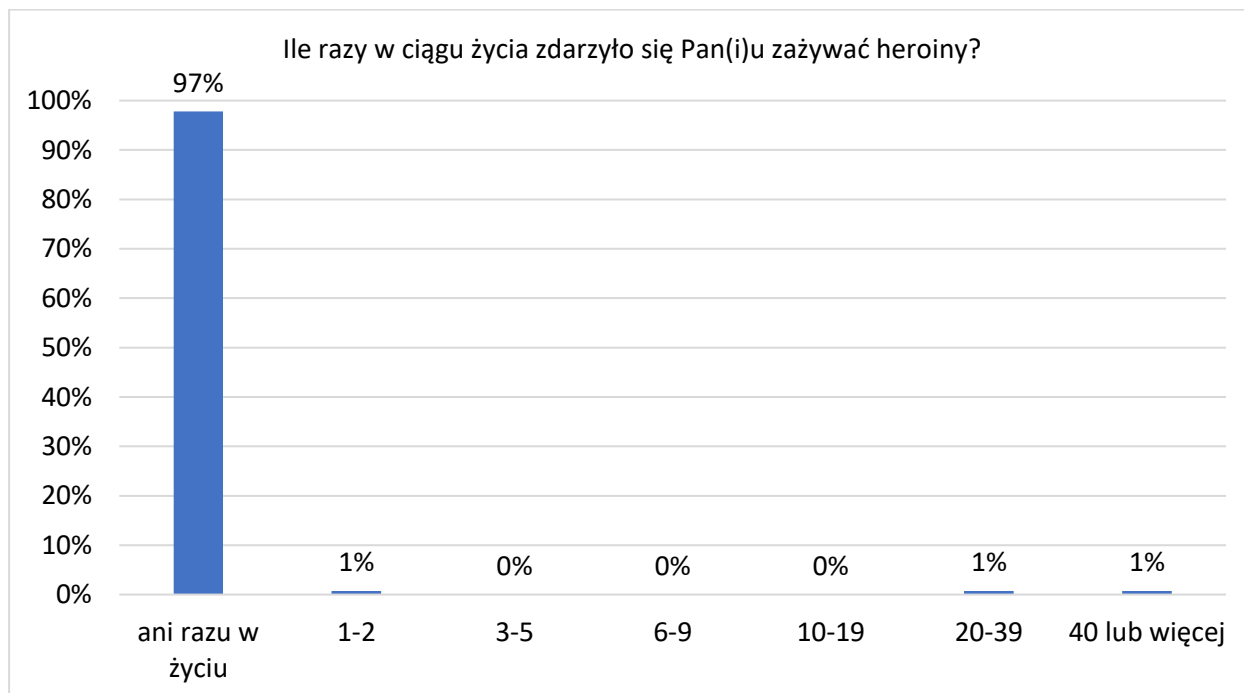
Przez ostatnie 12 miesięcy z grupy osób, które zażyły kokainę, 33% nie zrobiło tego ponownie. Patrząc na wykres, można zauważyć skrajności – 17% zażyło kokainę 1-2 razy. Również 17% zrobił to 40 lub więcej razy.

Wykres 46: Zażycie kokainy w ciągu ostatnich 12 miesięcy (N=6)

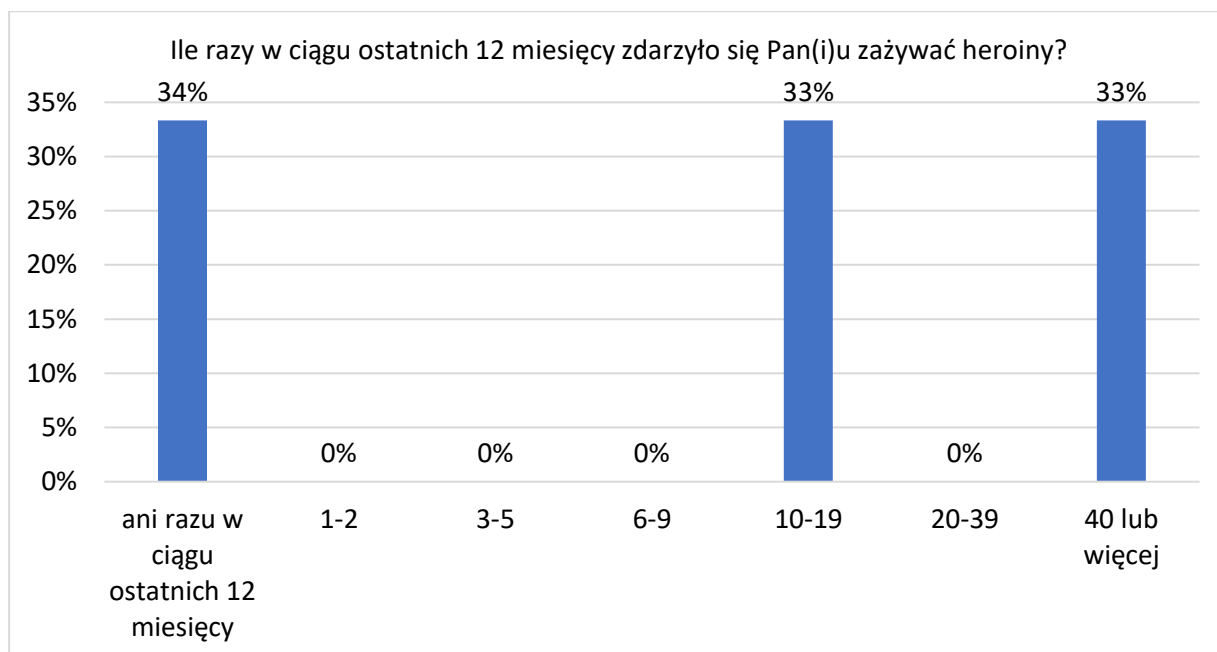
Tak jak w przypadku kokainy, 97% osób również nie zdecydowało się na zażycie heroiny.

Wykres 47: Zażycie heroiny (N=137)

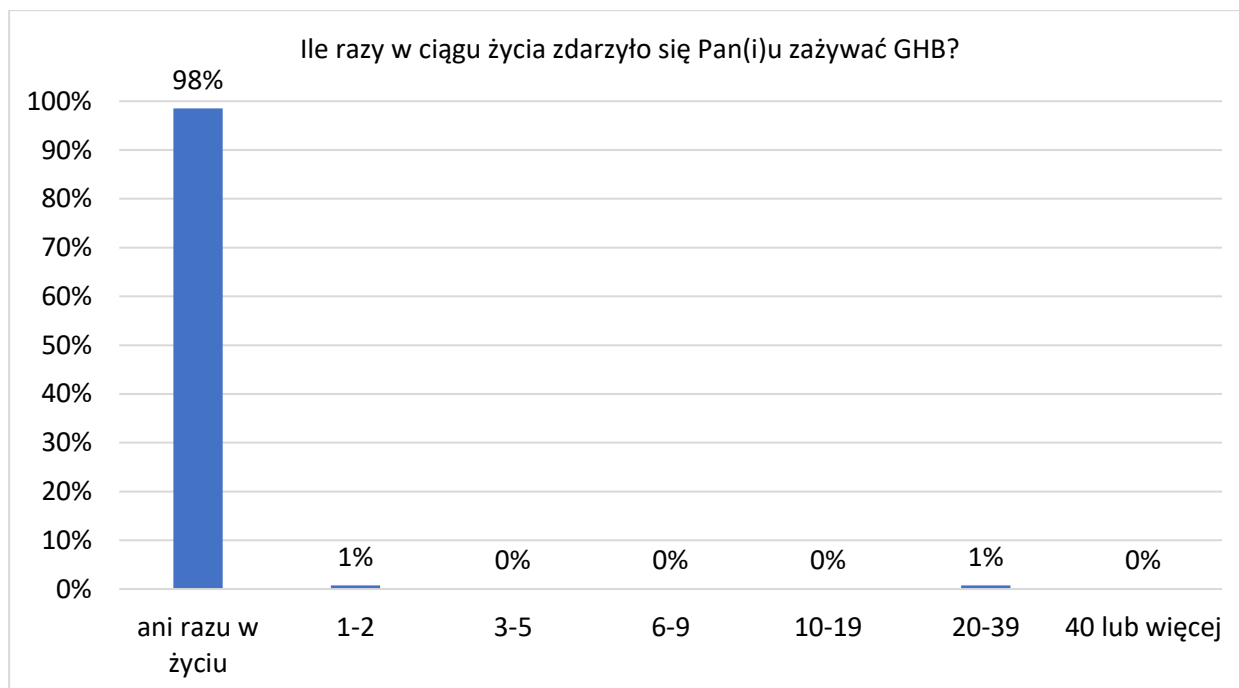
Z osób, które podjęły taką próbę, 34% nie zażyła heroiny w ciągu ostatnich 12 miesięcy. 33% zażyła ją od 10 do 19 razy. Reszta – 33% - zrobiła to 40 lub więcej razy.

Wykres 48: Zażycie heroiny w ciągu ostatnich 12 miesięcy (N=3)

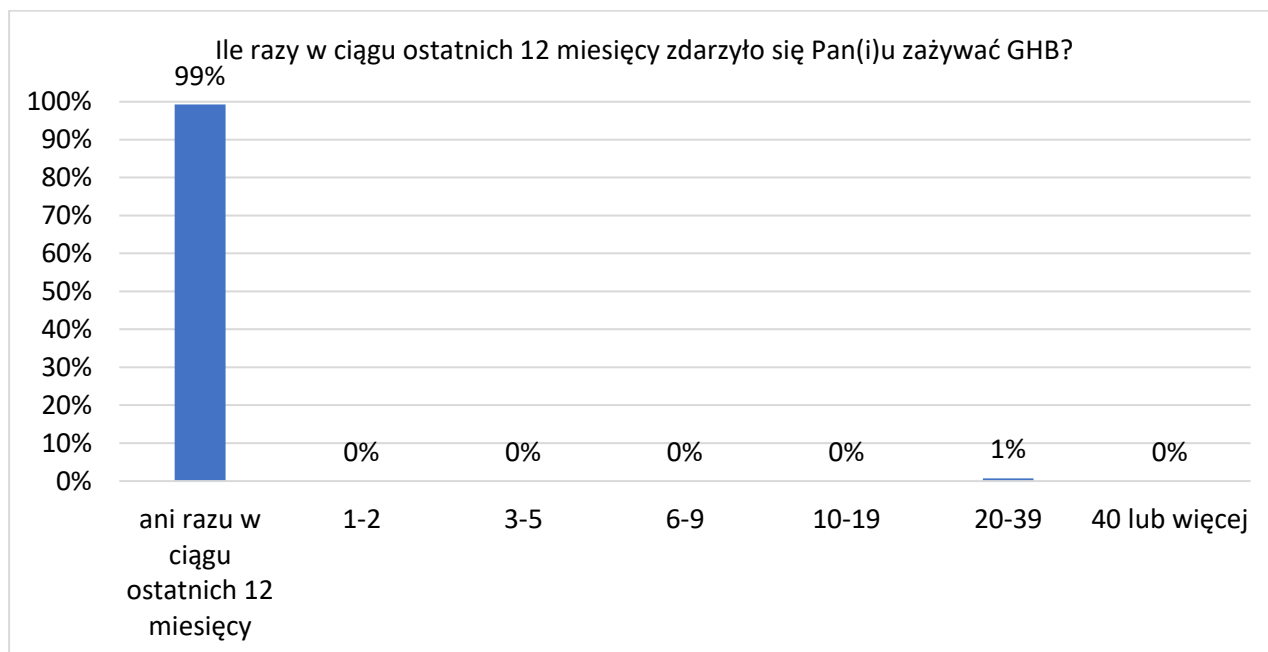
Prawie wszyscy mieszkańcy (98%) nigdy nie próbowali zażyć GHB.

Wykres 49: Zażycie GHB (N=137)

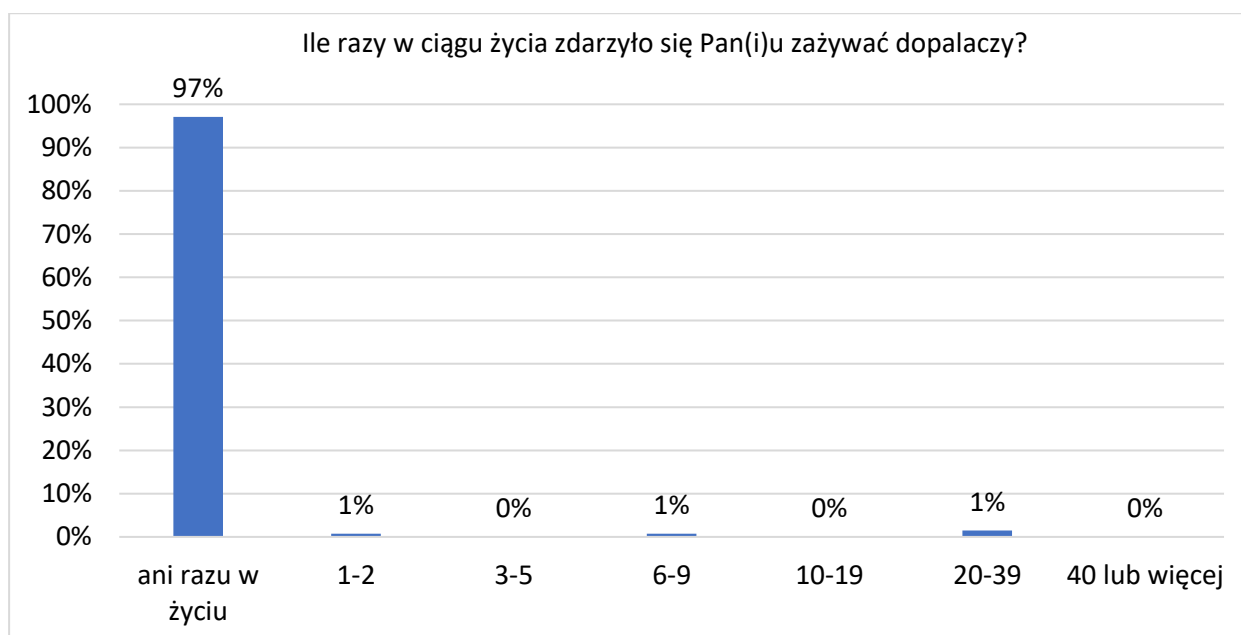
W ciągu ostatnich 12 miesięcy GHB zażyło tylko 1% osób, robiąc to od 20 do 39 razy.

Wykres 50: Zażycie GHB w ciągu ostatnich 12 miesięcy (N=137)

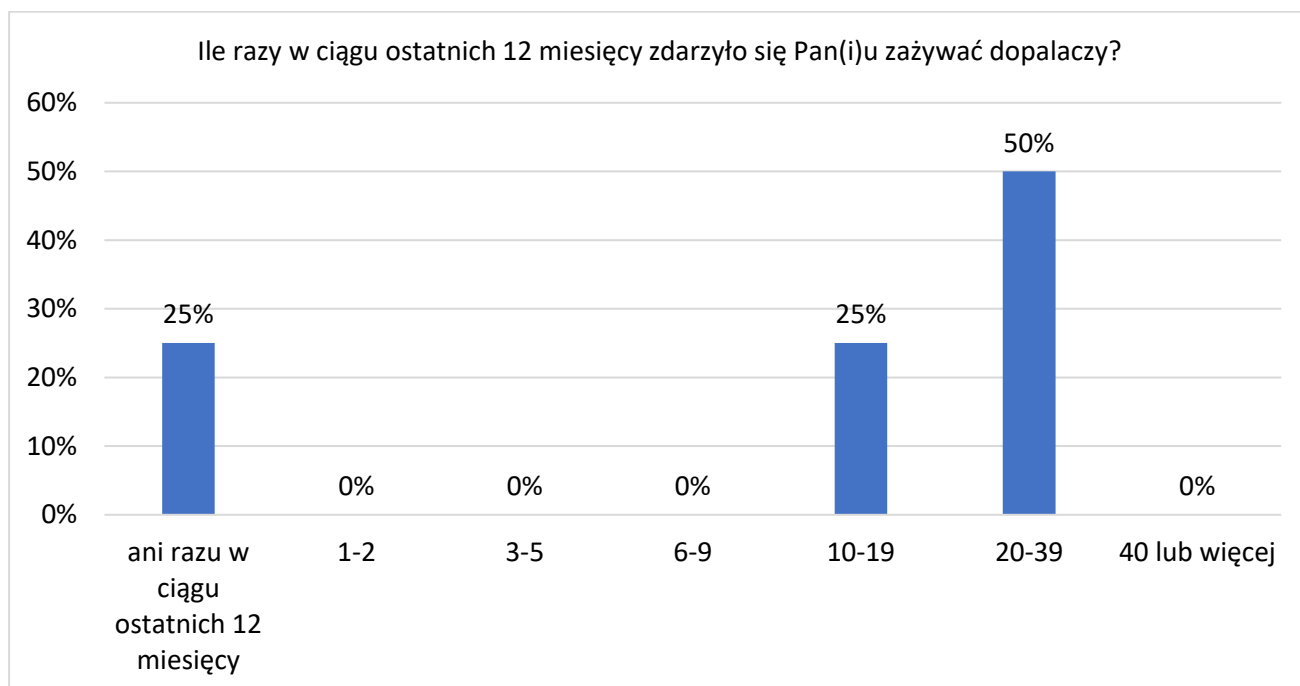
Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku dopalaczy. 97% mieszkańców nigdy ich nie zażywało. Tylko 1% twierdzi, że zdarzyło mu się zdarzyć dopalacze od 20 do 39 razy.

Wykres 51: Zażycie dopalaczy (N=137)

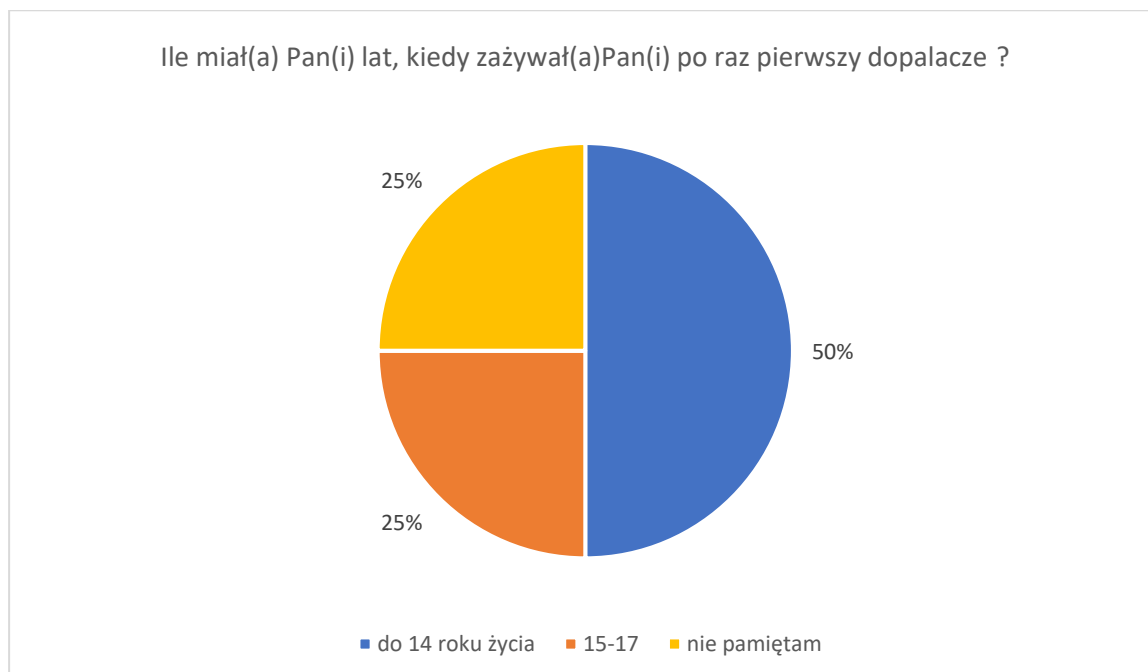
Ze wszystkich osób zażywających dopalacze, połowa z nich (50%) w ciągu ostatnich 12 miesięcy zażyła je od 20 do 39 razy. ¼ twierdzi, że nie zrobiło tego w tym okresie w ogóle.

Wykres 52: Zażycie dopalaczy w ciągu ostatnich 12 miesięcy (N=4)

Cztery osoby, które zażyły dopalacze zrobiły to: do 14 roku życia (dwie osoby), jedna w wieku 15-17 lat i jedna osoba nie pamiętała, ile miała lat.

Wykres 53: Pierwsze zażycie dopalaczy (N=4)

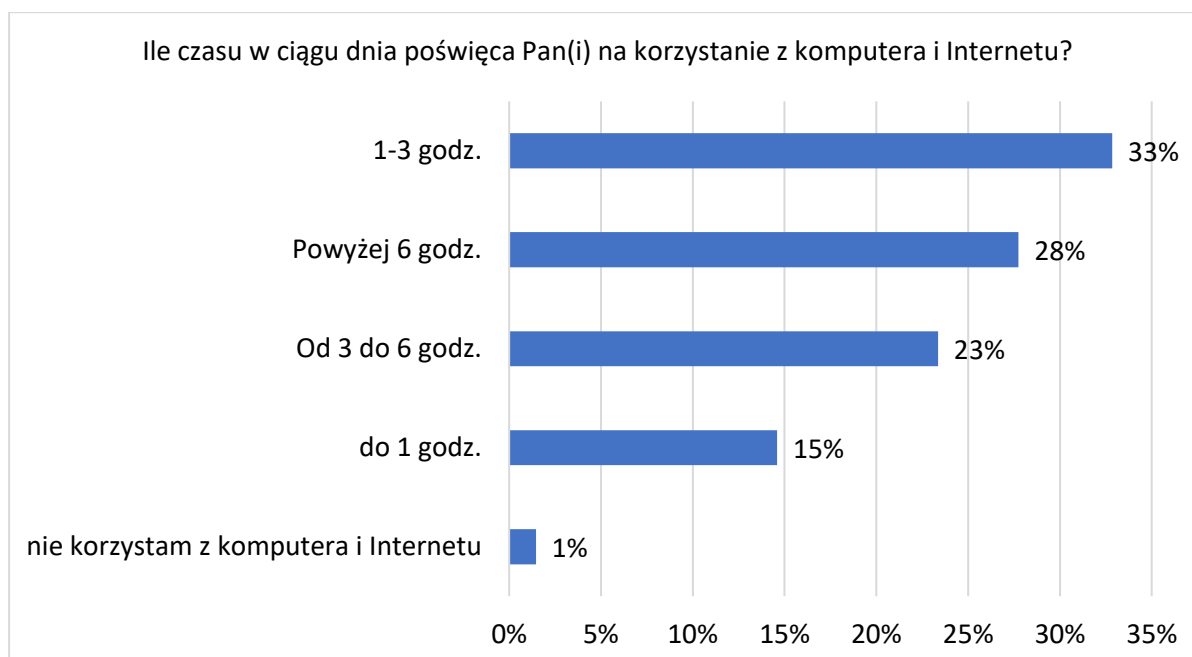
Większość mieszkańców nie gra w niżej wymienione gry. Najpopularniejszą grą są zakłady w totalizatorach sportowych (7%). Respondenci rzadko biorą udział w loteriach pieniężnych (19%) oraz w grach liczbowych (19%). Najrzadziej korzystają z salonów gier (3%).

Tabela 15: Jak często zdarza się Panu/-i brać udział w niżej wymienionych grach? (N=137)

	Bardzo często	Często	Czasami	Rzadko	Nigdy
Udział w loteriach pieniężnych	5%	1%	6%	19%	69%
Udział w grach liczbowych	5%	1%	6%	19%	69%
Zakłady w totalizatorach sportowych	7%	3%	9%	25%	56%
Korzystanie z salonów gier	3%	1%	4%	5%	87%
Zakłady bukmacherskie	6%	1%	1%	6%	86%

Na korzystaniu z komputera i Internetu najczęściej osób (33%) przeznaczają od 1 do 3 godzin. Niewiele mniej (28%) poświęca powyżej 6 godzin. Tylko 1% nie korzysta z komputera i Internetu w ogóle.

Wykres 54: Korzystanie z komputera i internetu w ciągu dnia (N=137)

Do najczęstszych aktywności w Internecie wśród mieszkańców można zaliczyć edukację (27%), przeglądanie serwisów społecznościowych (21%) oraz rozwijanie zainteresowań (19%). Rzadziej natomiast udzielają się w Internecie i zamieszczają swoje zdjęcia w sieci za pośrednictwem aplikacji (5%) oraz komentują zdjęcia i posty znajomych (5%).

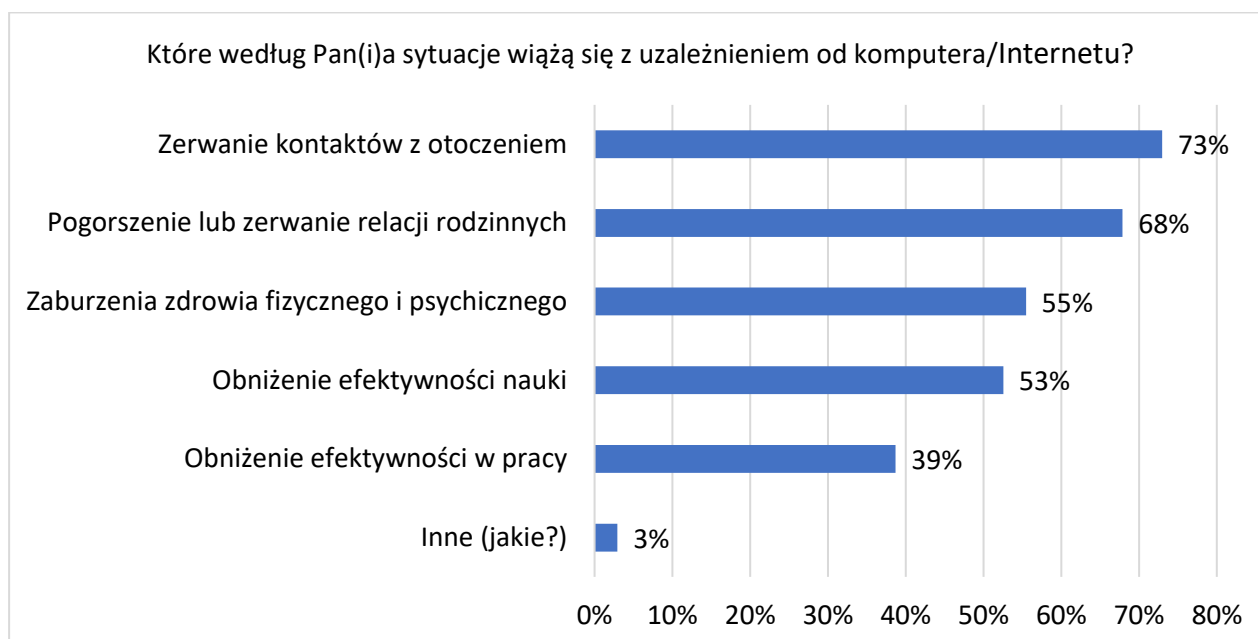
Tabela 16: Jak często poświęca Pan/-i czas na różnego rodzaju aktywności w internecie? (N=135)

	Bardzo często	Często	Czasami	Rzadko	Nigdy
--	---------------	--------	---------	--------	-------

Przeglądanie serwisów społecznościowych	21%	27%	19%	24%	9%
Rozmowy przez komunikatory internetowe	18%	19%	16%	29%	18%
Zamieszczanie swoich zdjęć w sieci za pośrednictwem aplikacji	5%	7%	15%	29%	44%
Komentowanie zdjęć i postów znajomych	5%	7%	22%	31%	35%
Rozwijanie zainteresowań	19%	31%	27%	15%	8%
Śledzenie ulubionych youtuberów	11%	10%	11%	16%	52%
Korzystanie z serwisów streamingowych	8%	6%	10%	15%	61%
Edukacja	27%	22%	27%	16%	8%
Oglądanie patostreamów	8%	2%	6%	9%	75%

Ankietowani najczęściej wiążą uzależnienie od komputera/Internetu z zerwaniem kontaktów z otoczeniem (73%) oraz pogorszeniem lub zerwaniem relacji rodzinnych (68%). Ponad połowa twierdzi, że ma to również związek z zaburzeniami zdrowia fizycznego i psychicznego (55%) oraz obniżeniem efektywności nauki (53%).

Wykres 55: Sytuacje związane z uzależnieniem od komputera

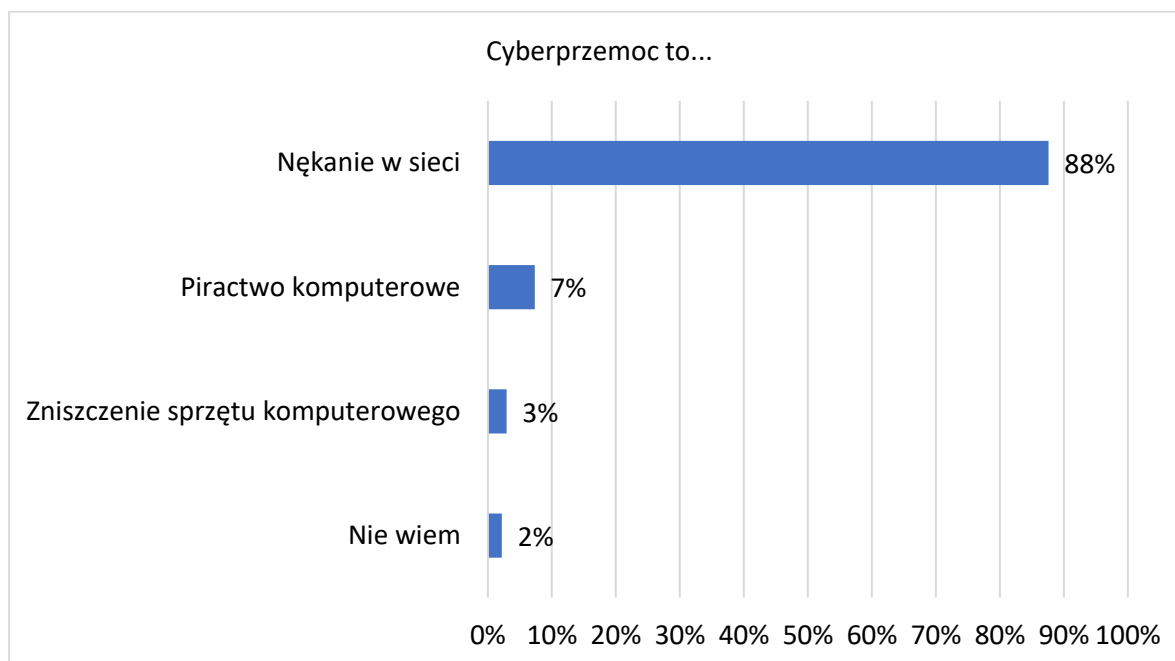
Na szczęście większość mieszkańców (73%) nie doświadczyła przykrych zachowań w Internecie. Osoby, którym zdarzyła się taka sytuacja, najczęściej zaznaczały otrzymywanie przykrych wiadomości (16%), śledzenie w Internecie (13%). W kategorii inne pojawiło się m.in. obrażanie członków rodziny oraz wyzywanie na kanałach głosowych.

Wykres 56: Przykre zachowania w Internecie (N=137)

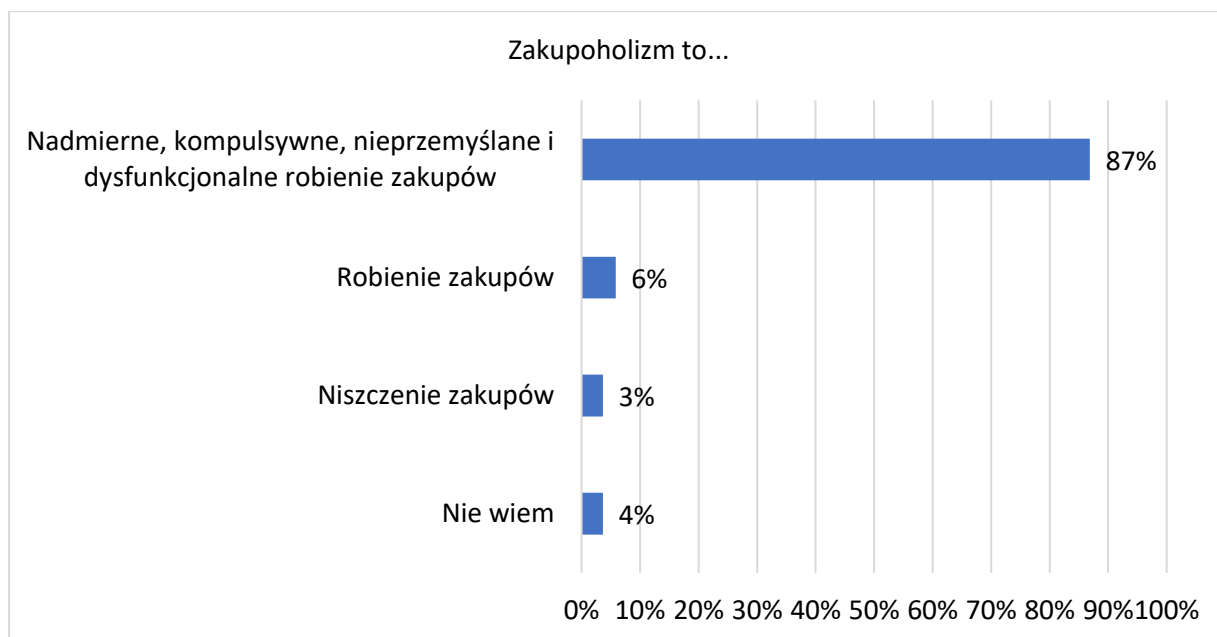
W opinii badanych (88%) cyberprzemoc to nękanie w sieci. Tylko 2% nie wie, czym on jest.

Wykres 57: Cyberprzemoc (N=137)

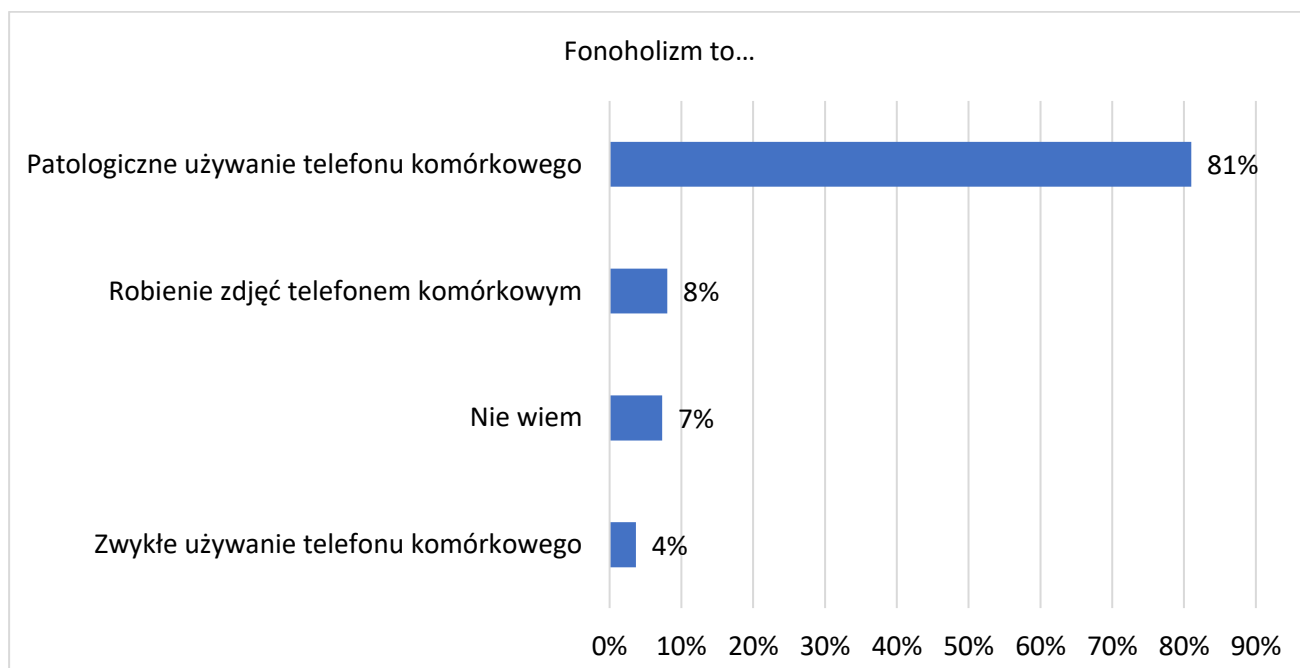
Większość badanych (87%) wie, czym jest zakupoholizm. Dla 6% jest to robienie zakupów, a dla 3% - niszczenie ich.

Wykres 58: Zakupoholizm (N=137)

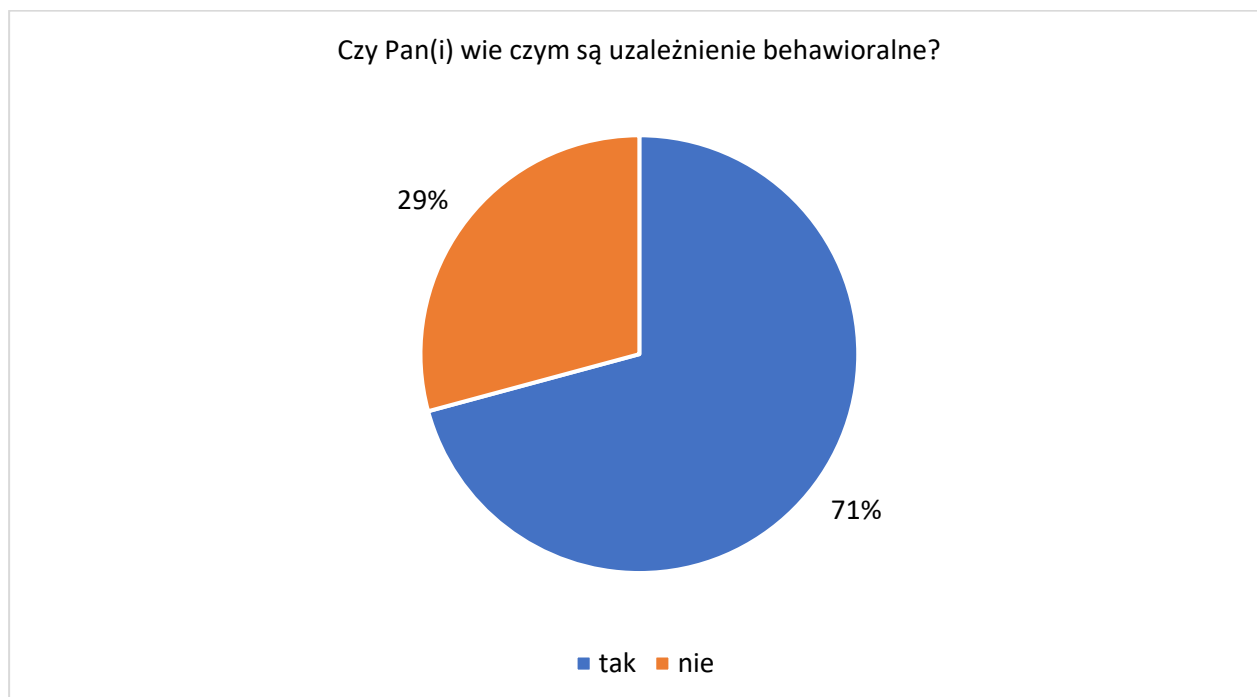
Najmniej osób potrafiło wskazać definicję fonoholizmu (81%). Według 8% jest to robienie zdjęć telefonem komórkowym.

Wykres 59: Fonoholizm (N=137)

Większość (71%) badanych wie, czym są uzależnienia behawioralne.

Wykres 60: Uzależnienie behawioralne (N=137)

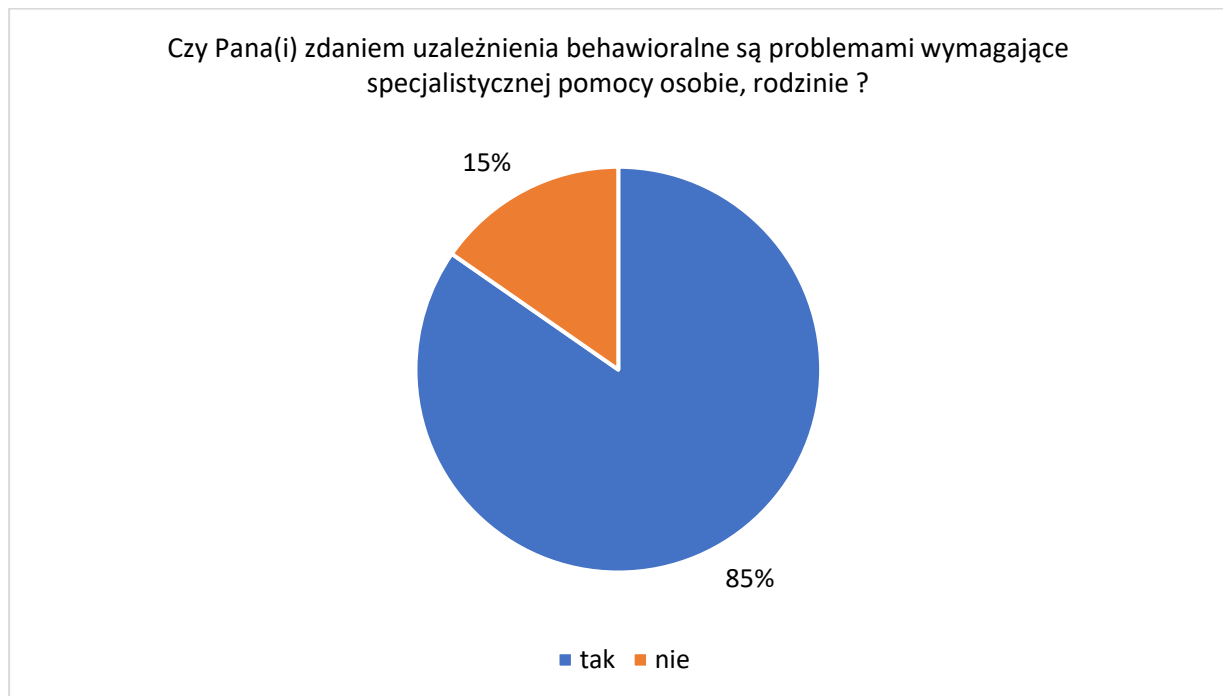
Czynnikiem ryzyka w powstawaniu zagrożenia uzależnieniami behawioralnymi ankietowani w odpowiedzi na poniższe pytanie najczęściej wskazywali brak wsparcia ze strony rodziców i konflikty w rodzinie (31%). Równie często zaznaczali brak umiejętności radzenia sobie ze stresem i trudnymi emocjami. W opinii mieszkańców najmniejszym czynnikiem ryzyka jest słaba więź ze szkołą (3%).

Wykres 61: Czynniki ryzyka w powstawaniu zagrożenia uzależnieniami behawioralnymi (N=137)

Dla 85% uzależnienia behawioralne są problemami wymagającymi specjalistycznej pomocy.

Wykres 62: Pomoc specjalistyczna przy uzależnieniu behawioralnym (N=137)

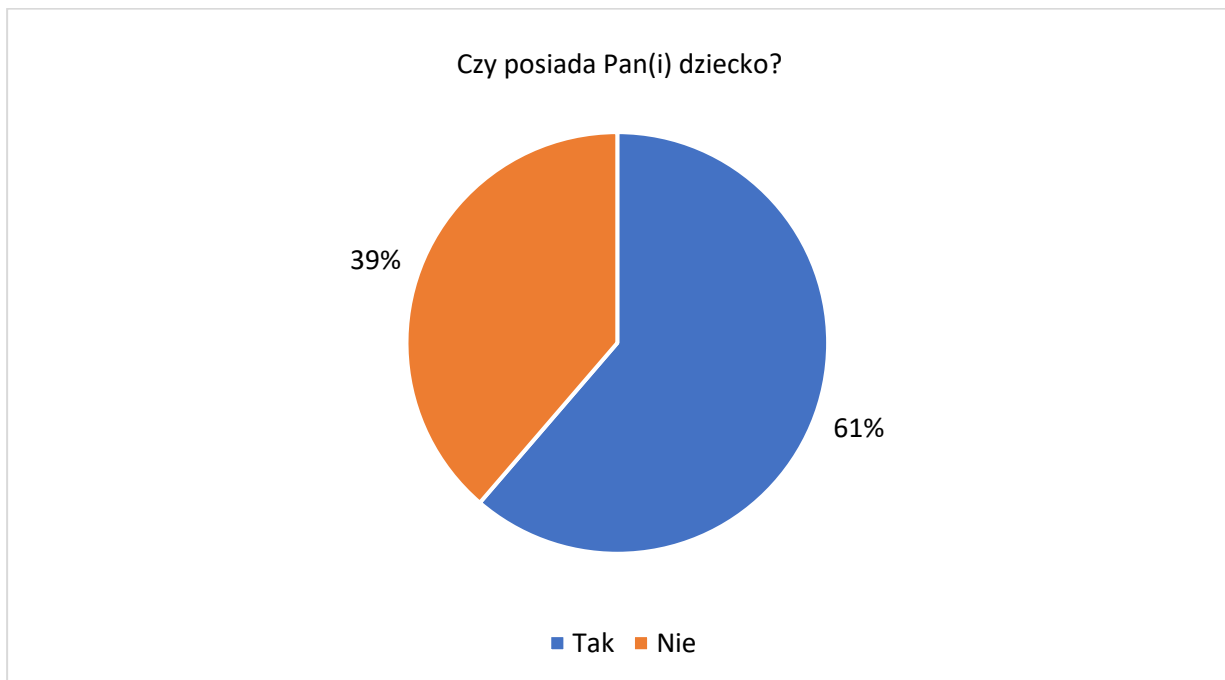
Według poniższej tabeli badani w większości nie odczuwają przymusu bądź silnego pragnienia rozpoczęcia poniższych sytuacji. Najwięcej osób wskazuje zdrowe odżywianie (31%) oraz nadmierne myślenie o pracy (29%).

Tabela 17: Czy zdarza się Pan (i) często odczuwać przymus lub silne pragnienie rozpoczęcia oraz jak najdłuższego kontynuowania? (N=137)

	Tak	Nie
Korzystania z telefonu komórkowego	24%	76%
Korzystania z komputera i Internetu	22%	78%
Grania w gry komputerowe	15%	85%
Grania w lotto w zdraпки	7%	93%
Rozpoczęcia grania na automatach	5%	95%
Nadmiernego myślenia o pracy	29%	71%
Kradzieży nawet drobnych przedmiotów niskiej wartości	6%	94%
Korzystania z zabiegów medycyny Estetycznej oraz operacji plastycznych	9%	91%
Zdrowego odżywiania	31%	69%
Korzystania z solarium	5%	95%

Z całej grupy badanych 61% posiada dziecko.

Wykres 63: Posiadanie dziecka (N=137)

Według tabeli większość (68%) zgadza się ze stwierdzeniem, że szkoła powinna wspierać przy wychowaniu dziecka. Już mniejszy procent osób uważa, że szkoła prowadzi dobrą profilaktykę (27%). Blisko połowie (47%) rodziców dzieci opowiadają o tym, co dzieje się w szkole.

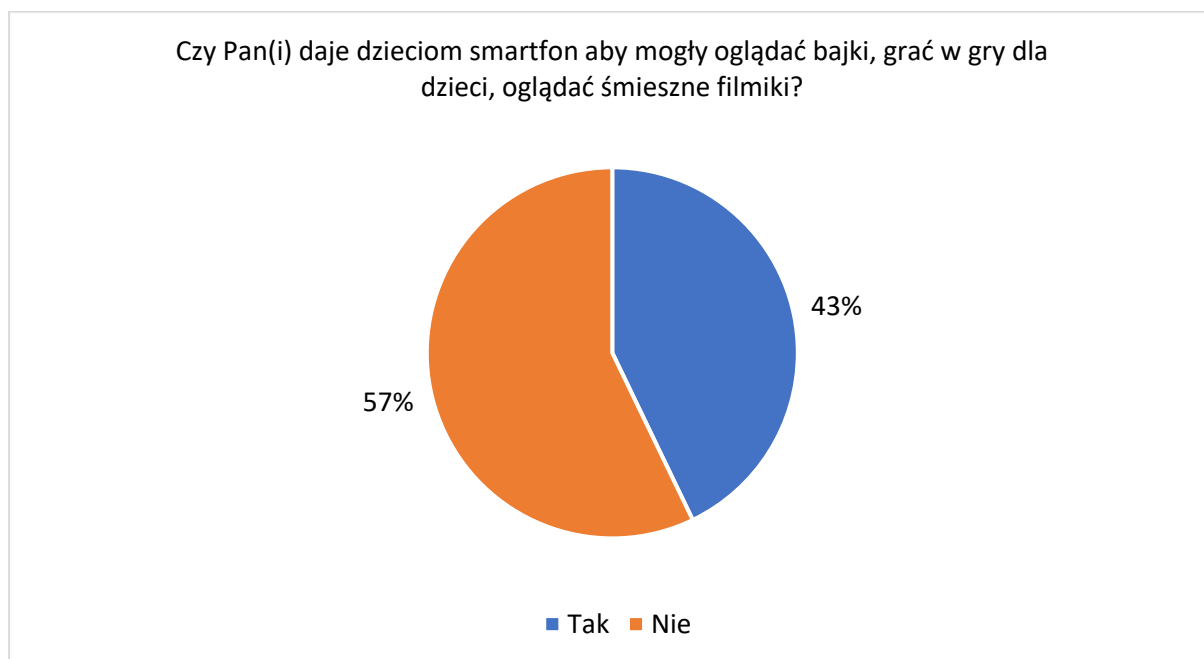
Tabela 18: Czy zgadza się Pan/-i z poniższymi stwierdzeniami związanymi ze szkołą, używkami oraz wychowaniem i profilaktyką? (N=84)

	Zgadzam się	Raczej się zgadzam	Nie mam zdania	Raczej się nie zgadzam	Nie zgadzam się	Nie dotyczy
Szkoła powinna wspierać rodziców w wychowaniu dziecka	68%	19%	4%	1%	2%	6%
Czuję, że szkoła, do której uczęszcza moje dziecko wspiera mnie w jego wychowaniu	29%	21%	9%	6%	10%	25%
Darzę zaufaniem wychowawcę szkolnego mojego dziecka	43%	14%	8%	0%	11%	24%
Szkoła prowadzi dobrą profilaktykę	27%	27%	11%	7%	6%	22%
Szkoła prowadzi spotkania edukacyjne dla rodziców, dzięki którym dowiaduję się więcej o sposobie	22%	17%	9%	11%	17%	24%

budowania relacji z dzieckiem						
Moje dziecko czuje się w szkole bezpiecznie	27%	32%	5%	4%	8%	24%
Moje dziecko jest w szkole pod dobrą opieką	30%	32%	2%	6%	5%	25%
Moje dziecko opowiada mi o tym, co dzieje się w szkole	47%	20%	2%	4%	2%	25%
Moje dziecko w szkole ma kontakt z używkami	8%	2%	11%	7%	25%	47%
Są sytuacje, w których dziecko może napić się alkoholu przed ukończeniem 18 roku życia	8%	1%	8%	11%	38%	34%
Rówieśnicy mają zły wpływ na moje dziecko	11%	16%	8%	18%	15%	32%
Moje dziecko może skorzystać z mojej karty kredytowej robiąc zakupy w Internecie	3%	5%	4%	2%	43%	43%

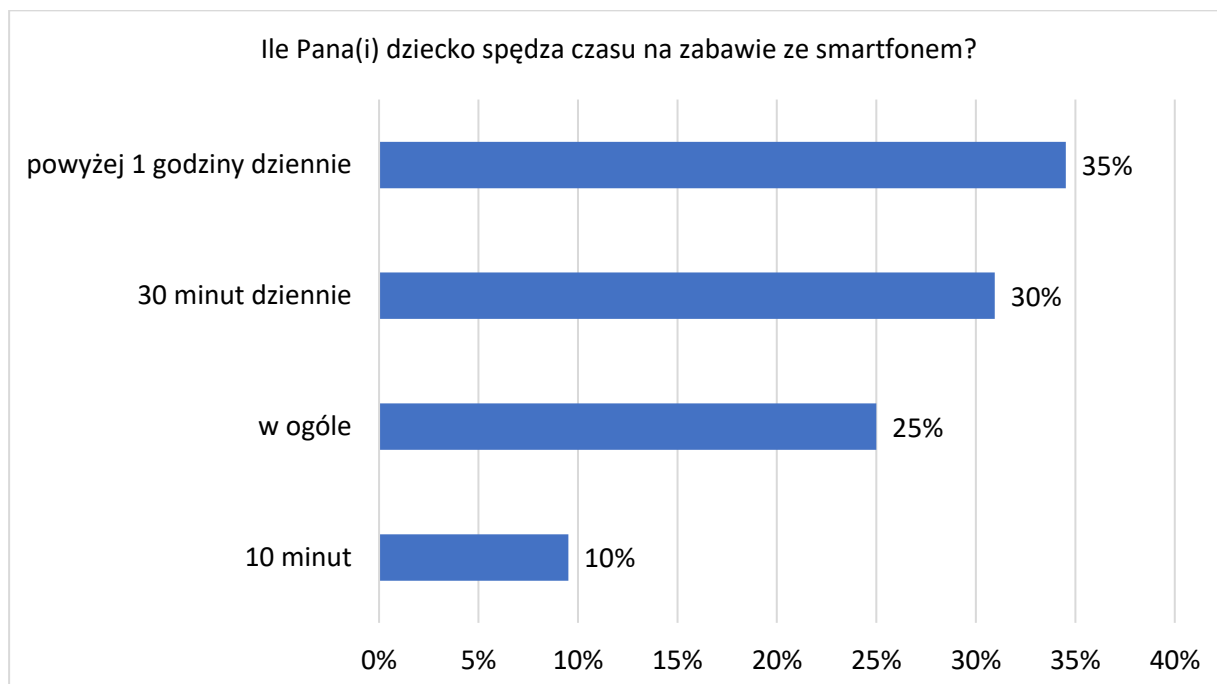
Ponad połowa rodziców (57%) nie daje swoim dzieciom smartfona w celu oglądania bajek, grania w gry, oglądania śmiesznych filmików.

Wykres 64: Oglądanie na smartfonach bajek, gier, śmiesznych filmików (N=84)

Większość dzieci spędza na zabawie ze smartfonem powyżej 1 godziny dziennie. 30% osób wskazuje 30 minut.

Wykres 65: Zabawa ze smartfonem (N=84)

Większość rodziców (57%) uważa, że ich dziecko za długo korzysta ze smartfonu.

Wykres 66: Zbyt długie korzystanie ze smartfonu przez dziecko (N=84)

Najwięcej respondentów jest zadowolona z relacjami z przyjaciółmi (69%), a niezadowolona z innymi członkami rodziny – 12%.

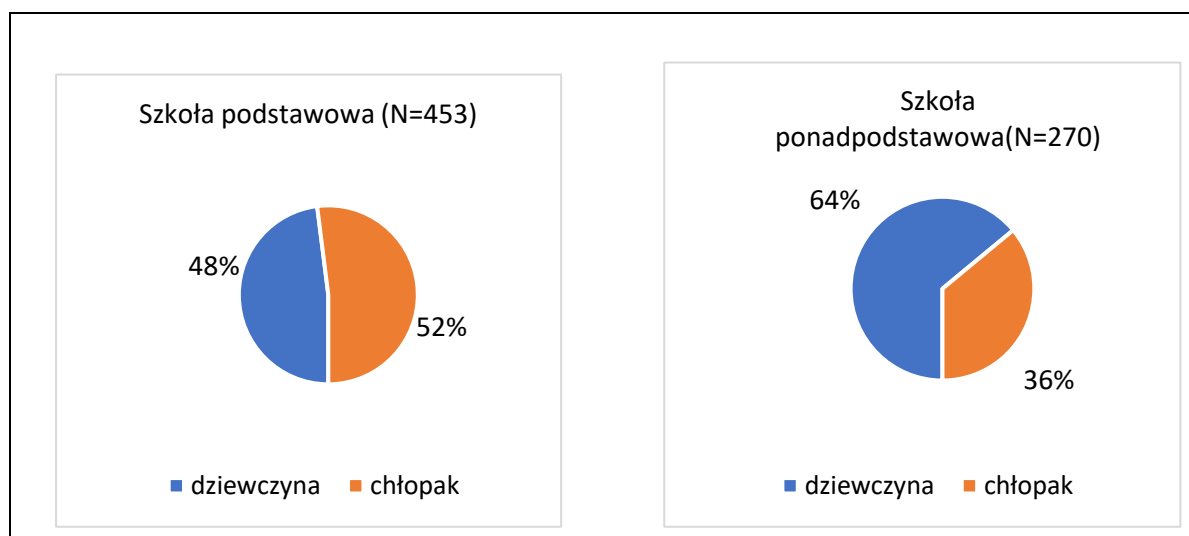
Tabela 19: Na ile zwykle jest Pan(i) jest zadowolony(a) ze swoich relacji z: (N=137)

	Zadowolony	Średnio zadowolony	Niezadowolony	Nie ma takiej osoby
Współmałżonkiem, partnerem/partnerką w związku nieformalnym	55%	17%	5%	23%
Dziećmi	55%	12%	1%	32%
Rodzicami	55%	23%	7%	15%
Innymi członkami rodziny	57%	26%	12%	5%
Przyjaciółmi	69%	22%	2%	7%

3. Opis wyników badania z młodzieżą

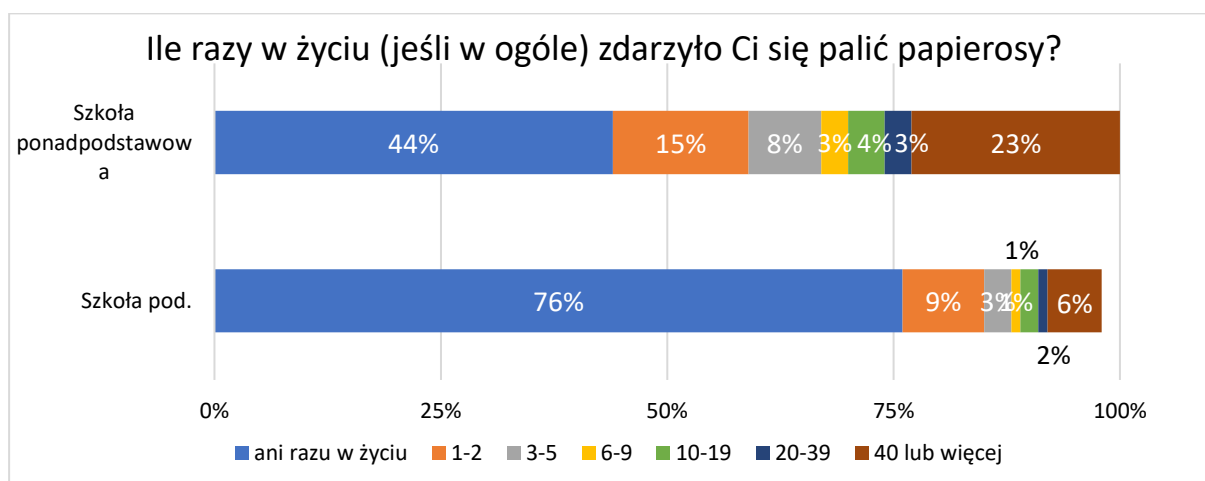
W badaniu wzięło udział 453 uczniów ze szkoły podstawowej. 48% stanowiły dziewczyny, a 52% - chłopcy. W przypadku szkół ponadpodstawowych było to 270 uczniów, z czego 64% to dziewczyny, a 36% chłopcy.

Wykres 67: Płeć

W pytaniu dotyczącym paleniu papierosów, 76% uczniów szkoły podstawowej nigdy tego nie zrobiła. W przypadku Liceum Ogólnokształcącego oraz Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego jest to już mniejszy procent – 44%. Uczniom szkół ponadpodstawowych zdarzyło się częściej palić papierosy aniżeli uczniom szkoły podstawowej. Aż ¼ uczniów szkół ponadpodstawowych zapaliła papierosa 40 razy lub więcej. W przypadku szkoły podstawowej – jest to 6%.

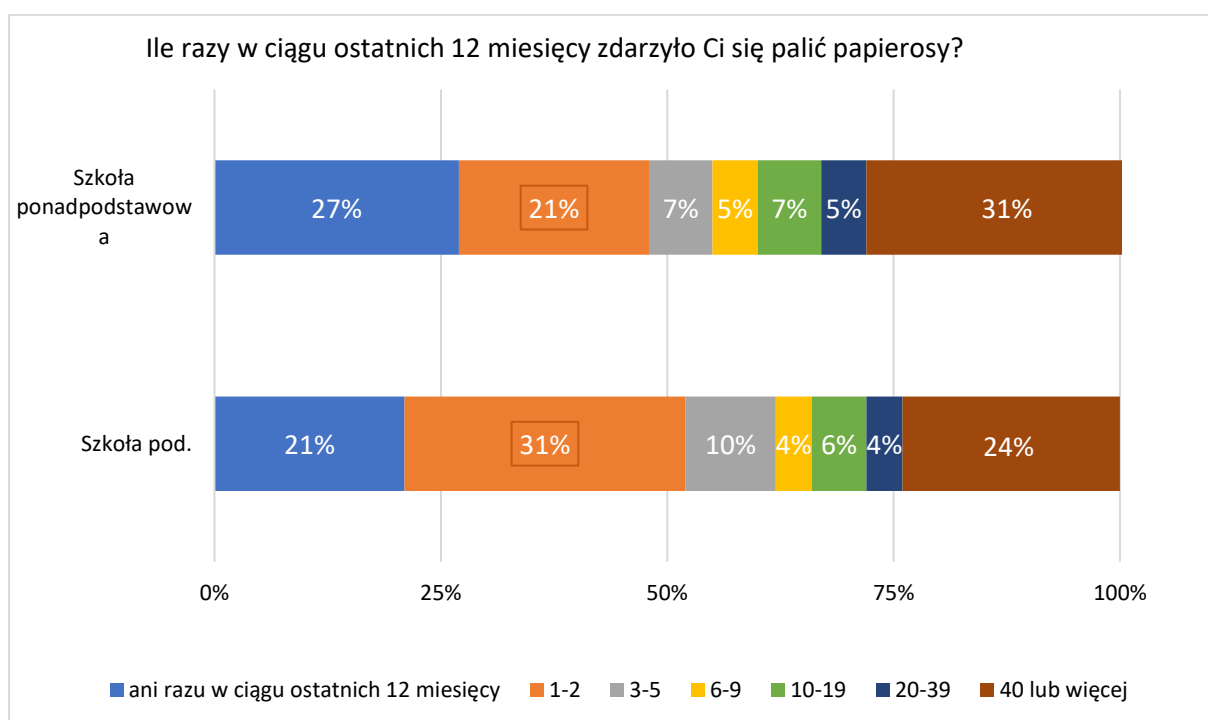
Wykres 68: Palenie papierosów

Wykres 68	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

W ciągu ostatnich 12 miesięcy 27% uczniów liceum oraz 21% uczniów szkoły podstawowej nie zapaliła ponownie papierosa. Niestety duży odsetek uczniów zapaliło 40 razy lub więcej – 31% w szkołach ponadpodstawowych, 24% w szkole podstawowej. Na pojedyncze zapalenie papierosa – 1 lub 2 razy – skusiło się więcej uczniów w szkole podstawowej – 31%.

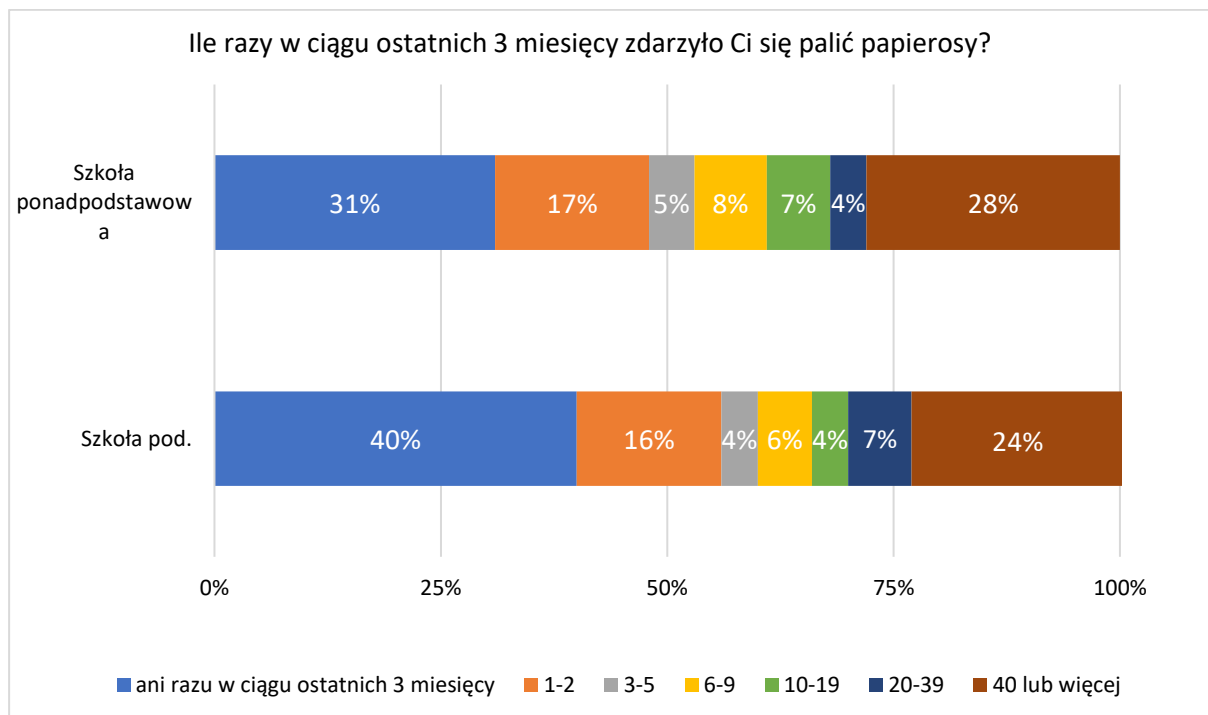
Wykres 69: Palenie papierosów w ciągu ostatnich 12 miesięcy

Wykres 69	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	154	103

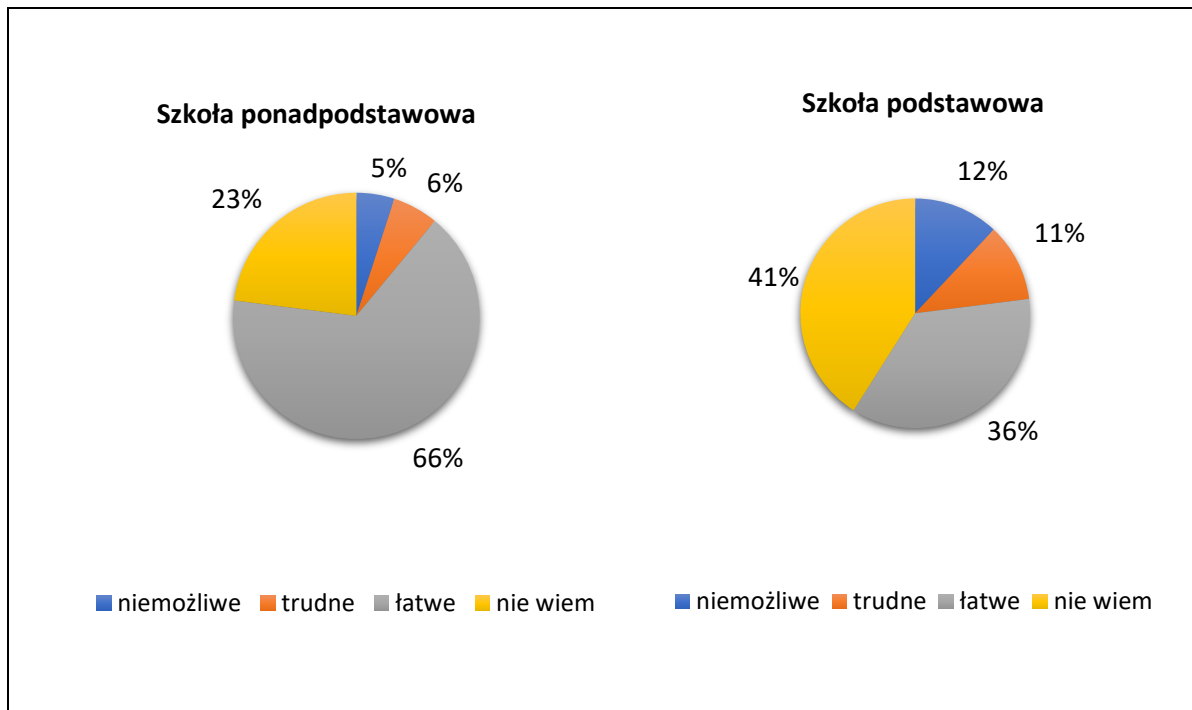
Jak pokazuje poniższy wykres, uczniowie szkół ponadpodstawowych częściej palili papierosy niż uczniowie szkoły podstawowej w ciągu ostatnich 3 miesięcy. Podobny procent uczniów zarówno w szkole ponadpodstawowej (28%) jak i w szkole podstawowej (24%) zapalił papierosa 40 razy lub więcej.

Wykres 70: Palenie papierosów w ciągu ostatnich 3 miesięcy

Wykres 70	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	113	81

Dla większości uczniów ze szkół średnich z terenu gminy Sulechów (66%) zdobycie papierosów jest łatwe. Dla młodszych jest to nieco trudniejsze zadanie, prawie połowa mniej (36%) w porównaniu do szkół średnich uważa, że zdobycia papierosów jest łatwe. Aż 41% uczniów szkoły podstawowej nie potrafi tego określić.

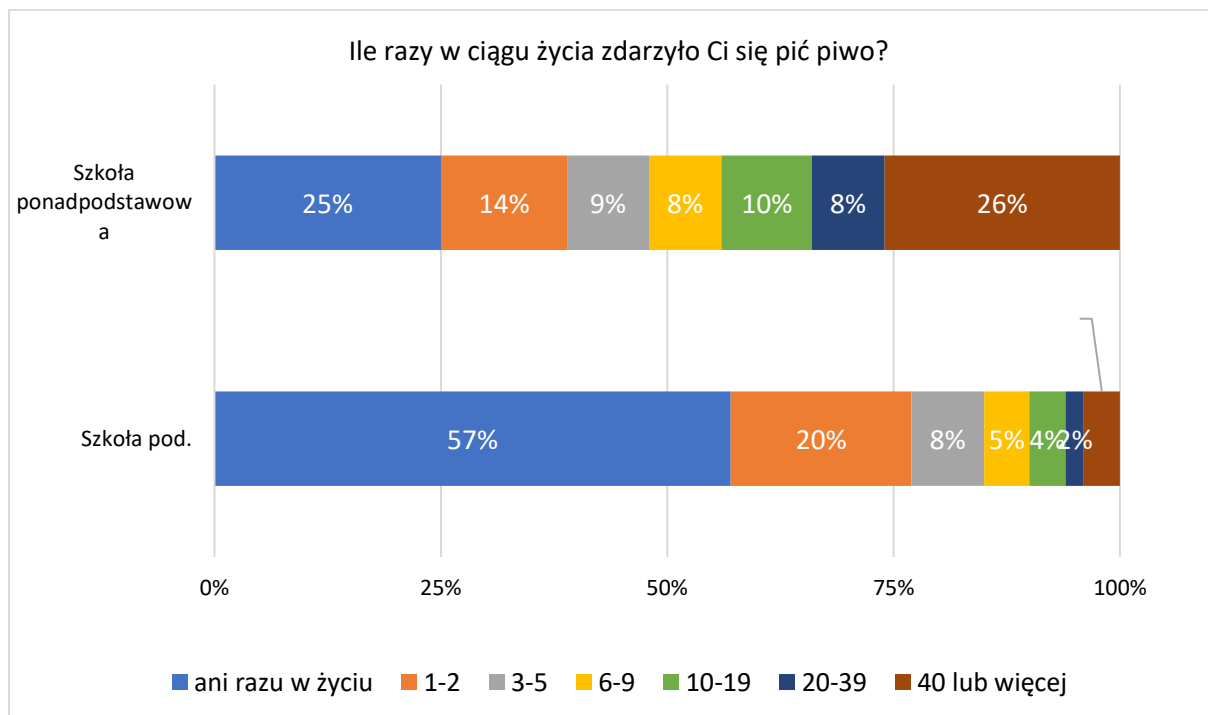

Wykres 71: Trudności zdobycia papierosów

Wykres 71	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Uczniowie szkół średnich częściej spożywali piwo niż uczniowie szkoły podstawowej, co może być związane z wiekiem uczniów. W szkole średniej ponad ¼ uczniów (26%) wypija 40 piw lub więcej. Również 25% nigdy piwa nie piło. W szkole podstawowej większość uczniów (57%) nie piła piwa nigdy. Pojedyncze próby od 1 do 2 razów podjęło 20% uczniów.

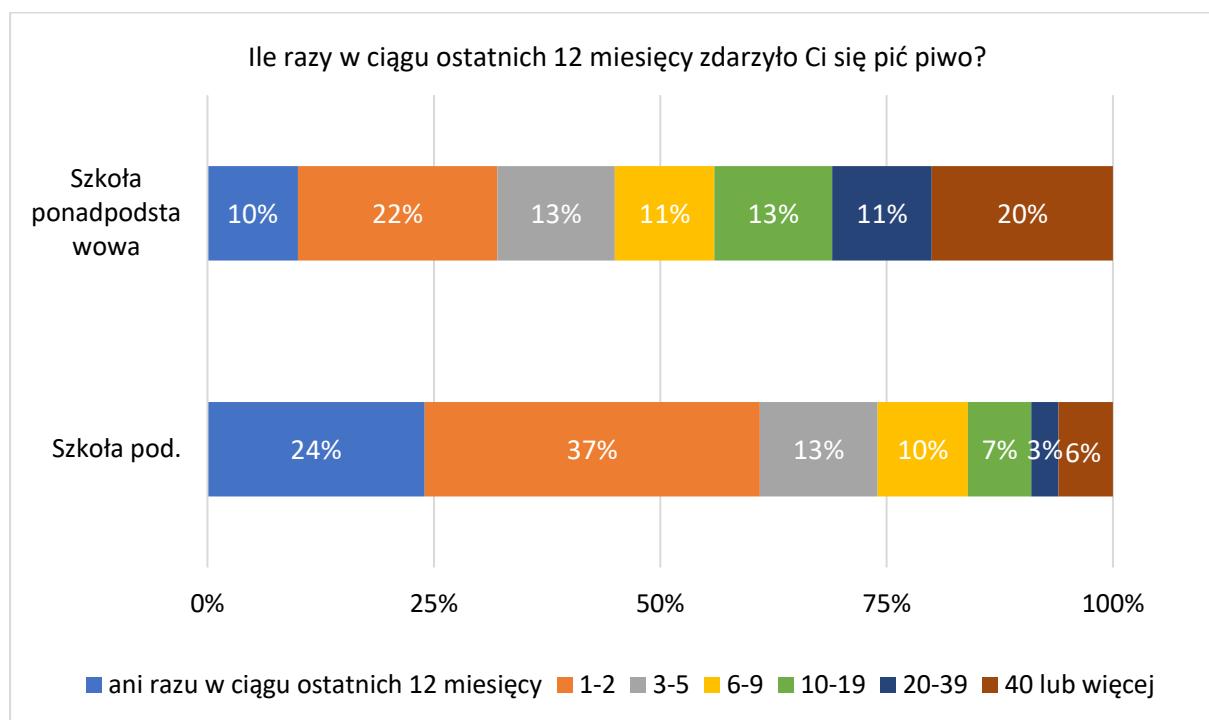
Wykres 72: Picie piwa

Wykres 72	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

W kwestii picia piwa w ciągu ostatnich 12 miesięcy również uczniowie Liceum Ogólnokształcącego oraz Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego zdecydowali się na ten krok więcej razy. 1/5 licealnych uczniów pijących piwo wypija go 40 razy lub więcej. Najwięcej uczniów (22%) z liceum wypilo 1-2 piwa w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Podobnie jest w szkole podstawowej – również większość uczniów wypila od 1 do 2 piw (37%).

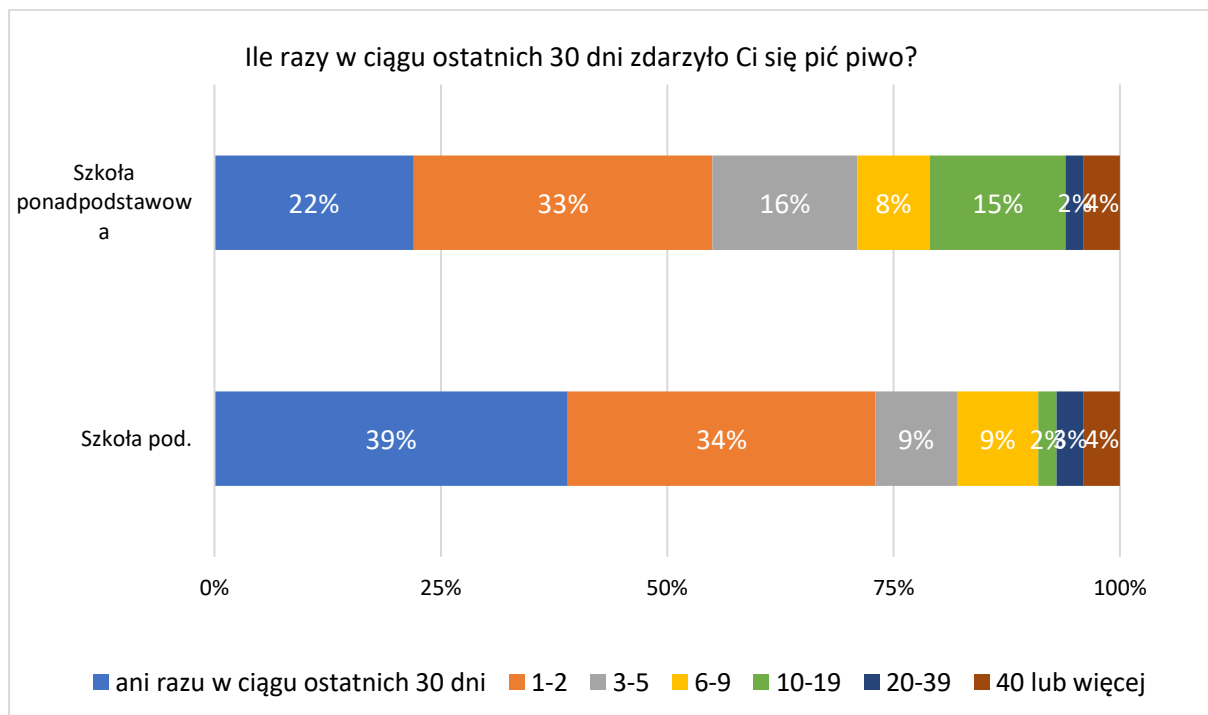
Wykres 73: Picie piwa w ciągu ostatnich 12 miesięcy

Wykres 73	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	208	199

W ciągu ostatnich 30 dni 33% uczniów ze szkoły średniej oraz 34% uczniów ze szkoły podstawowej wypilo od 1 do 2 piw. Taki sam procent uczniów – 4%- zarówno z jednej jak i drugiej szkoły wypil 40 piw lub więcej. Więcej piwa w ciągu ostatnich 30 dni pili uczniowie szkół średnich.

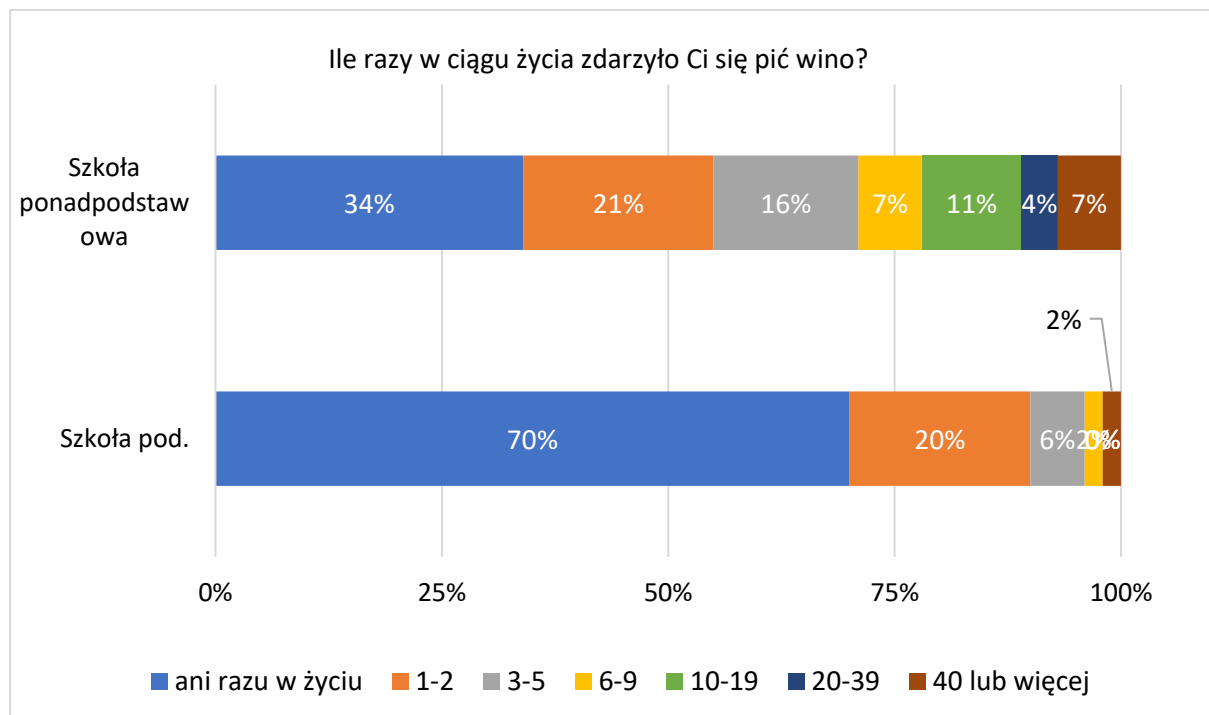
Wykres 74: Picie piwa w ciągu ostatnich 30 dni

Wykres 74	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	186	152

W porównaniu do piwa, wino jest mniej popularne wśród uczniów. Większość uczniów szkoły podstawowej (70%) nigdy go nie próbowała, za to 20% spróbowała od 1 do 2 razy. Uczniowie szkół średnich chętniej sięgali po wino niż młodsi rówieśnicy. 7% piła wino 40 razy lub więcej, aż 16% piła wino od 3 do 5 razy. 34% starszej młodzieży nie piła wina w ogóle.

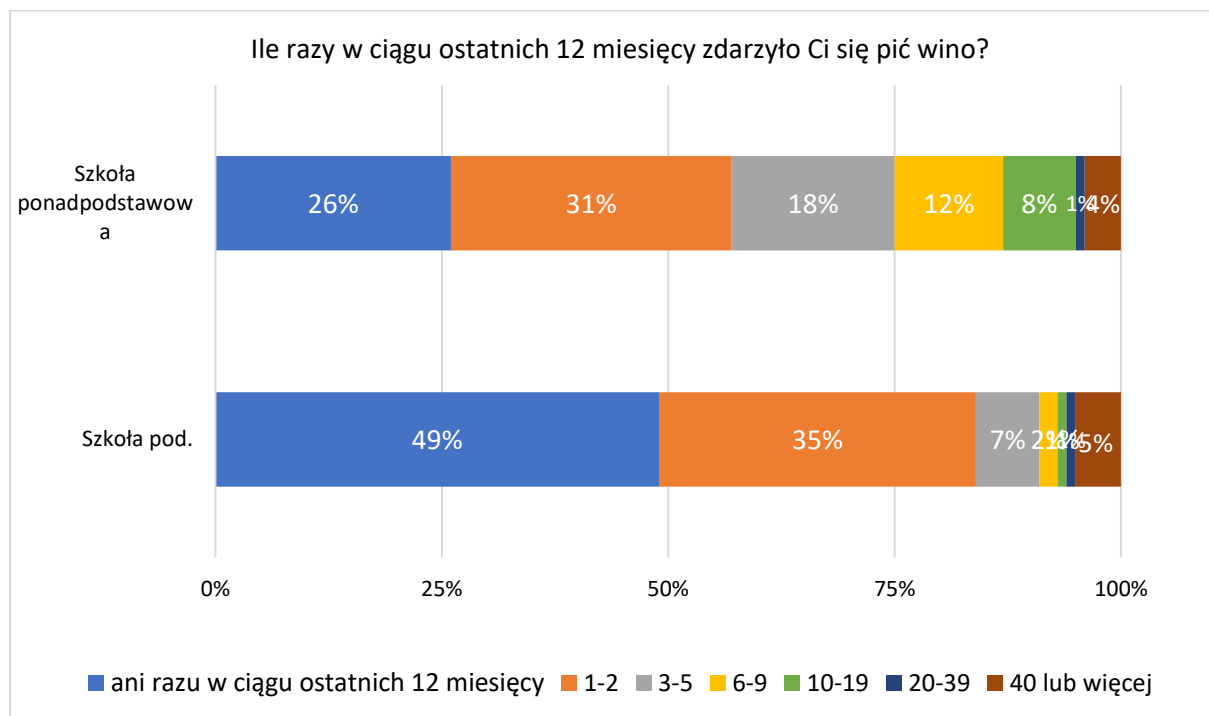
Wykres 75: Picie wina

Wykres 75	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

W ciągu ostatnich 12 miesięcy połowa uczniów ze szkoły podstawowej nie wypita ponownie wina. W przypadku szkół średnich jest to 26%. Jednorazowego napicia się wina deklaruje 31% uczniów z szkół ponad podstawowych i 35% uczniów ze szkoły podstawowej.

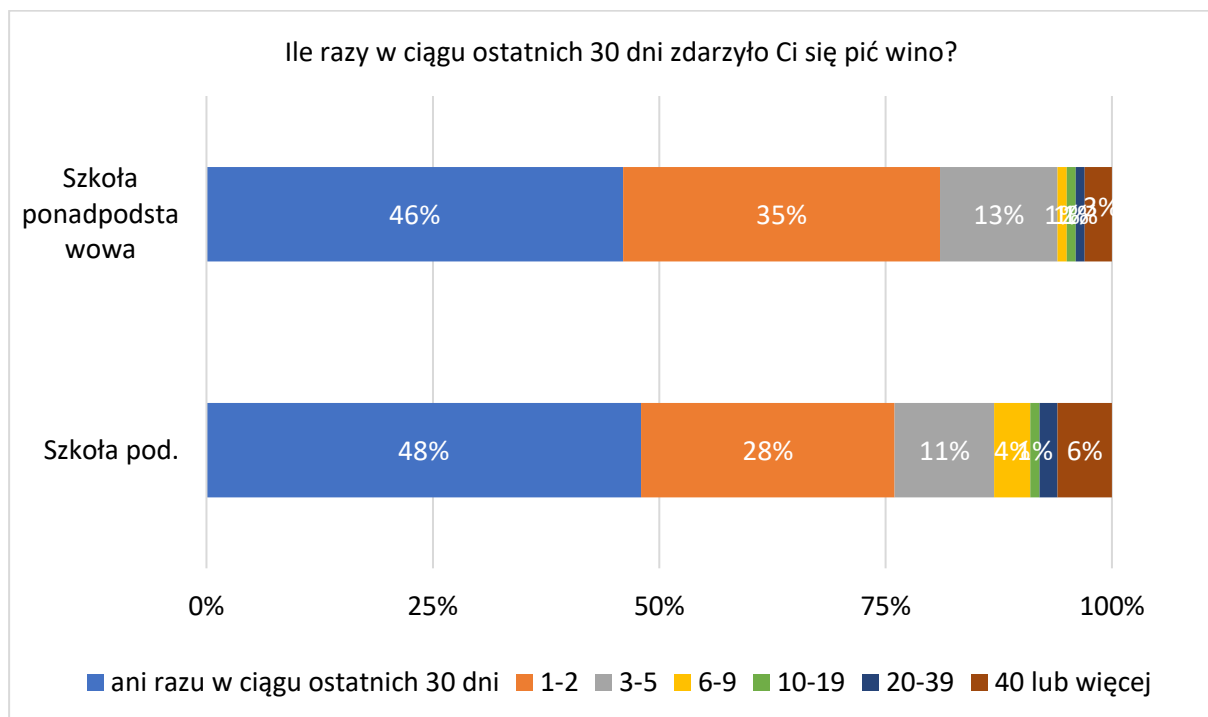
Wykres 76: Picie piwa w ciągu ostatnich 12 miesięcy

Wykres 76	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	181	138

Blisko połowa uczniów ze szkół średnich (46%) jak i ze szkoły podstawowej (48%) nie piła wina w ciągu ostatnich 30 dni. Patrząc na wykres, można stwierdzić, iż uczniowie licealni wypili w tym okresie więcej wina – 35% piła od 1 do 2 razy, 13 % od 3 do 5 razy. W szkole podstawowej natomiast występuje większy odsetek osób, który wypity wina 40 razy lub więcej (6%).

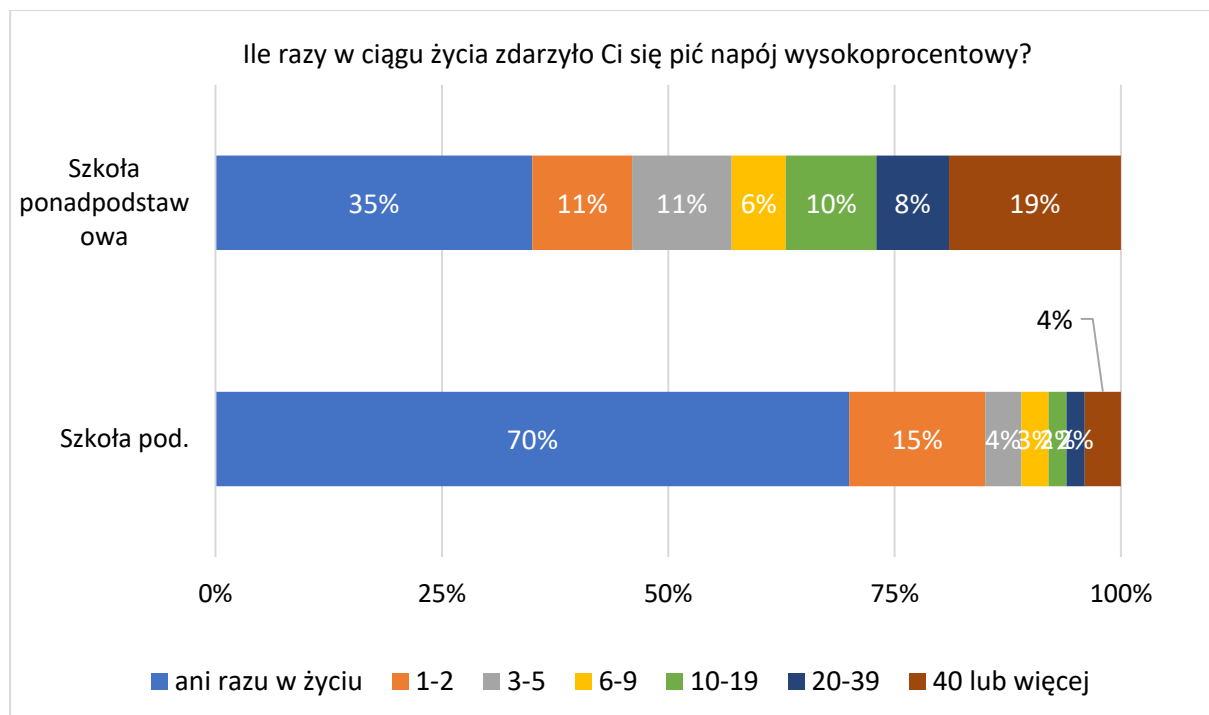
Wykres 77: Picie wina w ciągu ostatnich 30 dni

Wykres 77	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	135	71

Uczniowie szkoły średniej chętniej sięgali po napoje wysokoprocentowe. Prawie 1/5 (19%) deklaruje, że piła tego typu napoje 40 razy lub więcej. W przypadku szkoły podstawowej jest to 4%. Większość (70%) młodzieży z tej szkoły nie piła nigdy napoju wysokoprocentowego, a 15% spróbowało go jednorazowo.

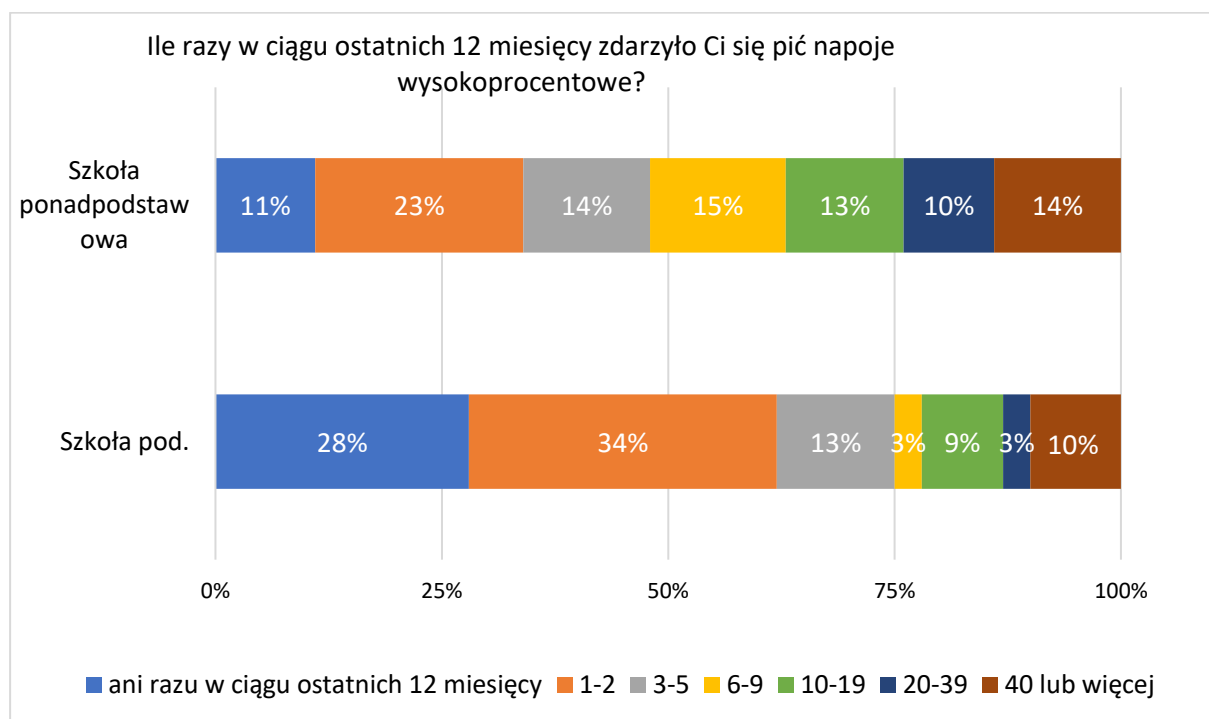
Wykres 78: Picie napojów wysokoprocentowych

Wykres 78	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

W ciągu ostatniego roku najwięcej uczniów z Liceum Ogólnokształcącego oraz Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego wypilo napój wysokoprocentowy od 1 do 2 razy (23%). Podobnie jest w przypadku szkoły podstawowej – 34%. Młodszy uczniowie w blisko 1/3 (28%) nie wypili tego typu napoju w ogóle. W szkole średniej 15% młodzieży wypilo od 6 do 9 napojów, natomiast w szkole podstawowej było to zaledwie 3% uczniów.

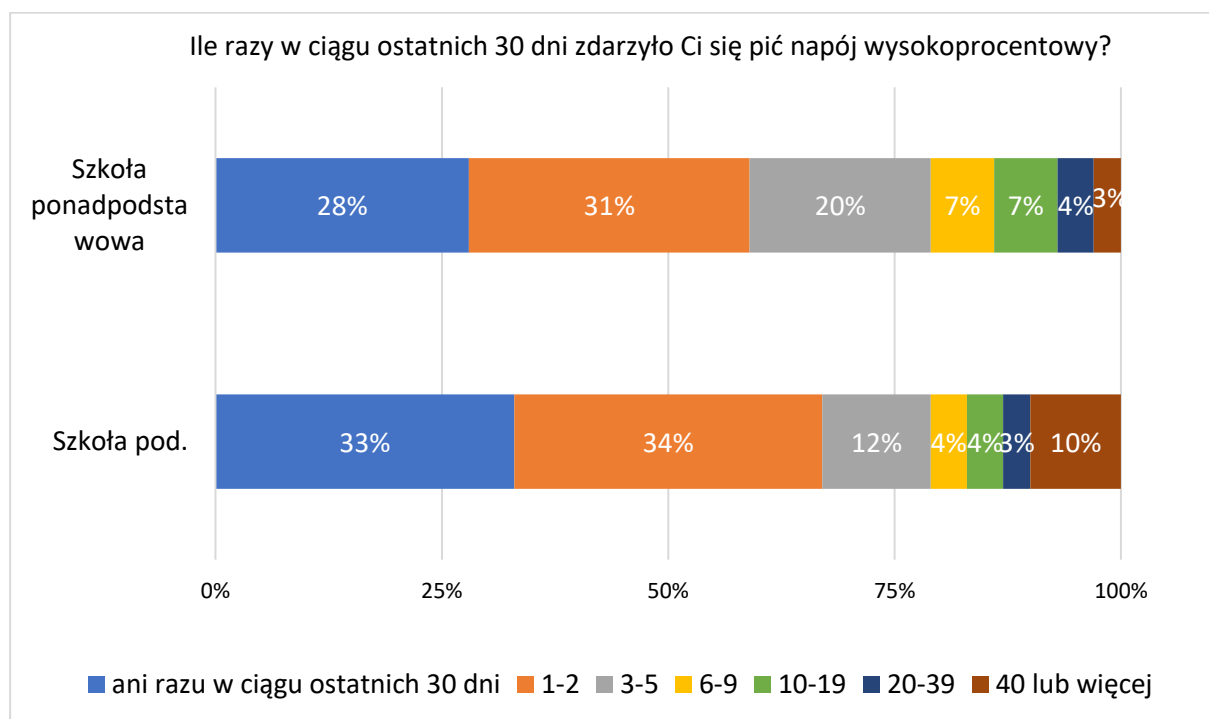
Wykres 79: Picie napojów wysokoprocentowych w ciągu ostatnich 12 miesięcy

Wykres 79	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	177	139

Najwięcej starszych (31%) oraz młodszych (34%) uczniów sięgnęło po napój wysokoprocentowy w ciągu ostatnich 30 dni od 1 do 2 razy. Warto zwrócić uwagę, iż więcej uczniów w szkole podstawowej wypilo napój 40 razy lub więcej (10%) niż w uczniowie z Liceum Ogólnokształcącego oraz Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (3%). Około 1/3 uczniów z jednej, jak i drugiej szkoły nie wypilo tego typu napojów w ciągu ostatnich 30 dni.

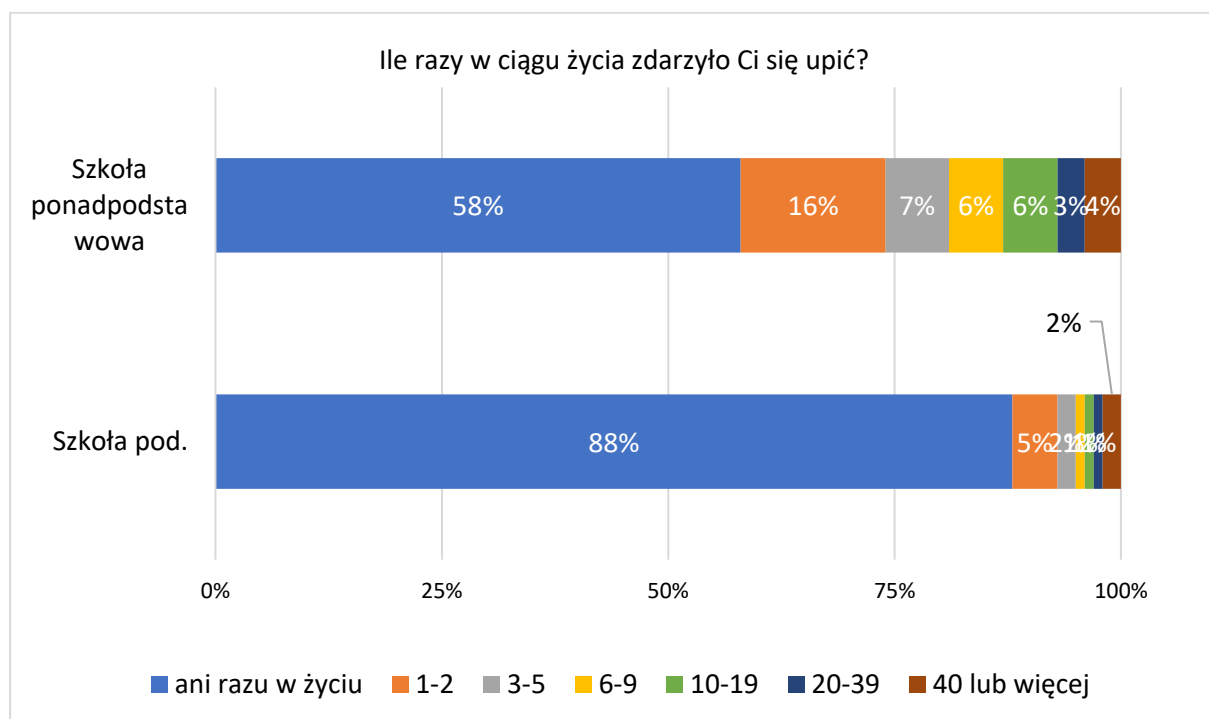
Wykres 80: Picie napojów wysokoprocentowych w ciągu ostatnich 30 dni

Wykres 80	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	159	100

Według poniższego wykresu uczniom szkoły średniej zdarzyło się upić więcej razy aniżeli uczniom szkoły podstawowej. W szkole ponadpodstawowej 16% osób upiło się od 1 do 2 razy. W szkole podstawowej prawie cała (88%) szkoła nigdy tego nie doświadczyła. W szkole średnia jest to nieco gorszy wynik, chociaż dalej powyżej połowy – 58%. Ze wszystkich młodszych uczniów 5% upiło się 1 lub 2.

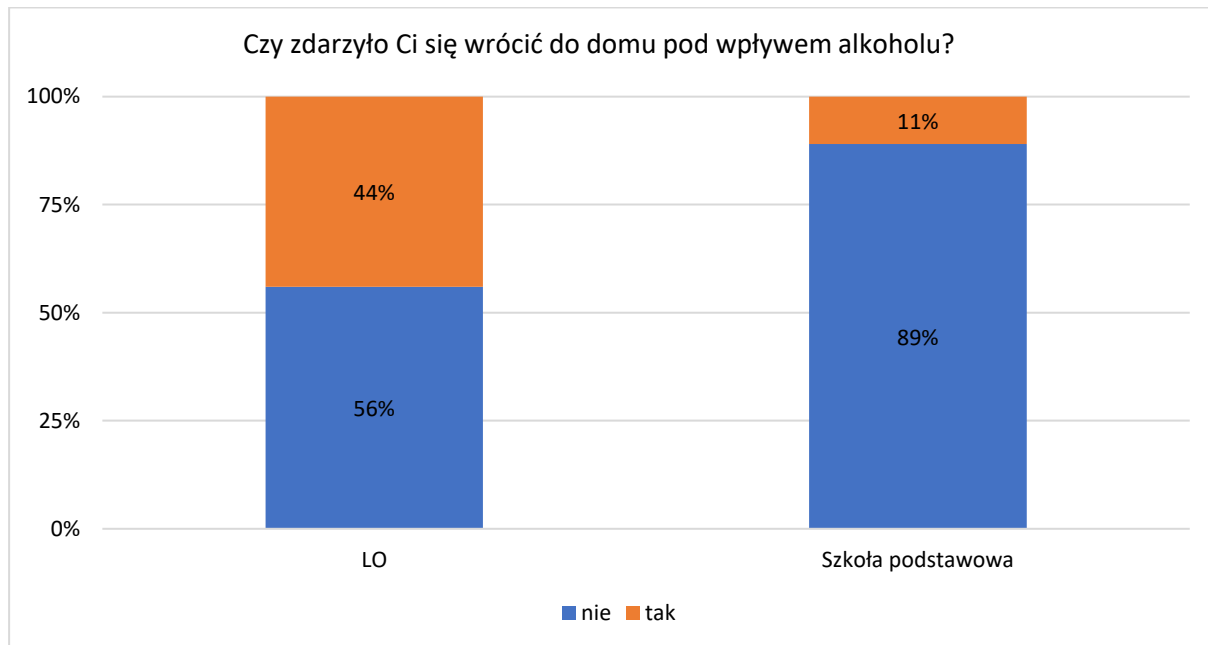
Wykres 81: Upicie się

Wykres 81	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Uczniowie szkoły podstawowej w zdecydowanej większości (89%) nigdy nie wrócili do domu pod wpływem alkoholu. W przypadku starszych uczniów rozkłada się to po połowie – 44% osób wróciło pod wpływem do domu, natomiast 56% nigdy tego nie doświadczyło.

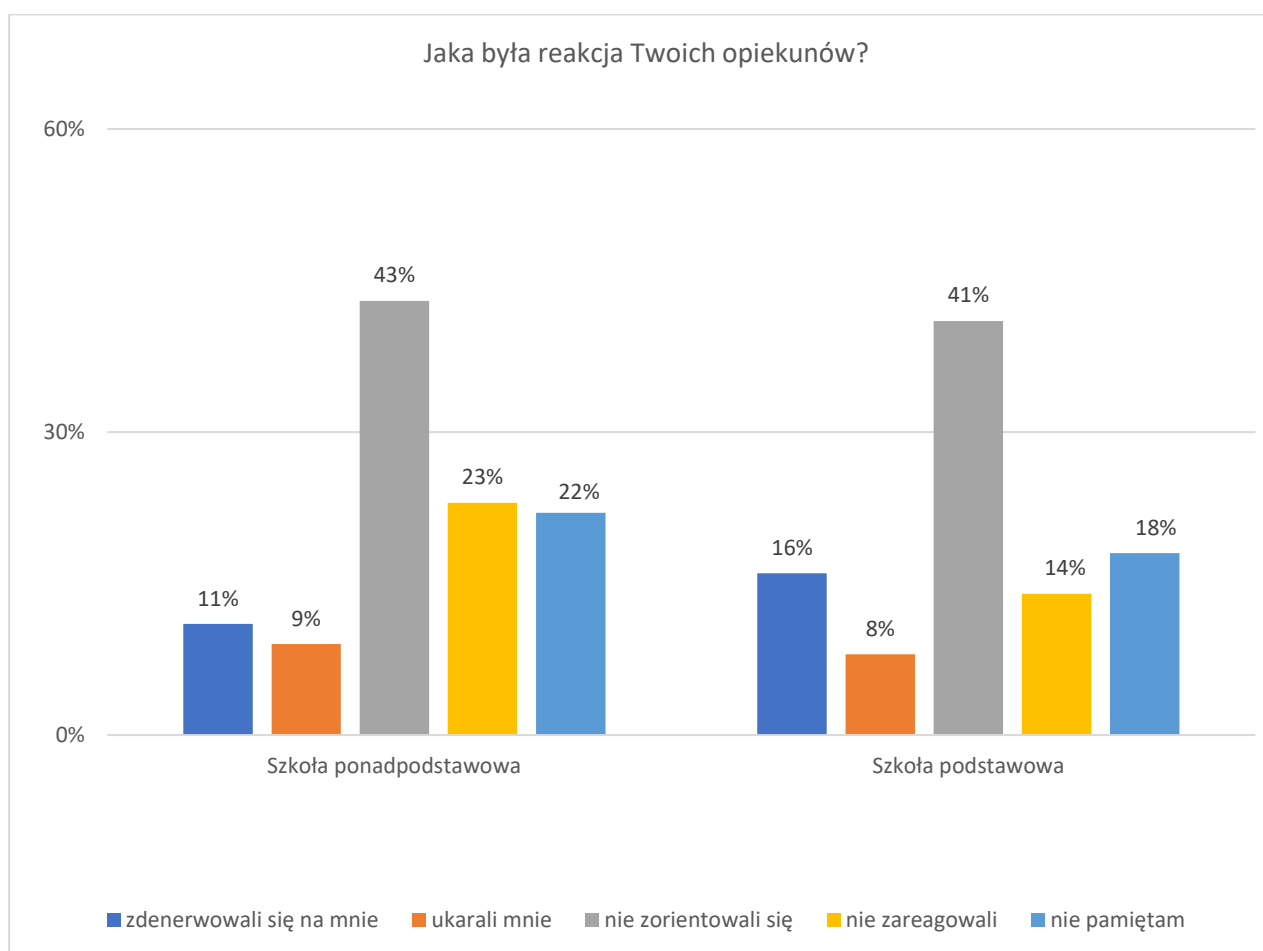
Wykres 82: Powrót do domu pod wpływem alkoholu

Wykres 82	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Uczniowie szkół ponadpodstawowych z terenu gminy Sulechów najczęściej wskazywali nieorientowanie się opiekuna na stan upojenia (43%). Następnie pojawił się brak reakcji (23%). Aż 22% starszej młodzieży nie pamięta reakcji opiekuna. W kategorii inne starsi wskazywali przede wszystkim śmiech oraz żarty rodziców (6%) oraz brak reakcji ze względu na pełnoletność (5%). Sytuacja wygląda podobnie w przypadku młodszej młodzieży. W większości rodzice nie zorientowali się. Drugą najczęstszą odpowiedzią był gniew rodziców (16%). Aż 18% nie pamięta reakcji rodziców. W kategorii inne uczniowie szkoły podstawowej podawali brak reakcji ze względu na brak rodziców w domu oraz żarty.

Wykres 83: Reakcja opiekunów na powrót do domu pod wpływem alkoholu

Wykres 83	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	118	49

Wśród starszej młodzieży najczęściej osób spożywa alkohol podczas spotkań ze znajomymi (57%), również w przypadku szkoły podstawowej jest to najczęściej wybierana odpowiedź (17%). Nieco rzadziej uczniowie szkół średnich piją alkohol podczas spotkań rodzinnych (36%), natomiast uczniowie ze szkół podstawowych – 14%. W kategorii *inne* szkoła ponadpodstawowa podawała najczęściej urodziny znajomych, natomiast szkoła podstawowa wskazywała na Sylwestra oraz urodziny.

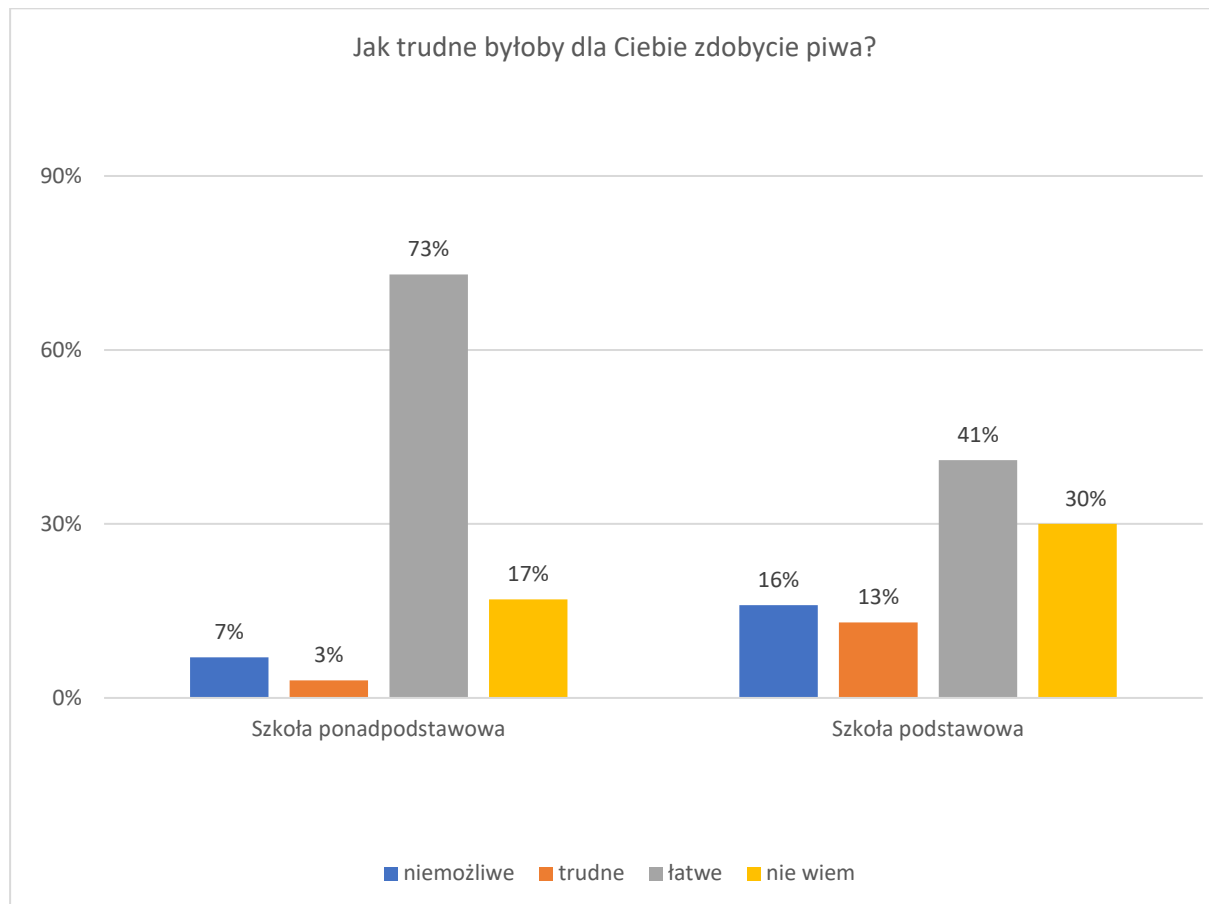
Tabela 20: Miejsce spożycia alkoholu

	podczas spotkań rodzinnych	podczas spotkań ze znajomymi	świętowanie sukcesów	podczas wyjścia do pubu, dyskoteki	na wczasach/podczas wyjazdu turystycznego	bez żadnej okazji	inne	nie spożywa(a)m alkoholu
Szkoła ponadpodstawowa	36%	57%	27%	18%	20%	23%	4%	28%
Szkoła podstawowa	14%	17%	1%	7%	3%	6%	7%	64%

Tabela 20	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Dla większości starszej młodzieży (73%) zdobycie piwa okazuje się łatwe. W szkole podstawowej jest to dla uczniów trudniejsze zadanie, gdyż 41% uznaje je za łatwe, a aż 30% nie jest w stanie tego określić.

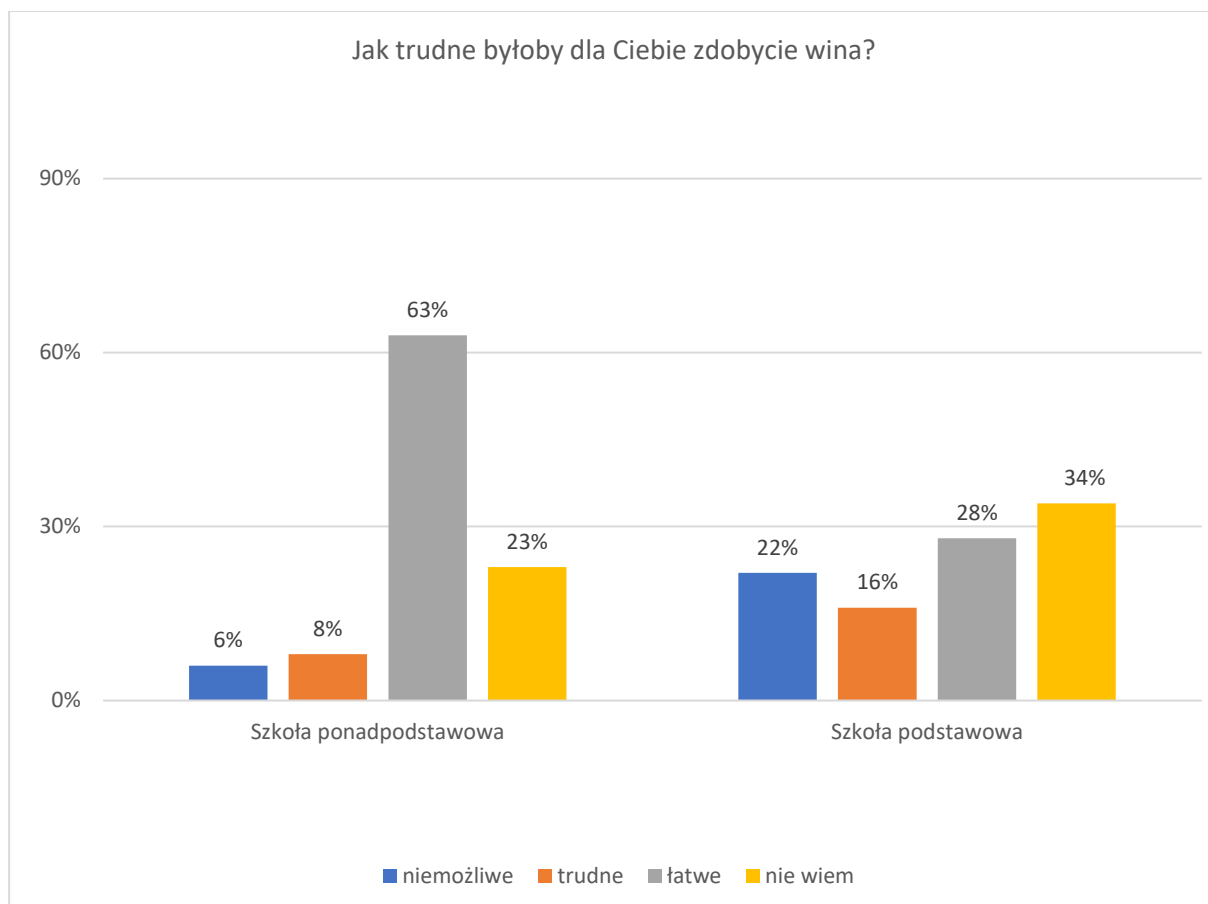
Wykres 84: Trudności zdobycia piwa

Wykres 84	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Zdobycie wina wydaje się trudniejszym zadaniem niż zdobycie piwa. W Liceum Ogólnokształcącym oraz Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego 63% uczniów uznaje to za łatwe, natomiast w podstawówce jest to już tylko 28%. W szkole podstawowej największa grupa (34%) nie zna odpowiedzi na to pytanie.

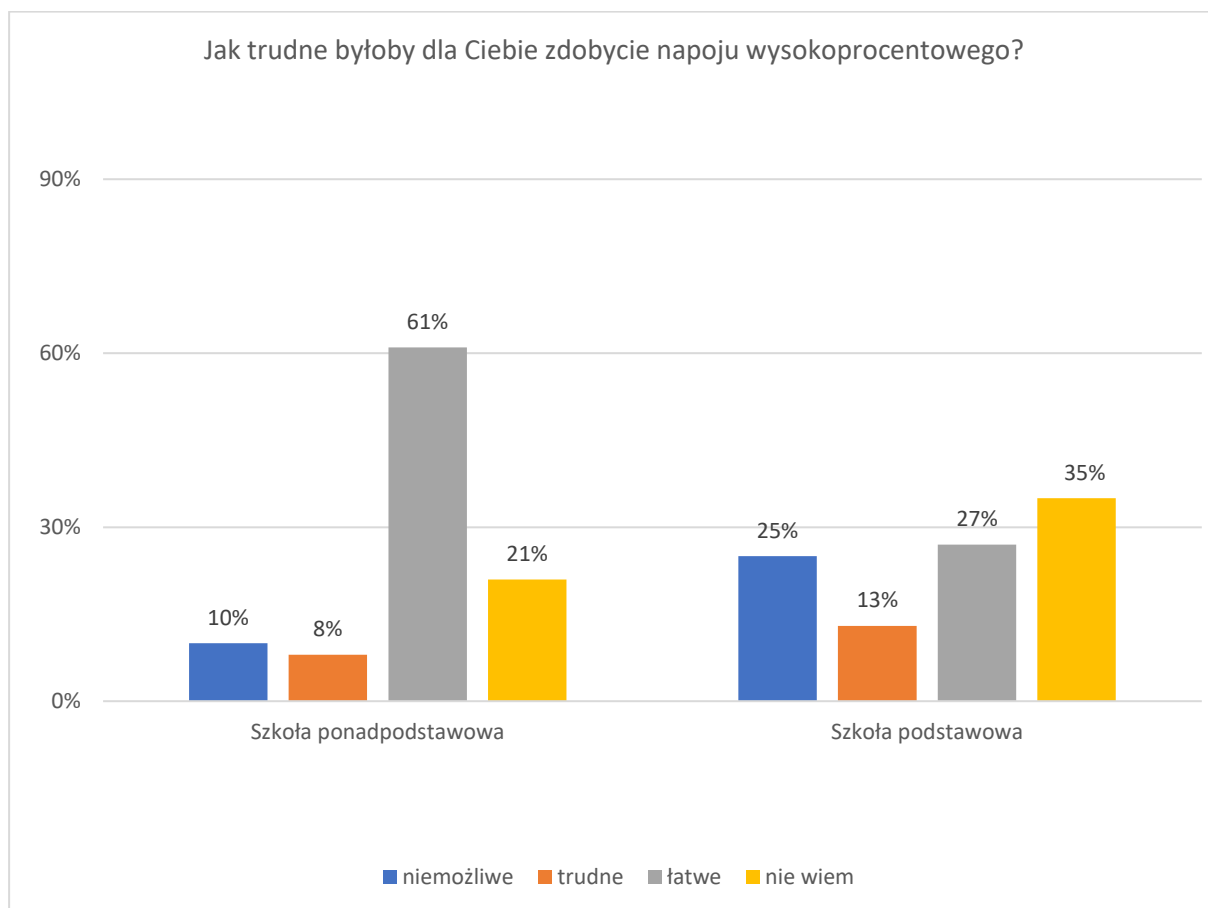
Wykres 85: Trudności zdobycia wina

Wykres 85	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Dla ponad połowy licealistów (61%) zdobycie napoju wysokoprocentowego jest również łatwe. ¼ uczniów nie jest w stanie się określić. W przypadku młodszych odpowiedzi rozkładają się prawie po równo – 27% uznaje to zadanie za łatwe, natomiast dla 25% jest to niemożliwe. Aż 35% uczniów ze szkoły podstawowej nie wie czy to zdobycie tego typu napoju byłoby trudne czy nie.

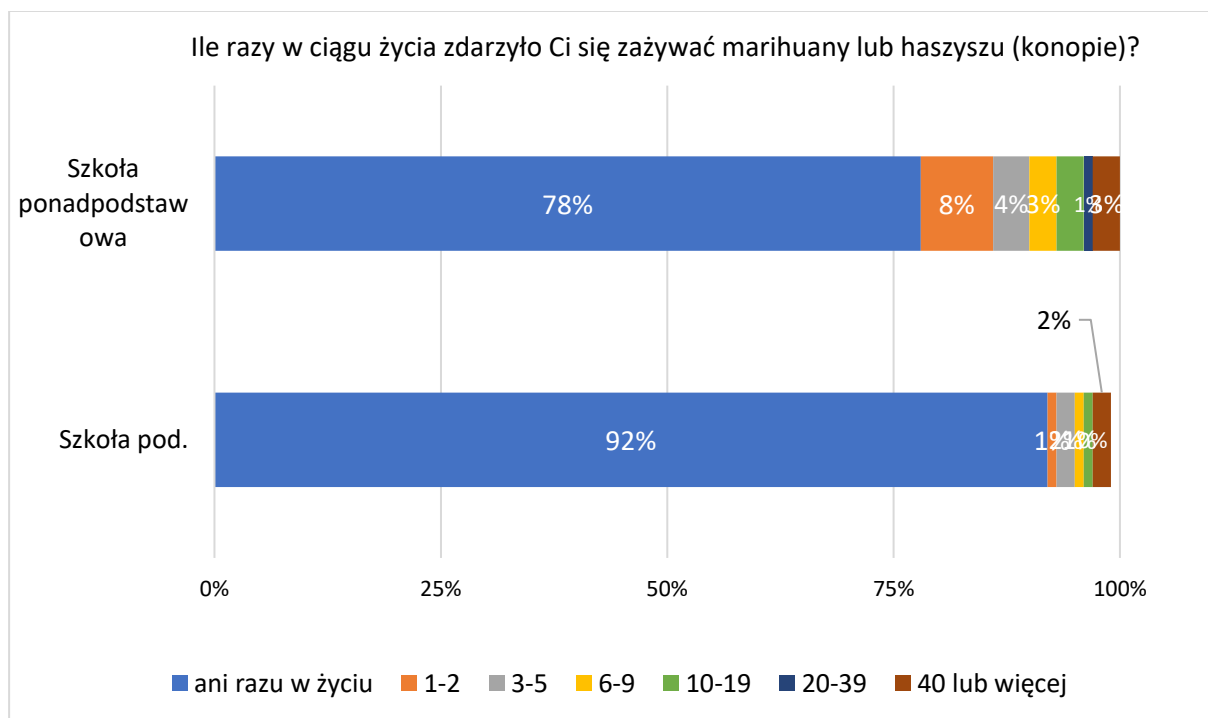
Wykres 86: Trudności zdobycia napoju wysokoprocentowego

Wykres 86	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Zdecydowana większość uczniów obu szkół nigdy nie zażywała marihuany ani haszyszu. W liceum jednorazowej próby podjęto się 8% osób, w szkole podstawowej jest to 2%. Zażycie marihuany lub haszyszu 40 razy lub więcej deklaruje 3% licealistów oraz 3% uczniów szkoły podstawowej.

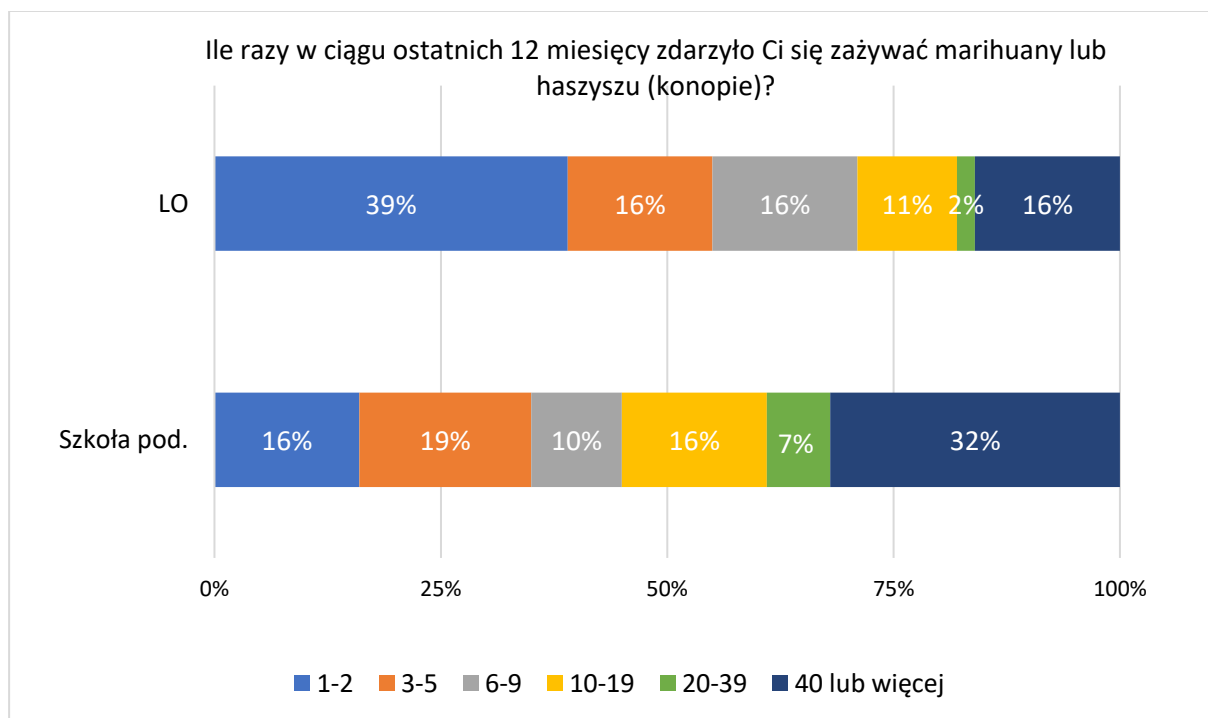
Wykres 87: Zażycie marihuany lub haszyszu

Wykres 87	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

W ciągu ostatnich 12 miesięcy największa grupa licealistów (39%) zażyła marihuanę lub haszysz od 1 do 2 razy. W szkole podstawowej aż 32% uczniów twierdzi, iż zrobiło to 40 razy lub więcej. Od 3 do 5 razy marihuany lub haszyszu spróbowało 16% uczniów szkoły ponadpodstawowej oraz 19% uczniów szkoły podstawowej.

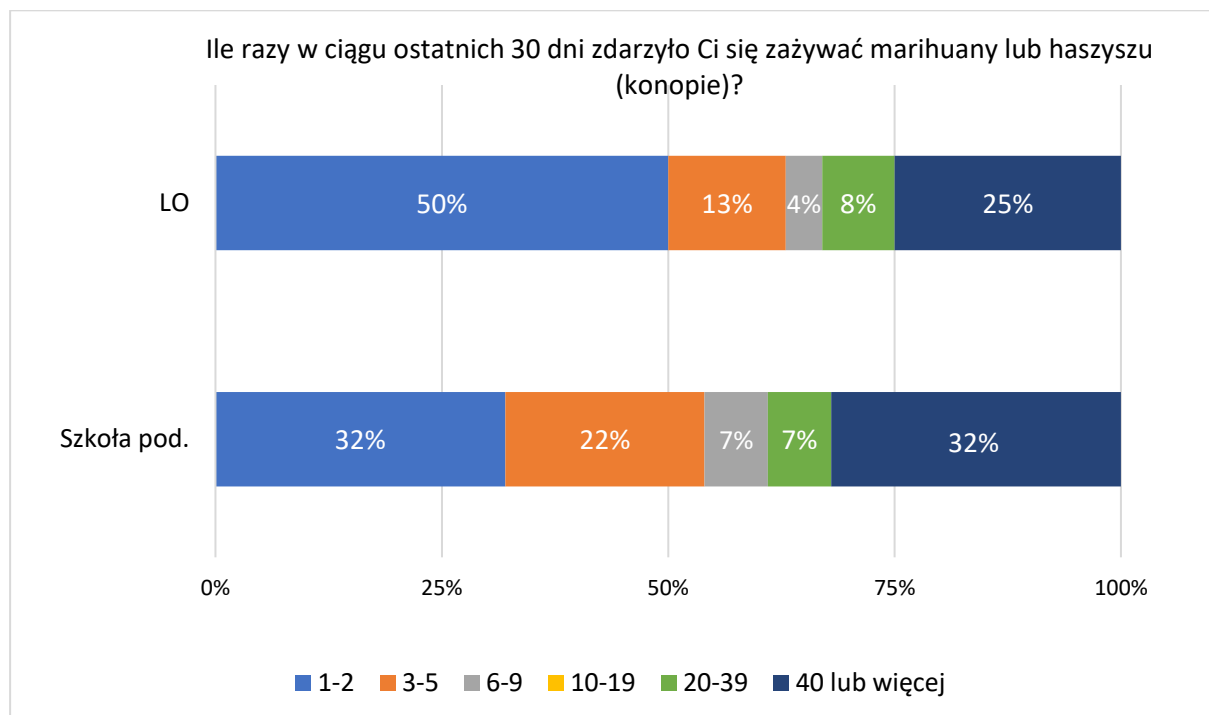
Wykres 88: Zażycie marihuany lub haszyszu w ciągu ostatnich 12 miesięcy

Wykres 88	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	44	31

W ciągu ostatnich 30 dni 50% uczniów spożywających marihuanę lub haszysz zrobiła to od 1 do 2 razy. Aż ¼ deklaruje, iż zażyła te substancje 40 razy lub więcej. Warto zwrócić uwagę, że wśród młodszej młodzieży aż 32% zażyło marihuanę lub haszysz 40 lub więcej razy.

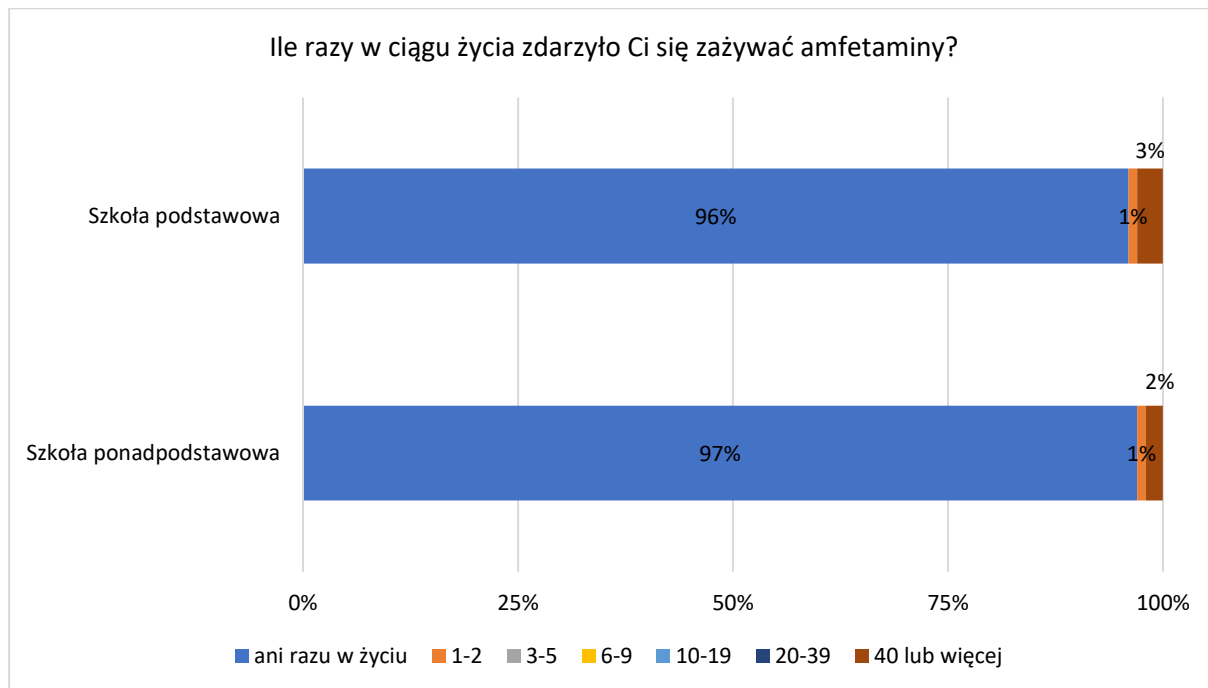
Wykres 89: Zażycie marihuany lub haszyszu w ciągu ostatnich 30 dni

Wykres 89	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	24	28

W przebadanych szkołach prawie nikt nie zażył amfetaminy. Tylko 1% osób twierdzi, iż zrobiło to od 1 do 2 razy. W przypadku szkoły podstawowej 3% uczniów zażyło amfetaminy 40 razy lub więcej. W przypadku liceum jest to 2%.

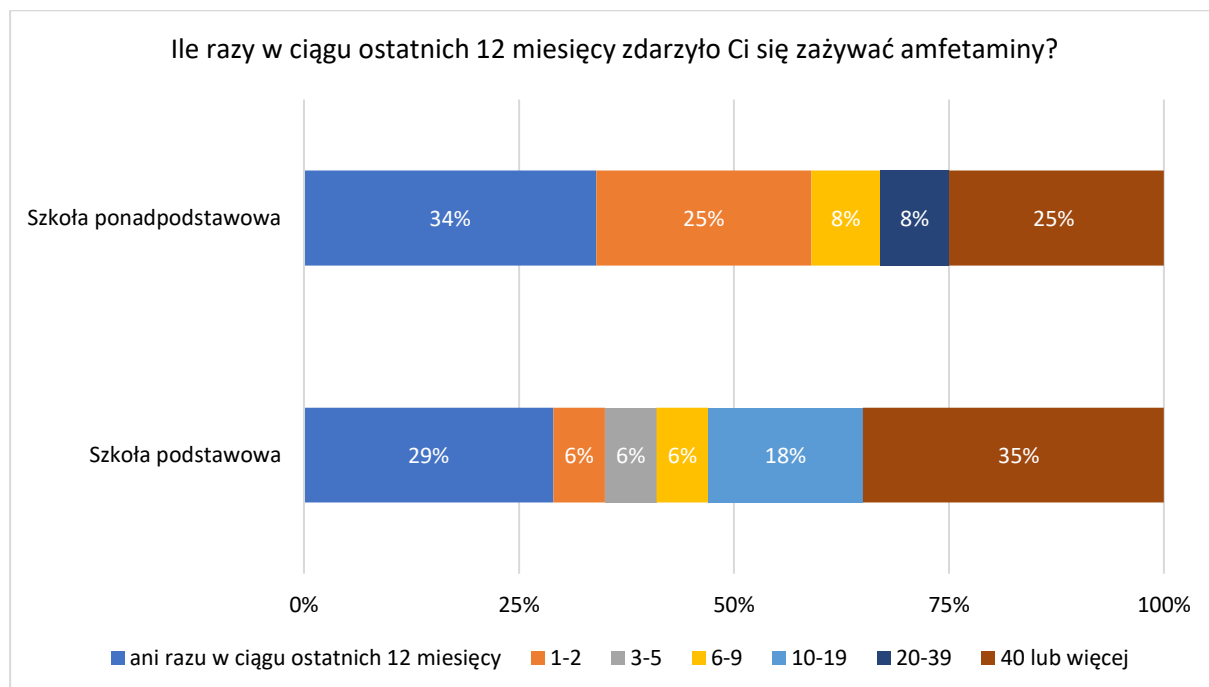
Wykres 90: Zażycie amfetaminy

Wykres 90	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Bardzo duża ilość uczniów zażyło amfetaminę w ciągu ostatnich 12 miesięcy 40 razy lub więcej. W szkole podstawowej jest to 35%, w liceum – 25%. Więcej osób z szkoły średniej przyznaje się do niezazywania amfetaminy (34%) aniżeli w szkole podstawowej (29%).

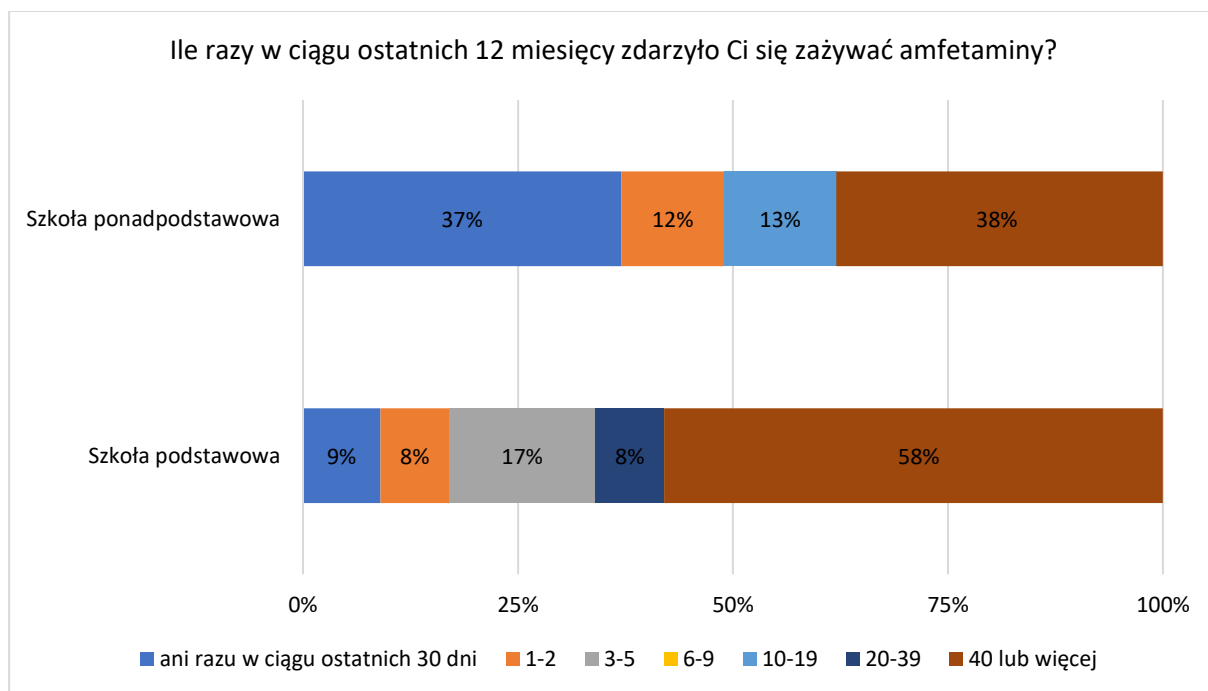
Wykres 91: Zażycie amfetaminy w ciągu ostatnich 12 miesięcy

Wykres 91	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	12	17

Zaskakująco duża liczba uczniów ze szkoły podstawowej zażyła amfetaminę w ciągu ostatnich 30 dni (58%). Wśród uczniów szkoły średniej odsetek ten jest trochę mniejszy – 38%. W ciągu ostatnich 30 dni w liceum 37% osób nie zażyło amfetaminy, a w szkole podstawowej jest to tylko 9%.

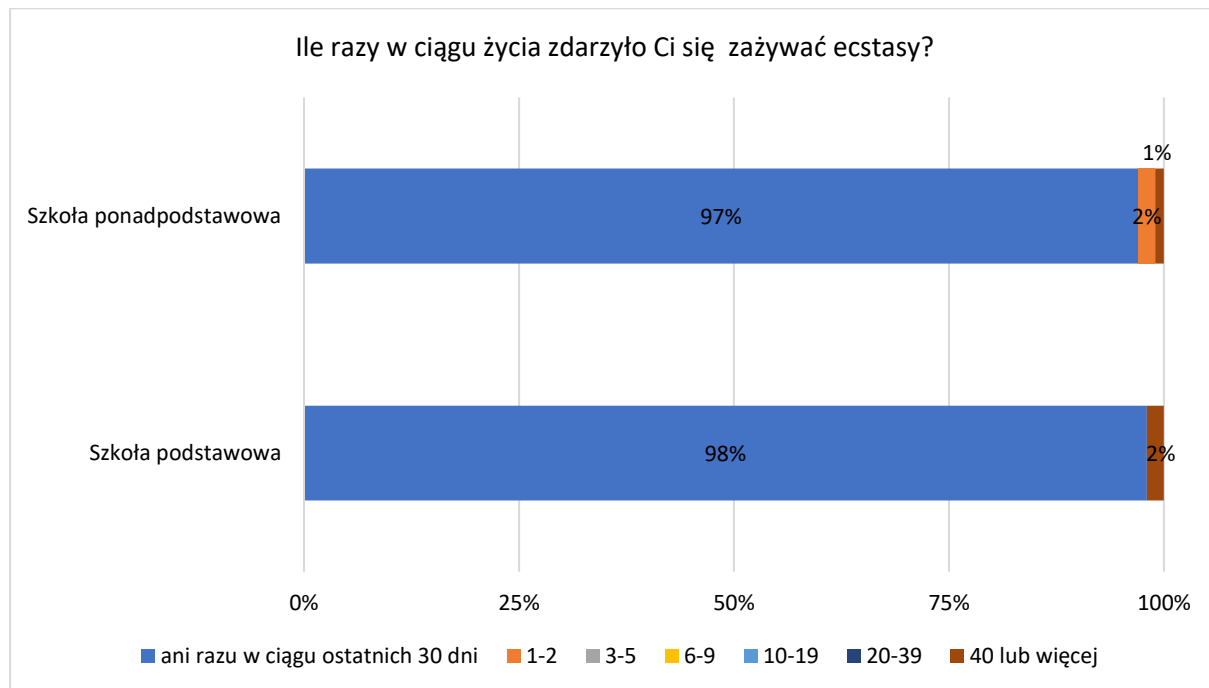
Wykres 92: Zażycie amfetaminy w ciągu ostatnich 30 dni

Wykres 92	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	8	12

Ecstasy nie jest popularną substancją w obu szkołach. W szkole podstawowej tylko 2% przyznaje się do zażywania ecstasy 40 razy lub więcej. W przypadku Liceum Ogólnokształcącego oraz Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego jest to 1%.

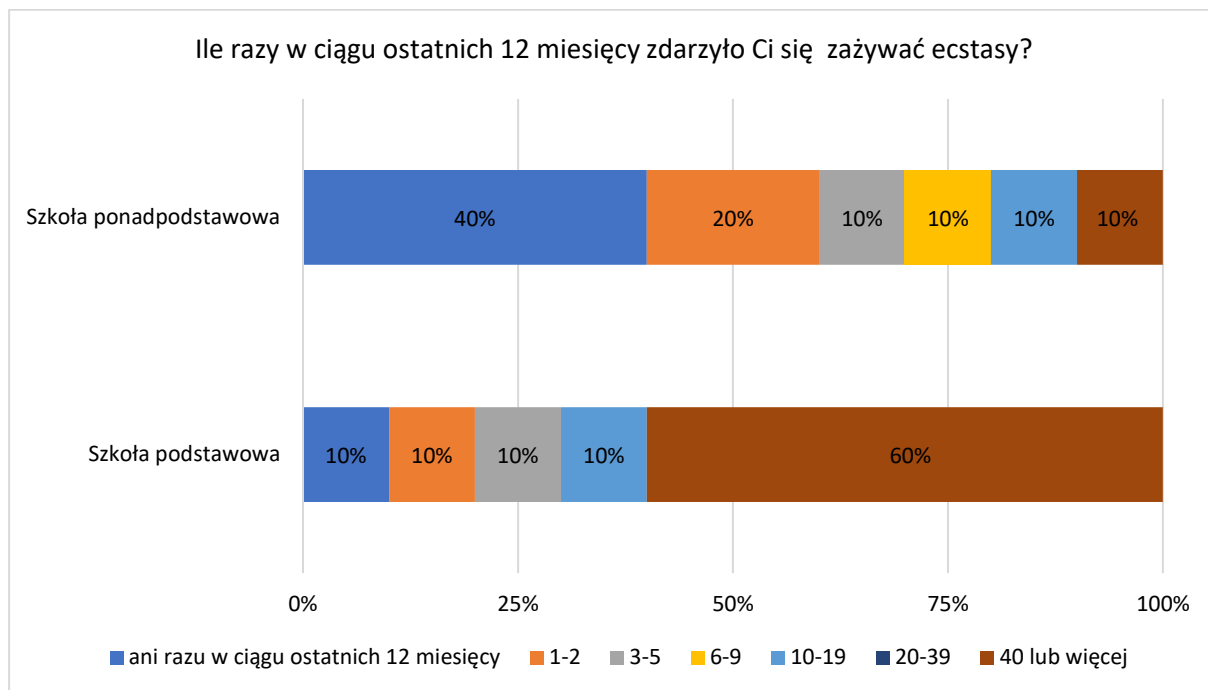
Wykres 93: Zażycie ecstasy

Wykres 93	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Z grupy młodszych uczniów zażywających ecstasy 60% zażyło jej 40 razy lub więcej w przeciągu ostatnich 12 miesięcy. W szkole średniej jest to zdecydowanie mniejszy odsetek – 10%. Licealiści częściej sięgali po ecstasy od 1 do 2 razy (20%). Największa grupa licealistów nie zażyła ecstasy w ciągu ostatnich 12 miesięcy (40%).

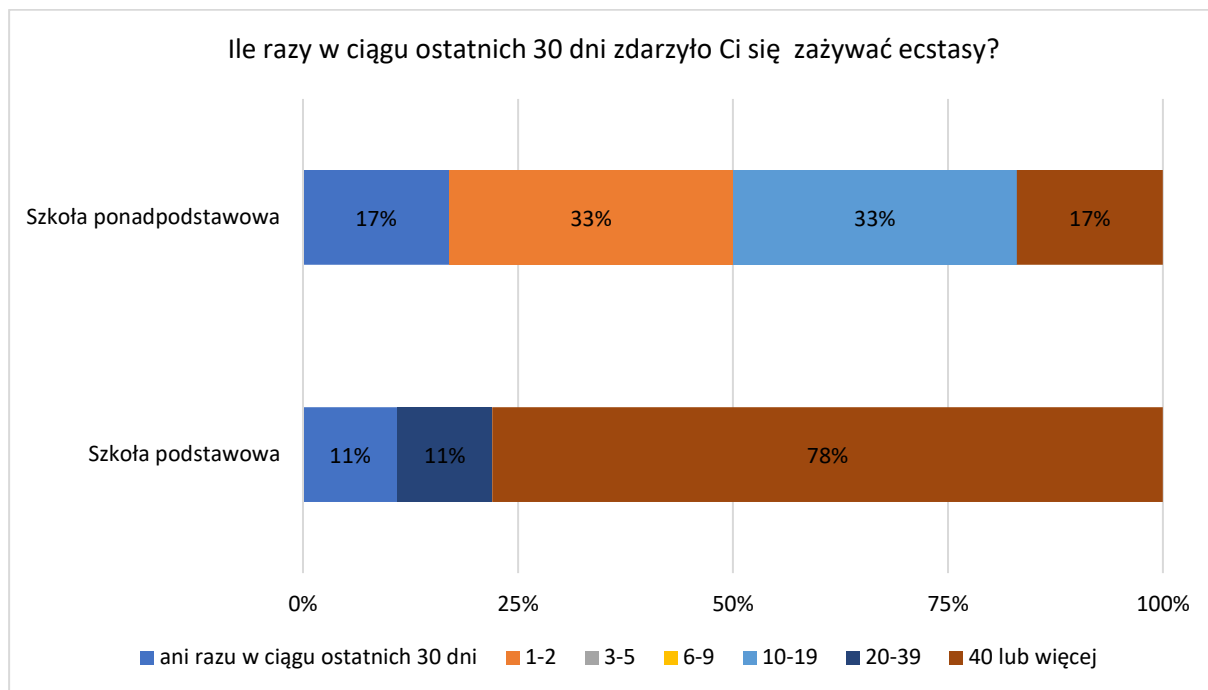
Wykres 94: Zażycie ecstasy w ciągu ostatnich 12 miesięcy

Wykres 94	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	10	10

Wśród małej grupy szkoły podstawowej zażywającej amfetaminę, 78% zażyła ją 40 razy lub więcej. W liceum 33% osób deklaruje spożycie amfetaminy od 1 do 2 razy. Również ten sam procent zażył substancję od 10 do 19 razy. W ciągu ostatnich 30 dni mniejszy odsetek uczniów szkół średnich (17%) nie zażył amfetaminy aniżeli uczniów szkoły podstawowej (11%).

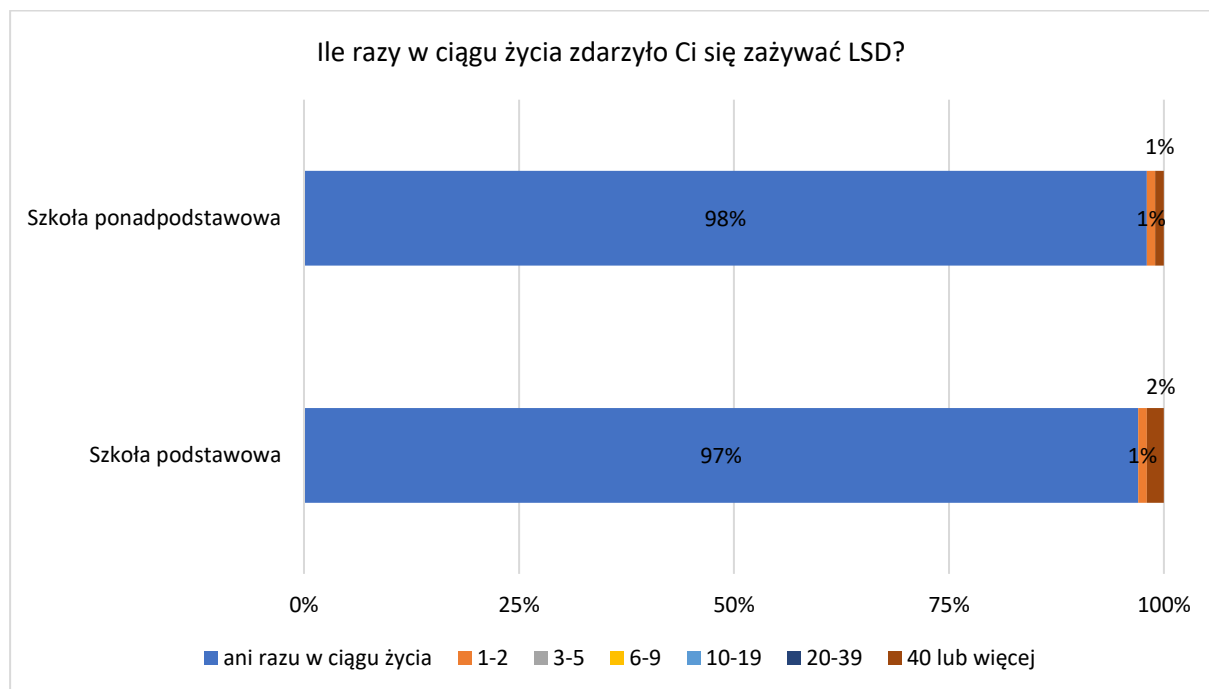
Wykres 95: Zażycie ecstasy w ciągu ostatnich 30 dni

Wykres 95	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	6	9

Prawie żaden z uczniów nie zdecydował się na zażycie LSD. W przypadku szkoły podstawowej 2% uczniów zażyło ich 40 razy lub więcej, w szkole średniej był to 1%.

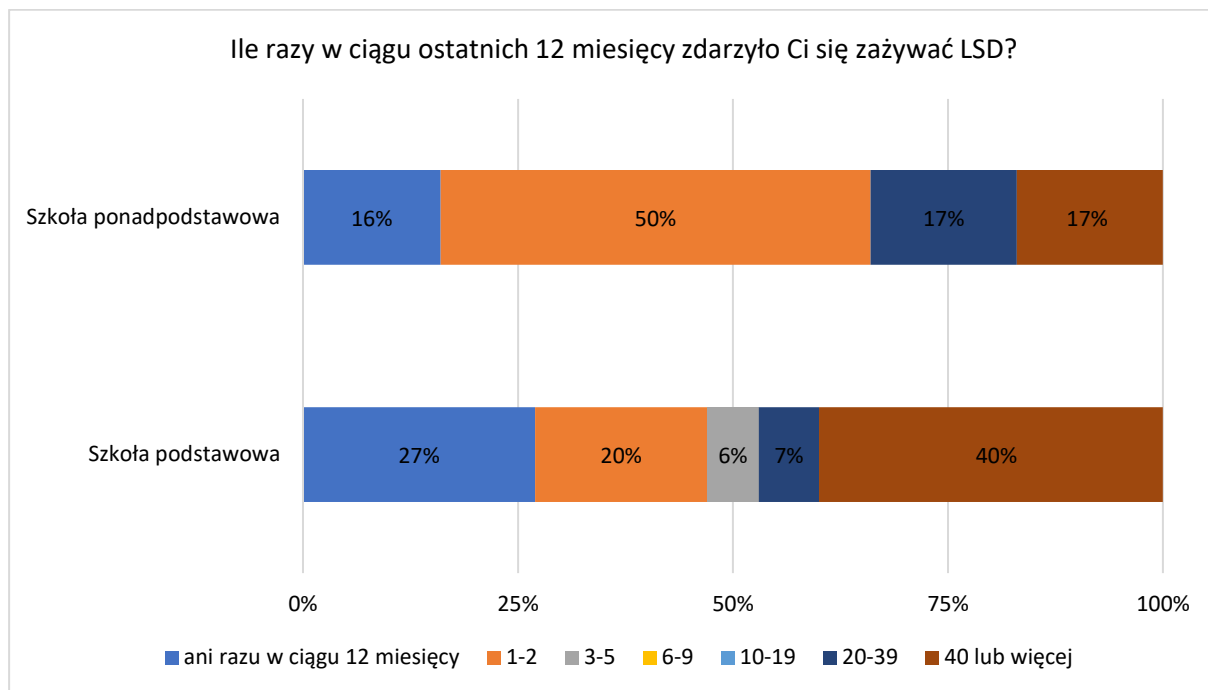
Wykres 96: Zażycie LSD

Wykres 96	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Wśród uczniów zażywających LSD, 50% licealistów zażyło substancje od 1 do 2 razy. Po 17% zażyło ją 40 lub więcej razy oraz od 20 do 39 razy. W szkole podstawowej jest większy odsetek uczniów, którzy zażyli LSD 40 razy lub więcej – wynosi on 40%. Blisko 1/3 uczniów (27%) ze szkoły podstawowej nie zażyła LSD w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

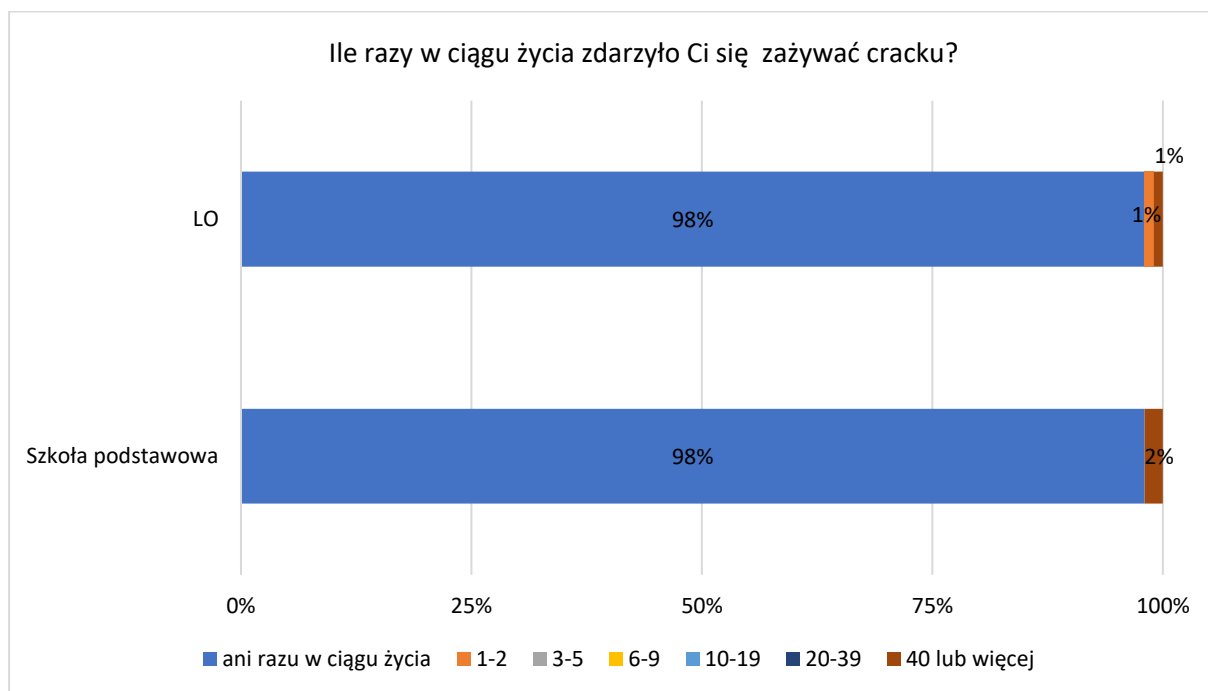
Wykres 97: Zażycie LSD w ciągu ostatnich 12 miesięcy

Wykres 97	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	6	15

Crack jest praktycznie niezastywany przez starszą, jak i młodszą młodzież.

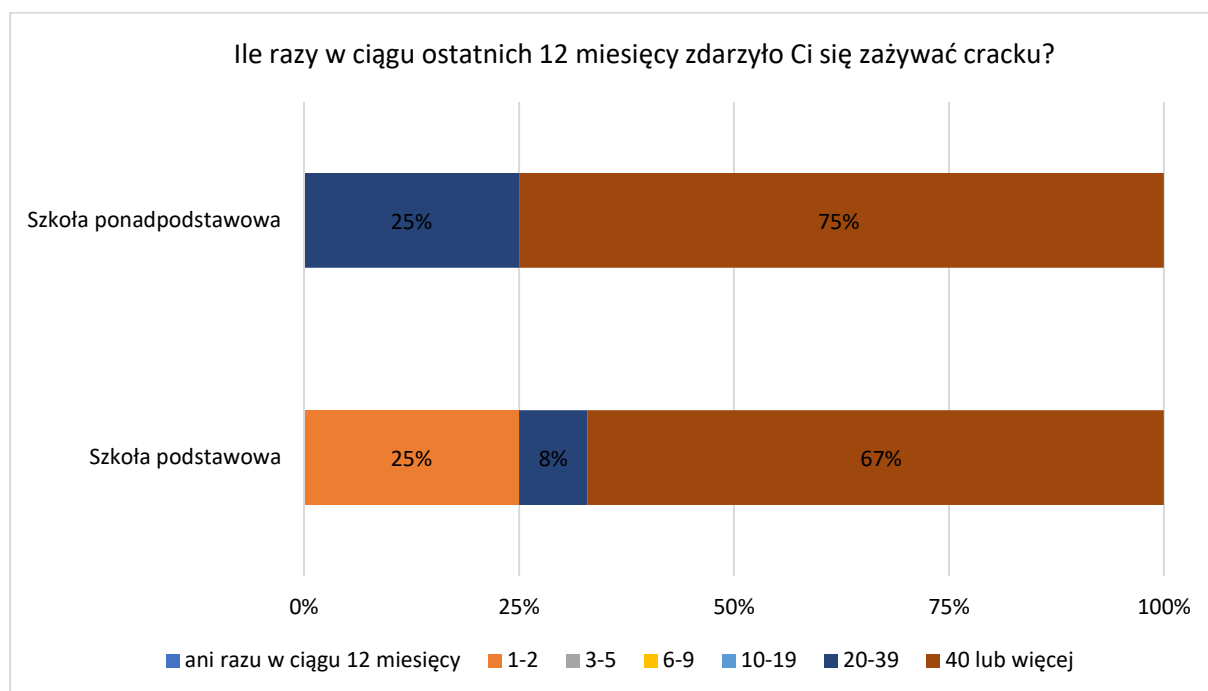
Wykres 98: Zażycie cracku

Wykres 98	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Wśród grupy uczniów zażywającej crack, 75% uczniów ze szkół średnich zażyło go 40 lub więcej razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy, natomiast wśród uczniów ze szkoły podstawowej – 67%. 25% zarówno licealistów, jak i młodszych uczniów nie brało cracku w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

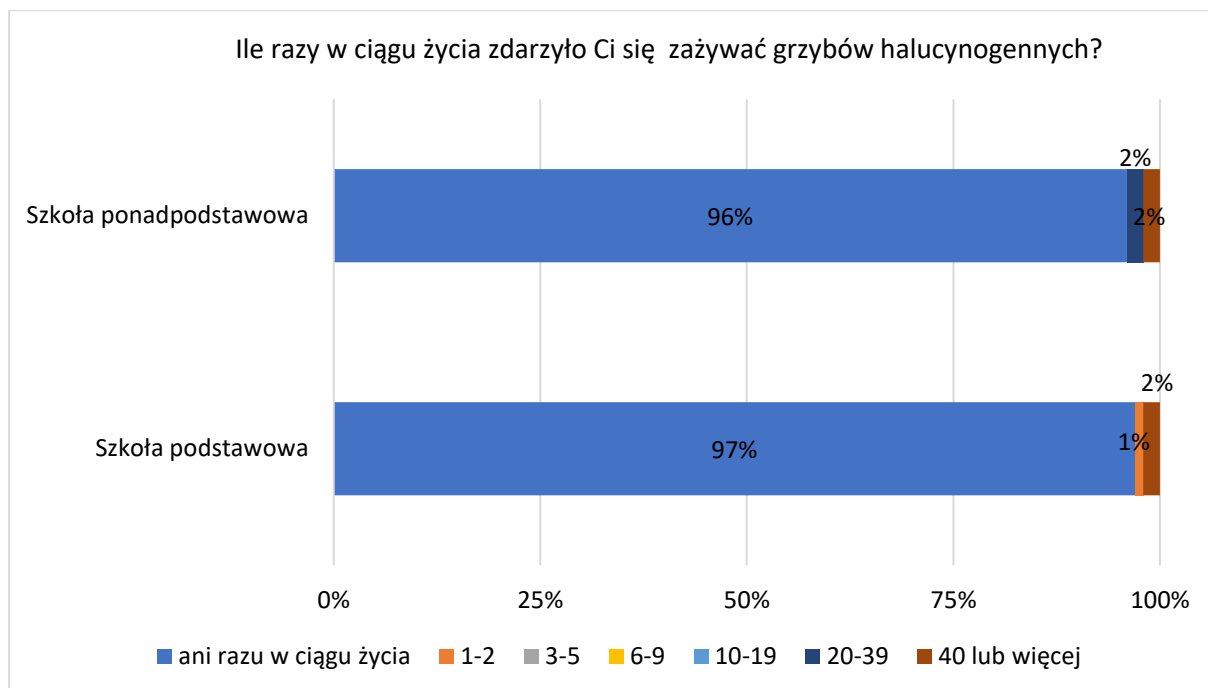
Wykres 99: Zażycie cracku w ciągu ostatnich 12 miesięcy

Wykres 99	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	4	12

Grzyby halucynogenne nie są powszechnie braną substancją wśród młodzieży. 2% uczniów ze szkół średnich deklaruje wzięcie grzybów od 20 do 39 razy oraz 40 razy lub więcej. W szkole podstawowej sytuacja wygląda podobnie.

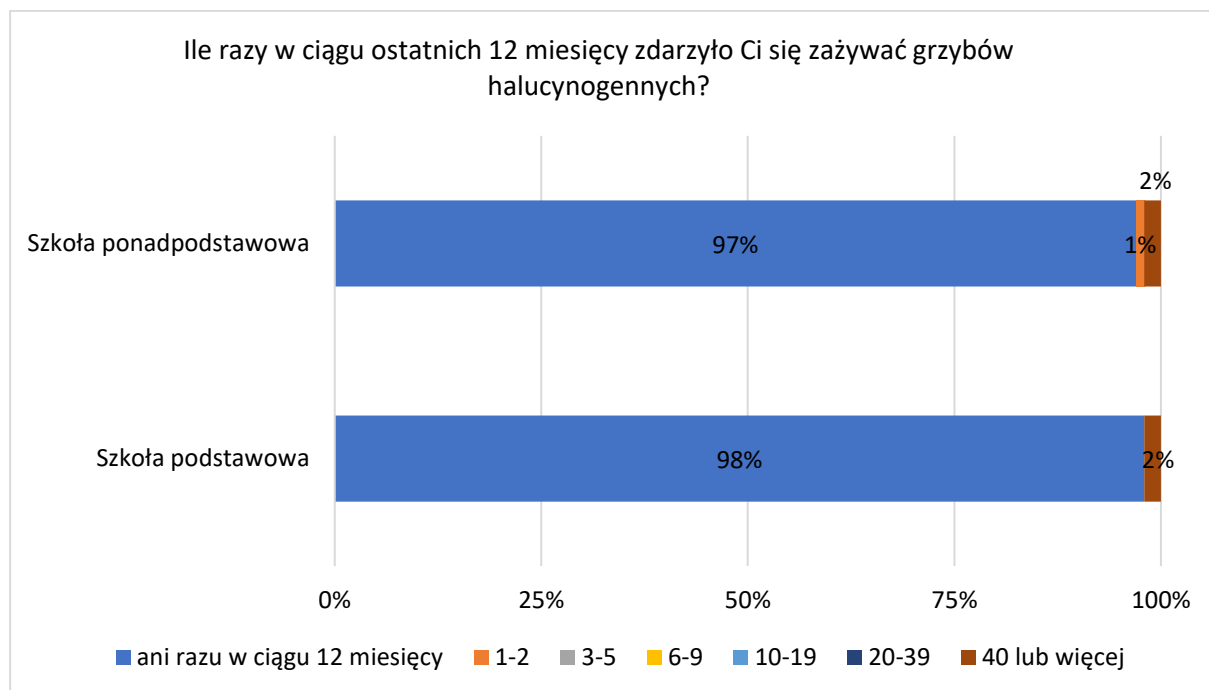
Wykres 100: Zażycie grzybów halucynogennych

Wykres 100	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Wśród wszystkich uczniów obu szkół prawie nikt nie zażył grzybów halucynogennych w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

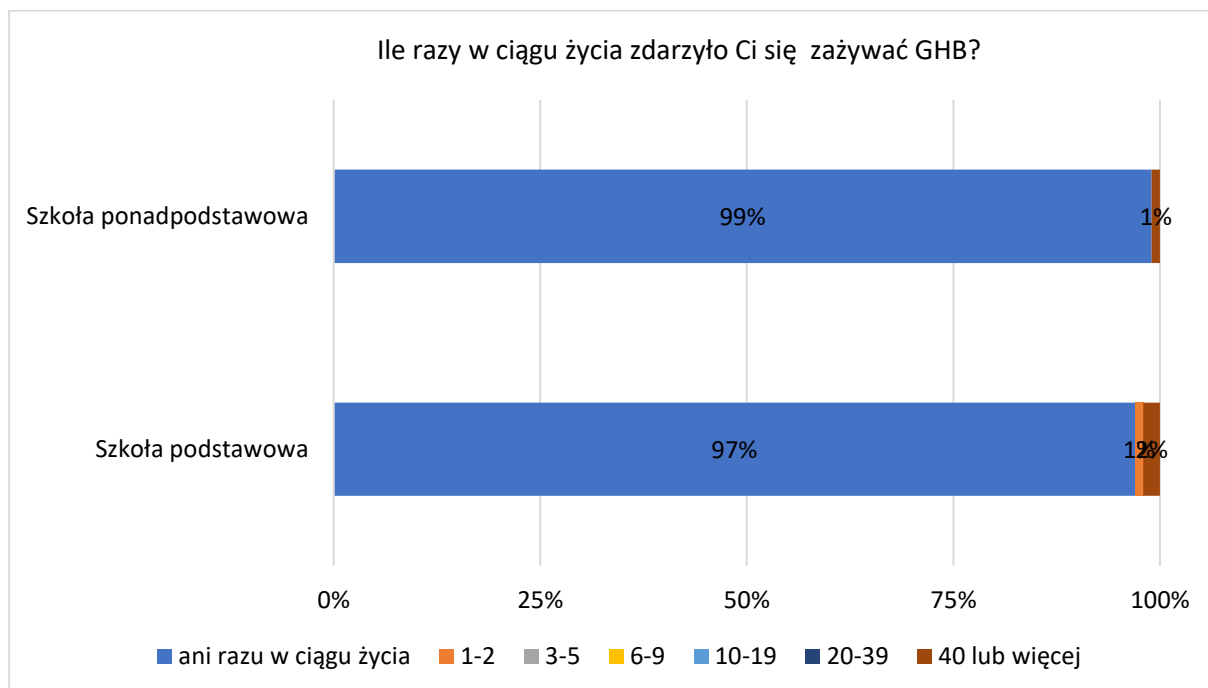
Wykres 101: Zażycie grzybów halucynogennych w ciągu ostatnich 12 miesięcy

Wykres 101	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Wśród uczniów szkoły średniej tylko 1% zażyło GHB. W przypadku szkoły podstawowej jest to 3%.

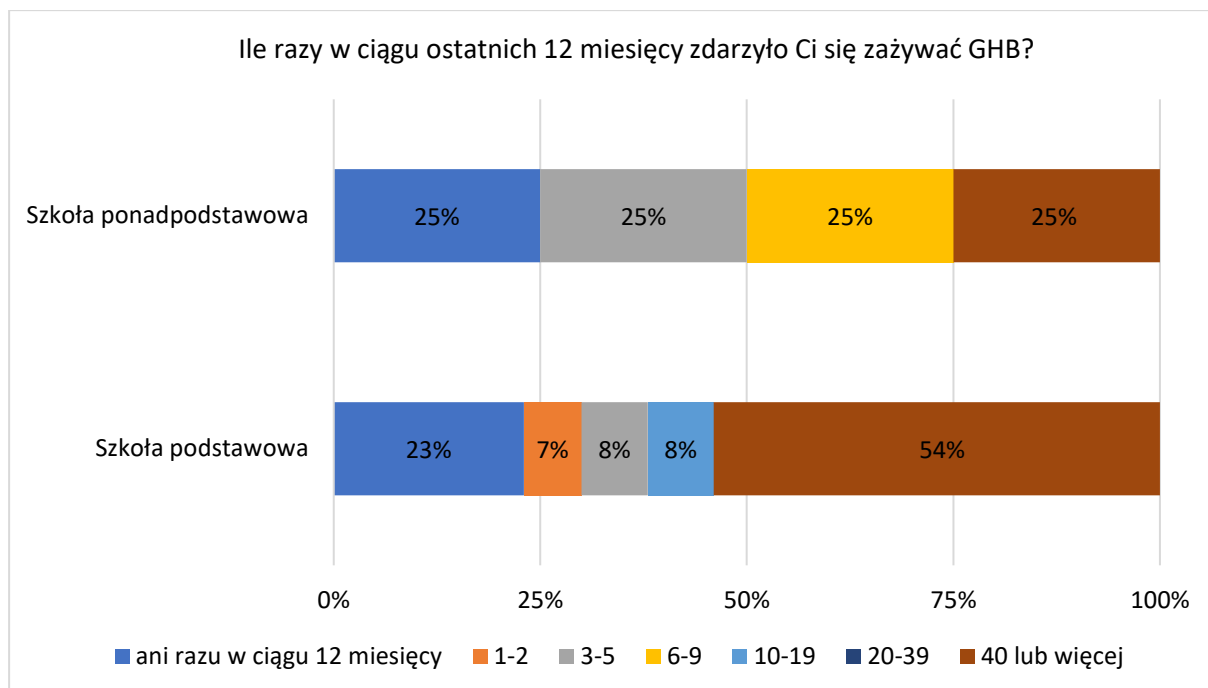
Wykres 102: Zażycie GHB

Wykres 102	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Jak pokazuje poniższy wykres, w przypadku szkoły średniej odpowiedzi rozłożyły się po 25%.
W szkole podstawowej więcej uczniów zażywających GHB zażyło substancję 40 razy lub więcej – 54%.

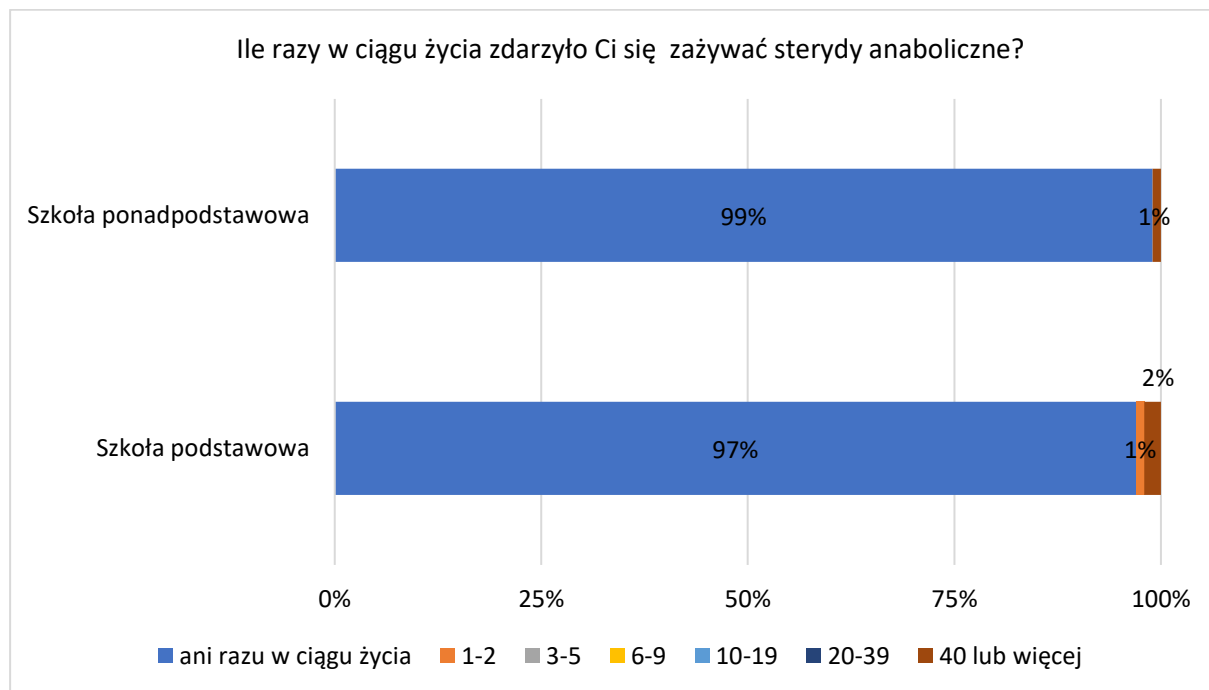
Wykres 103: Zażycie GHB w ciągu ostatnich 12 miesięcy

Wykres 103	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	4	13

Według zgromadzonych informacji uczniowie szkoły podstawowej niewiele, ale częściej, zażywali sterydy anaboliczne. 2% uczniów przyznało się do zażycia ich 40 razy lub więcej. Wśród uczniów Liceum Ogólnokształcącego oraz Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego jest to 1%.

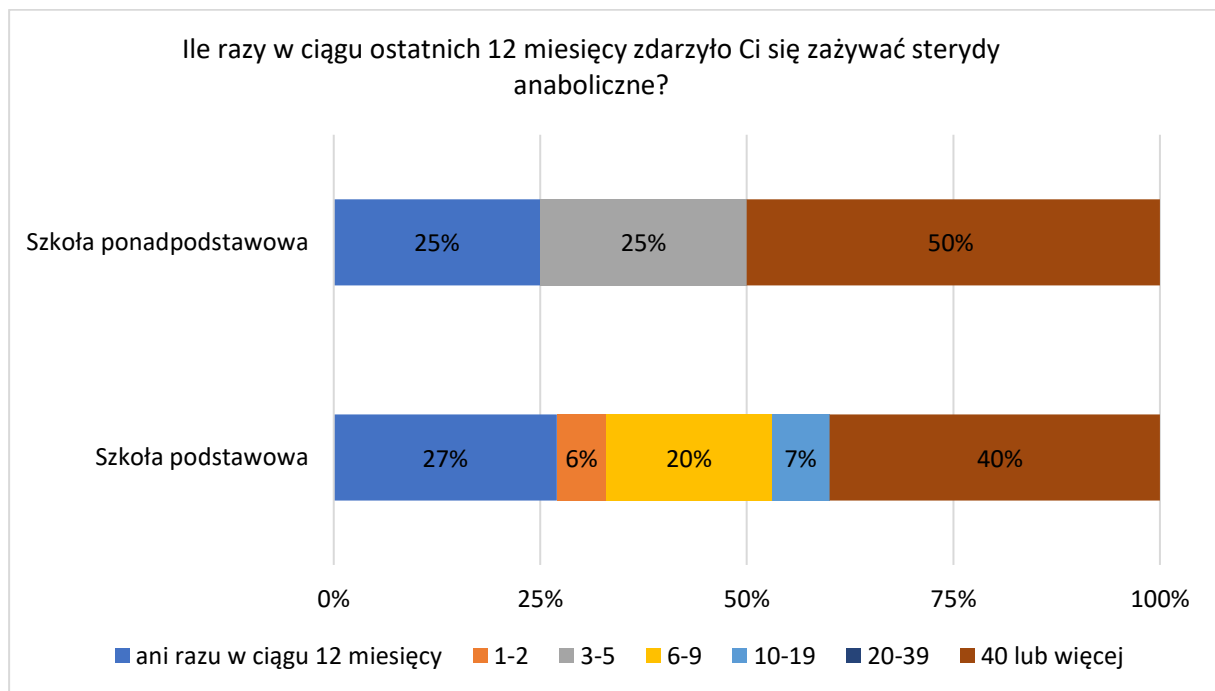
Wykres 104: Zażycie sterydów anabolicznych

Wykres 104	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Uczniowie, którzy zażyli sterydy anaboliczne w ciągu ostatnich 12 miesięcy najczęściej zrobili to 40 razy lub więcej. W szkole średniej było to 50%, w szkole podstawowej – 40%. ¼ starszej młodzieży nie zażyła sterydów ponownie w tym okresie, natomiast w szkole podstawowej było to 27%.

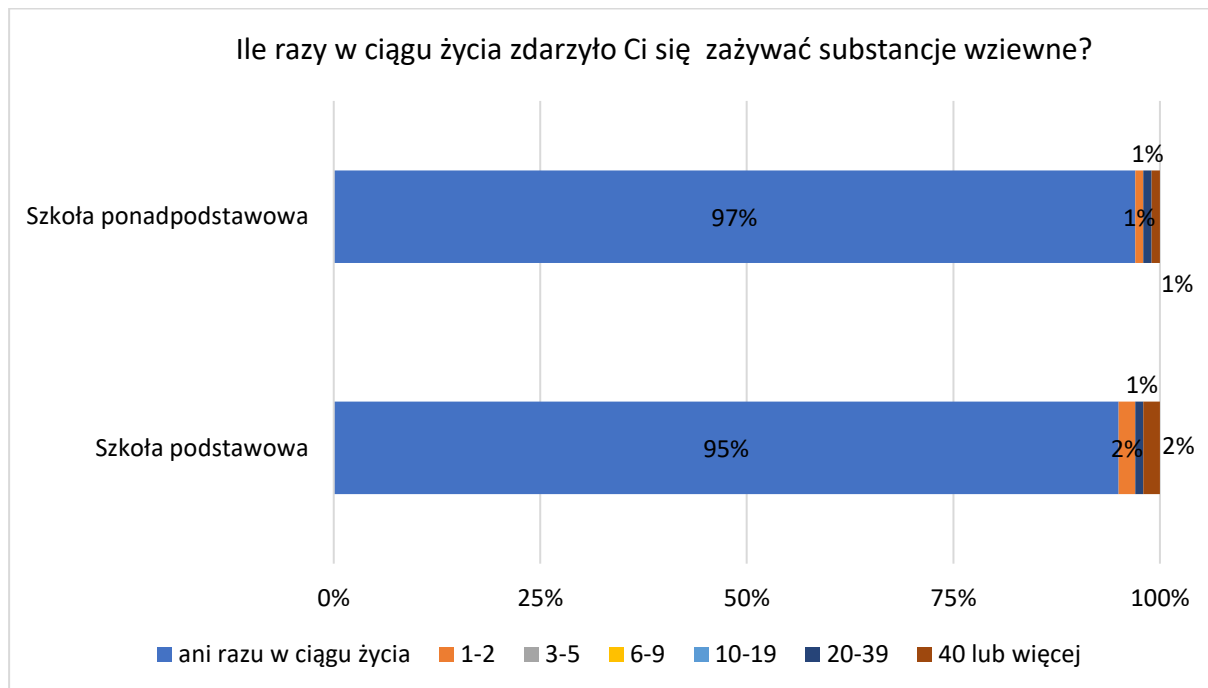
Wykres 105: Zażycie sterydów anabolicznych w ciągu ostatnich 12 miesięcy

Wykres 105	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	4	15

Z poniższego wykresu wynika, iż substancje wziewne częściej zażyli uczniowie szkoły podstawowej, choć jest to i tak niewielki odsetek uczniów. 2% uczniów deklaruje zażycie takiej substancji 40 razy lub więcej, w szkole średniej jest to 1%.

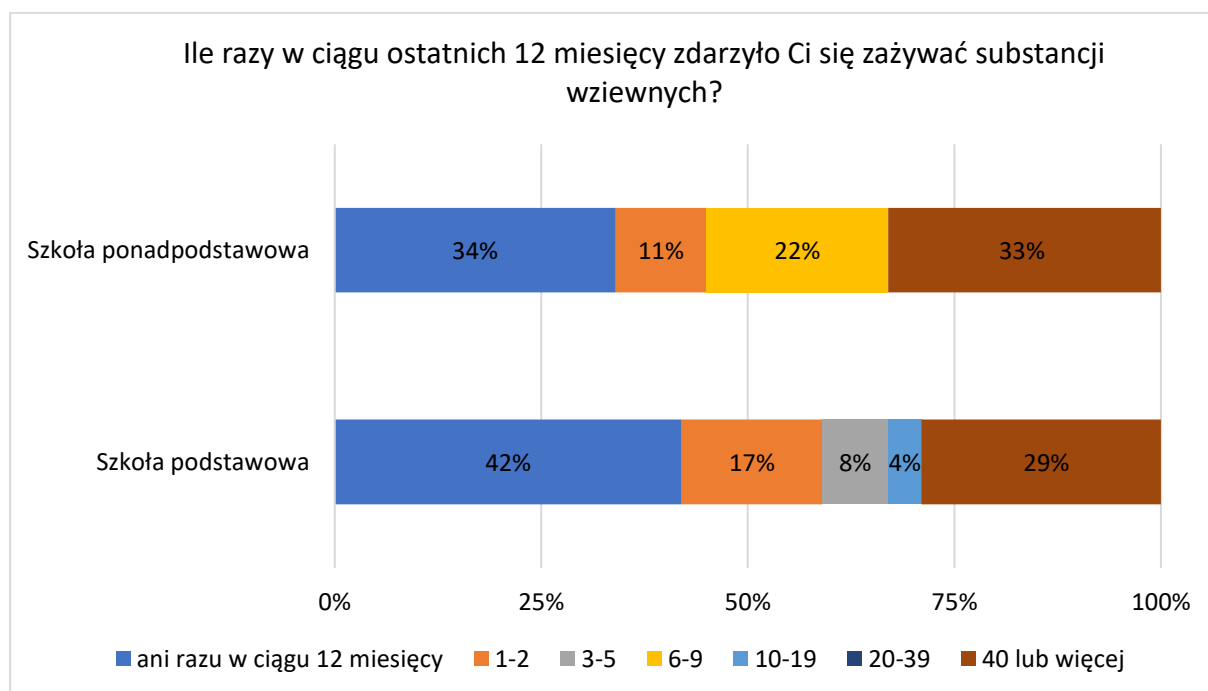
Wykres 106: Zażycie substancji wziewnych

Wykres 106	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Najwięcej uczniów ze szkoły średniej (33%), którzy zażywali substancje wziewne, ponowiło ten czyn 40 razy lub więcej. Ponad 1/3 starszych uczniów (34%) nie zażyła ich ponownie. Młodszy uczniowie (42%) twierdzą, że nie zażyli tej substancji ponownie. 29% zażyło ich 40 razy lub więcej.

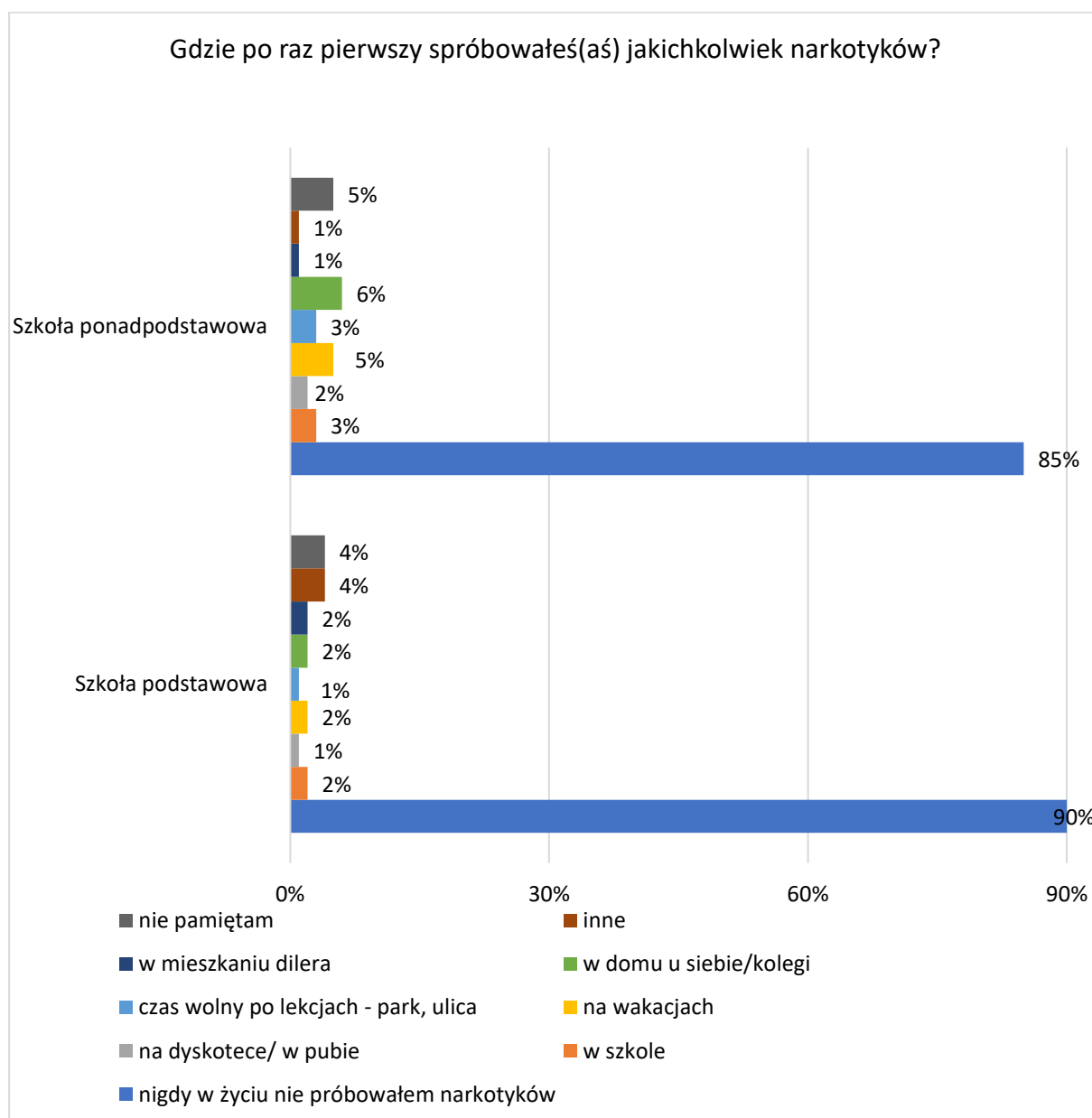
Wykres 107: Zażycie substancji wziewnych w ciągu ostatnich 12 miesięcy

Wykres 107	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	9	24

Z poniższego wykresu jasno wynika, iż większość uczniów nie brała nigdy narkotyków. W Liceum Ogólnokształcącym oraz Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego tacy uczniowie stanowią 85%, w szkole podstawowej jest to trochę większy procent – 90. Starsi uczniowie, którzy próbowali narkotyków, najczęściej wskazywali swój dom lub dom kolegi jako miejsce pierwszego zażycia narkotyków (6%) oraz wakacje (5%). Młodszy uczniowie najczęściej zaznaczali mieszkanie własne lub kolegi (2%) lub mieszkanie diler (2%). W kategorii inne pojawiały się odpowiedzi takie jak urodziny, ogniska oraz galeria handlowa.

Wykres 108: Miejsce pierwszego zażycia narkotyków

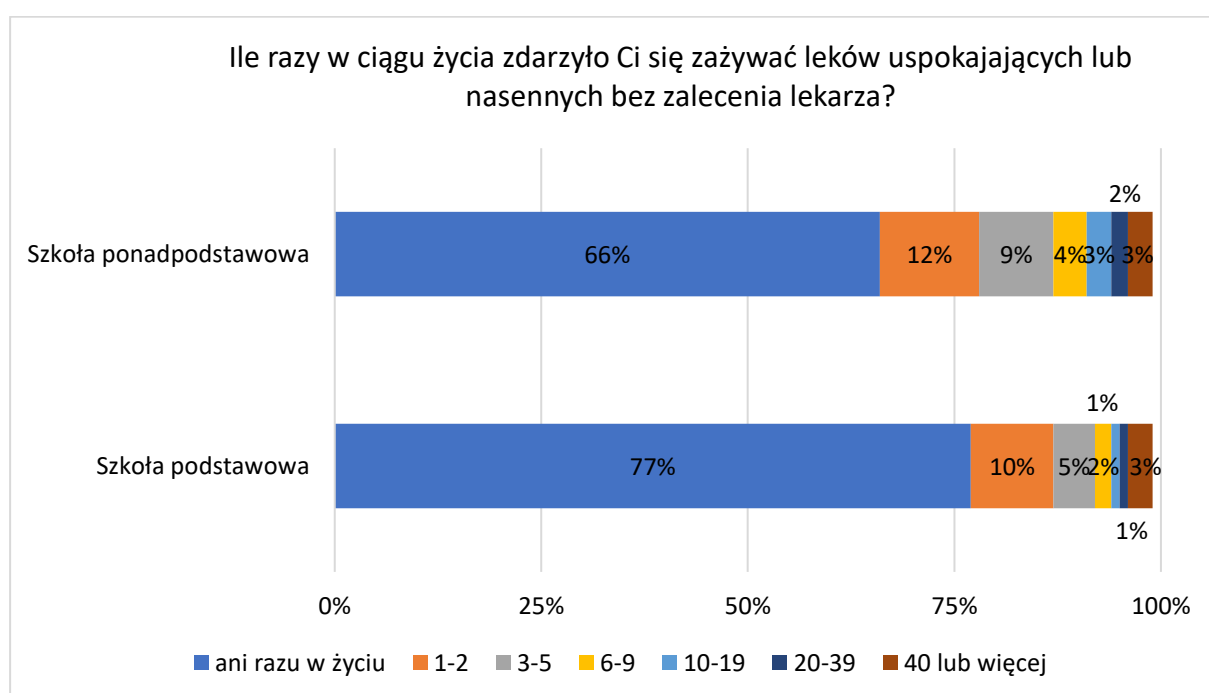

Wykres 108	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
-------------------	-------------------------------	--------------------------

N	270	453
---	-----	-----

Ponad połowa uczniów z Liceum Ogólnokształcącego oraz Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (66%) oraz szkoły podstawowej (77%) nie zażyła tego typu leków bez zalecenia lekarza. W przypadku 12% starszej młodzieży, zdarzyło się im jednorazowo wziąć takie leki. W szkole podstawowej zażycie od 1 do 2 razy deklaruje 10% uczniów. Po 3% uczniów w obu szkołach twierdzi, iż brało takie leki bez zalecenia 40 razy lub więcej.

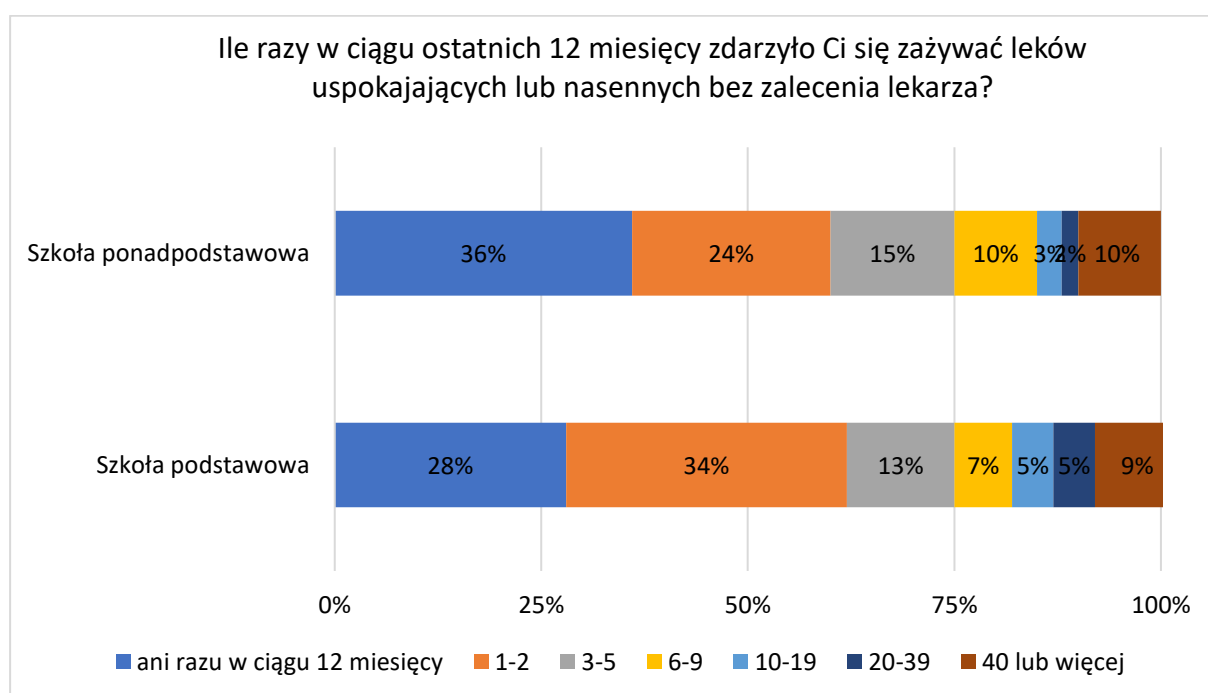
Wykres 109: Zażywanie leków uspokajających lub nasennych bez zalecenia lekarza

Wykres 109	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

W ciągu ostatnich 12 miesięcy 36% uczniów ze szkoły średniej, którzy zażyli lekki uspokajające lub nasenne bez zalecenia lekarza, nie zrobiła tego ponownie. W szkole podstawowej jest to 28% uczniów. Uczniowie, którzy w tym okresie zażyli leki, najczęściej sięgali po nie od 1 do 2 razy (szkoła średnia – 24%; szkoła podstawowa 34%).

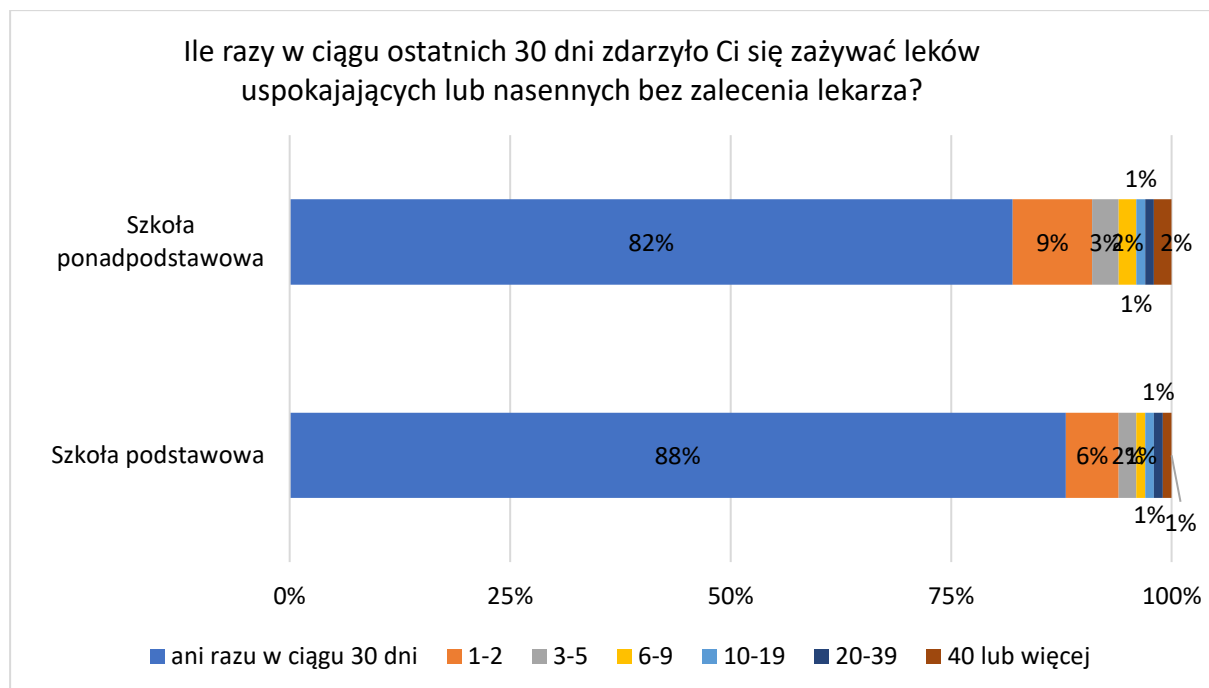
Wykres 110: Zażycie leków uspokajających lub nasennych w ciągu ostatnich 12 miesięcy

Wykres 110	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	92	106

Większość uczniów nie zażyła tego typu leków w ciągu ostatnich 30 dni. Jeśli w ogóle, uczniowie najczęściej stosowali takie leki od 1 do 2 razy. W szkole średniej taki odsetek uczniów wynosił 9%, w szkole podstawowej – 6%.

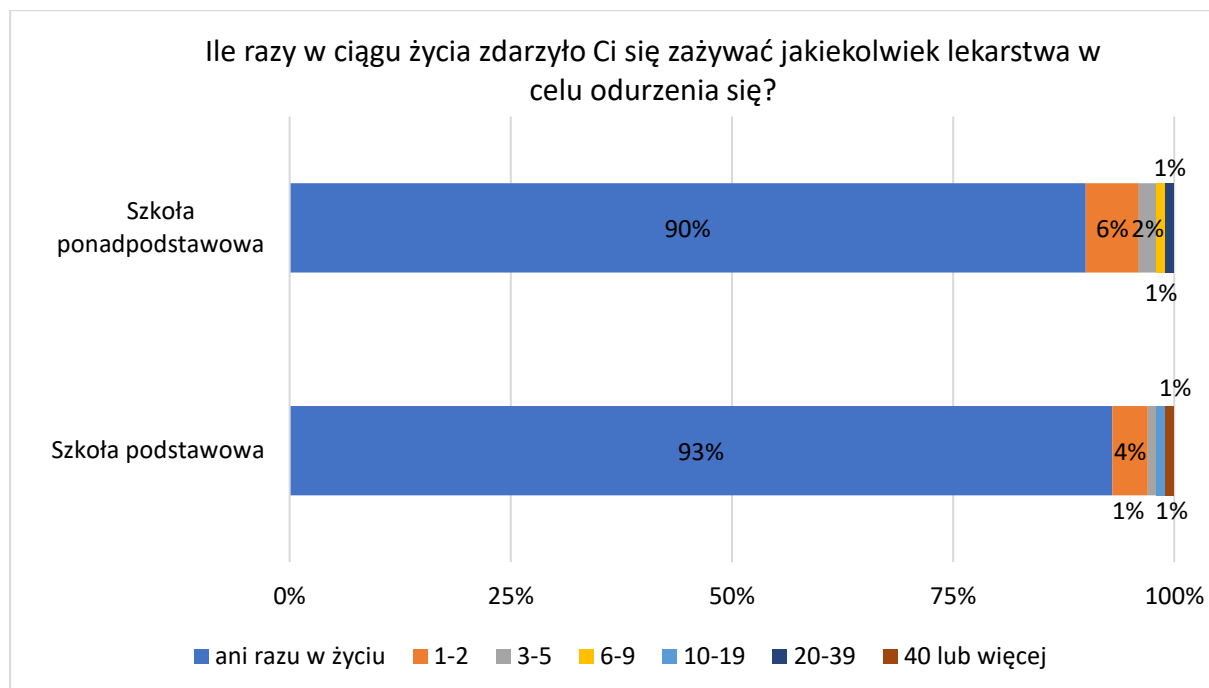
Wykres 111: Zażycie leków uspokajających lub nasennych w ciągu ostatnich 30 dni

Wykres 111	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	237	423

W szkole podstawowej nie odnotowano sytuacji zażywania jakichkolwiek leków odurzających. Były to pojedyncze przypadki 6% od 1 do 2 razy. W szkołach średnich leki odurzające wzięło 10% osób, najczęściej sięgając po nie od 1 do 2 razy (6%).

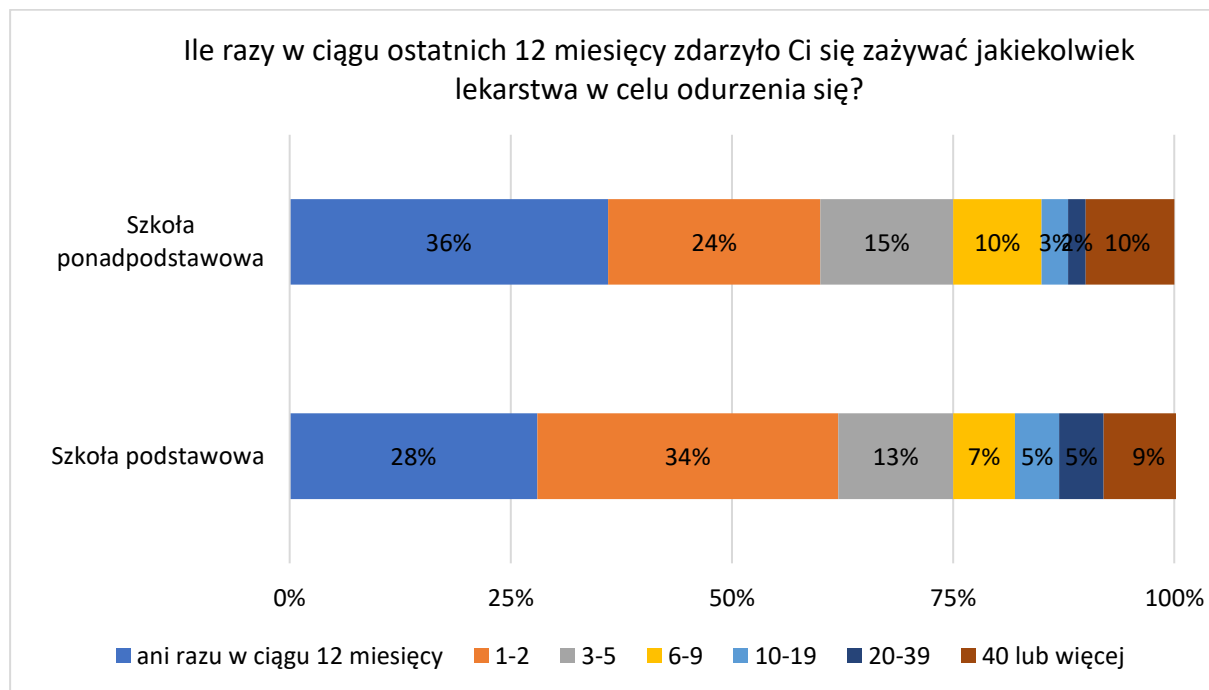
Wykres 112: Zażycie lekarstwa w celu odurzenia się

Wykres 112	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

W ostatnich 12 miesiącach uczniowie szkoły podstawowej najczęściej zażywali tego typu leki od 1 do 2 razy (34%). Blisko 1/3 grupy (28%) nie zażyła ponownie takich leków w tym okresie. W szkole średniej młodzież zażywała mniej leków odurzających. Około 36% nie zażyła leków odurzających przez ostatnie 12 miesięcy, a 24% zrobiło to od 1 do 2 razy.

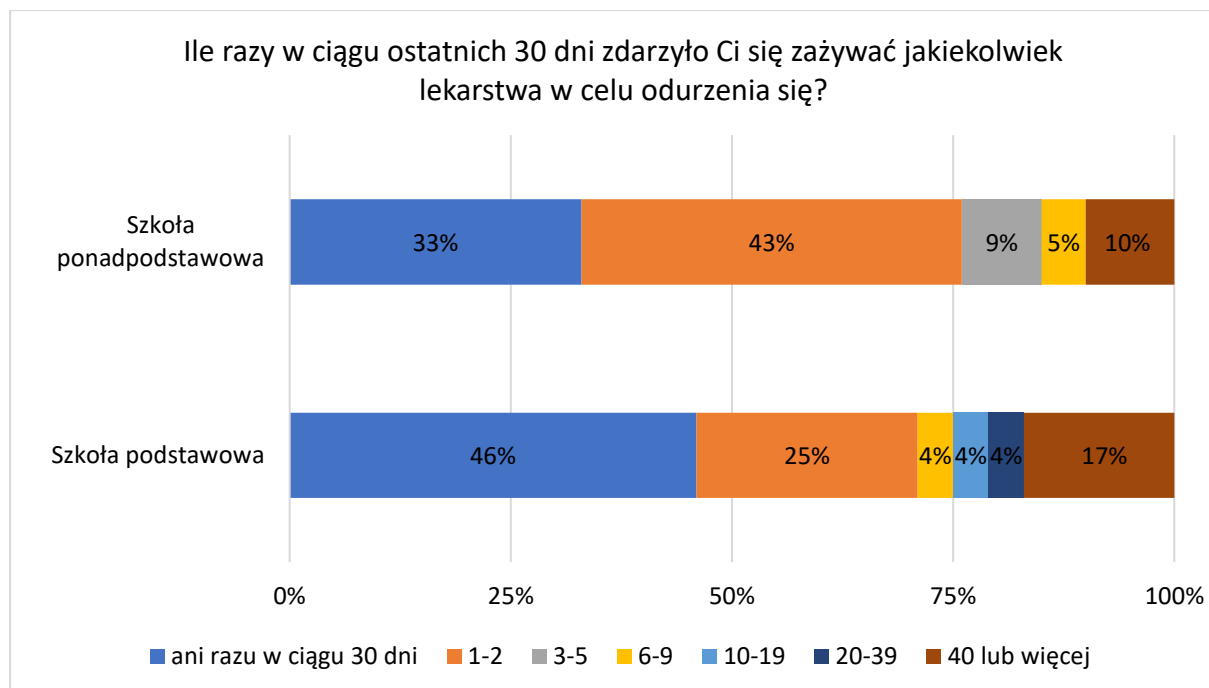
Wykres 113: Zażycie leków odurzających w ciągu ostatnich 12 miesięcy

Wykres 113	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	27	34

W ciągu ostatnich 30 dni, 50% uczniów ze szkoły podstawowej, którzy zażyli leki odurzające, nie zażyło ich w tym okresie. Aż 17% deklaruje zażycie 40 razy lub więcej. W przypadku starszych największa grupa – 43% - zażyła leki od 1 do 2 razy.

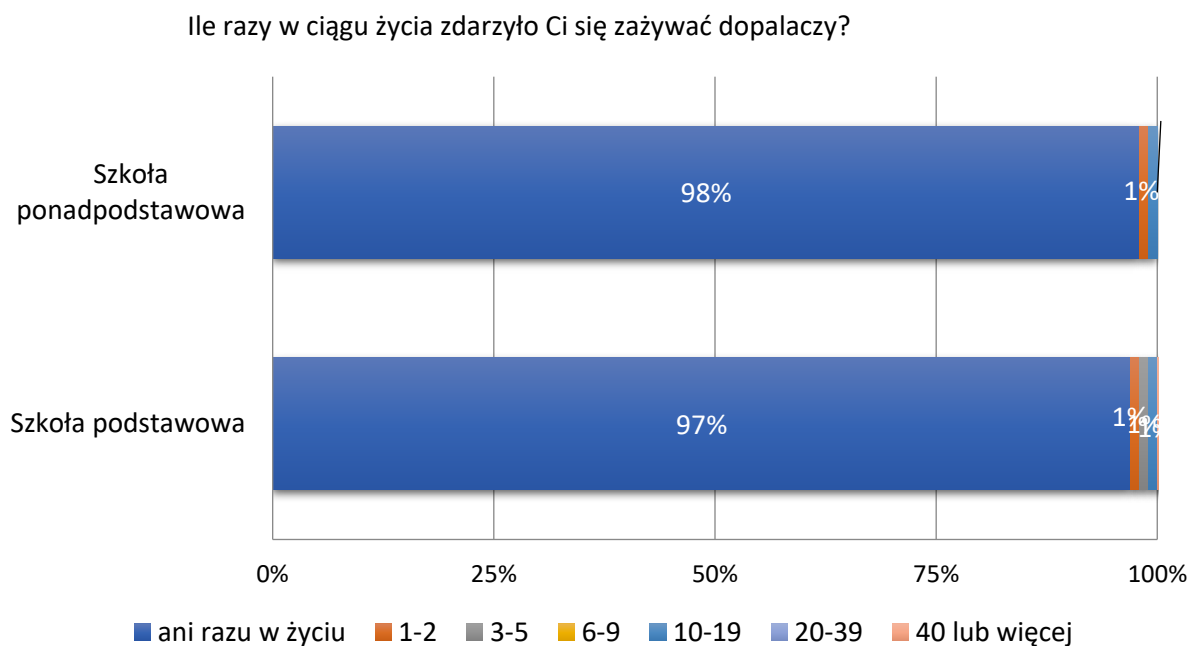
Wykres 114: Zażycie lekarstw w celu odurzenia się w ciągu ostatnich 30 dni

Wykres 114	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	21	24

Do zażywania dopalaczy przyznało się odpowiednio 2% uczniów szkół ponadpodstawowych oraz 3% podstawowych.

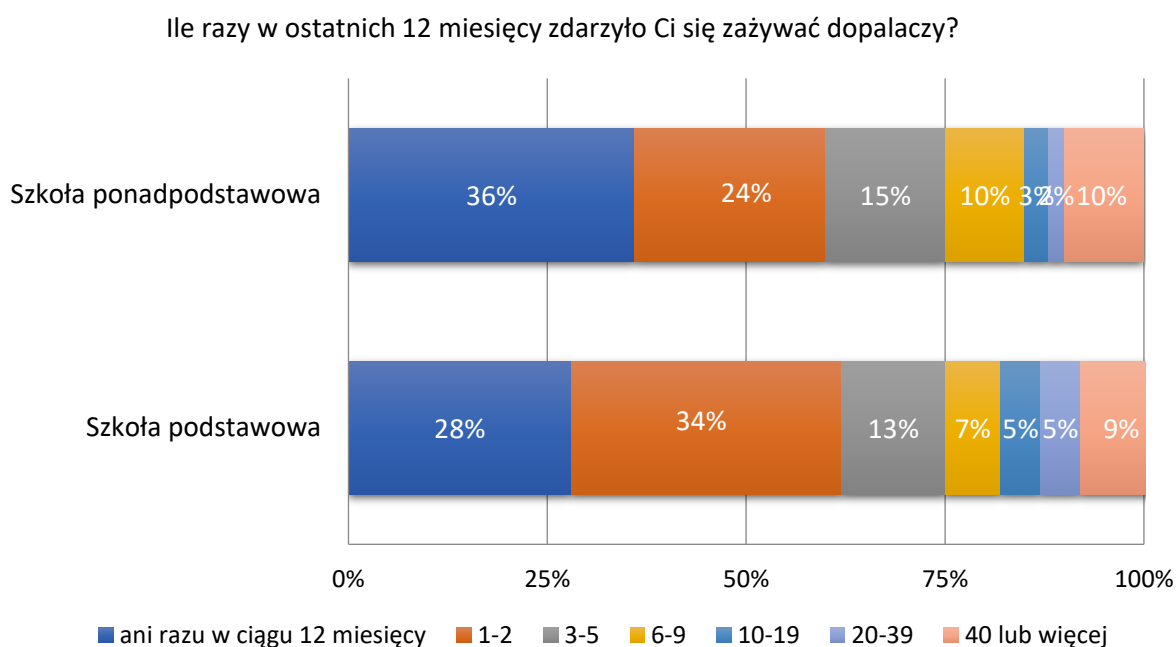
Wykres 115: Zażywanie dopalaczy

Wykres 115	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Wśród młodszych uczniów zażywających dopalaczy 34% zrobiło to od 1 do 2 razy. 28% nie ponowiło tego czynu w przeciągu ostatnich 12 miesięcy. W kwestii starszych uczniów, 36% nie zażyło dopalaczy ponownie. Największa grupa starszych – 24% - zażyła od 1 do 2 razy.

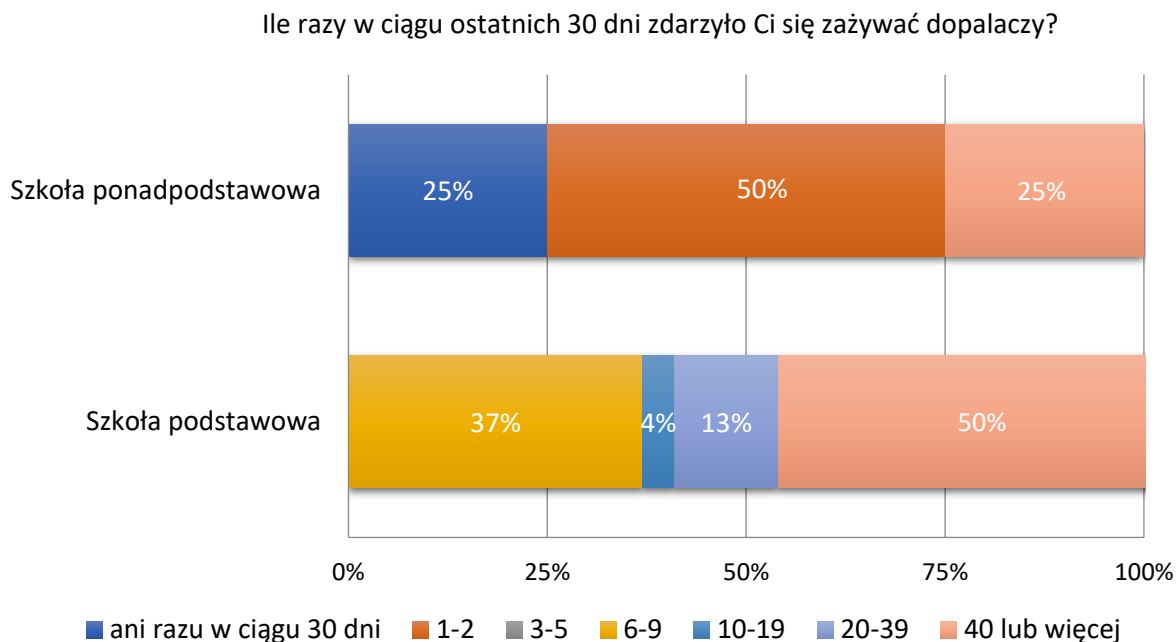
Wykres 116: Zażycie dopalaczy w ciągu ostatnich 12 miesięcy

Wykres 116	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	6	16

W ciągu ostatnich 30 dni, 50% uczniów zażywających dopalacze zrobiła to od 1 do 2 razy. Większość uczniów szkoły podstawowej nie zdecydowała się na zażycie dopalacza ponownie w ciągu ostatnich 30 dni (46%).

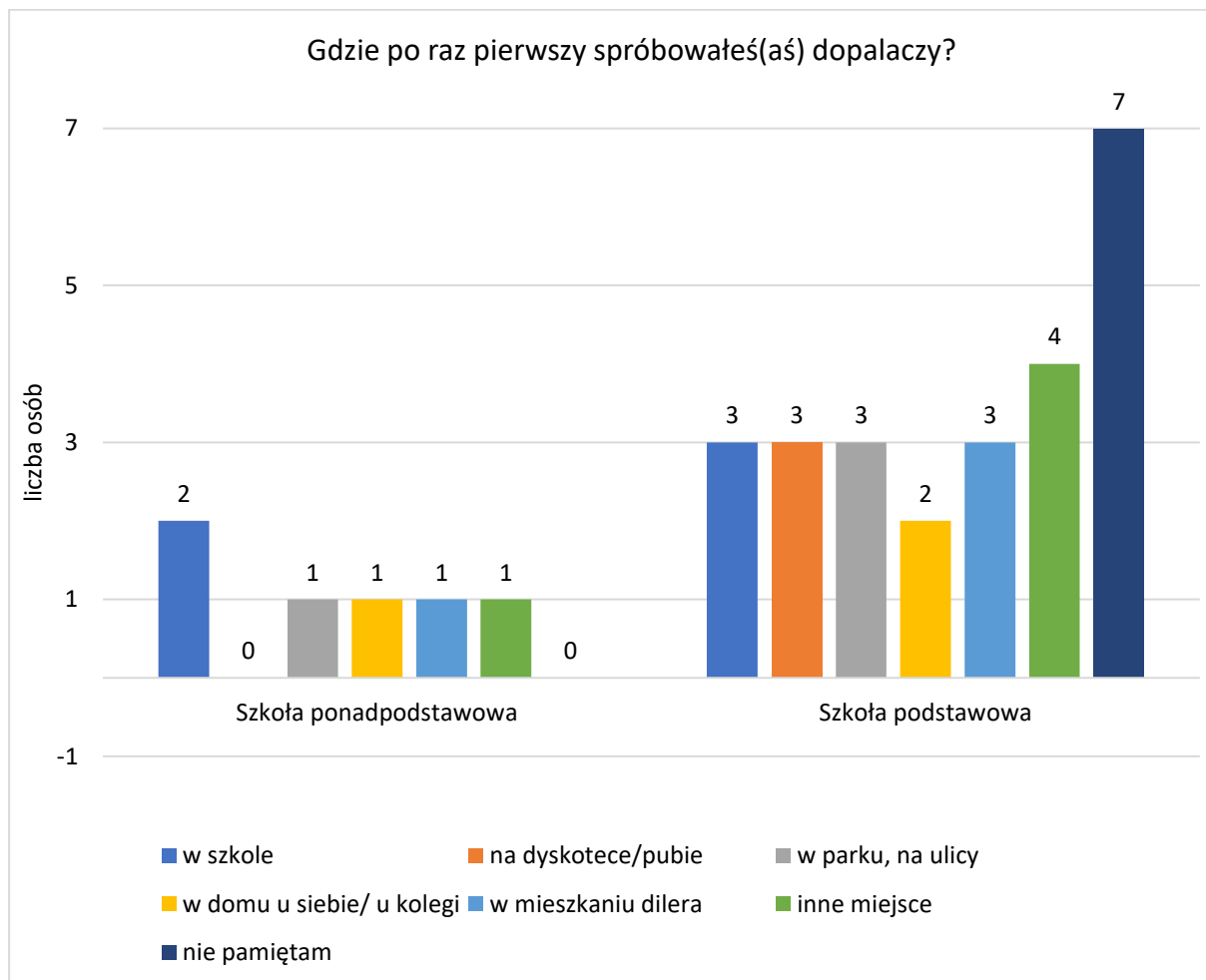
Wykres 117: Zażycie dopalaczy w ciągu ostatnich 30 dni

Wykres 117	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	4	8

Jako pierwsze miejsce zażycia dopalaczy uczniowie szkół średnich i najczęściej wskazywali szkołę (2). Aż 7 osób ze szkoły podstawowej, nie pamięta jakie to było miejsce. Najmniej osób wskazało dom swój bądź kolegi, co może wynikać z obawy przed przytąpaniem. W kategorii inne młodzi podawali szkołę, a starsi wskazywali na wakacje.

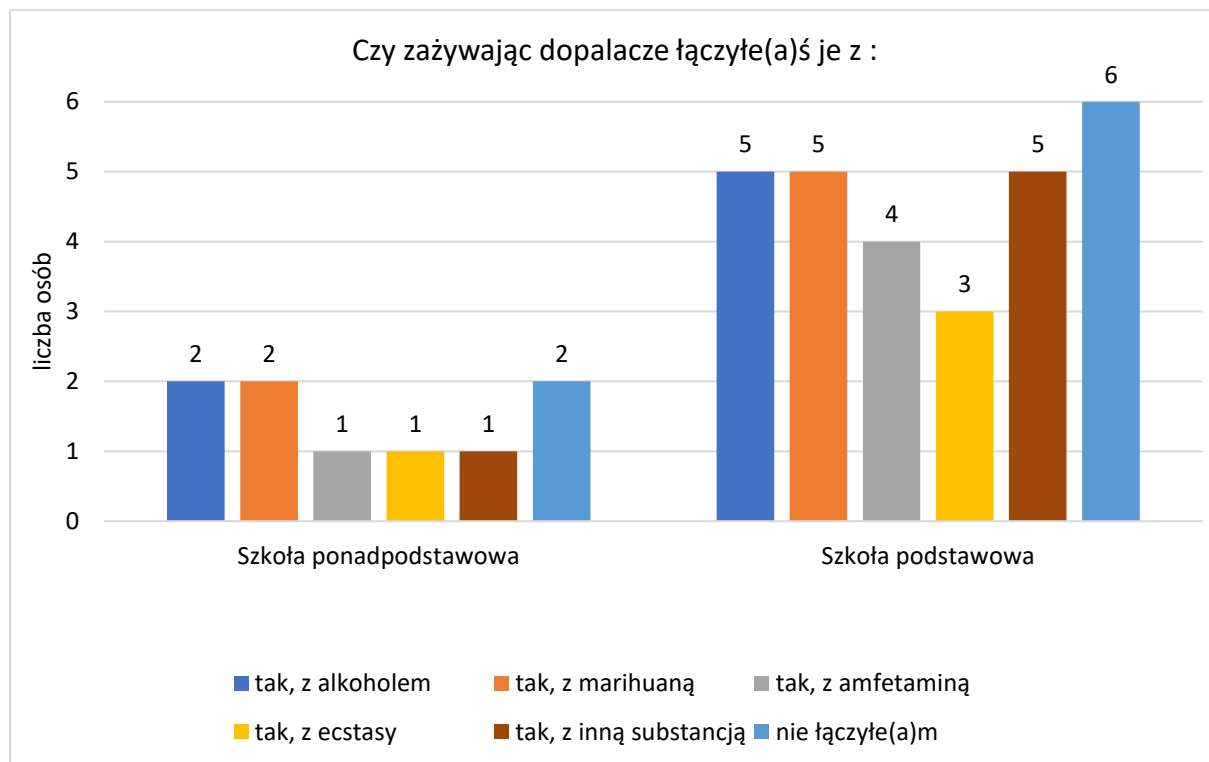
Wykres 118: Miejsce pierwszego spożycia dopalaczy

Wykres 118	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	6	25

Uczniowie Liceum Ogólnokształcącego oraz Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego najczęściej łączyli dopalacze z alkoholem (2) oraz marihuaną (2). Wśród młodszych najczęściej pojawiał się dodatkowy alkohol (5), marihuana (5) oraz inna substancja (5). 6 osób ze szkoły podstawowej w ogóle nie łączyło dopalaczy z inną substancją.

Wykres 119: Łączenie dopalaczy z innymi substancjami

Wykres 119	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	9	29

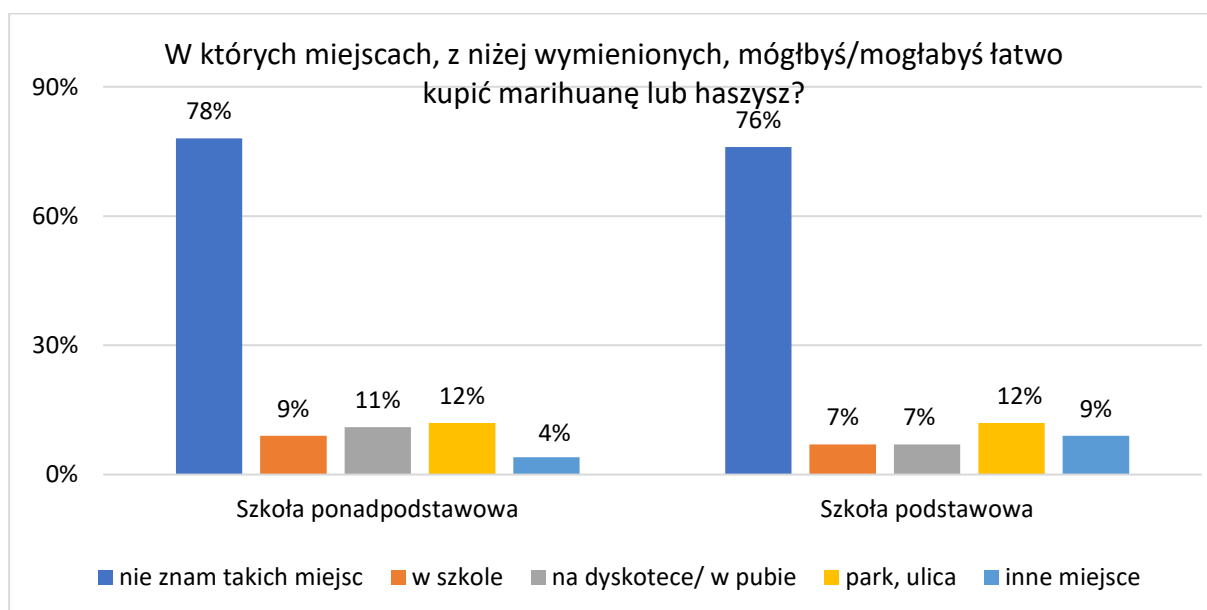
Dwóch uczniów z Liceum Ogólnokształcącego oraz Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego kupiło dopalacze w sklepie branżowym pomimo całkowitego zakazu prowadzenia tego typu działalności. Najwięcej osób dostało od kogoś dopalacze (4). W szkole podstawowej odpowiedzi rozłożyły się po równo – 4 osoby kupiły dopalacze w sklepie branżowym, 4 przez Internet, 4 dostały od kogoś. W kategorii inne pojawiało się m.in. koledzy, rodzina. 2 osoby nie chciały zdradzić, skąd wzięły dopalacze.

Tabela 21: Gdzie najczęściej kupowane(a)ś dopalacze?

	W sklepie branżowym	Przez Internet	Nie kupiłem, dostałem od kogoś	inne
Szkoła ponadpodstawowa (N=6)	2	-	4	-
Szkoła podstawowa (N=21)	4	4	4	9

Uczniowie w większości nie wiedzą, gdzie można kupić marihuanę lub haszysz. W szkole średniej (78%), jak i szkole podstawowej (76%) jest to podobny wynik. Dla jednej i drugiej grupy wiekowej park i ulica są najbardziej znanym miejscem, w którym można zakupić marihuanę lub haszysz. Odpowiedziało tak 12% licealistów oraz 12% szkoły podstawowej. **Niepokojący wydaje się fakt, iż 9% licealistów oraz 7% szkoły podstawowej wskazali szkołę jako miejsce zakupu.** Jako inne uczniowie podawali: na mieście, u znajomych, Internet, automaty CBD.

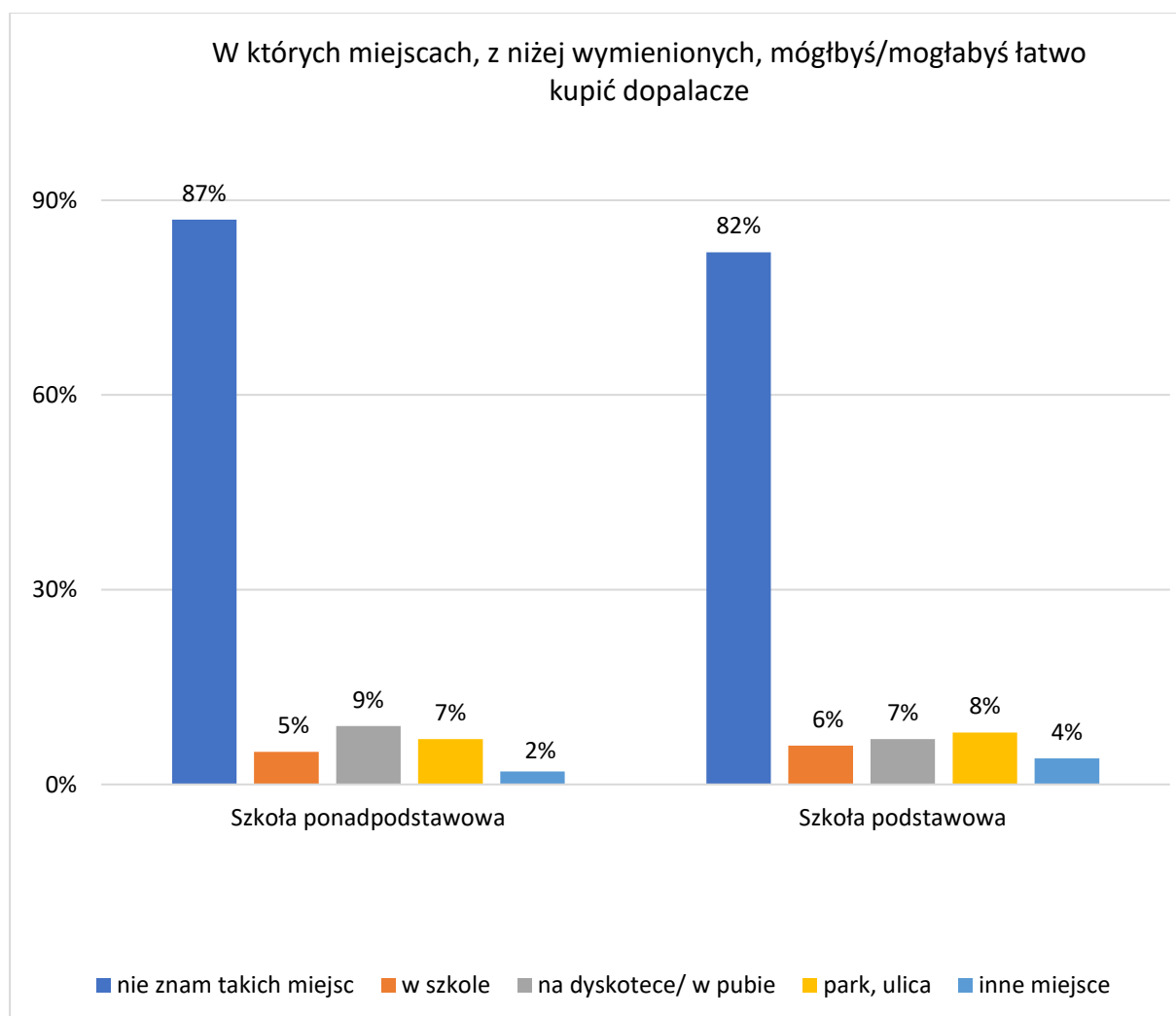
Wykres 120: Miejsce łatwego zakupu marihuany lub haszyszu

Wykres 120	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Zdecydowana większość uczniów zadeklarowała, że nie zna miejsca, w którym można kupić dopalacze. W Liceum Ogólnokształcącego oraz Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego było to 87%, w szkole podstawowej 82%. Licealiści uważają, że najłatwiej można kupić dopalacze na dyskotecę/w pubie (9%). Wśród młodszych jest to park, ulica (8%). W kategorii inne znalazły się takie odpowiedzi jak: bezpośrednio u diler, sklep, u kolegi, na osiedlu oraz w Internecie.

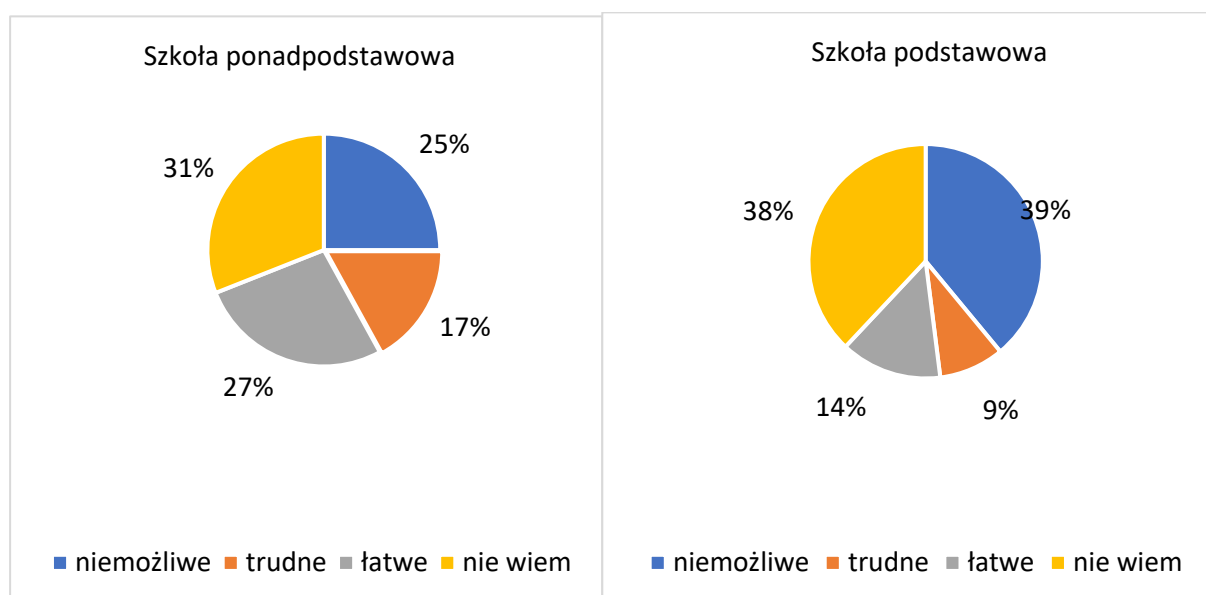
Wykres 121: Miejsce łatwego zakupu dopalaczy

Wykres 121	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

W opinii 27% uczniów ze szkół średnich zdobycie marihuany lub haszyszu jest łatwe. Około 14% uczniów szkoły podstawowej uznaje to również za łatwe. Uczniowie liceum częściej uznają zdobycie marihuany lub haszyszu za trudne (17%) w porównaniu do uczniów szkoły podstawowej (9%), natomiast jest to w mniejszym stopniu dla nich niemożliwe – 25%, gdzie w szkole podstawowej jest to 39%.

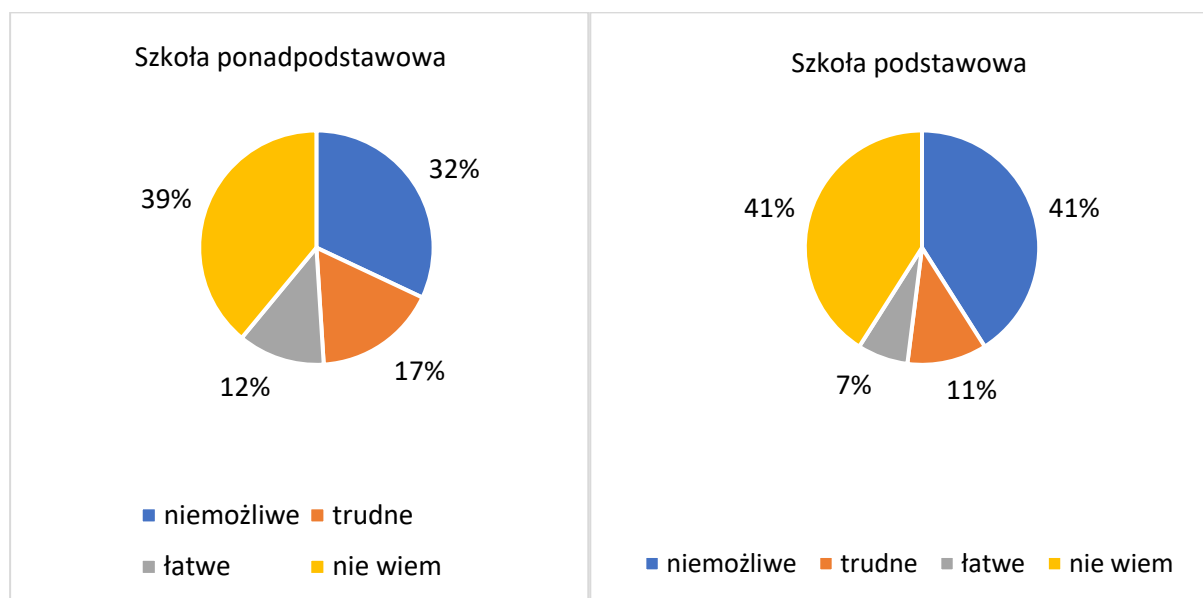
Wykres 122: Trudności zdobycia marihuany lub haszyszu

Wykres 122	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Amfetamina jest nieco trudniejsza do zdobycia niż marihuana czy haszysz. 17% uczniów ze szkół średnich uznaje to za trudne oraz 11% osób ze szkoły podstawowej. Warto zwrócić uwagę na duży odsetek osób, które nie znają odpowiedzi na to pytanie. W Liceum Ogólnokształcącym oraz Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego jest to 39%, w szkole podstawowej – 41%. Młodszy uczniowie częściej uznają to zadanie za niemożliwe (41%).

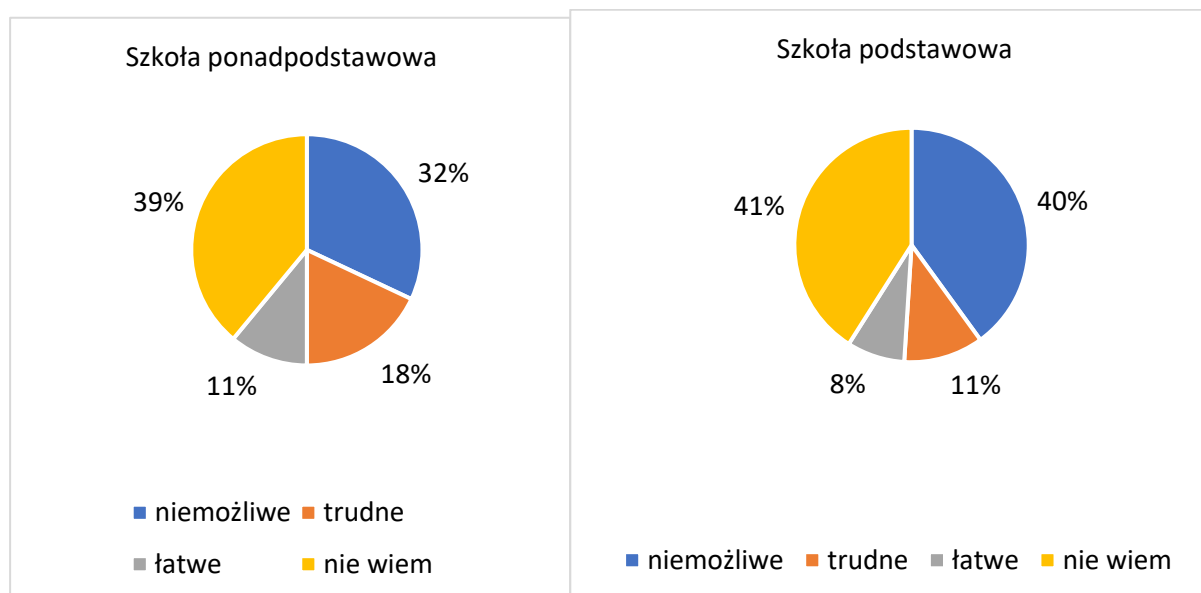
Wykres 123: Trudności zdobycia amfetaminy

Wykres 123	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Porównując wykresy, można zauważyć, iż uczniowie szkoły podstawowej uważają dopalacze jako łatwiejsze (8%) do zdobycia aniżeli amfetamina (7%). Duża część uczniów jednej, jak i drugiej szkoły również nie zna odpowiedzi na to pytanie, co może wynikać z braku zainteresowania tematem. Jest to 39% w szkole średniej oraz 41% w szkole podstawowej.

Wykres 124: Trudności zdobycia dopalaczy

Wykres 124	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

W kwestii papierosów niepokojące wydają się dane zebrane od uczniów Liceum Ogólnokształcącego oraz Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego. **Aż 45% uważa, że większość znajomych pali papierosy.** W przypadku szkoły podstawowej jest to mniejszy odsetek – 16%. W liceum w opinii badanych większość ich kolegów/koleżanek pije napoje alkoholowe (54%) oraz upija się (27%). Palenie marihuany lub haszyszu jest już mniej popularne wśród znajomych uczniów, chociaż względnie wysoki odsetek licealistów uważa, że kilku ich znajomych (32%) pali. Mało kto zażywa amfetaminę, choć wiele osób nie zna odpowiedzi na to pytanie. Według uczniów na depresję cierpi kilku ich znajomych. Warto zwrócić uwagę na fakt, iż w szkole podstawowej jest to większy odsetek – 38%. W szkole średniej jest to 34%. Młodzież zaznacza, że większość ich znajomych nie wypuszcza telefonu z rąk.

Tabela 22: Według Twojej oceny, ilu Twoich kolegów/koleżanek

Pali papierosy

	nikt	kilku	większość	wszyscy	nie wiem
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	8%	33%	45%	6%	8%
Szkoła podstawowa (N=453)	15%	57%	16%	2%	12%

Pije napoje alkoholowe

	nikt	kilku	większość	wszyscy	nie wiem
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	7%	14%	54%	18%	7%
Szkoła podstawowa (N=453)	19%	46%	15%	4%	16%

Upija się

	nikt	kilku	większość	wszyscy	nie wiem
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	14%	42%	27%	4%	13%
Szkoła podstawowa (N=453)	40%	27%	6%	3%	24%

Pali marihuanę lub haszysz(konopie)

	nikt	kilku	większość	wszyscy	nie wiem
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	38%	32%	6%	1%	24%
Szkoła podstawowa (N=453)	59%	15%	1%	3%	22%

Zażywa amfetaminę

	nikt	kilku	większość	wszyscy	nie wiem
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	62%	11%	1%	2%	24%

Szkoła podstawowa (N=453)	67%	7%	1%	2%	23%
---------------------------	-----	----	----	----	-----

Sięga po dopalacze

	nikt	kilku	większość	wszyscy	nie wiem
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	66%	6%	1%	1%	26%
Szkoła podstawowa (N=453)	63%	11%	1%	2%	23%

Ma depresję

	nikt	kilku	większość	wszyscy	nie wiem
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	18%	34%	13%	8%	27%
Szkoła podstawowa (N=453)	21%	38%	10%	7%	24%

Kupuje nadmiernie w Internecie

	nikt	kilku	większość	wszyscy	nie wiem
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	16%	30%	22%	6%	26%
Szkoła podstawowa (N=453)	23%	31%	15%	8%	23%

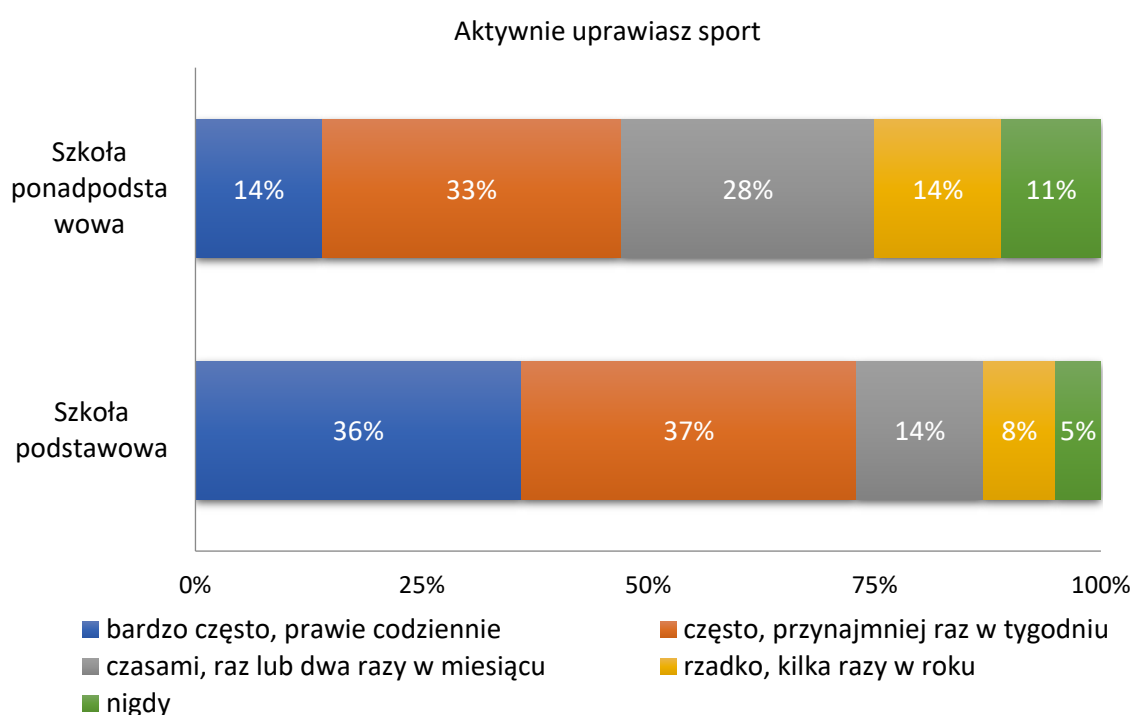
„Nie wypuszcza telefonu z rąk”

	nikt	kilku	większość	wszyscy	nie wiem
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	9%	31%	30%	17%	13%
Szkoła podstawowa (N=453)	11%	27%	26%	21%	15%

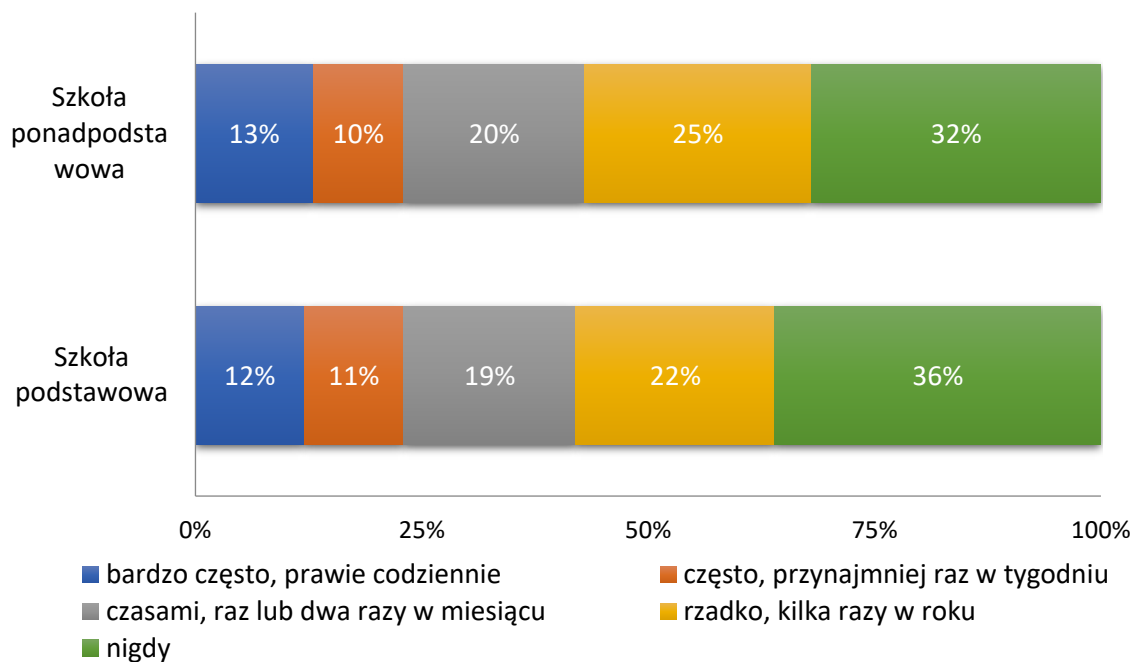
Uczniowie szkoły podstawowej częściej uprawiają sport aniżeli uczniowie szkół średnich. Aż 36% młodszych uczniów uprawia sport bardzo często, raz lub dwa razy w tygodniu. W przypadku szkoły ponadpodstawowej jest to 14%. Niestety, uczniowie mniej chętnie sięgają po książki. Ponad 1/3 liceum (32%) oraz szkoły podstawowej (36%) nigdy nie czyta książek.

Uczniowie nie biorą udziału w pozalekcyjnych zajęciach sportowych. W liceum jest to 77%, a w szkole podstawowej nieco mniej – 52%. W temacie wolontariatu odpowiedzi młodszych, jak i starszych uczniów wyglądają bardzo podobnie. Połowa nigdy nie bierze w nim udziału. Jak widać na poniższych wykresach, komputer, tablet oraz telefon cieszą się większą popularnością. **Aż 83% szkół średnia oraz 67% szkoły podstawowej deklarują używanie telefonu bardzo często, prawie codziennie.** Uczniowie nie korzystają z automatów do gry ani nie biorą udziału w grach SMS-owych. Odpowiedzi dotyczące oglądania telewizji wyglądają podobnie w jednej, jak i drugiej szkole oraz są rozłożone po równo między odpowiedzi.

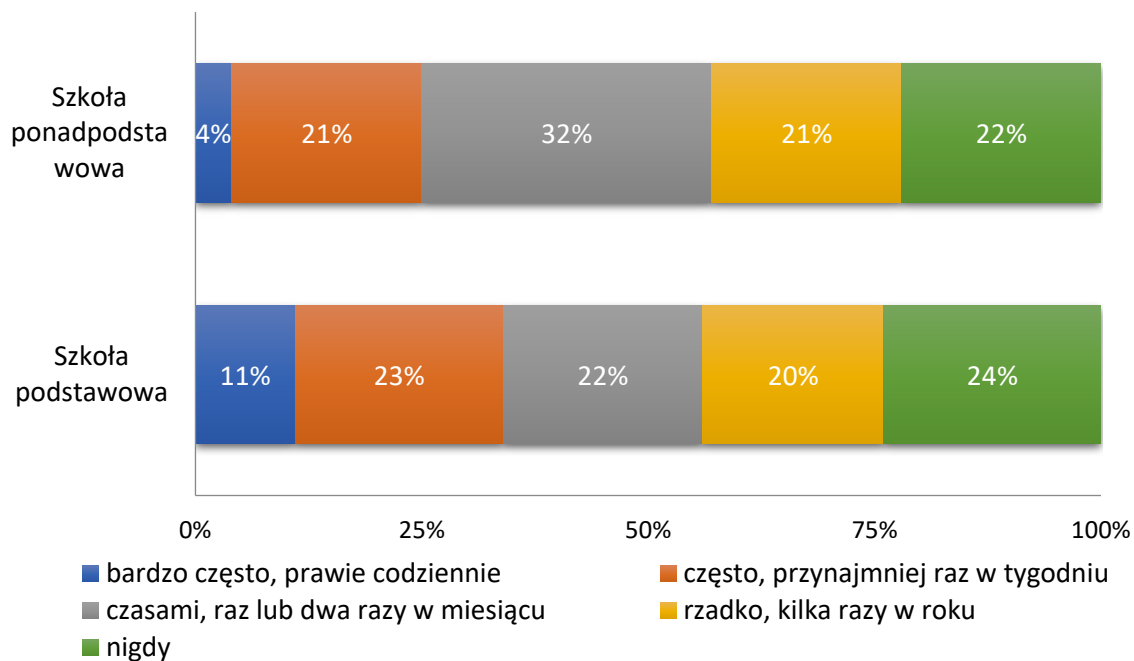
Wykres 125: Jak często wykonujesz poniższe zajęcia?

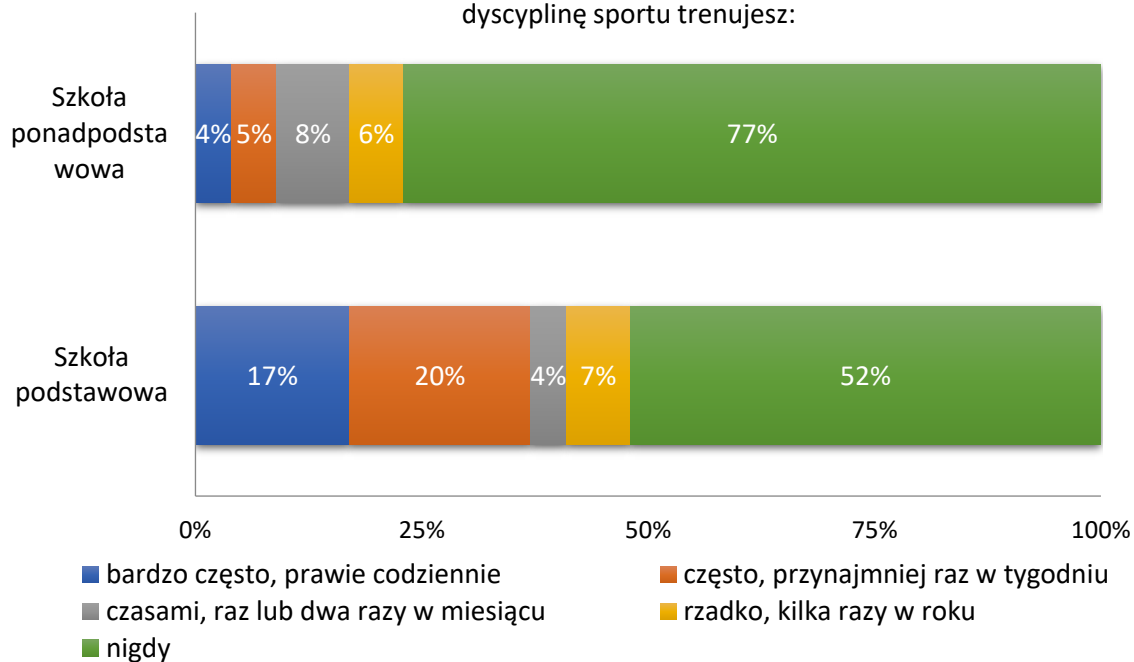
Czytasz książki dla przyjemności (nie chodzi o lektury szkolne)

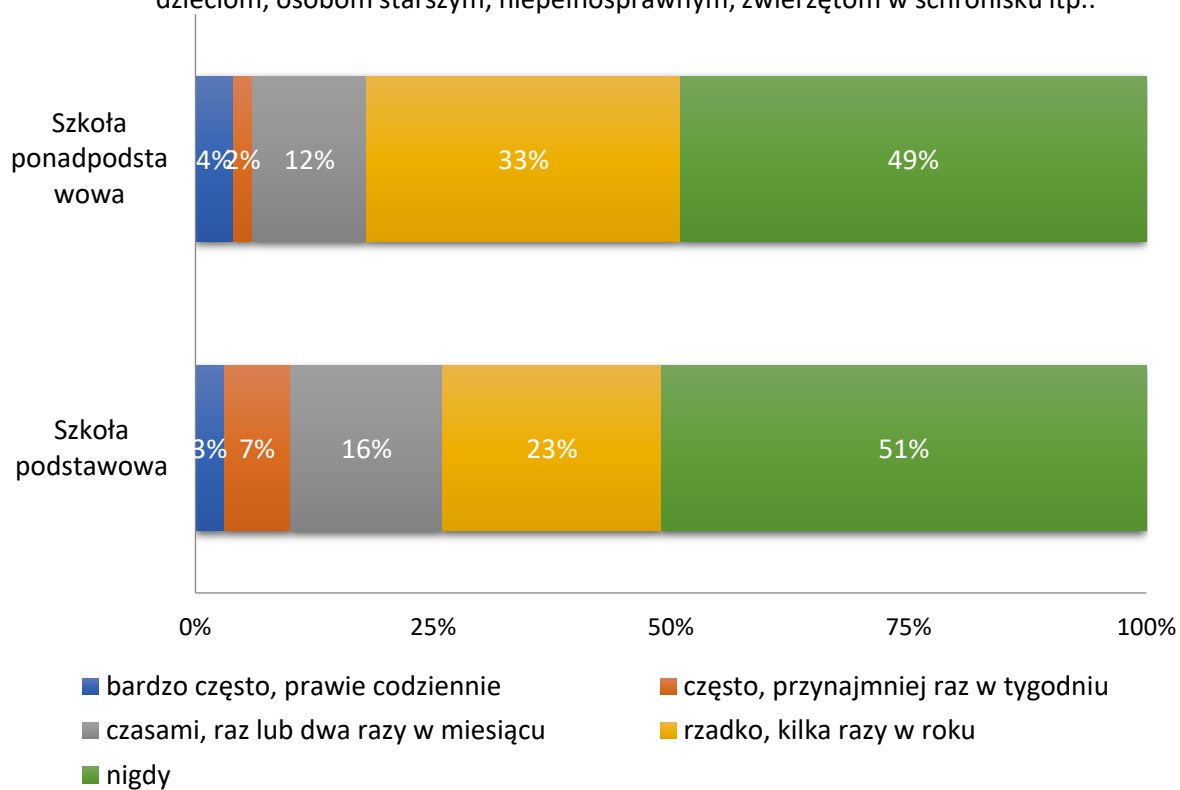
Wychodzisz z przyjaciółmi na dyskotekę, do kawiarni

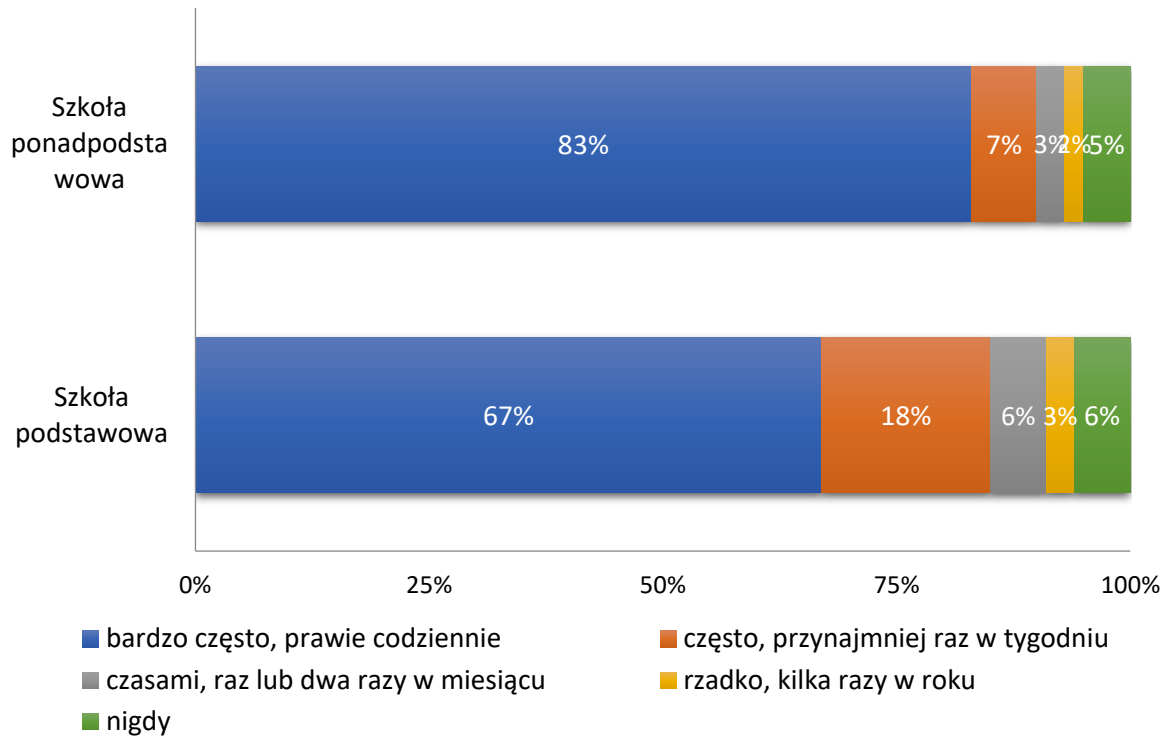
Bierzesz udział w pozalekcyjnych grupowych zajęciach sportowych - wpisz jaką dyscyplinę sportu trenujesz:

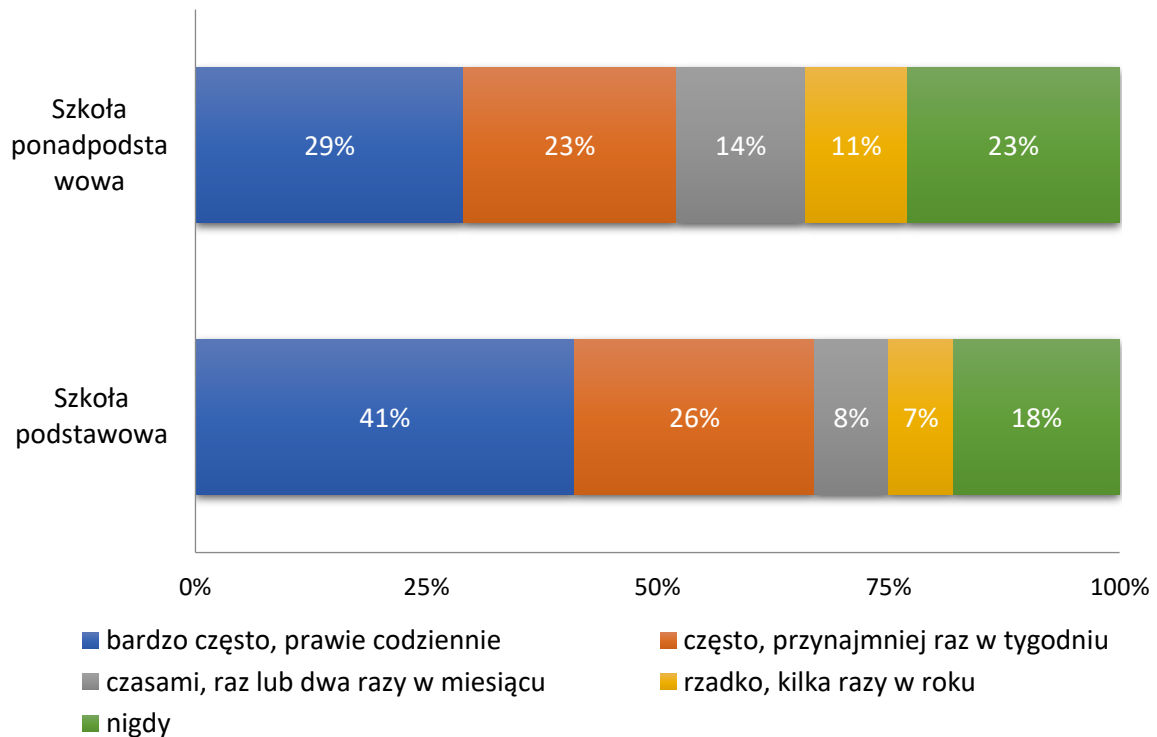
Bierzesz udział w różnych działaniach społecznych jako wolontariusz np. pomoc dzieciom, osobom starszym, niepełnosprawnym, zwierzętom w schronisku itp.:

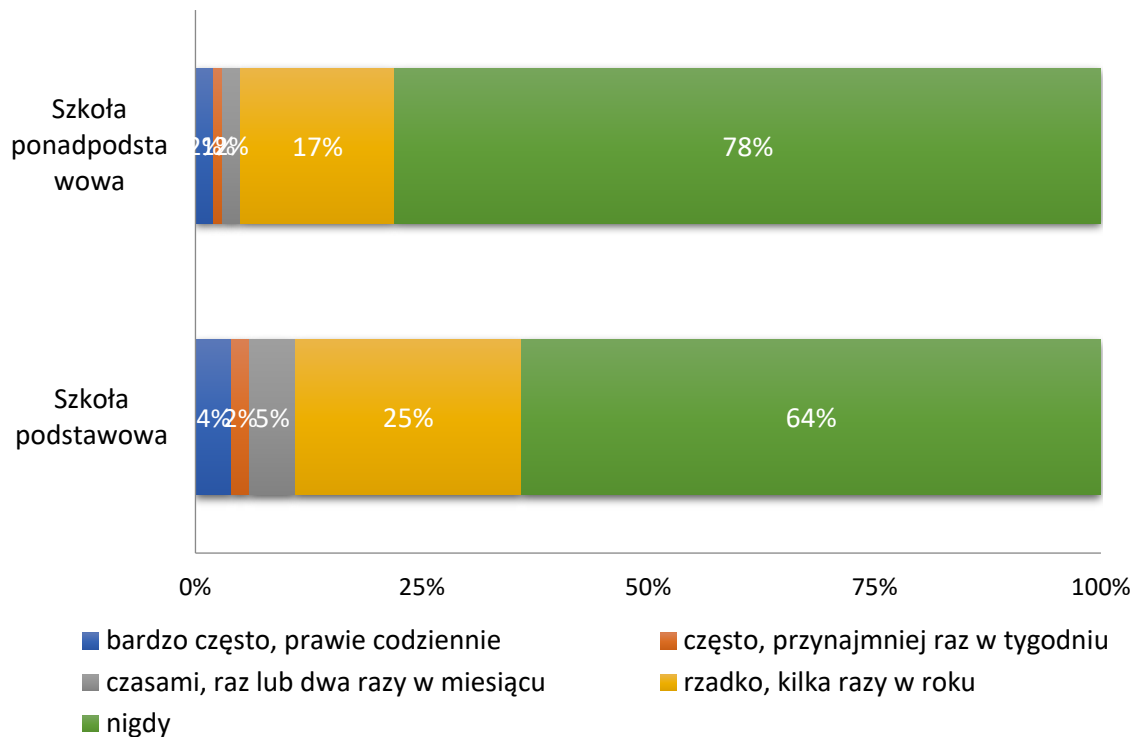
Korzystasz z komputera, tabletu, telefonu dla przyjemności

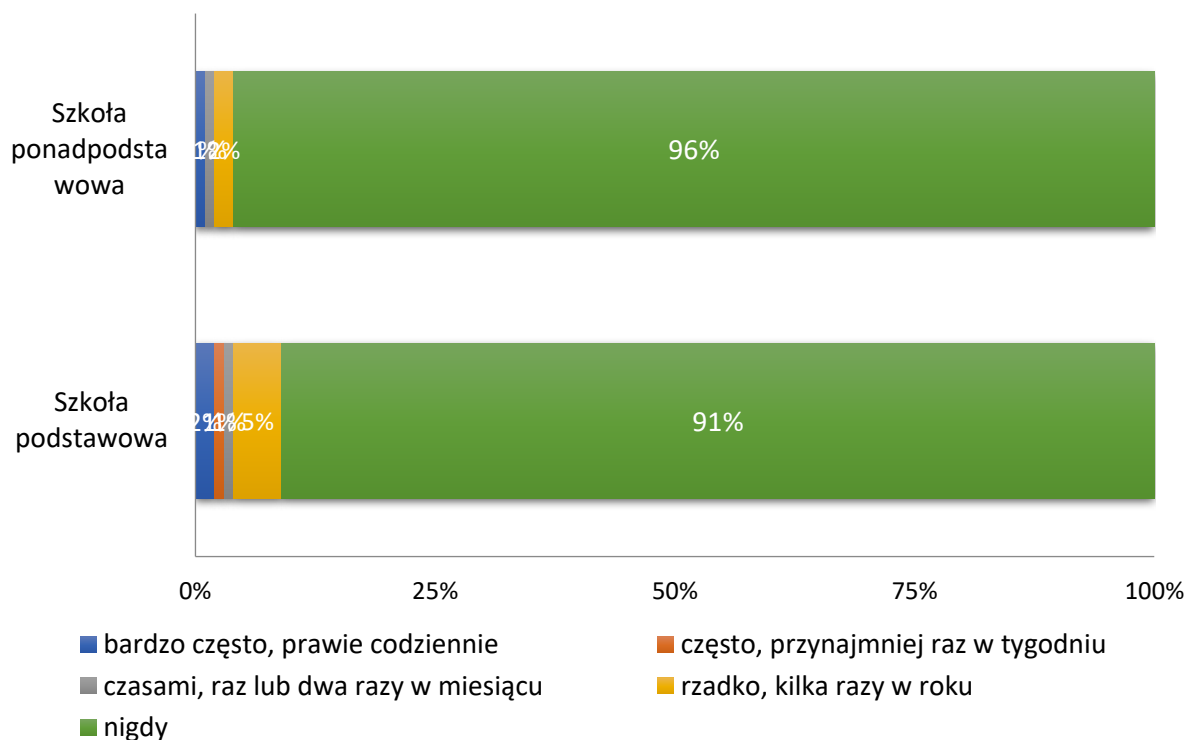
Realizujesz swoje hobby (jakie?):

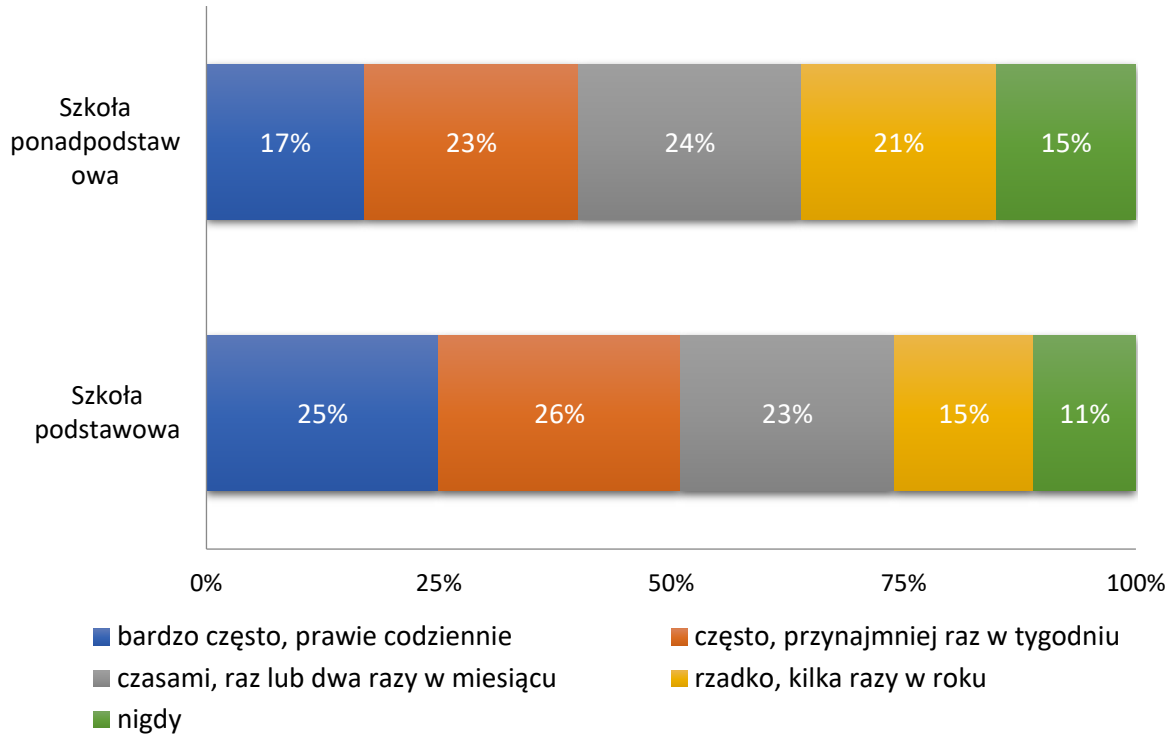
Grasz na automatach do gry

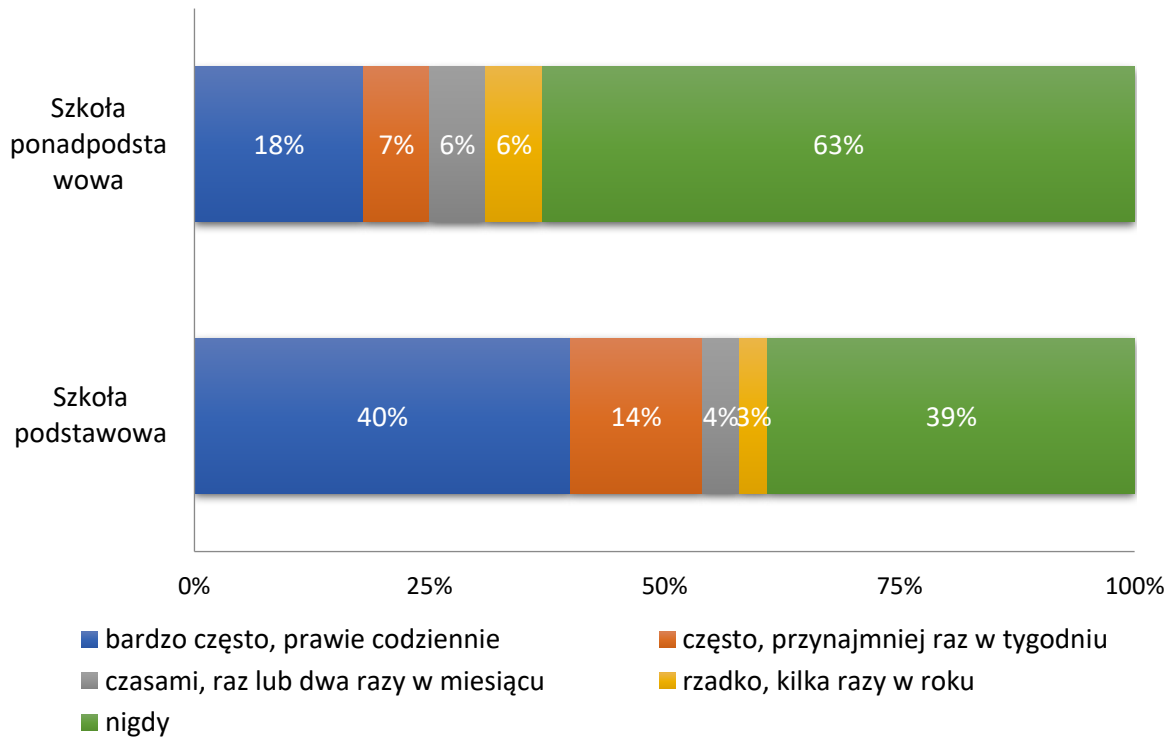
Grasz w konkursach SMS-owych

Oglądasz telewizję

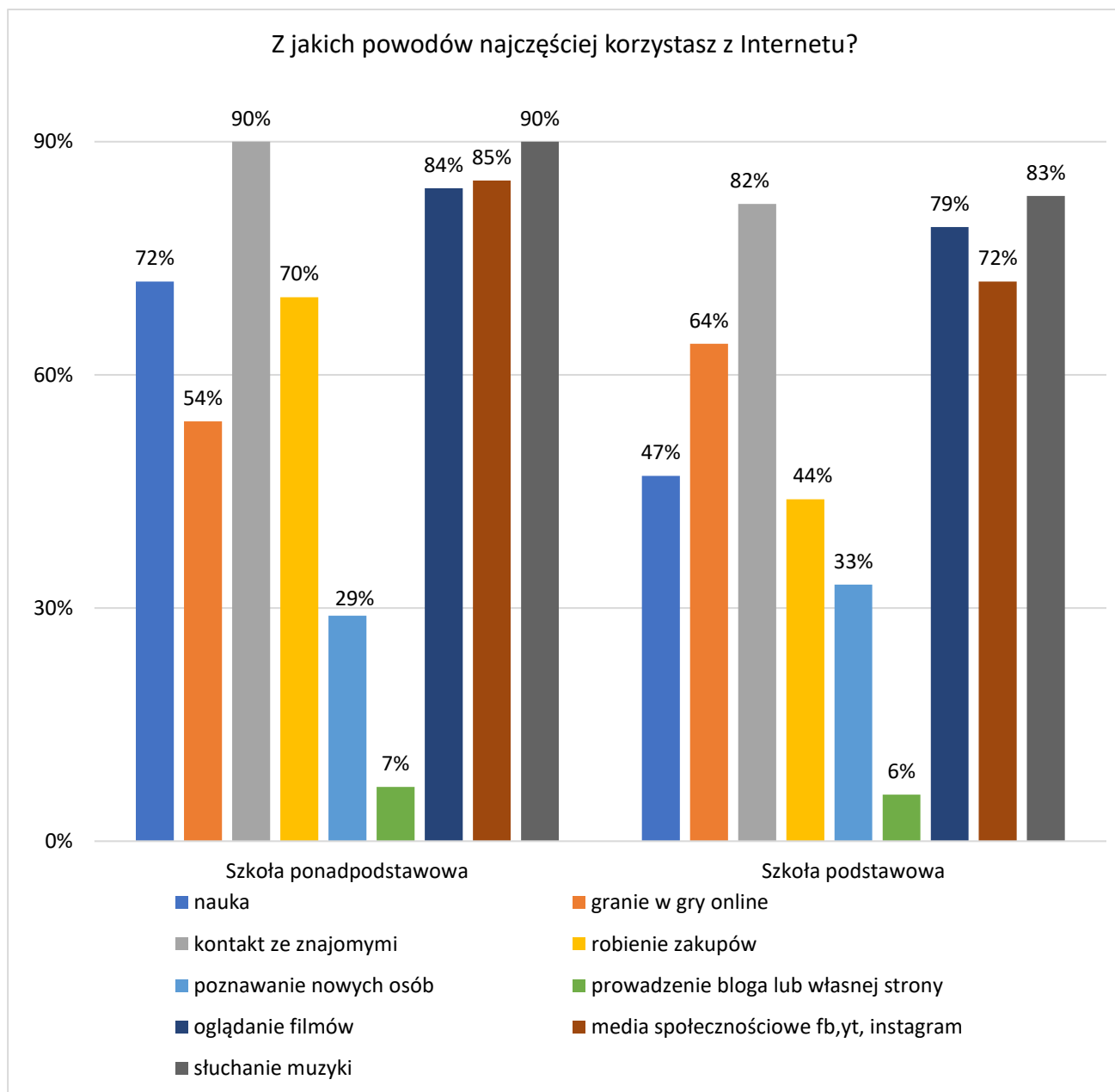
Robisz coś innego (co?)

Wykres 125	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Uczniowie najczęściej korzystają z Internetu w celu kontaktu ze znajomymi oraz słuchania muzyki. W szkole średniej takie odpowiedzi zaznaczyło 90% uczniów, w szkole podstawowej natomiast kolejno 82% oraz 83%. Często zaznaczaną odpowiedzią było również oglądanie filmów – 84% w przypadku szkoły średniej oraz 79% w przypadku szkoły podstawowej – oraz korzystanie z mediów społecznościowych – w szkole średniej było to 85%, w szkole podstawowej 72%. Najrzadziej uczniowie korzystają z Internetu w celu prowadzenia bloga lub własnej strony.

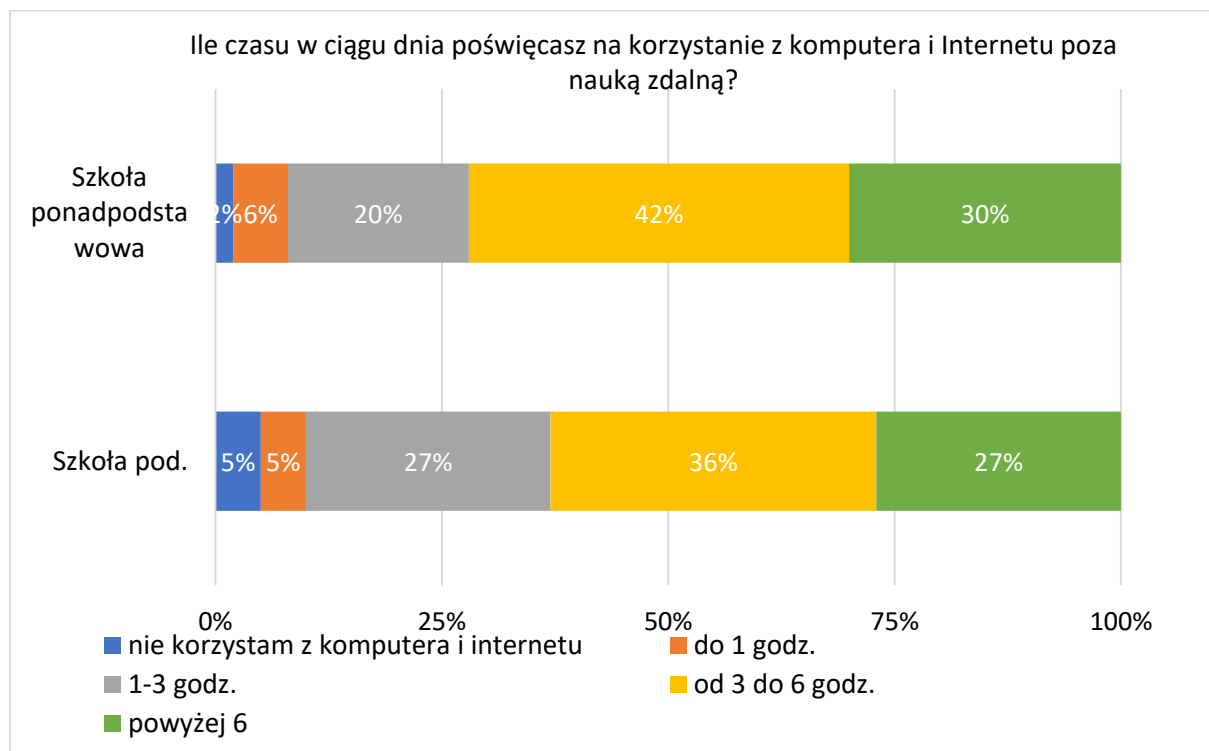
Wykres 126: Powody korzystania z Internetu

Wykres 126	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Do korzystanie z komputera i Internetu powyżej 6 godzin przyznaje się 30% uczniów szkół ponadpodstawowych oraz 27% młodszych uczniów. Najwięcej osób poświęca na to czas od 3 do 6 godzin. W szkoły średniej jest to 42% uczniów, w szkole podstawowej – 36%.

Wykres 127: Korzystanie z komputera i Internetu poza nauką zdalną

Wykres 127	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Uczniowie przebadanych szkół średnich z terenu gminy Sulechów najczęściej zgadzali się, że z powodu zbyt długiego przebywania w sieci spada efektywność ich nauki lub pracy. Przyznali się do tego również młodsi uczniowie (36%). Duża część szkoły ponadpodstawowej późno w nocy nie śpi, bo surfuje po Internecie (32%). W szkole podstawowej jest to 34%. Równie często wskutek zbyt długiego przebywania w sieci zdarza im się zapomnieć o codziennych obowiązkach (np. sprzątanie, zakupy, nauka) (28%), a młodszymi nawet częściej – 33%. Najmniej osób przyznaje się do wybierania sieci zamiast spotkań z innymi (12%). W przypadku szkoły podstawowej jest to 13%.

Tabela 23: Które z poniższych stwierdzeń odnoszą się do Ciebie?

	Szkoła ponadpodstawowa N=270	Szkoła podstawowa N=453
Najbliższe mi osoby zarzucają mi, że zbyt dużo czasu spędzam w sieci	23%	27%
Późno w nocy nie śpię, bo surfuję po Internecie	32%	34%
Próbuję bezskutecznie ograniczyć czas spędzony w sieci	17%	19%
Coraz częściej wybieram sieć zamiast spotkań z innymi	12%	13%
Wskutek zbyt długiego przebywania w sieci zdarza mi się zapomnieć o moich codziennych obowiązkach (np. sprzątanie, zakupy, nauka)	28%	33%
Denerwuję się, gdy ktoś przeszkadza mi w surfowaniu w Internecie	16%	19%
Z powodu zbyt długiego przebywania w sieci spada efektywność mojej nauki lub pracy	36%	36%

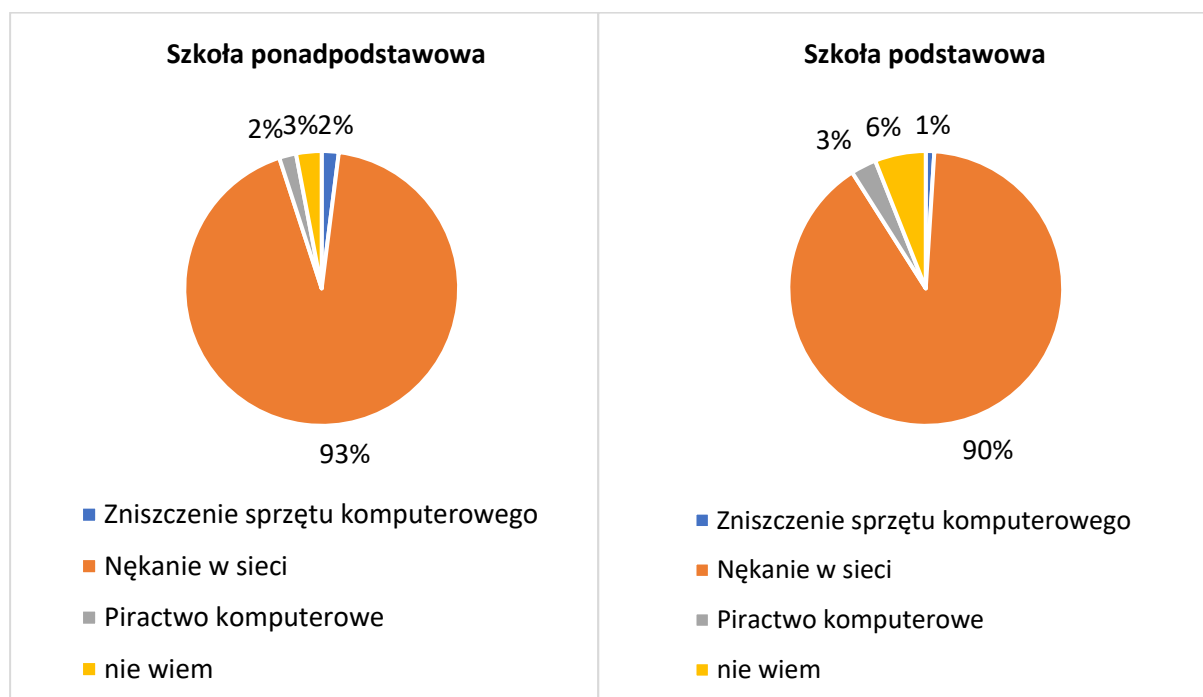
Starsi uczniowie najczęściej wiązali uzależnienie od komputera z zaburzeniami zdrowia fizycznego i psychicznego (67%). Równie często wskazywali obniżenie efektywności nauki (65%) oraz zerwanie kontaktów z otoczeniem (63%). W kategorii inne podawali zaniedbywanie obowiązków oraz potrzeb fizjologicznych. Dla młodszymi uczniów uzależnienie od komputera związane jest przede wszystkim z obniżeniem efektywności nauki (56%) oraz zerwaniem kontaktów z otoczeniem (55%). W kategorii inne pojawiało się: brak kontaktu ze znajomymi, brak snu, zaniedbywanie obowiązków, brak znajomych.

Tabela 24: Które z poniższych sytuacji wiążą się z uzależnieniem od komputera?

	Szkoła ponadpodstawowa N=270	Szkoła podstawowa N=453
Pogorszenie lub zerwanie relacji rodzinnych	60%	50%
Obniżenie efektywności nauki	65%	56%
Obniżenie efektywności w pracy	49%	37%
Zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego	67%	53%
Zerwanie kontaktów z otoczeniem	63%	55%
Inne (jakie?):	15%	12%

Zdecydowana większość uczniów obu szkół, wie czym jest cyberprzemoc. Porównując odsetek osób nieznających odpowiedzi na to pytanie, można zauważyć, iż jest ich więcej w szkole podstawowej (6%).

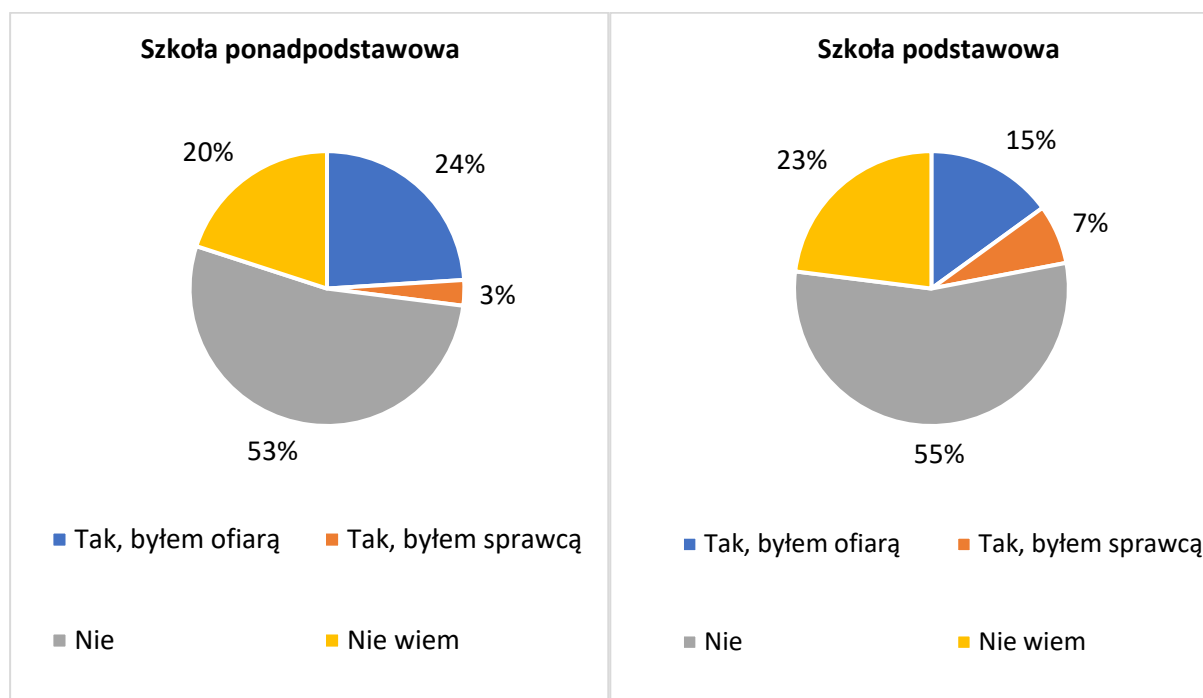
Wykres 128: Cyberprzemoc to...

Wykres 128	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Połowa uczniów w szkół ponadpodstawowych m (53%) oraz połowa uczniów w szkole podstawowej (55%) nie doświadczyła cyberprzemocy. Uczniowie szkoły podstawowej w 7% przyznali się do bycia sprawcą. Zdecydowanie więcej osób było ofiarą cyberprzemocy w szkoły średniej (24%).

Wykres 129: Czy doświadczyłeś kiedyś cyberprzemocy?

Wykres 129	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Wśród uczniów szkół średnich w Sulechowie najczęstszym doświadczanym zachowaniem było wyzywanie (58%) oraz wykluczenie z grupy rówieśniczej (46%). Najrzadziej wskazywano szantażowanie (22%) oraz publikowanie lub rozsyłanie kompromitujących informacji (22%). Zdaniem młodszych uczniów najbardziej dotkliwie okazało się wyzywanie (61%). Najrzadziej młodzi spotykali się z nękaniami (17%).

Tabela 25: Czy zdarzyło się, że wobec Ciebie były stosowane poniższe zachowania pojawiające się w Internecie?

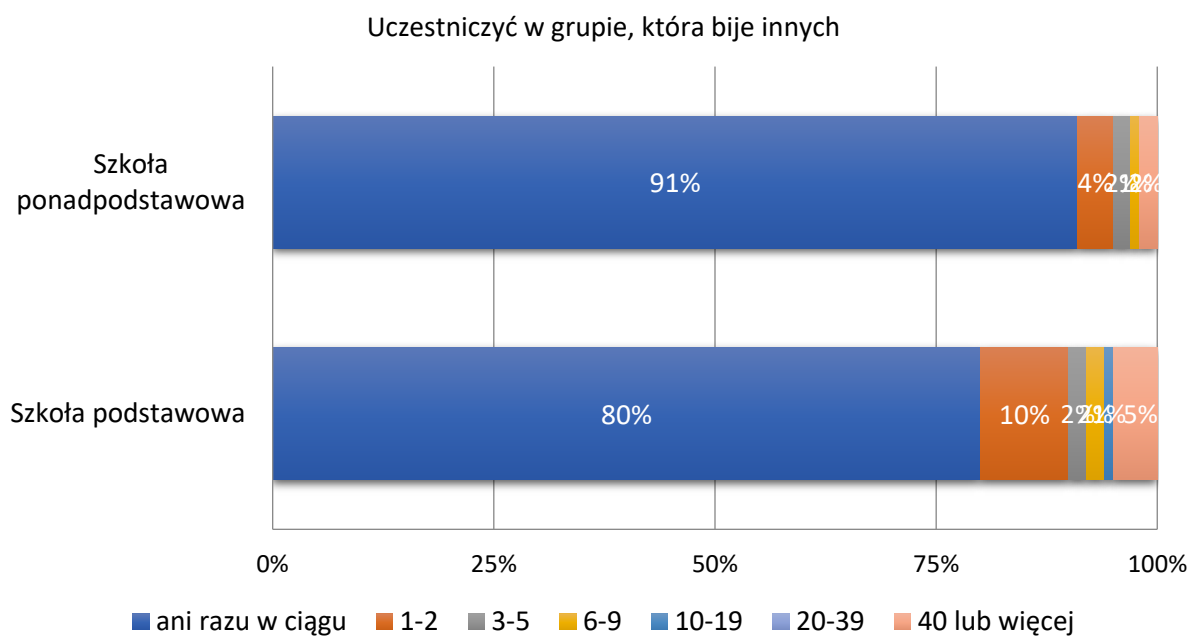
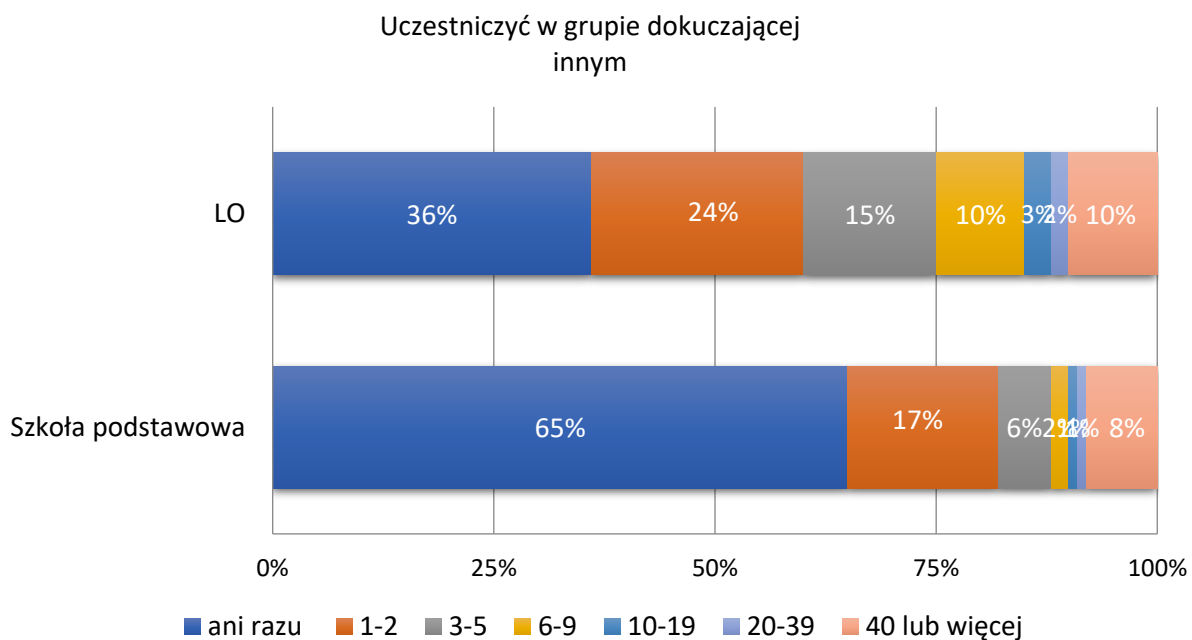
	Tak		Nie		Nie jestem pewien	
	SPp	SP	SPp	SP	SPp	SP
Nękanie	26%	17%	59%	65%	15%	18%
Wyzywanie	58%	61%	32%	31%	10%	8%
Straszenie	33%	29%	58%	59%	9%	11%

Szantażowanie	22%	20%	68%	70%	10%	10%
Publikowanie lub rozsyłanie kompromitujących informacji (zdjęć, filmów, informacji tekstowych)	22%	20%	68%	68%	10%	12%
Podszywanie się pod kogoś	23%	24%	66%	64%	11%	12%
Wykluczenie z grupy rówieśniczej (wyrzucenie z grona znajomych, grup, konwersacji)	46%	35%	45%	51%	10%	14%

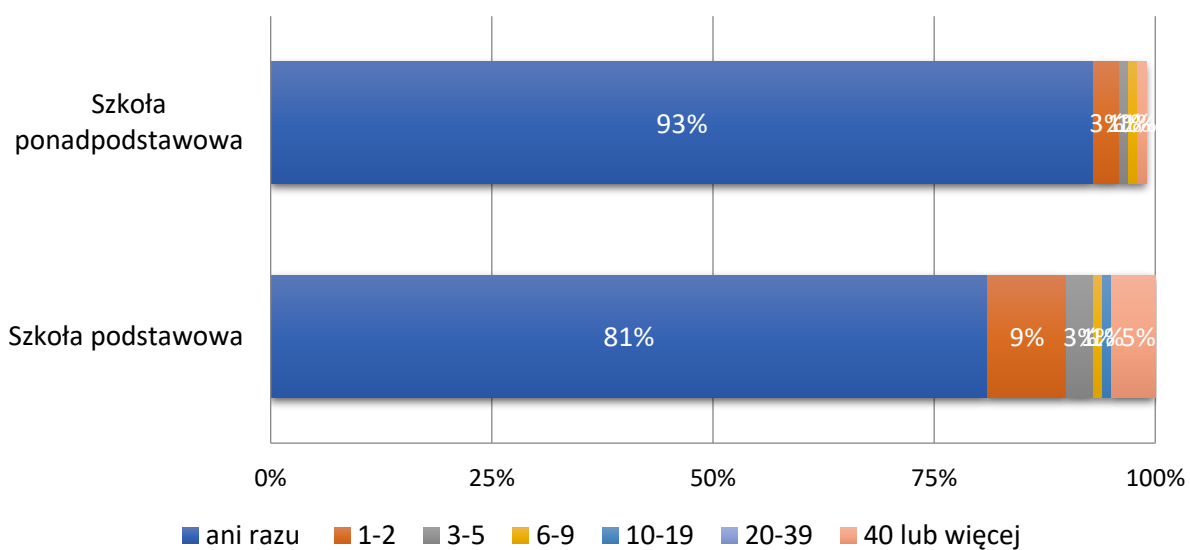
Tabela 25	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Uczniom szkół średnich w Sulechowie zdarzyło się uczestniczyć w grupie dokuczającej innym częściej (64%) niż uczniom szkoły podstawowej 35%. W szkole podstawowej natomiast częściej deklarowano uczestnictwo w grupie, która bije innych (20%). W szkole średniej mało kto uczestniczył w grupie, która inicjuje bójki z innymi grupami (7%). Wśród młodszych jest to większy odsetek – 20%, z czego 10% to jednorazowe sytuacje od 1 do 2 razy. Większość uczniów nie rozpoczynała bójek indywidualnie. W szkole średniej jest to 90%, w szkole podstawowej – 75%. Pytanie dotyczące kradzieży przyniosło bardzo podobne odpowiedzi w obydwóch szkołach. Szczęśliwie około 84% uczniów z jednej jak i z drugiej szkoły nic nie ukradło w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Nie odnotowano również włamania w celu kradzieży wśród uczniów ani celowego zniszczenia własności publicznej lub prywatnej. W liceum uczniowie nie sprzedali nic kradzionego w tym okresie, w szkole podstawowej 7% przyznało się do tego czynu od 1 do 2 razy.

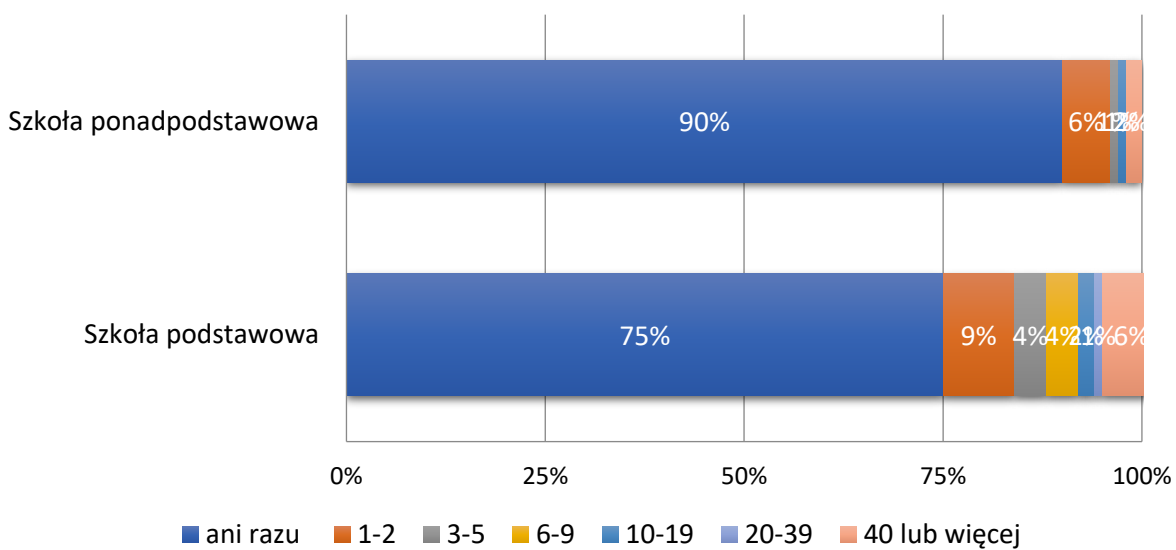
Wykres 130: W czasie ostatnich 12 miesięcy jak często zdarzyło ci się...

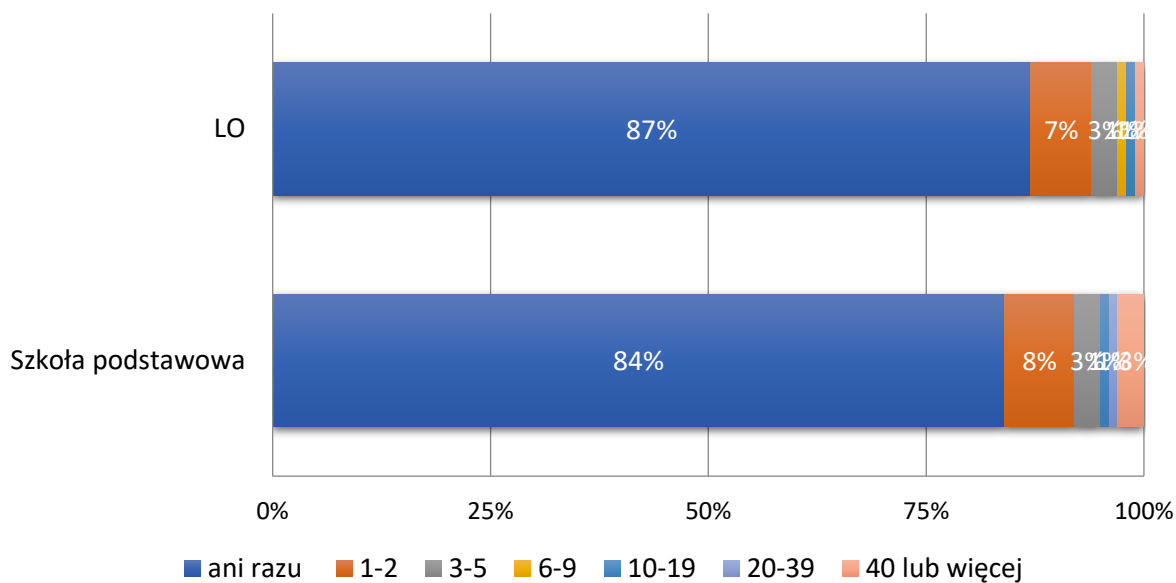
Uczestniczyć w grupie, która rozpoczyna bójki z innymi grupami

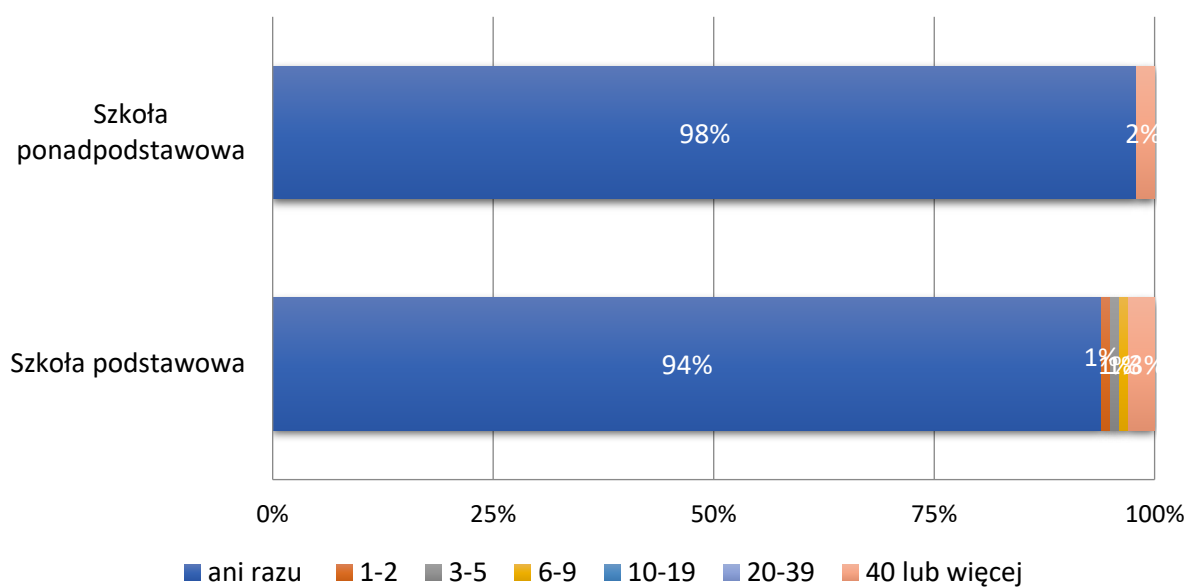
Rozpocząć z kimś bójkę indywidualnie

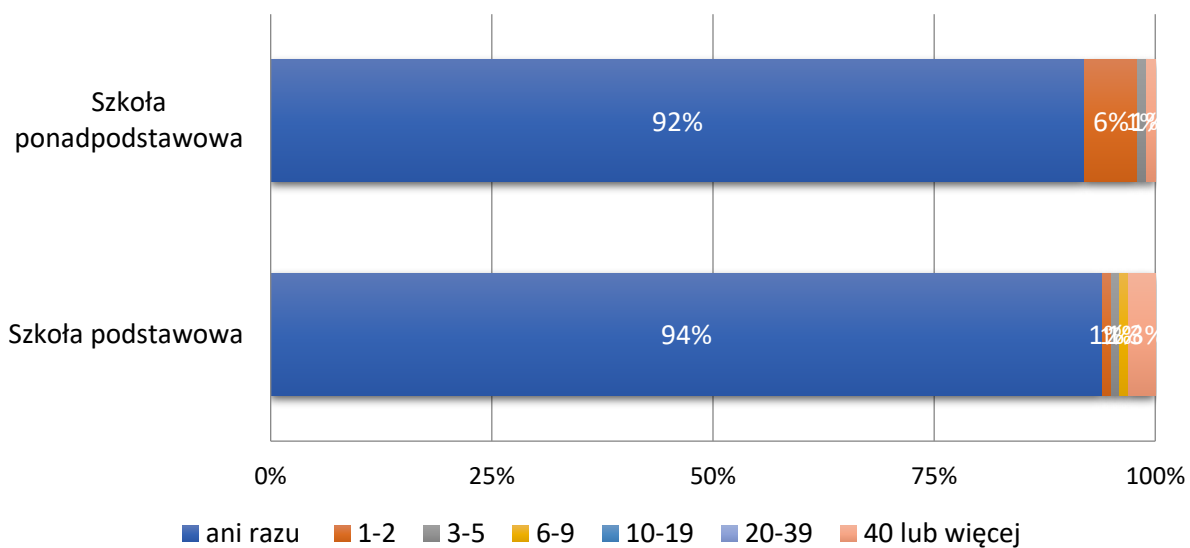
Ukraść coś

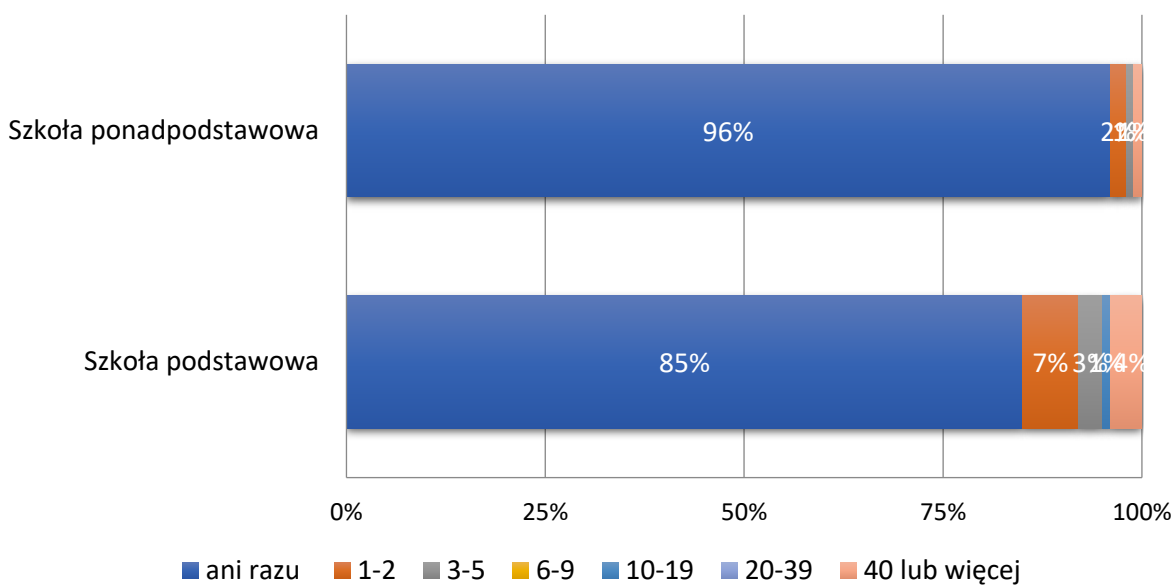
Włamać się w celu kradzieży

Celowo zniszczyć własność publiczną lub prywatną

Sprzedać coś kradzionego

Wykres 130	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

W czasie ostatnich 12 miesięcy uczniom szkoły średniej oraz uczniom szkoły podstawowej nie przydarzyły się niżej wymienione sytuacje. Najczęściej (jeśli już) zdarzało się im być dręczonym przez grupę – 14% uczniów szkoły ponadpodstawowej deklaruje, że zdarzyło się to od 1 do 2 razy, uczniom młodszym – 15%. Pozostałe sytuacje są pojedynczymi przypadkami.

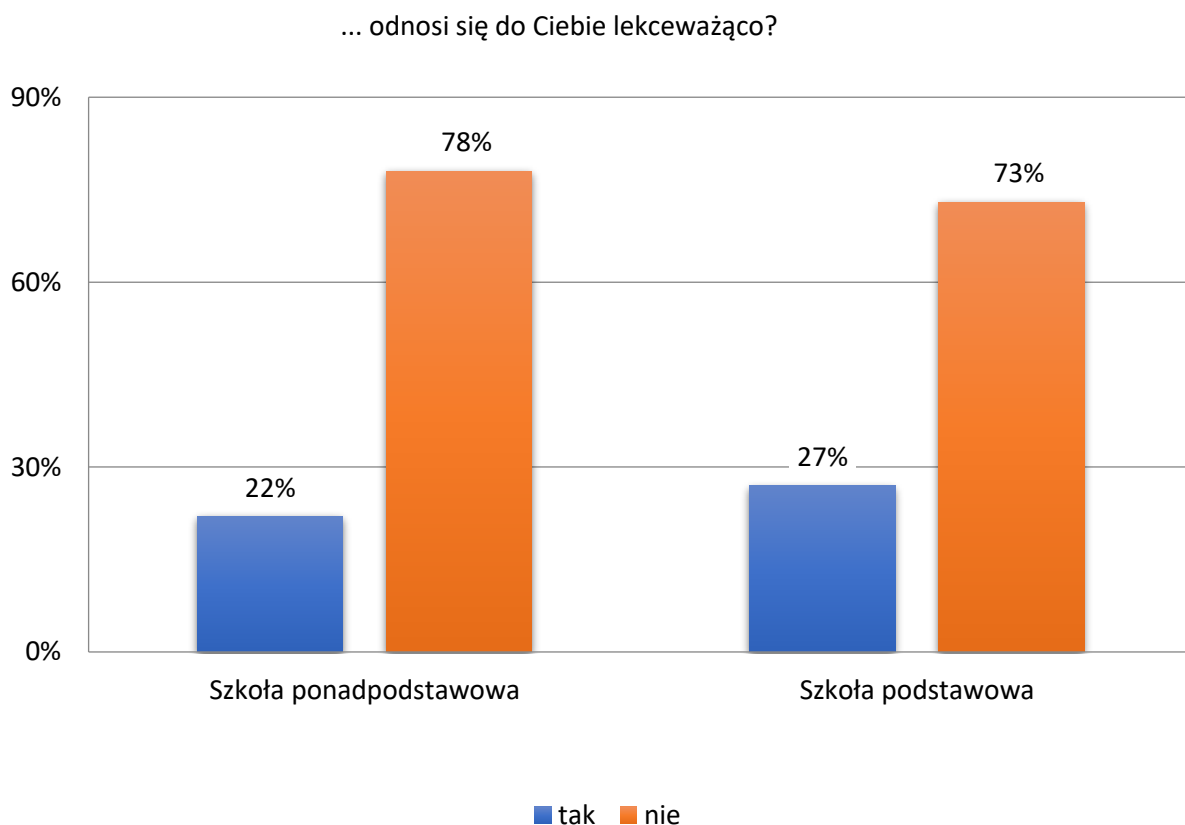
Tabela 26: W czasie ostatnich 12 miesięcy, jak często Ci się zdarzyło....

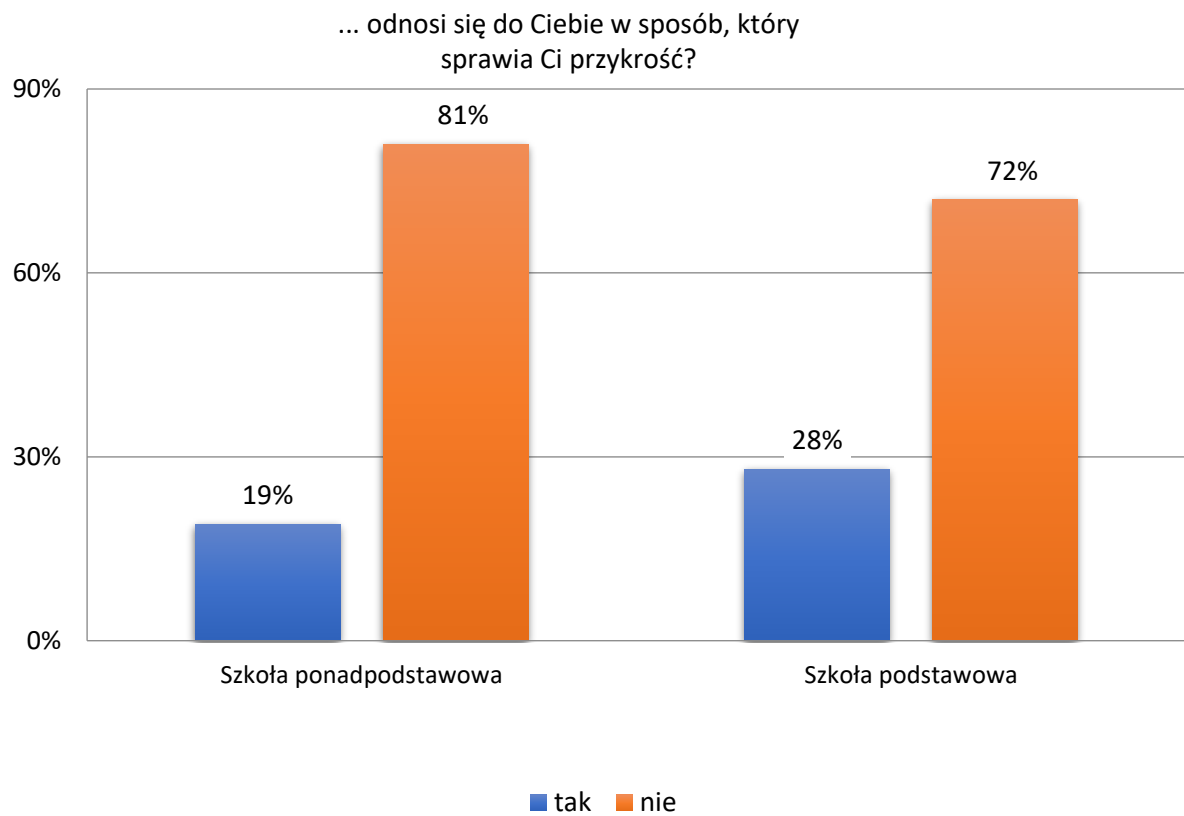
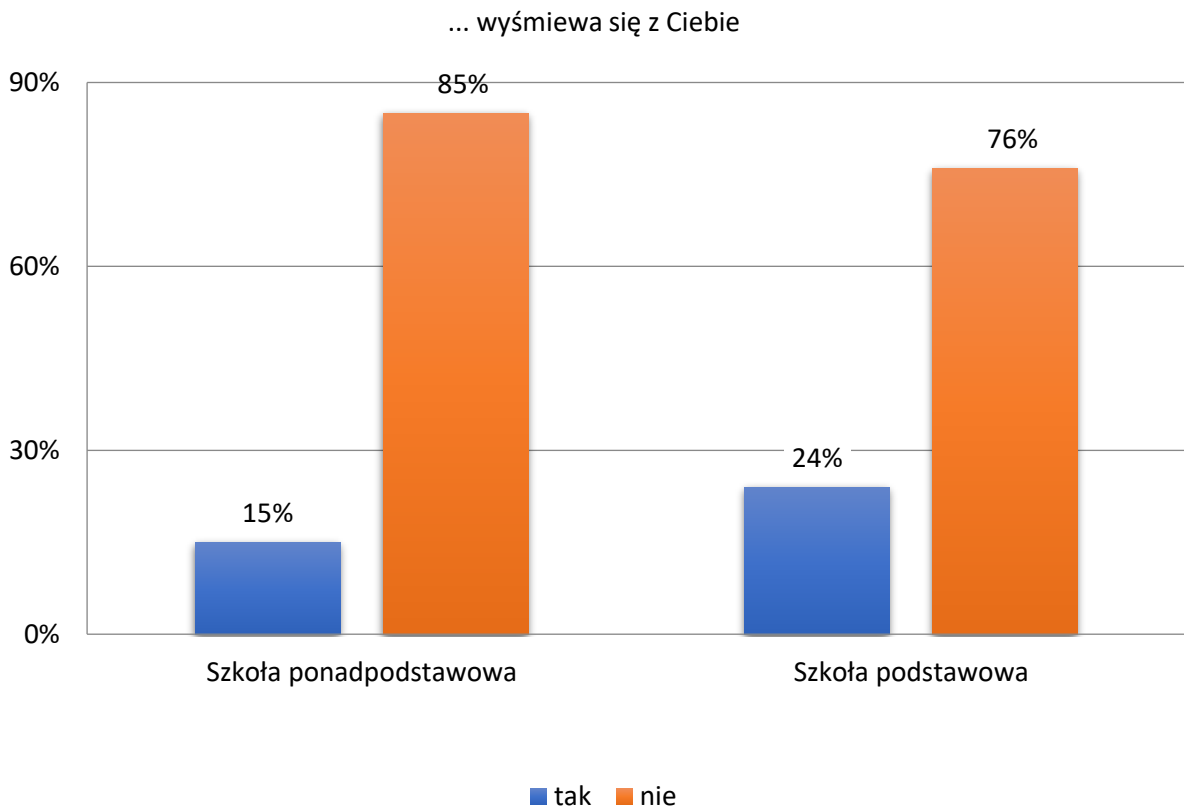
	Ani razu		1-2		3-5		6-9		10-19		20-39		40 lub więcej	
	SPp	SP	SPp	SP	SPp	SP	SPp	SP	SPp	SP	SPp	SP	SPp	SP
Być dręczonym przez grupę	76%	68%	14%	15%	3%	6%	1%	3%	2%	1%	1%	1%	3%	5%
Zostać pobity przez grupę	96%	86%	2%	6%	1%	2%	-	1%	-	1%	-	-	1%	3%
Być w grupie atakowanej przez inną grupę	93%	84%	3%	7%	1%	2%	1%	1%	-	2%	1%	-	1%	4%
Zostać zaatakowanym przez kogoś	87%	75%	7%	13%	3%	4%	1%	3%	1%	1%	-	-	1%	5%
Zostać okradzionym	88%	82%	8%	11%	2%	3%	1%	1%	-	-	-	-	1%	3%
Paść ofiarą kradzieży z włamaniem	97%	93%	2%	2%	-	1%	-	-	-	1%	-	1%	1%	3%
Mieć rzeczy celowo przez kogoś zniszczone	90%	78%	7%	13%	2%	4%	-	1%	-	-	-	-	1%	4%
Nieświadomie kupić coś kradzionego	97%	93%	2%	2%	-	2%	-	-	-	-	-	-	1%	3%

Tabela 26	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

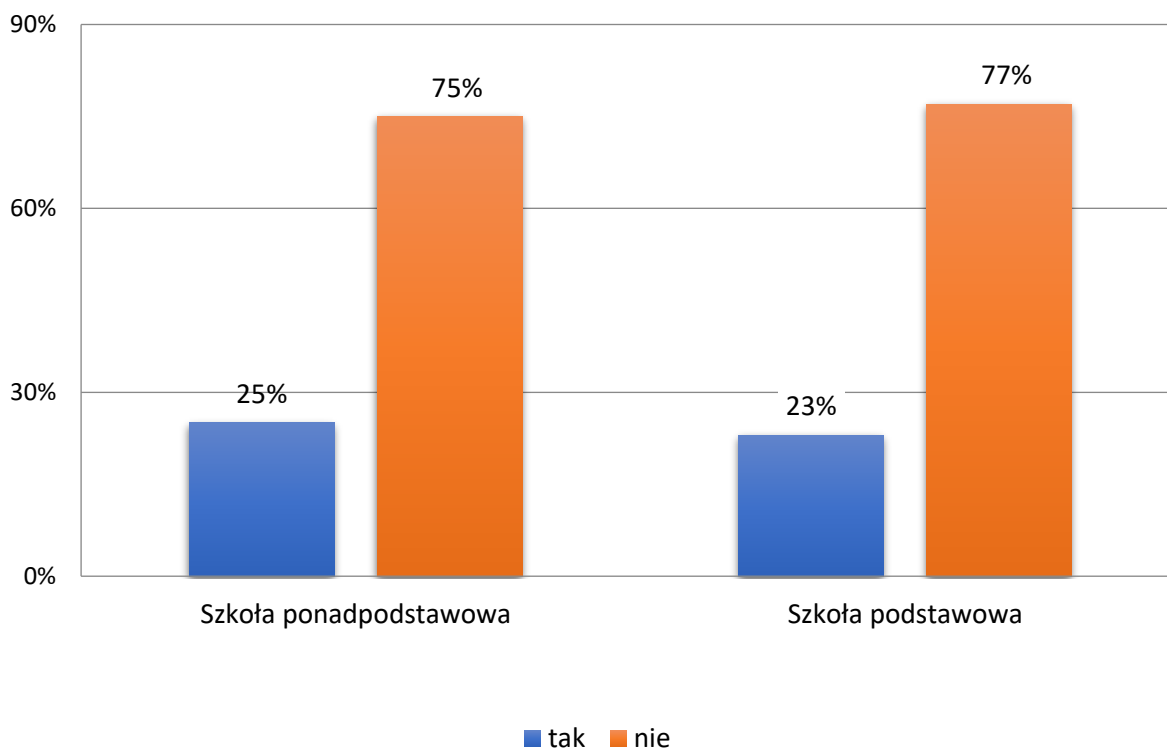
Większość kolegów oraz koleżanek nie odnosi się w sposób lekceważący dla badanych. W szkole podstawowej jest to trochę większy procent 27%. Również w szkole podstawowej częstsze jest zjawisko wyśmiewania się – doświadcza tego 24%, a w szkole średniej jest to 15%. W przykry sposób odzywa się 28% młodszych uczniów oraz 19% starszych uczniów. Większość uczniów nie unika kontaktu z innymi, w obu szkołach jest to podobny procent – około 76%.

Wykres 131: Czy w Twojej klasie większość kolegów lub koleżanek?

... Unika kontaktów z Tobą?

Wykres 131	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Uczniowie szkoły ponadpodstawowej na ogół stwierdzają, że raczej są osobami szczęśliwymi (43%). Podobnie w przypadku szkoły podstawowej – 44%. Znaczną różnicę w odpowiedziach można zaobserwować w pytaniu dotyczącym pozytywnych relacji z nauczycielami. Większość licealistów zdecydowanie zgadza się z tym stwierdzeniem (59%). W opinii młodszych jest to tylko 11%. 26% młodszych uczniów nie uważa, żeby ich relacje z nauczycielami były pozytywne (26%), a aż 21% uczniów zdecydowanie się z tym nie zgadza. Uczniowie szkoły podstawowej natomiast w większym stopniu czują, że wykorzystują swoje talenty (29%). W szkole średniej jest to 15%. Porównując tabele, można wywnioskować, iż uczniowie mają lepsze relacje z matką/opiekunką aniżeli ojcem/opiekunem. Rodzice/opiekunowie w większości oczekują, że ich dzieci zadzwonią w sytuacji, gdy się spóźnią. Uczniowie szkoły średniej (41%) oraz szkoły podstawowej (34%) na ogół raczej zgadzają się, że ich rodzice wiedzą, kim są ich znajomi. Rodzice nie mają jednak zbyt dużej wiedzy na temat stron, jakie przeglądają ich dzieci. W

szkoły średniej uważa tak 30% uczniów, w szkole podstawowej 24%. W opinii badanych na większą pomoc mogą liczyć od przyjaciela aniżeli nauczyciela, wychowawcy czy psychologa.

Tabela 27: W jakim stopniu zgadzasz się z następującymi stwierdzeniami?

Jestem osobą szczęśliwą

	zdecydowanie się zgadzam	raczej się zgadzam	raczej się nie zgadzam	zdecydowanie się nie zgadzam	nie dotyczy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	19%	43%	19%	11%	8%
Szkoła podstawowa (N=453)	28%	44%	14%	9%	5%

Moje relacje z rówieśnikami są takie jakbym chciał/a

	zdecydowanie się zgadzam	raczej się zgadzam	raczej się nie zgadzam	zdecydowanie się nie zgadzam	nie dotyczy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	19%	48%	20%	7%	6%
Szkoła podstawowa (N=453)	24%	47%	15%	8%	6%

Moje relacje z większością nauczycieli są pozytywne

	zdecydowanie się zgadzam	raczej się zgadzam	raczej się nie zgadzam	zdecydowanie się nie zgadzam	nie dotyczy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	59%	25%	5%	6%	5%
Szkoła podstawowa (N=453)	11%	27%	26%	21%	15%

Moje relacje z mamą (opiekunką) są przyjazne/pozytywne

	zdecydowanie się zgadzam	raczej się zgadzam	raczej się nie zgadzam	zdecydowanie się nie zgadzam	nie dotyczy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	51%	34%	7%	4%	4%
Szkoła podstawowa (N=453)	59%	25%	5%	6%	5%

Moje relacje z ojcem/opiekunem są przyjazne/pozytywne

	zdecydowanie się zgadzam	raczej się zgadzam	raczej się nie zgadzam	zdecydowanie się nie zgadzam	nie dotyczy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	36%	40%	10%	5%	9%
Szkoła podstawowa (N=453)	52%	26%	7%	6%	9%

Czuję, że wykorzystuję możliwości i talenty, jakie posiadam

	zdecydowanie się zgadzam	raczej się zgadzam	raczej się nie zgadzam	zdecydowanie się nie zgadzam	nie dotyczy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	15%	27%	31%	19%	8%
Szkoła podstawowa (N=453)	29%	31%	18%	12%	10%

Gdy mam zamiar wrócić do domu później niż zwykle, rodzice/opiekunowie oczekują, że zadzwonię, by ich o tym uprzedzić

	zdecydowanie się zgadzam	raczej się zgadzam	raczej się nie zgadzam	zdecydowanie się nie zgadzam	nie dotyczy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	58%	29%	6%	2%	5%
Szkoła podstawowa (N=453)	60%	25%	22%	4%	9%

Przed wyjściem z domu mówię rodzicom/opiekunom, z kim mam się spotkać

	zdecydowanie się zgadzam	raczej się zgadzam	raczej się nie zgadzam	zdecydowanie się nie zgadzam	nie dotyczy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	44%	34%	8%	7%	7%
Szkoła podstawowa (N=453)	51%	26%	9%	5%	9%

Gdy wychodzę wieczorem, moi rodzice/opiekunowie wiedzą, dokąd idę

	zdecydowanie się zgadzam	raczej się zgadzam	raczej się nie zgadzam	zdecydowanie się nie zgadzam	nie dotyczy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	49%	35%	5%	3%	8%
Szkoła podstawowa (N=453)	54%	23%	8%	4%	11%

Moi rodzice/opiekunowie interesują się, kim są moi przyjaciele

	zdecydowanie się zgadzam	raczej się zgadzam	raczej się nie zgadzam	zdecydowanie się nie zgadzam	nie dotyczy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	42%	41%	7%	4%	6%
Szkoła podstawowa (N=453)	45%	34%	9%	5%	8%

Moi rodzice/opiekunowie wiedzą, na co wydają pieniądze

	zdecydowanie się zgadzam	raczej się zgadzam	raczej się nie zgadzam	zdecydowanie się nie zgadzam	nie dotyczy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	24%	38%	22%	11%	5%
Szkoła podstawowa (N=453)	37%	33%	13%	9%	8%

Moi rodzice/opiekunowie na ogół wiedzą, co robię w Internecie i jakie strony tam przeglądam

	zdecydowanie się zgadzam	raczej się zgadzam	raczej się nie zgadzam	zdecydowanie się nie zgadzam	nie dotyczy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	11%	24%	30%	28%	7%
Szkoła podstawowa (N=453)	23%	22%	22%	19%	13%

Mogę łatwo otrzymać ciepło i opiekę od matki lub ojca

	zdecydowanie się zgadzam	raczej się zgadzam	raczej się nie zgadzam	zdecydowanie się nie zgadzam	nie dotyczy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	45%	35%	10%	5%	5%
Szkoła podstawowa (N=453)	55%	25%	9%	5%	6%

Mogę łatwo otrzymać wsparcie emocjonalne od matki lub ojca

	zdecydowanie się zgadzam	raczej się zgadzam	raczej się nie zgadzam	zdecydowanie się nie zgadzam	nie dotyczy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	41%	32%	12%	9%	6%
Szkoła podstawowa (N=453)	52%	26%	8%	7%	7%

Mogę liczyć na pomoc innych członków rodziny

	zdecydowanie się zgadzam	raczej się zgadzam	raczej się nie zgadzam	zdecydowanie się nie zgadzam	nie dotyczy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	41%	35%	14%	5%	5%
Szkoła podstawowa (N=453)	52%	28%	9%	4%	6%

Mogę liczyć na pomoc nauczyciela, wychowawcy, pedagoga

	zdecydowanie się zgadzam	raczej się zgadzam	raczej się nie zgadzam	zdecydowanie się nie zgadzam	nie dotyczy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	17%	37%	22%	17%	7%
Szkoła podstawowa (N=453)	23%	32%	20%	14%	11%

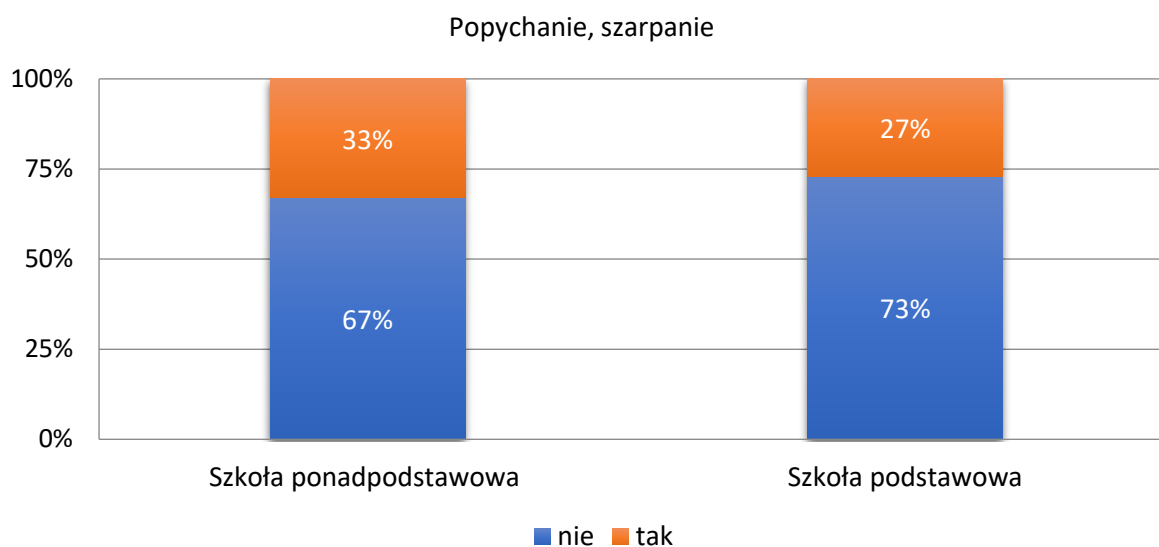
Mogę liczyć na pomoc przyjaciela

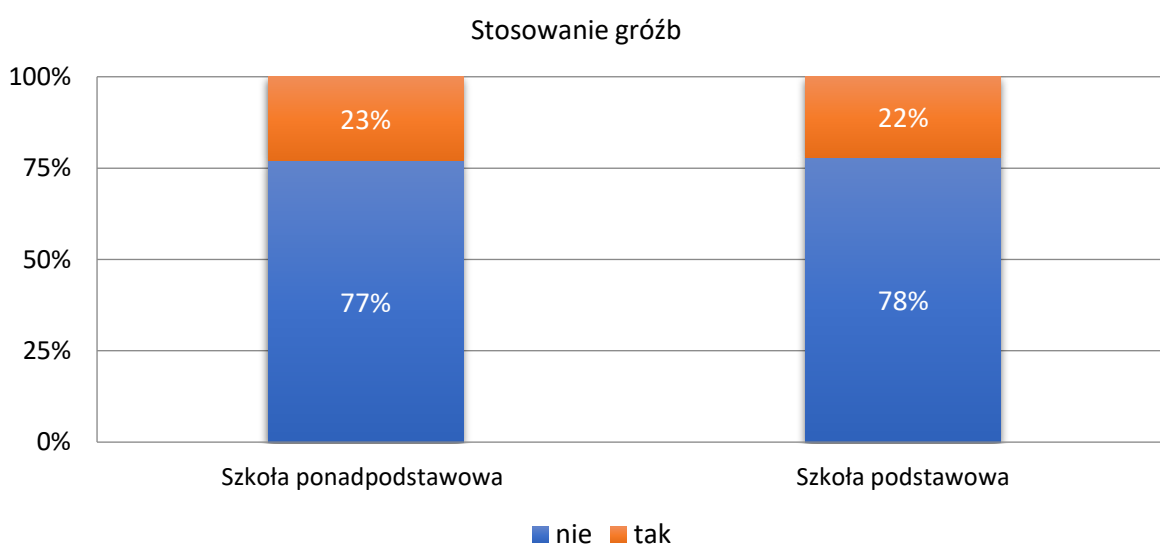
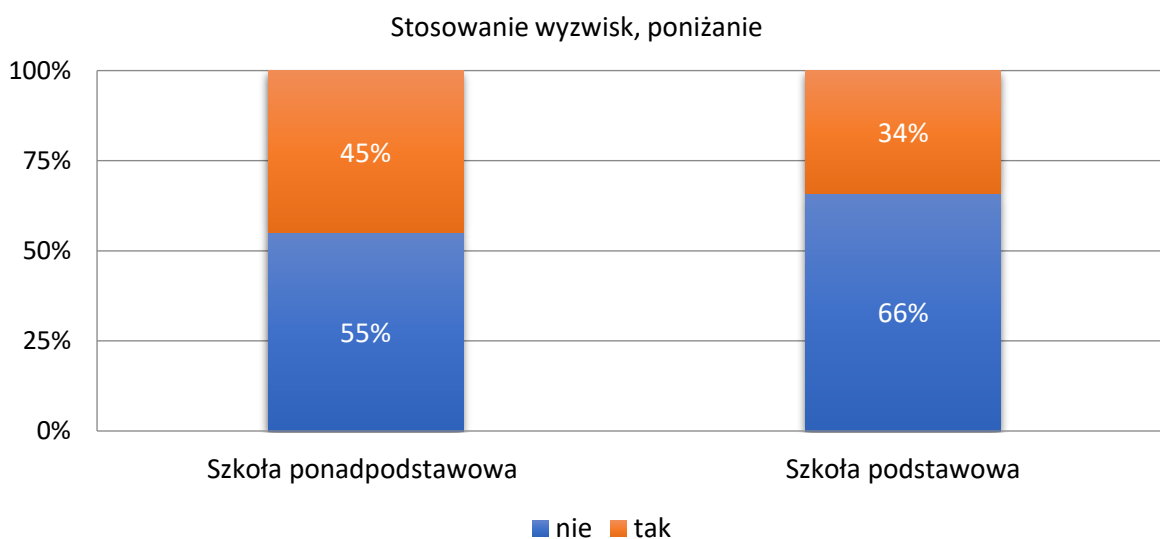
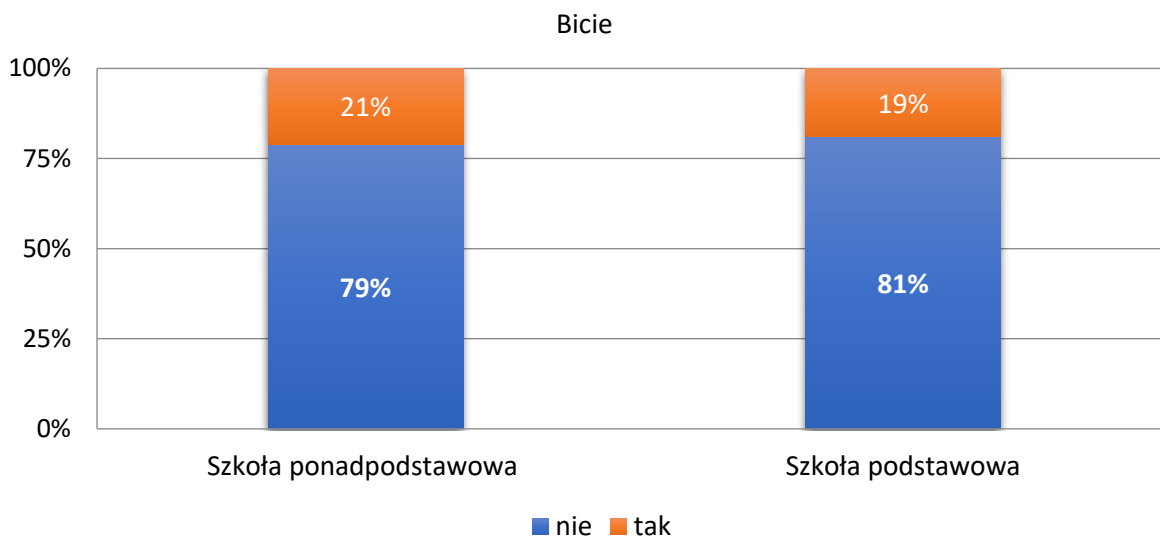
	zdecydowanie się zgadzam	raczej się zgadzam	raczej się nie zgadzam	zdecydowanie się nie zgadzam	nie dotyczy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	54%	30%	6%	2%	8%
Szkoła podstawowa (N=453)	51%	30%	7%	4%	8%

Tabela 27	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Według poniższych wykresów 67% licealistów oraz 70% uczniów szkoły podstawowej nie doświadczyła nigdy popychania ani szarpania w rodzinie. Większość nie doświadczyła również bicia. Niestety blisko połowa starszych uczniów (45%) spotkała się ze stosowaniem wyzwisk oraz poniżaniem w rodzinie. W przypadku młodszych jest to trochę mniejszy odsetek – 66%. Prawie 1/5 uczniów szkół na terenie gminy Sulechów – 23%- szkół średnich oraz 22% w szkołach podstawowych w Sulechowie – doświadczyła stosowania gróźb w rodzinie.

Wykres 132: Czy kiedykolwiek w rodzinie doświadczyłeś następujących zachowań?

Wykres 132	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Uczniowie mają raczej neutralny stosunek do swojej klasy. W szkole ponadpodstawowej jest to 32%, w szkole podstawowej 25%. 33% starszej młodzieży oraz 30% młodszych uczniów lubi swojego wychowawcę. W kwestii bezpieczeństwa odpowiedzi rozkładają się dość po równo. Najwięcej osób w liceum (28%) ocenia bezpieczeństwo na średnim poziomie, natomiast warto zwrócić uwagę na szkołę podstawową, gdzie najwięcej osób czuje się zagrożona (28%).

Tabela 28: Proszę o ustosunkowanie się do różnych stwierdzeń za pomocą skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza nie lubię, czuję się zagrożony, a 5 bardzo lubię czuję się bezpieczny.

Lubię swoją klasę

	1	2	3	4	5
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	12%	13%	32%	27%	16%
Szkoła podstawowa (N=453)	14%	12%	25%	26%	23%

Lubię swoją szkołę

	1	2	3	4	5
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	19%	22%	32%	19%	8%
Szkoła podstawowa (N=453)	29%	17%	24%	18%	12%

Lubię swojego wychowawcę

	1	2	3	4	5
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	12%	14%	16%	25%	33%
Szkoła podstawowa (N=453)	18%	13%	19%	20%	30%

Wiem, że w mojej szkole jestem bezpieczny

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	17%	16%	28%	23%	16%
Szkoła podstawowa (N=453)	28%	15%	23%	16%	18%

Tabela 28	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Z tabel wynika, że uczniowie lepiej oceniają swoje relacje z mamą aniżeli z tatą. Większość jest również zadowolona z relacji z innymi członkami rodziny. Wśród starszych jest to 56%, wśród młodych 65%. Najlepiej przez uczniów są oceniane relacje z przyjaciółmi. Duży odsetek uczniów jest średnio zadowolony z relacji z nauczycielami i wychowawcą. W szkole średniej jest to 36% uczniów, w szkole podstawowej – 36%.

Tabela 29: Na ile zwykle jesteś zadowolony(a) ze swoich relacji z:

Mamą

	zadowolony	średnio zadowolony	niezadowolony	nie ma takiej osoby
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	64%	24%	9%	3%
Szkoła podstawowa (N=453)	74%	16%	7%	3%

Tatą

	zadowolony	średnio zadowolony	niezadowolony	nie ma takiej osoby
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	47%	30%	13%	10%
Szkoła podstawowa (N=453)	65%	21%	9%	5%

Innymi członkami rodziny

	zadowolony	średnio zadowolony	niezadowolony	nie ma takiej osoby
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	56%	33%	9%	2%
Szkoła podstawowa (N=453)	65%	25%	7%	3%

Przyjaciółmi

	zadowolony	średnio zadowolony	niezadowolony	nie ma takiej osoby
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	74%	18%	3%	5%
Szkoła podstawowa (N=453)	72%	18%	4%	6%

Kolegami/ koleżankami

	zadowolony	średnio zadowolony	niezadowolony	nie ma takiej osoby
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	63%	30%	6%	1%
Szkoła podstawowa (N=453)	57%	33%	7%	3%

Nauczycielami wychowawcą

	zadowolony	średnio zadowolony	niezadowolony	nie ma takiej osoby
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	44%	44%	10%	2%
Szkoła podstawowa (N=453)	39%	36%	19%	6%

Tabela 29	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Rodzice uczniów najczęściej jako formę konsekwencji stosują upomnienie, rozmowę bądź pogadankę. Akty przemocy fizycznej pojawiają się zdecydowanie rzadziej. Wśród uczniów szkoły podstawowej 10% doznaje w domu gróźb bądź straszenia karami. W szkole średniej jest to 7%. Warto zwrócić uwagę na dość wysoki odsetek uczniów, których dotyka krzyżenie ze strony rodziców. Jest to 19% uczniów z przebadanych szkół.

Tabela 30: Jak często Twoi rodzice stosują wobec Ciebie różne formy konsekwencji w sytuacji Twoich negatywnych zachowań

Upomnienie

	Bardzo często	Często	Czasami	Rzadko	Nigdy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	16%	22%	32%	14%	16%
Szkoła podstawowa (N=453)	24%	31%	28%	7%	10%

Rozmowa, podczas której możesz wytłumaczyć powody takiego zachowania

	Bardzo często	Często	Czasami	Rzadko	Nigdy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	14%	20%	31%	20%	16%
Szkoła podstawowa (N=453)	19%	24%	26%	16%	15%

Pogadanka

	Bardzo często	Często	Czasami	Rzadko	Nigdy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	13%	18%	29%	22%	18%
Szkoła podstawowa (N=453)	22%	20%	26%	16%	17%

Poszturchiwanie

	Bardzo często	Często	Czasami	Rzadko	Nigdy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	3%	2%	6%	14%	75%
Szkoła podstawowa (N=453)	4%	5%	12%	14%	65%

Bicie bez użycia przedmiotów

	Bardzo często	Często	Czasami	Rzadko	Nigdy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	3%	1%	2%	8%	86%
Szkoła podstawowa (N=453)	4%	3%	5%	7%	81%

Bicie przy użyciu przedmiotów

	Bardzo często	Często	Czasami	Rzadko	Nigdy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	1%	0%	3%	6%	90%
Szkoła podstawowa (N=453)	3%	2%	3%	5%	86%

Groźby, straszenie karami

	Bardzo często	Często	Czasami	Rzadko	Nigdy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	7%	6%	6%	9%	72%
Szkoła podstawowa (N=453)	10%	6%	9%	10%	65%

Obelgi

	Bardzo często	Często	Czasami	Rzadko	Nigdy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	6%	6%	11%	8%	69%
Szkoła podstawowa (N=453)	7%	4%	7%	10%	72%

Szantaż emocjonalny

	Bardzo często	Często	Czasami	Rzadko	Nigdy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	8%	7%	10%	9%	66%
Szkoła podstawowa (N=453)	8%	6%	8%	7%	71%

Krzyczenie

	Bardzo często	Często	Czasami	Rzadko	Nigdy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	19%	12%	17%	20%	32%
Szkoła podstawowa (N=453)	19%	14%	19%	20%	27%

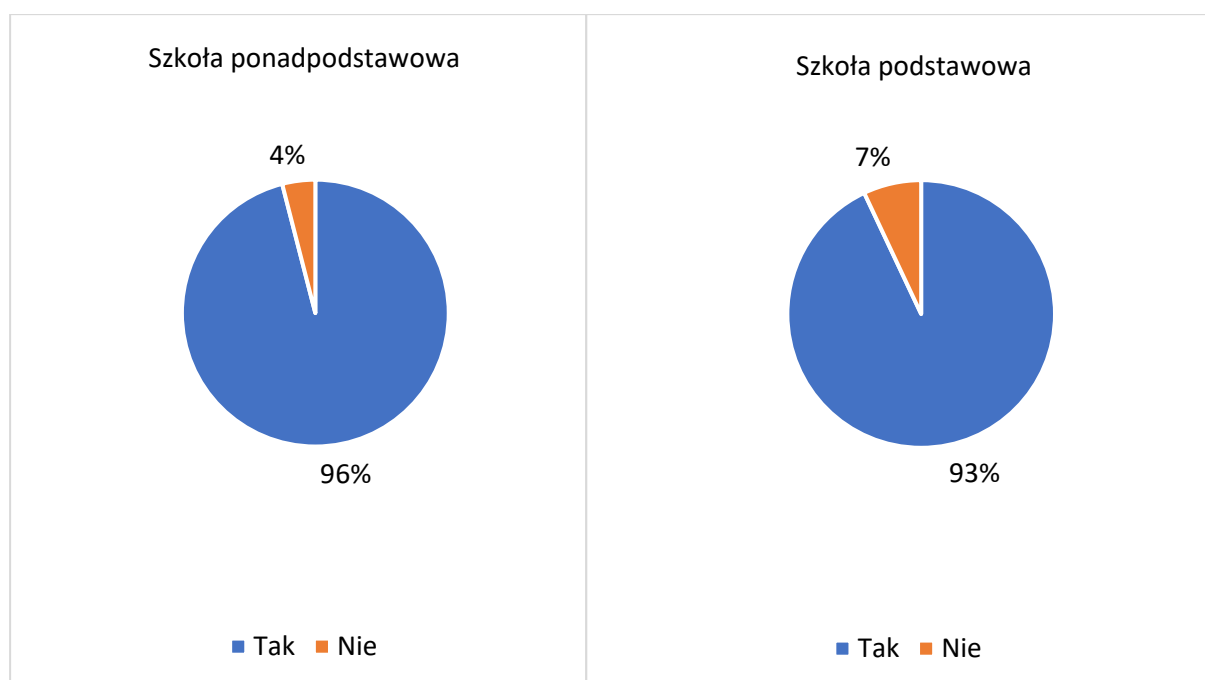
Jakiegolwiek inne formy przemocy fizycznej

	Bardzo często	Często	Czasami	Rzadko	Nigdy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	3%	1%	2%	4%	90%
Szkoła podstawowa (N=453)	4%	2%	3%	6%	85%

Tabela 30	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Prawie wszyscy uczniowie w obydwóch szkołach uczestniczyli w nauczaniu zdalnym.

Wykres 133: Czy uczestniczyłeś/-aś w nauczaniu zdalnym w związku z COVID?

Wykres 133	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

U uczniów szkoły średniej częściej występował niepokój (16%) oraz niska samoocena (26%) aniżeli u uczniów ze szkoły podstawowej (kolejno 16% oraz 21%). Aż 72% młodszych uczniów nie odczuwało zadowolenia. Uczniowie szkoły średniej w 20% oraz uczniowie szkoły podstawowej w 23% bardzo często odczuwali spokój. Starszym uczniom częściej towarzyszyło wyobcowanie aniżeli młodszym.

Wykres 134: Czy w związku z ograniczeniem kontaktów z rówieśnikami pojawiły się następujące stany emocjonalne?

Niepokój

	Bardzo często	Często	Czasami	Rzadko	Nigdy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	16%	15%	20%	15%	34%
Szkoła podstawowa (N=453)	13%	9%	20%	15%	43%

Niska samoocena

	Bardzo często	Często	Czasami	Rzadko	Nigdy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	26%	15%	14%	9%	36%
Szkoła podstawowa (N=453)	21%	12%	16%	11%	40%

Złość

	Bardzo często	Często	Czasami	Rzadko	Nigdy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	16%	19%	19%	15%	31%
Szkoła podstawowa (N=453)	19%	15%	21%	11%	34%

Wyobcowanie

	Bardzo często	Często	Czasami	Rzadko	Nigdy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	13%	13%	18%	18%	38%
Szkoła podstawowa (N=453)	11%	9%	13%	14%	52%

Spokój

	Bardzo często	Często	Czasami	Rzadko	Nigdy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	20%	21%	24%	22%	13%
Szkoła podstawowa (N=453)	23%	18%	21%	12%	26%

Radość

	Bardzo często	Często	Czasami	Rzadko	Nigdy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	19%	24%	26%	19%	12%
Szkoła podstawowa (N=453)	24%	20%	17%	13%	26%

Zadowolenie

	Bardzo często	Często	Czasami	Rzadko	Nigdy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	24%	19%	20%	11%	26%
Szkoła podstawowa (N=453)	7%	4%	7%	10%	72%

Smutek

	Bardzo często	Często	Czasami	Rzadko	Nigdy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	16%	21%	27%	16%	20%
Szkoła podstawowa (N=453)	17%	19%	19%	15%	31%

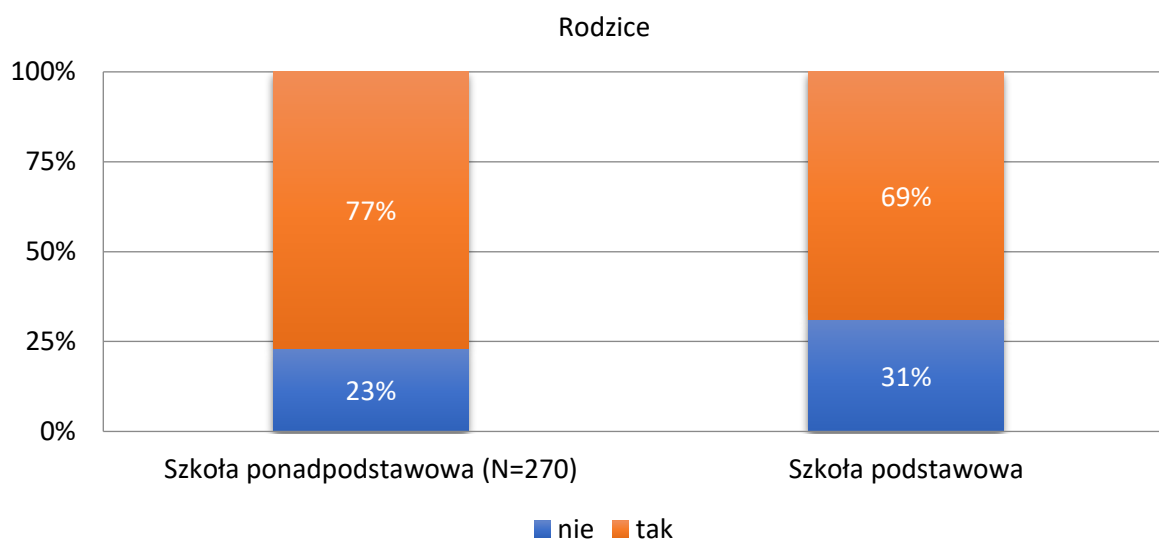
Tęsknota

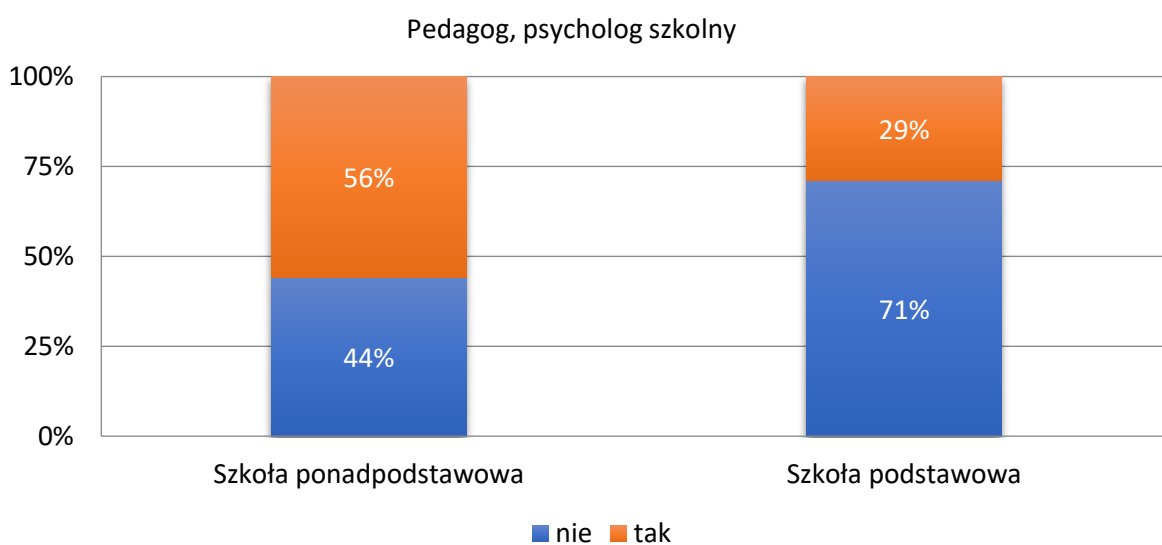
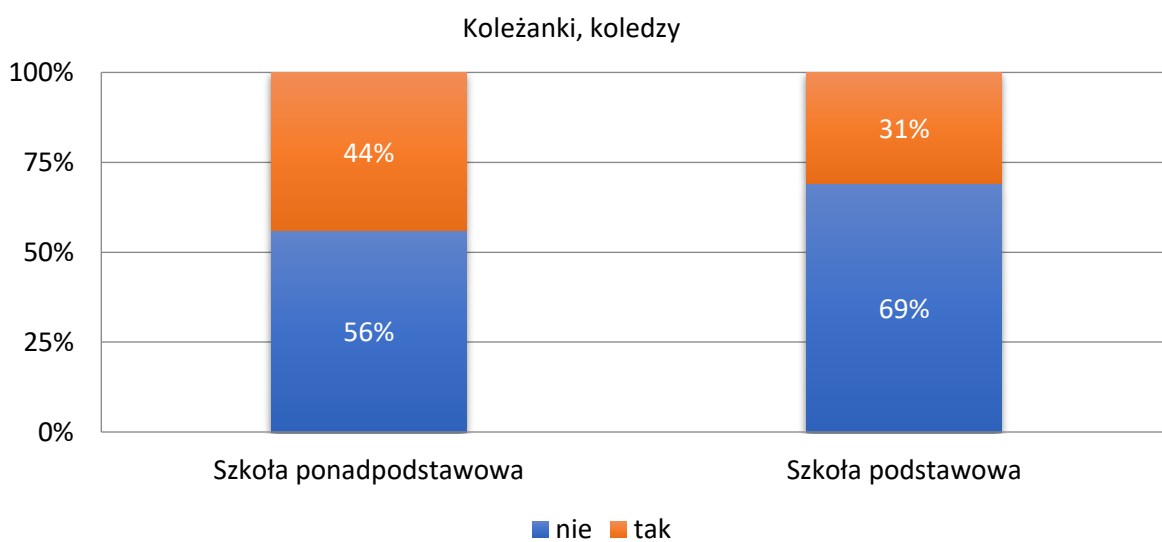
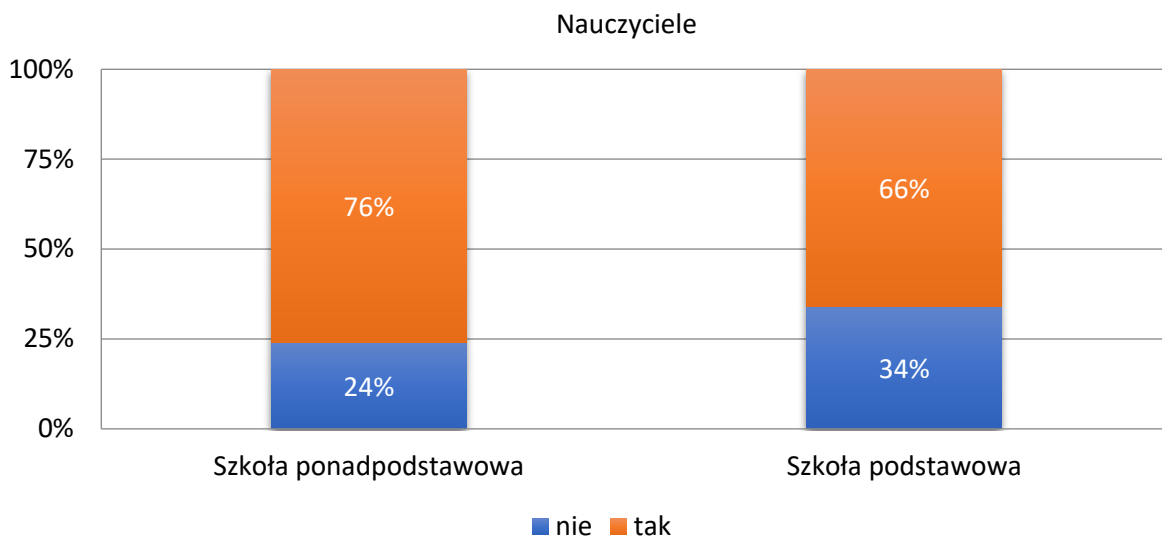
	Bardzo często	Często	Czasami	Rzadko	Nigdy
Szkoła ponadpodstawowa (N=270)	16%	17%	26%	17%	24%
Szkoła podstawowa (N=453)	17%	20%	20%	11%	32%

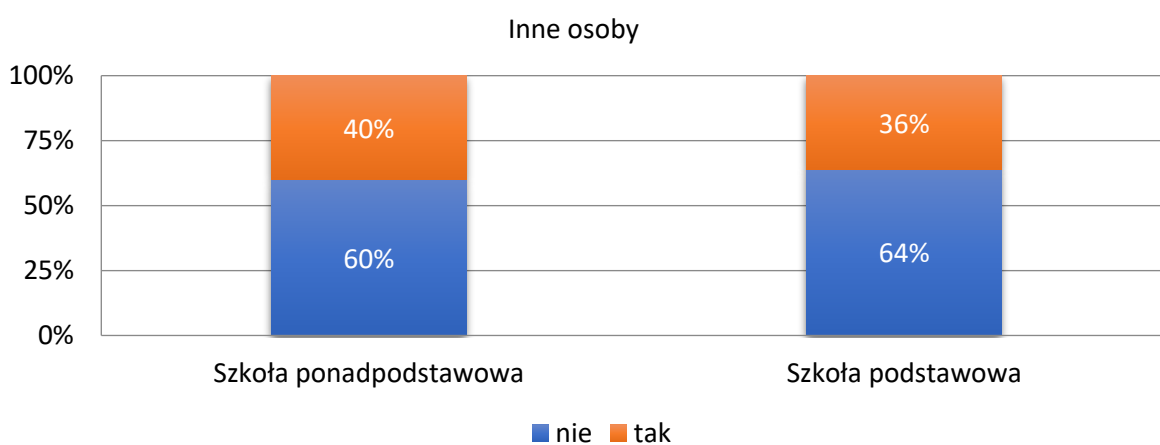
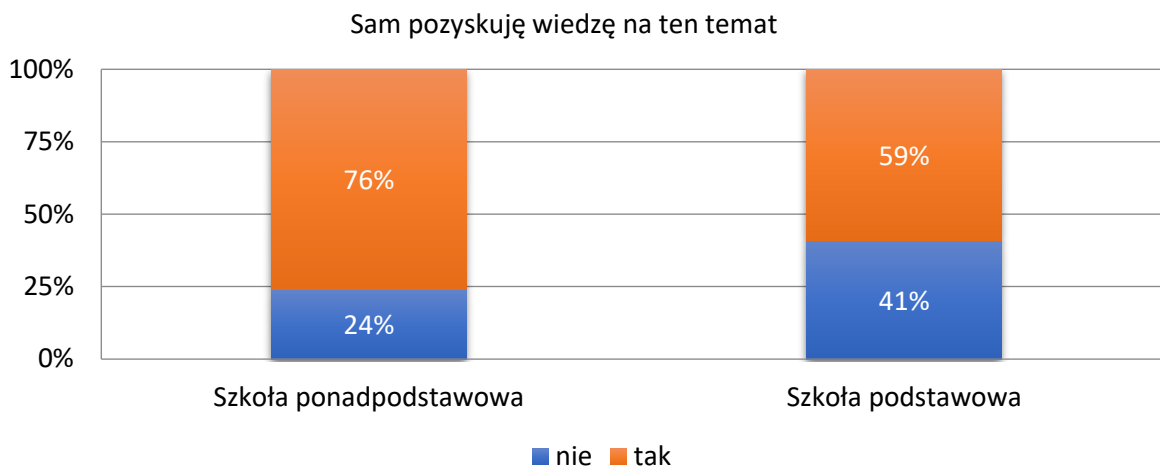
Wykres 134	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Z wykresów wynika, że młodsi uczniowie rzadziej rozmawiali na temat działania i szkodliwości środków takich jak alkohol, nikotyna, narkotyki, dopalacze. Najwięcej uczniów rozmawiało na ten temat z rodzicami. W szkole średniej jest to 77% uczniów, w szkole podstawowej – 69%. Tylko 29% uczniów szkoły podstawowej rozmawiało na ten temat z psychologiem szkolnym, gdzie w szkole średniej jest to 59%. Duża część starszych uczniów (76%) sama zdobywa na ten temat wiedzę.

Wykres 135: Kto rozmawiał z Tobą na temat działania i szkodliwości środków takich jak alkohol, nikotyna, narkotyki, dopalacze?

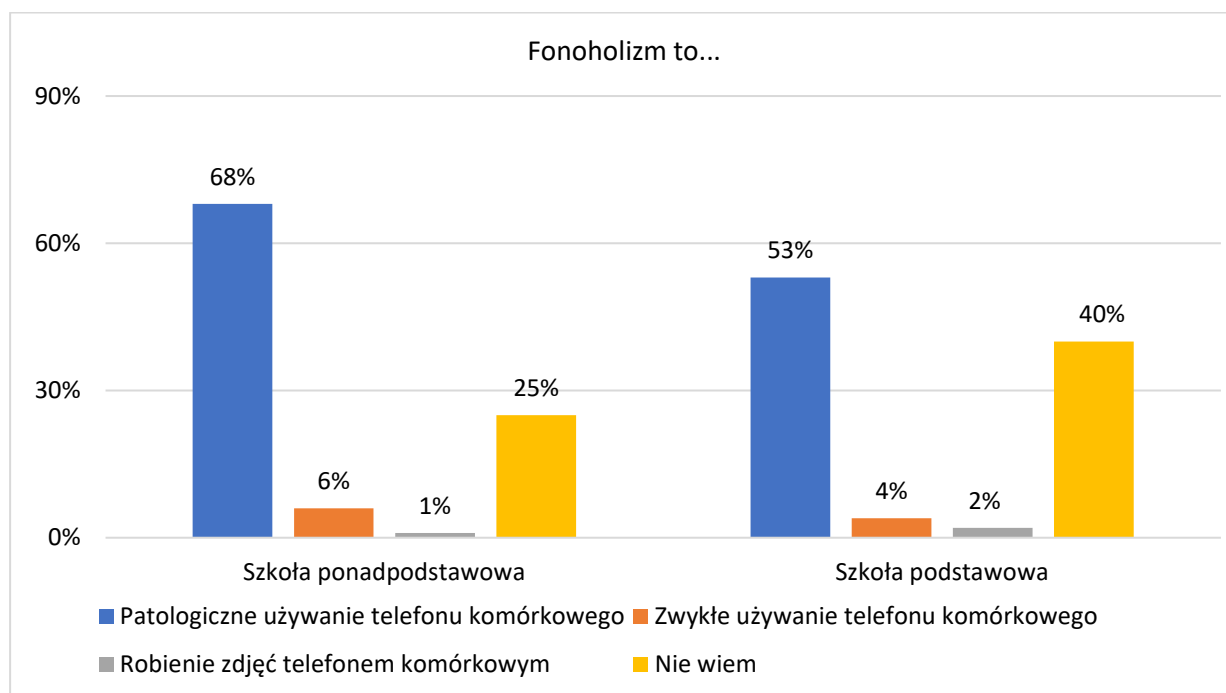

Wykres 135	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Większość (68%) uczniów szkoły średniej wie, czym jest fonoholizm. Wśród uczniów szkoły podstawowej taką wiedzę posiada 53%, aż 40% nie zna odpowiedzi na to pytanie.

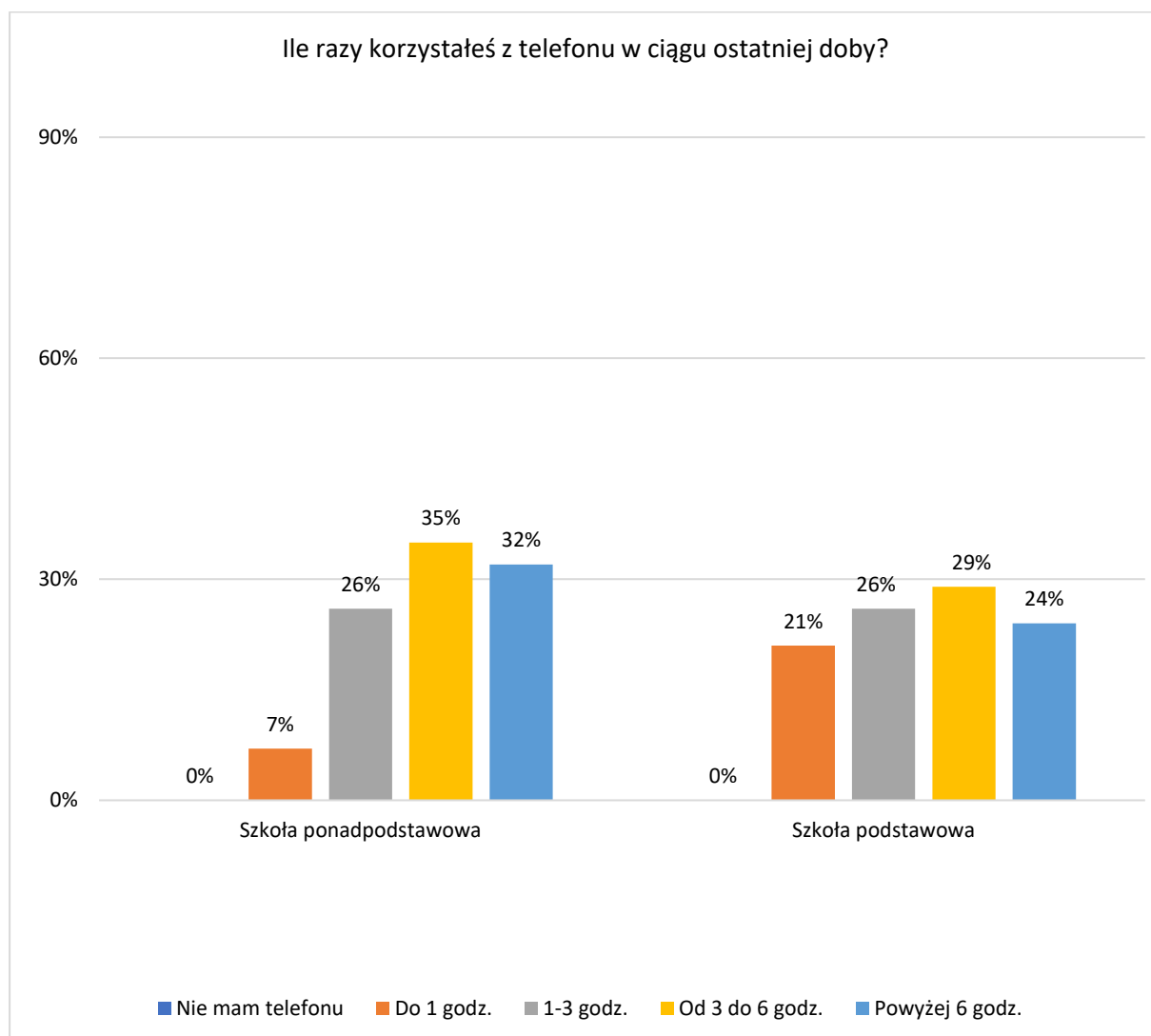
Wykres 136: Fonoholizm

Wykres 136	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Największa grupa uczniów w szkole średniej (35%) oraz w szkole podstawowej (29%) korzystała z telefonu od 3 do 6 godzin. Każdy z uczniów posiada telefon.

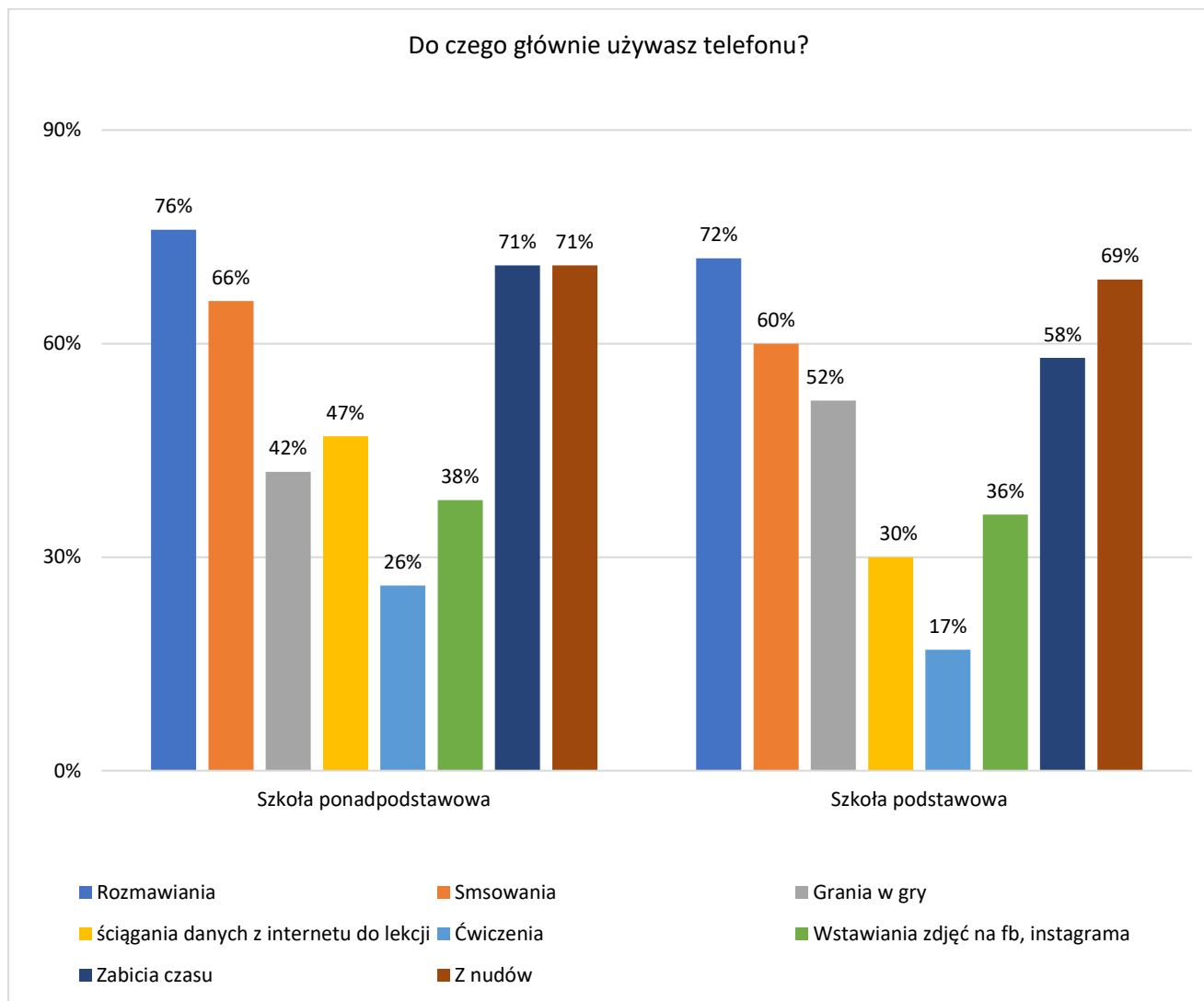
Wykres 137: Korzystanie z telefonu w ciągu ostatniej doby

Wykres 137	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	262	425

Uczniowie obu szkół najczęściej sięgają po telefon w celu porozmawiania, rzadziej sms-ują. W obu szkołach równie częstym powodem jest nuda oraz chęć zabicia czasu. Wśród starszych uczniów 47% używa telefonu w celu ściągnięcia danych z Internetu do lekcji, w szkole podstawowej jest to 30%. Uczniowie najrzadziej wykorzystują telefon w celu ćwiczeń.

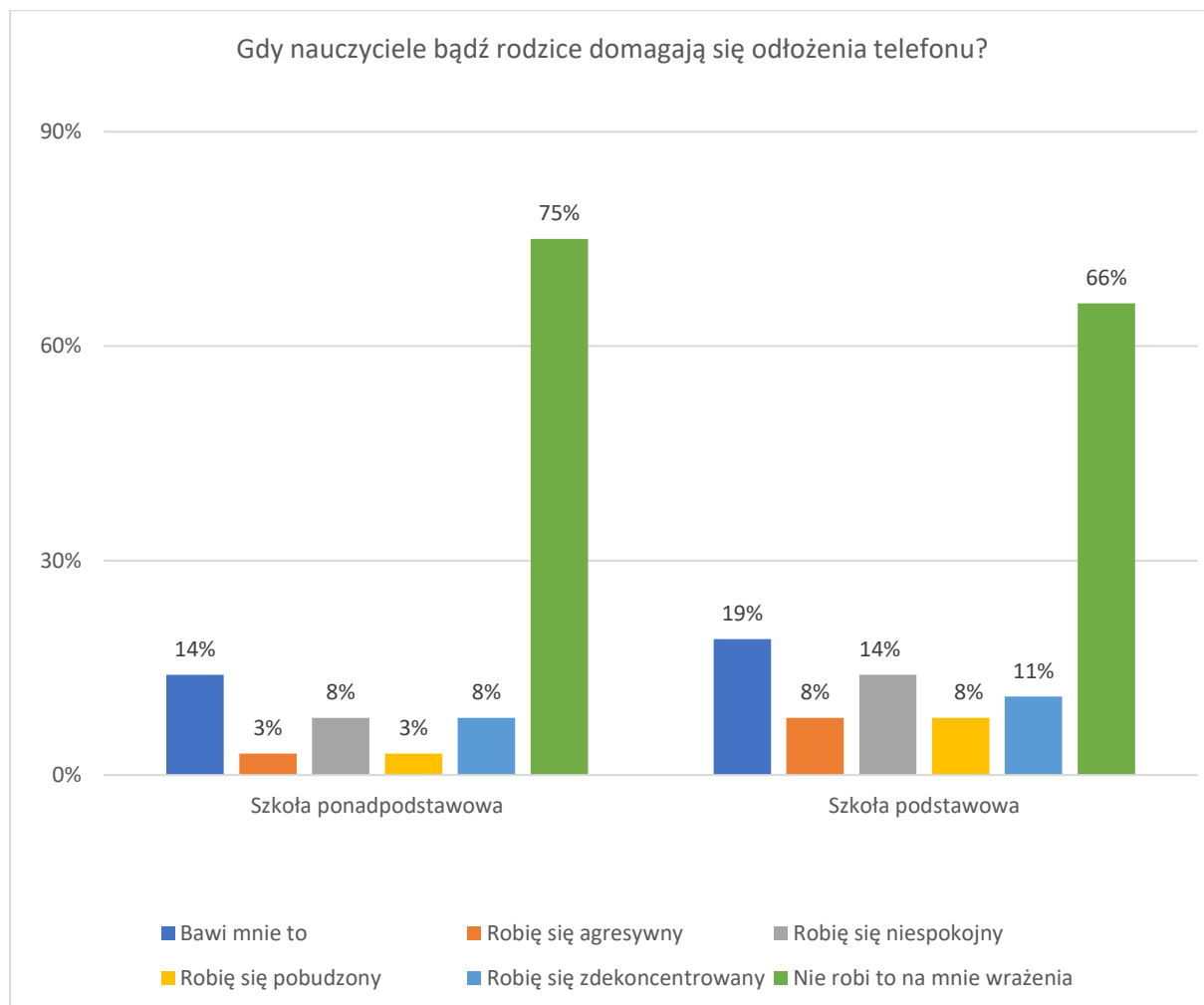
Wykres 138: Główny cel korzystania z telefonu

Wykres 138	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Na większości uczniów prośba odłożenia telefonu nie robi na nich wrażenia. Z wykresu można zauważyć, że młodsi uczniowie częściej robią się agresywni (8%), niespokojni (14%) oraz pobudzeni (8%) aniżeli starsi uczniowie (kolejno: 3%, 8%, 3%)

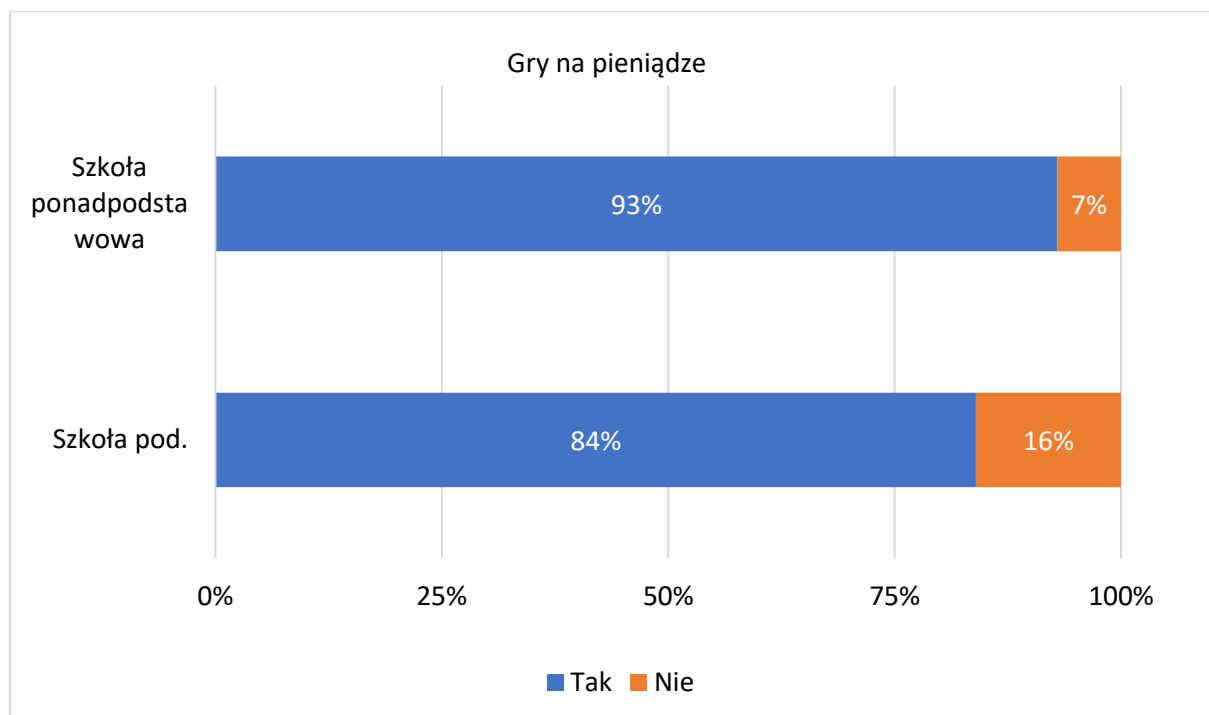
Wykres 139: Reakcja na odłożenie telefonu

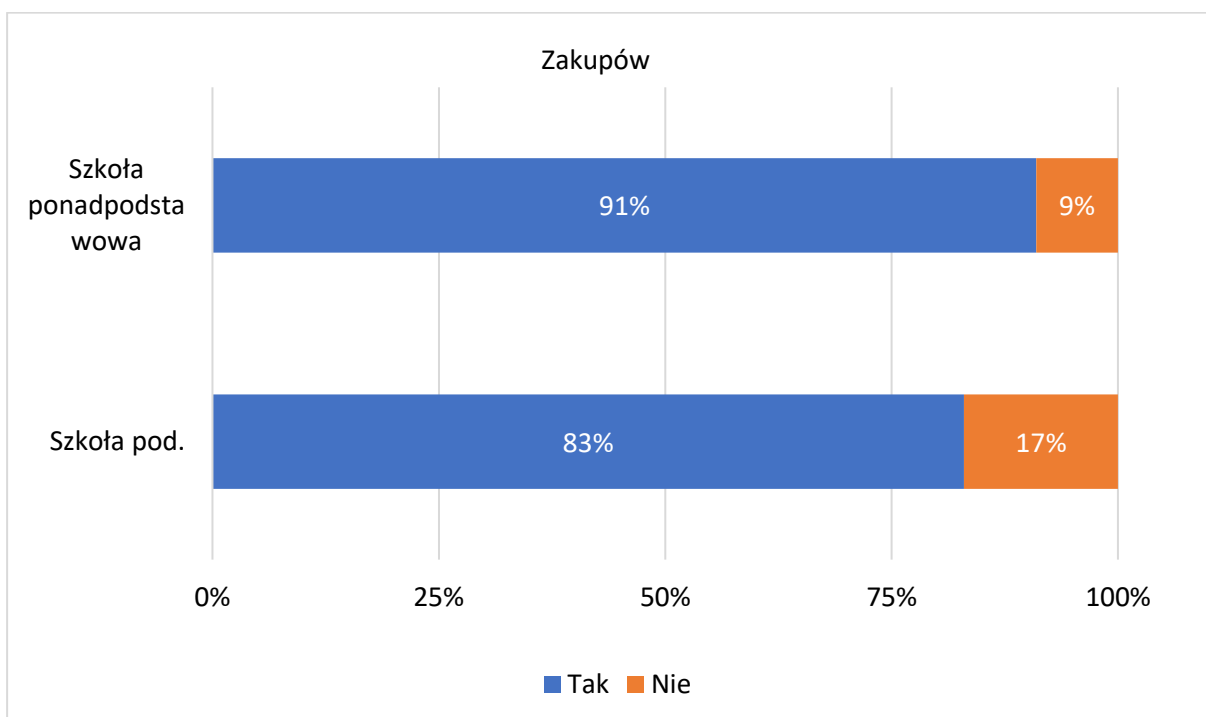
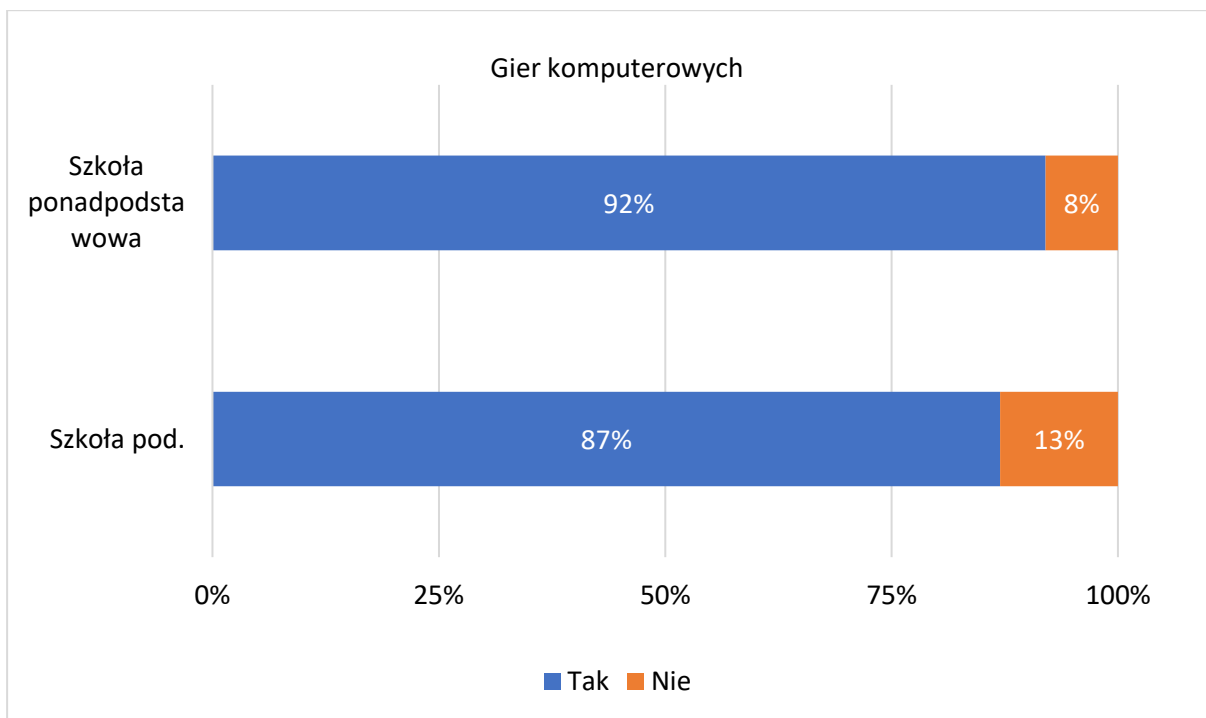

Wykres 139	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

Z wykresów można wywnioskować, że czym starsi są uczniowie, tym większą mają świadomość na temat niżej wymienionych uzależnień. W szkole średniej prawie wszyscy uczniowie rozpatrują niżej wymienione sytuacje jako uzależniające. W szkole podstawowej również tacy uczniowie stanowią większość, jednak jest to mniejszy odsetek niż w szkole średniej.

Wykres 140: Czy twoim zdaniem można uzależnić się od?

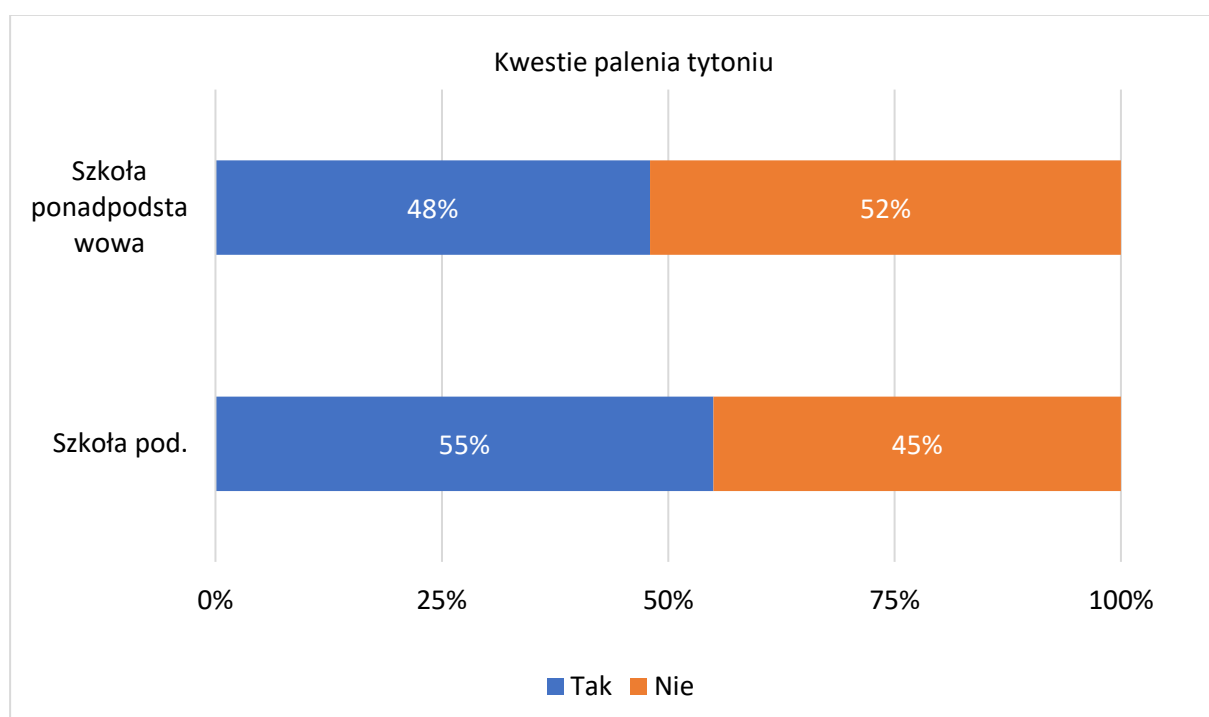
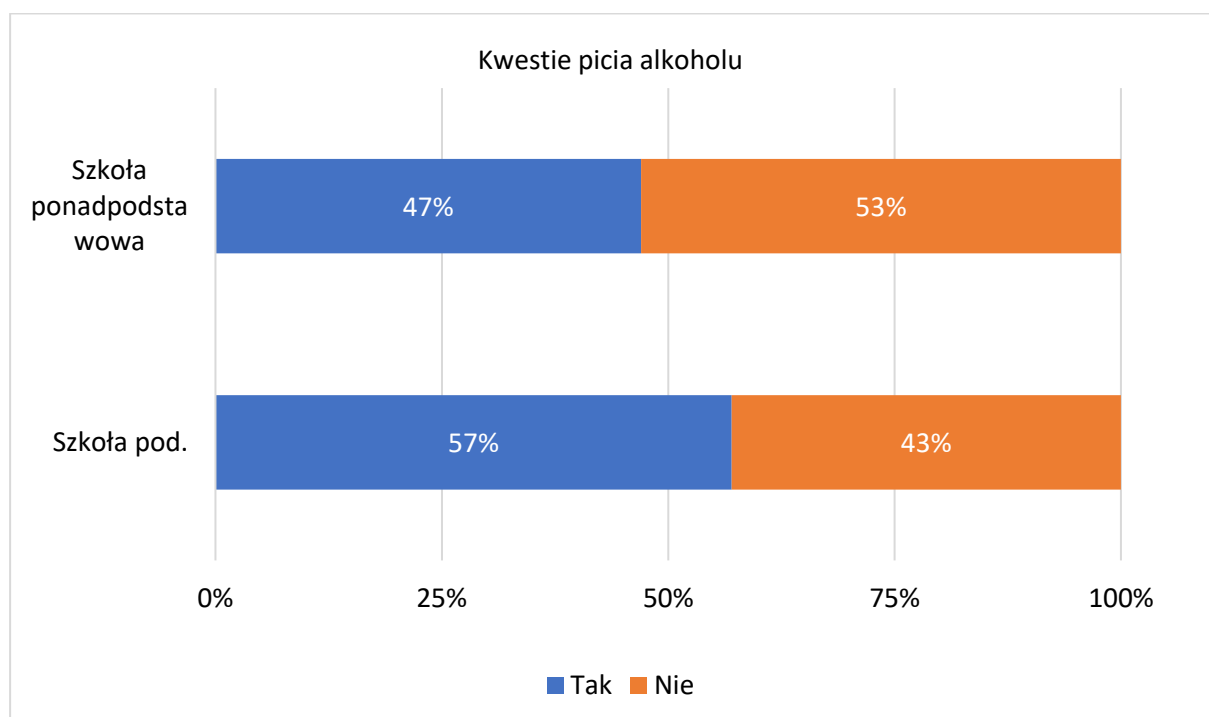

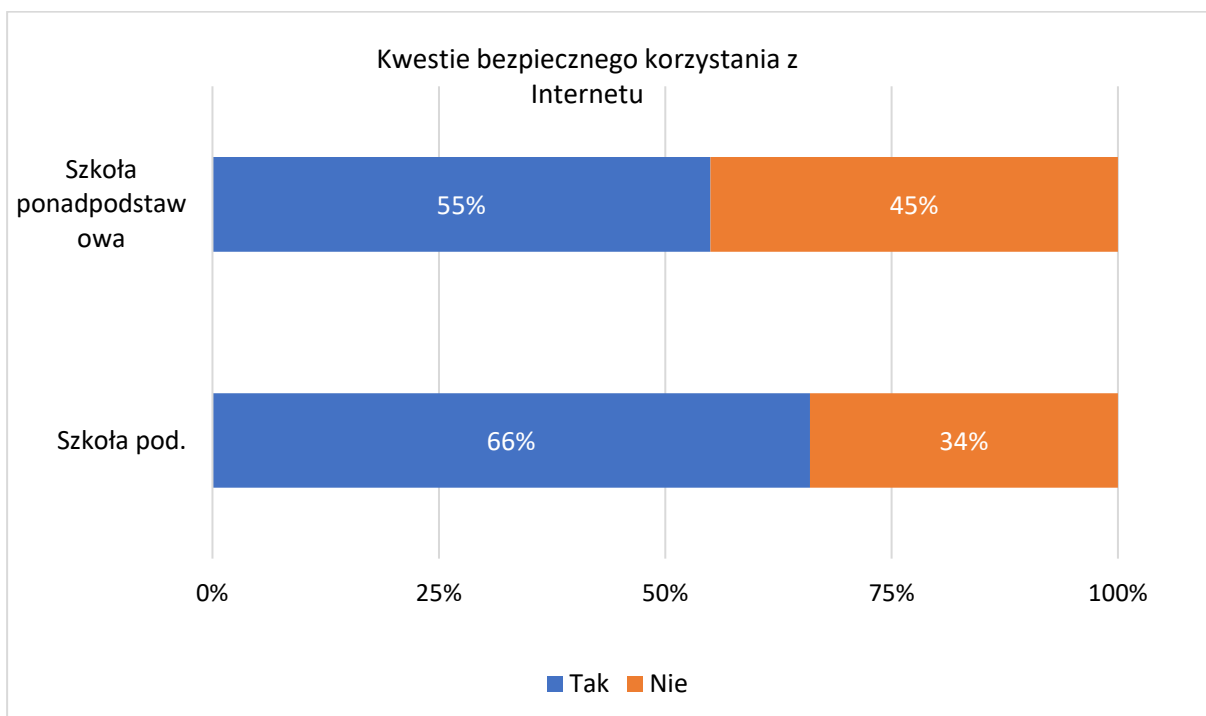
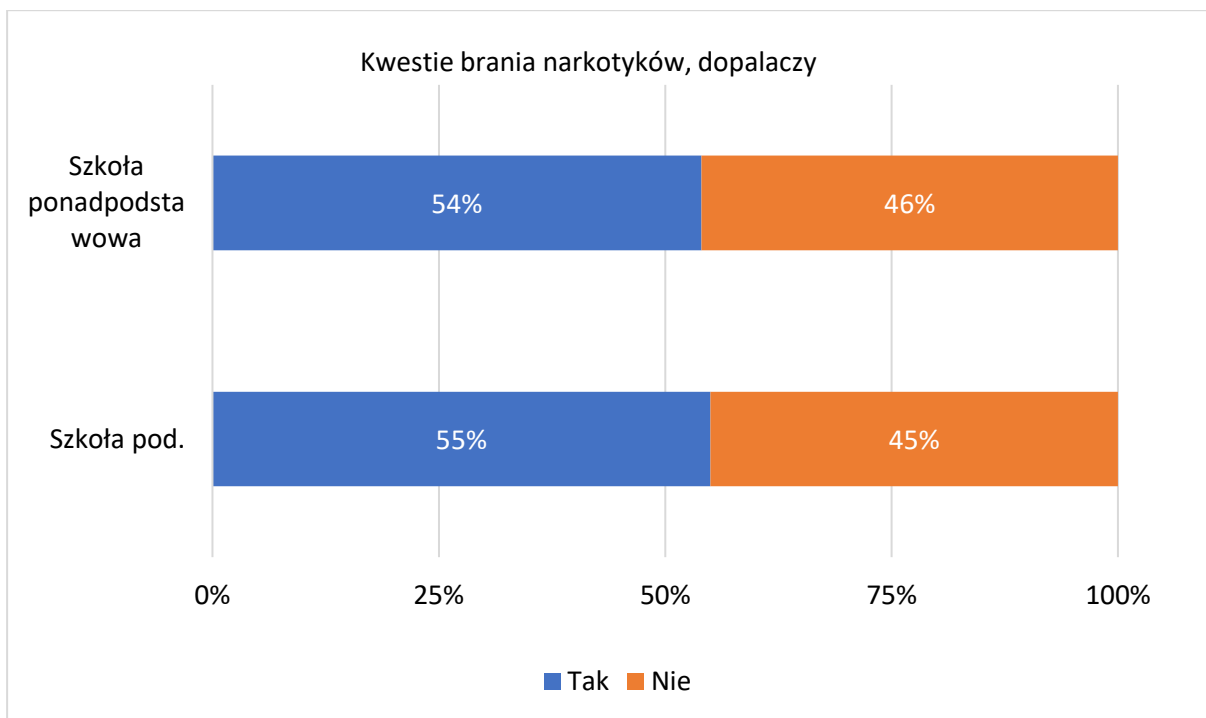

Wykres 140	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	453

W poniższym pytaniu odpowiedzi uczniów rozłożyły się po połowie. 47% starszych uczniów twierdzi, że brało udział w zajęciach na temat picia alkoholu, natomiast 53% ma przeciwne zdanie. Podobnie wygląda sytuacja z zajęciami na temat palenia tytoniu. Wśród młodszych największa grupa brała udział w zajęciach dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu (66%).

Wykres 141: Czy w ubiegłym roku szkolnym brałe(a)ś udział w zajęciach w szkole (lekcji, spotkaniu) na których poruszano:

Wykres 141	Szkoła ponadpodstawowa	Szkoła podstawowa
N	270	452

4. Wnioski i rekomendacje

Szczegółowe analizy przedstawione w raporcie wykazują, że:

1. Wśród problemów społecznych, które zdaniem dorosłych mieszkańców występują na terenie Sulechowa, dwa są szczególnie widoczne i dotyczą: alkoholizmu (64%) oraz słabego dostępu do opieki zdrowotnej (50%). Szczególnie drugi problem niewątpliwie spowodowany jest sytuacją epidemiologiczną w kraju – COVID19.
2. Zdecydowana większość respondentów wywiadów kwestionariuszowych opowiedziała się za radykalnymi zmianami, które należy wprowadzić na płaszczyźnie polityki przeciwdziałania alkoholizmowi. Ich zdaniem należy:
 - * wprowadzić surowsze kary dla sprzedawców sklepów/lokali sprzedających alkohol nieletnim – 84% badanych;
 - * zaostrzyć prawo dla osób popełniających przestępstwa pod wpływem alkoholu – 82% badanych.

Ponadto w opinii większości mieszkańców wprowadzenie na terenie gminy ograniczeń sprzedaży napojów alkoholowych w godzinach nocnych było uzasadnione (69%).

3. Wśród dorosłych mieszkańców gminy biorących udział w badaniu występuje duży odsetek osób, które deklarowały spożywanie jakiegokolwiek alkoholu zarówno podczas całego swojego życia, jak i w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem.
4. Wśród dorosłych mieszkańców biorących udział w badaniu 22% respondentów paliło marihuanę lub haszysz przynajmniej raz w życiu, z czego 8% badanych zrobiło to 1-2 razy – używanie incydentalne. W przypadku amfetaminy 9% sięgnęło po nią przynajmniej raz w życiu. Zażywanie innych narkotyków zadeklarowało 5% badanych, wśród nich były ecstasy, grzyby halucynogenne. Tak jak w Diagnostyce z 2019 roku najpopularniejszą wśród mieszkańców substancją jest marihuana wówczas sięgnęło po nią 15 osób. Na drugim miejscu pod względem powszechności znajdowała się amfetamina – wskazało na nią 10 osób.

5. Wśród dorosłych mieszkańców, 3% zadeklarowało zażywanie dopalaczy.
6. Do najczęstszych aktywności w Internecie wśród mieszkańców można zaliczyć edukację (27%), przeglądanie serwisów społecznościowych (21%) oraz rozwijanie zainteresowań (19%).
7. Badani mieszkańcy najczęściej nie spędzają z telefonem więcej czasu niż 1-3 h dziennie.
8. Dla zdecydowanej większości ankietowanych najczęstszym ryzykiem związanym z uzależnieniem od komputera lub/i smartfonu jest zerwanie kontaktów lub pogorszenie relacji z otoczeniem i pogorszenie stanu fizycznego i psychicznego zdrowia.
9. Podczas badań przeprowadzonych wśród młodzieży szkolnej ponad połowa uczniów szkół ponadpodstawowych (56%) ma za sobą inicjacje związaną z paleniem papierosów. W młodszej grupie odsetek wynosi 24%.
10. Najpopularniejszym trunkiem wśród młodzieży okazało się piwo. W przypadku palenia papierosów, jak i picia napojów alkoholowych warto zwrócić uwagę, iż sprzedaż wyrobów tytoniowych oraz alkoholowych osobom poniżej 18 roku życia jest zabroniona. Z przedstawionych wyników badania wynika, że przestrzeganie tego przepisu w na terenie diagnozowanego gminy nie jest zadowalające.
11. Na uwagę zasługuje fakt, iż 44% uczniów wróciła do domu pod wpływem alkoholu i najczęściej rodzice nie zorientowali się lub nie zareagowali. W młodszej grupie pod wpływem alkoholu do domu wróciło 11% uczniów.
12. Wśród badanych uczniów szkół podstawowych 8% zadeklarowało zażywanie marihuany lub haszyszu. Natomiast wśród uczniów szkół ponadpodstawowych odsetek ten wyniósł 22%.
13. W badanej grupie uczniów zażywanie amfetaminy, ecstasy oraz innych narkotyków (crack, heroina, LSD, kokaina, grzyby halucynogenne, sterydy anaboliczne) zarówno przez

uczniów starszych, jak i młodszych należy uznać za incydentalne, co nie oznacza, że można zlekceważyć takie zachowanie.

14. Pomimo nałożonego zakazu sprzedaży dopalaczy zdarzają się sytuacje łamania tego przepisu. Wśród uczniów szóstych klas szkół podstawowych przynajmniej jeden raz w życiu po dopalacze sięgnęło 3% badanych, a w klasach ponadpodstawowych inicjację z dopalaczami miało 2% respondentów.
15. Najczęściej, uczniowie spędzają dziennie od 3 do 6 godzin przy komputerze lub Internecie poza nauką zdalną.

W kontekście powyższych wyników badań wydaje się, że warto również rozważyć wprowadzenie zmodyfikowanych programów interwencyjnych wobec uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Ponadto należy zwiększyć nacisk na profilaktykę w młodszych grupach wiekowych - nawet w „zerówkach”. Powinny one być systematycznie prowadzone, a ich forma i przekaz winien być dostosowany do aktualnych potrzeb społecznych mieszkańców gminy.

Działania te muszą być podejmowane przez możliwie różne środowiska i instytucje działające w mieście. Wiodącą rolę w tym zakresie winny odgrywać placówki oświatowe (przedszkola, szkoły podstawowe), które mają najszerzy dostęp do uczniów i ich rodziców.

Warto też upatrywać szansę w programach i projektach realizowanych w najbliższej perspektywy. Mogłyby one przyczynić się do zapobiegania rozwojowi niepożądanych zjawisk społecznych.

Pomimo iż przeprowadzona diagnoza jednoznacznie wskazała na brak uzależnień behawioralnych wśród ankietowanych mieszkańców, uzasadnionym wydaje się promowanie akcji o charakterze profilaktyczno-informacyjnym.

5. Wykaz tabel i wykresów

Tabela 1: Jak ocenia Pan(i) poziom życia na terenie gminy? (N=137)	8
Tabela 2: Które z wybranych przez Pan(i) odpowiedzi powinny być rozwiązane w pierwszej kolejności? (N=137)	10
Tabela 3: Które z problemów wymienionych na liście w pytaniu nr 2 były w ostatnim roku najbardziej dotkliwe dla Pan(i) najbliższej rodziny? Proszę wskazać maksymalnie trzy takie problemy (N=137)	10
Tabela 4: Czy w Pan(i) środowisku, najbliższym otoczeniu znajdują się osoby mające różnego rodzaju problemy będące dla nich i społeczności lokalnej zagrożeniem? (N=137)	11
Tabela 5: Jaka jest Pana (Pani) opinia na temat różnego rodzaju uzależnień? niegroźne przyzwyczajenie/nałóg zagrażający życiu od 1 do 10 (N=137)	11
Tabela 6: Czy w ciągu ostatnich kilku lat był(a) Pan(i) świadkiem następujących zachowań w stosunku do innych osób?? (N=137)	12
Tabela 7: Czy Pan(i) zdaniem istnieją okoliczności usprawiedliwiające poniższe zachowania wobec innych osób? (N=137)	12
Tabela 8: Czy wymienione poniżej czynniki mogą mieć według Pan(i) wpływ na stosowanie przemocy w rodzinie? (N=137)	15
Tabela 9: Czy w Pan(i) mieście ofiary przemocy w rodzinie mogą liczyć na skuteczną pomoc ze strony? (N=137)	15
Tabela 10: W jakim stopniu zgadza się lub nie zgadza się Pan(i) z poniższymi opiniami na temat przemocy w rodzinie? (N=137)	16
Tabela 11: Czy kiedykolwiek: (N=137)	17
Tabela 12: Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zetknął/zetknęła się Pan(i) osobiście z którąś z następujących sytuacji na terenie miasta? (N=137)	18
Tabela 13: Co sądzi Pan(i) o poniższych pomysłach, działaniach? (N=137)	19
Tabela 14: Czy słyszał(a) Pan(i) o następujących instytucjach, organizacjach działających na terenie miasta? (N=137)	20
Tabela 15: Jak często zdarza się Panu/-i brać udział w niżej wymienionych grach? (N=137) .	41
Tabela 16: Jak często poświęca Pan/-i czas na różnego rodzaju aktywności w internecie? (N=135)	41
Tabela 17: Czy zdarza się Pan (i) często odczuwać przymus lub silne pragnienie rozpoczęcia oraz jak najdłuższego kontynuowania? (N=137)	46

Tabela 18: Czy zgadza się Pan/-i z poniższymi stwierdzeniami związanymi ze szkołą, używkami oraz wychowaniem i profilaktyką? (N=84).....	47
Tabela 19: Na ile zwykle jest Pan(i) jest zadowolony(a) ze swoich relacji z: (N=137).....	50
Tabela 20: Miejsce spożycia alkoholu	67
Tabela 21: Gdzie najczęściej kupowałeś dopalacze?	104
Tabela 22: Według Twojej oceny, ilu Twoich kolegów/koleżanek	109
Tabela 23: Które z poniższych stwierdzeń odnoszą się do Ciebie?	120
Tabela 24: Które z poniższych sytuacji wiążą się z uzależnieniem od komputera?	121
Tabela 25: Czy zdarzyło się, że wobec Ciebie były stosowane poniższe zachowania pojawiające się w Internecie?	122
Tabela 26: W czasie ostatnich 12 miesięcy, jak często Ci się zdarzyło.....	128
Tabela 27: W jakim stopniu zgadzasz się z następującymi stwierdzeniami?.....	132
Tabela 28: Proszę o ustosunkowanie się do różnych stwierdzeń za pomocą skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza nie lubię, czuję się zagrożony, a 5 bardzo lubię czuję się bezpieczny.....	138
Tabela 29: Na ile zwykle jesteś zadowolony(a) ze swoich relacji z:	139
Tabela 30: Jak często Twoi rodzice stosują wobec Ciebie różne formy konsekwencji w sytuacji Twoich negatywnych zachowań.....	141
<i>Wykres 1: Dane demograficzne – płeć (N=137)</i>	<i>6</i>
<i>Wykres 2: Dane demograficzne – wiek (N=137)</i>	<i>6</i>
<i>Wykres 3: Dane demograficzne – wykształcenie (N=137)</i>	<i>7</i>
<i>Wykres 4: Dane demograficzne - pozycja zawodowa (N=137)</i>	<i>7</i>
<i>Wykres 5: Trzy najważniejsze problemy społeczne, które występują na terenie gminy (N=137)</i>	<i>9</i>
<i>Wykres 6: Stosowanie przemocy w rodzinie (N=137)</i>	<i>13</i>
<i>Wykres 7: Reakcja na zaistniałą sytuację (N=49).....</i>	<i>14</i>
<i>Wykres 8: Skuteczność podjętej interwencji oraz eliminacja zjawiska przemocy w rodzinie (N=49).....</i>	<i>14</i>
<i>Wykres 9: Poglądy dotyczące napojów alkoholowych (N=137).....</i>	<i>16</i>
<i>Wykres 10: Motywy sięgania po alkohol (N=137)</i>	<i>17</i>
<i>Wykres 11: Nielegalne kupowanie alkoholu na terenie miasta (N=137).....</i>	<i>18</i>

Wykres 12: Ograniczenie nocnej sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (N=137)	19
Wykres 13: Darmowe porady specjalistów w Biurze Pełnomocnika ds. Uzależnień ul. Jana Pawła 52 w Sulechowie (N=137)	20
Wykres 14: Picie piwa (N=137).....	21
Wykres 15: Spożycie piwa w ciągu ostatnich 12 miesięcy (N=118)	21
Wykres 16: Spożycie piwa w ciągu ostatnich 30 dni (N=113)	22
Wykres 17: Pierwsze spożycie piwa (N=118)	22
Wykres 18: Picie wina (N=137).....	23
Wykres 19: Spożywanie wina w ciągu ostatnich 12 miesięcy (N=116).....	23
Wykres 20: Spożywanie wina w ciągu ostatnich 30 dni (N=97).....	24
Wykres 21: Pierwsze spożycie wina (N=116)	24
Wykres 22: Picie napojów wysokoprocentowych (N=137).....	25
Wykres 23: Spożywanie napoju alkoholowego w ciągu ostatnich 12 miesięcy (N=112).....	25
Wykres 24: Spożycie napoju wysokoprocentowego w ciągu ostatnich 30 dni (N=84).....	26
Wykres 25: Pierwsze spożycie napoju wysokoprocentowego (N=112).....	26
<i>Wykres 26: Okoliczności spożycia alkoholu w ciągu ostatnich 12 miesięcy (N=137).....</i>	<i>27</i>
Wykres 27: Zażycie marihuany lub haszyszu (N=137).....	27
Wykres 28: Zażycie marihuany lub haszyszu w ciągu ostatnich 12 miesięcy (N=30)	28
Wykres 29: Zażycie marihuany lub haszyszu w ciągu ostatnich 30 dni (N=16)	28
Wykres 30: Pierwsze zażycie marihuany lub haszyszu (N=30).....	29
Wykres 31: Zażycie amfetaminy (N=137).....	29
Wykres 32: Zażycie amfetaminy w ciągu ostatnich 12 miesięcy (N=12)	30
Wykres 33: Zażycie amfetaminy w ciągu ostatnich 30 dni (N=7)	30
Wykres 34: Pierwsze zażycie amfetaminy (N=12).....	31
Wykres 35: Zażycie ekstazy (N=137)	31
Wykres 36: Zażycie ekstazy w ciągu ostatnich 12 miesięcy (N=7)	32
Wykres 37: Zażycie ekstazy w ciągu ostatnich 30 dni (N=5)	32
Wykres 38: Pierwsze zażycie ekstazy (N=7)	33
Wykres 39: Zażycie LSD (N=137)	33
Wykres 40: Zażycie LSD w ciągu ostatnich 12 miesięcy (N=5)	34
<i>Wykres 41: Zażycie cracku (N=137).....</i>	<i>34</i>

Wykres 42: Zażycie cracku w ciągu ostatnich 12 miesięcy (N=3)	35
Wykres 43: Zażycie grzybów halucynogennych (N=137)	35
Wykres 44: Zażycie grzybów halucynogennych w ciągu ostatnich 12 miesięcy (N=6)	36
Wykres 45: Zażycie kokainy (N=137).....	36
Wykres 46: Zażycie kokainy w ciągu ostatnich 12 miesięcy (N=6).....	37
Wykres 47: Zażycie heroiny (N=137).....	37
Wykres 48: Zażycie heroiny w ciągu ostatnich 12 miesięcy (N=3).....	38
Wykres 49: Zażycie GHB (N=137)	38
Wykres 50: Zażycie GHB w ciągu ostatnich 12 miesięcy (N=137)	39
Wykres 51: Zażycie dopalaczy (N=137)	39
Wykres 52: Zażycie dopalaczy w ciągu ostatnich 12 miesięcy (N=4)	40
Wykres 53: Pierwsze zażycie dopalaczy (N=4)	40
Wykres 54: Korzystanie z komputera i internetu w ciągu dnia (N=137).....	41
Wykres 55: Sytuacje związane z uzależnieniem od komputera.....	42
Wykres 56: Przykre zachowania w Internecie (N=137).....	43
Wykres 57: Cyberprzemoc (N=137)	43
Wykres 58: Zakupoholizm (N=137)	44
Wykres 59: Fonoholizm (N=137)	44
Wykres 60: Uzależnienie behawioralne (N=137)	45
Wykres 61: Czynniki ryzyka w powstawaniu zagrożenia uzależnieniami behawioralnymi (N=137).....	45
Wykres 62: Pomoc specjalistyczna przy uzależnieniu behawioralnym (N=137).....	46
Wykres 63: Posiadanie dziecka (N=137)	47
Wykres 64: Oglądanie na smartfonach bajek, gier, śmiesznych filmików (N=84)	48
Wykres 65: Zabawa ze smartfonem (N=84).....	49
Wykres 66: Zbyt długie korzystanie ze smartfonu przez dziecko (N=84)	49
Wykres 67: Płeć	51
Wykres 68: Palenie papierosów	51
Wykres 69: Palenie papierosów w ciągu ostatnich 12 miesięcy	52
Wykres 70: Palenie papierosów w ciągu ostatnich 3 miesięcy	53
Wykres 71: Trudności zdobycia papierosów	54
Wykres 72: Picie piwa.....	55

Wykres 73: Picie piwa w ciągu ostatnich 12 miesięcy	56
Wykres 74: Picie piwa w ciągu ostatnich 30 dni	57
Wykres 75: Picie wina.....	58
Wykres 76: Picie piwa w ciągu ostatnich 12 miesięcy.....	59
Wykres 77: Picie wina w ciągu ostatnich 30 dni	60
Wykres 78: Picie napojów wysokoprocentowych.....	61
Wykres 79: Picie napojów wysokoprocentowych w ciągu ostatnich 12 miesięcy	62
Wykres 80: Picie napojów wysokoprocentowych w ciągu ostatnich 30 dni	63
Wykres 81: Upicie się.....	64
Wykres 82: Powrót do domu pod wpływem alkoholu.....	65
Wykres 83: Reakcja opiekunów na powrót do domu pod wpływem alkoholu	66
Wykres 84: Trudności zdobycia piwa	68
Wykres 85: Trudności zdobycia wina	69
Wykres 86: Trudności zdobycia napoju wysokoprocentowego.....	70
Wykres 87: Zażycie marihuany lub haszyszu.....	71
Wykres 88: Zażycie marihuany lub haszyszu w ciągu ostatnich 12 miesięcy.....	72
Wykres 89: Zażycie marihuany lub haszyszu w ciągu ostatnich 30 dni	73
Wykres 90: Zażycie amfetaminy.....	74
Wykres 91: Zażycie amfetaminy w ciągu ostatnich 12 miesięcy.....	75
Wykres 92: Zażycie amfetaminy w ciągu ostatnich 30 dni	76
Wykres 93: Zażycie ecstasy	77
Wykres 94: Zażycie ecstasy w ciągu ostatnich 12 miesięcy	78
Wykres 95: Zażycie ecstasy w ciągu ostatnich 30 dni	79
Wykres 96: Zażycie LSD	80
Wykres 97: Zażycie LSD w ciągu ostatnich 12 miesięcy	81
Wykres 98: Zażycie cracku	82
Wykres 99: Zażycie cracku w ciągu ostatnich 12 miesięcy	83
Wykres 100: Zażycie grzybów halucynogennych	84
Wykres 101: Zażycie grzybów halucynogennych w ciągu ostatnich 12 miesięcy	85
Wykres 102: Zażycie GHB.....	86
Wykres 103: Zażycie GHB w ciągu ostatnich 12 miesięcy.....	87
Wykres 104: Zażycie sterydów anabolicznych	88

Wykres 105: Zażycie sterydów anabolicznych w ciągu ostatnich 12 miesięcy	89
Wykres 106: Zażycie substancji wziewnych	90
Wykres 107: Zażycie substancji wziewnych w ciągu ostatnich 12 miesięcy	91
Wykres 108: Miejsce pierwszego zażycia narkotyków	92
Wykres 109: Zażywanie leków uspokajających lub nasennych bez zalecenia lekarza	93
Wykres 110: Zażycie leków uspokajających lub nasennych w ciągu ostatnich 12 miesięcy ...	94
Wykres 111: Zażycie leków uspokajających lub nasennych w ciągu ostatnich 30 dni	95
Wykres 112: Zażycie lekarstwa w celu odurzenia się	96
Wykres 113: Zażycie leków odurzających w ciągu ostatnich 12 miesięcy	97
Wykres 114: Zażycie lekarstw w celu odurzenia się w ciągu ostatnich 30 dni	98
Wykres 115: Zażywanie dopalaczy	99
Wykres 116: Zażycie dopalaczy w ciągu ostatnich 12 miesięcy	100
Wykres 117: Zażycie dopalaczy w ciągu ostatnich 30 dni	101
Wykres 118: Miejsce pierwszego spożycia dopalaczy	102
Wykres 119: Łączenie dopalaczy z innymi substancjami	103
Wykres 120: Miejsce łatwego zakupu marihuany lub haszyszu	104
Wykres 121: Miejsce łatwego zakupu dopalaczy	105
Wykres 122: Trudności zdobycia marihuany lub haszyszu	106
Wykres 123: Trudności zdobycia amfetaminy	107
Wykres 124: Trudności zdobycia dopalaczy	108
Wykres 125: Jak często wykonujesz poniższe zajęcia?	111
Wykres 126: Powody korzystania z Internetu	118
Wykres 127: Korzystanie z komputera i Internetu poza nauką zdalną	119
Wykres 128: Cyberprzemoc to...	121
Wykres 129: Czy doświadczyłeś kiedyś cyberprzemocy?	122
Wykres 130: W czasie ostatnich 12 miesięcy jak często zdarzyło ci się	124
Wykres 131: Czy w Twojej klasie większość kolegów lub koleżanek?	129
Wykres 132: Czy kiedykolwiek w rodzinie doświadczyłeś następujących zachowań?	136
Wykres 133: Czy uczestniczyłeś/-aś w nauczaniu zdalnym w związku z COVID?	143
Wykres 134: Czy w związku z ograniczeniem kontaktów z rówieśnikami pojawiały się następujące stany emocjonalne?	144

Wykres 135: Kto rozmawiał z Tobą na temat działania i szkodliwości środków takich jak alkohol, nikotyna, narkotyki, dopalacze?	146
Wykres 136: Fonoholizm	149
Wykres 137: Korzystanie z telefonu w ciągu ostatniej doby	150
Wykres 138: Główny cel korzystania z telefonu	151
Wykres 139: Reakcja na odłożenie telefonu	152
Wykres 140: Czy twoim zdaniem można uzależnić się od?	153
Wykres 141: Czy w ubiegłym roku szkolnym brałeś udział w zajęciach w szkole (lekcji, spotkaniu) na których poruszano:.....	155